

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ПОСЛОВА

130000x12
2500000
12000000
5000000

ГОД. XXX СЕПТЕМБАР — ОКТОБАР 1909 БРОЈ 9 и 10

СЛУЖБЕНИ ДЕО

13 12. 100
130000

УКАЗИ ЊЕГОВОГА ВЕЛИЧАНСТВА КРАЉА СРБИЈЕ ПЕТРА I

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ПОСЛОВА

ПОСТАВЉЕЊЕ

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 11 октобра о. г., постављен је за министра просвете и црквених послова господин **Јован М. Жујовић**, министар на расположењу, наместо господина *Љубомира Стојановића*, коме је оставка уважена.

ОДЛИКОВАЊА

Указом Његовог Величанства Краља Србије Петра I, на предлог господина Министра просвете и црквених послова, одликовани су:

Орденом Св. Саве III реда:

г. *Светозар Атанацковић*, директор гимназије у пензији:

Орденом Св. Саве IV реда:

г. *Стеван Трифуновић*, виши учитељ гимназије у пензији;

Орденом Св. Саве V реда:

г-ђа *Јулијана Павловићка*, учитељица основне школе у пензији — 9 септембра о. г.

Г. протојереј *Вељко А. Качаревић*, намесник масурички и парох јелашнички — 14 октобра о. г.

УНИВЕРЗИТЕТ

УНАПРЕЂЕЊЕ И ПОСТАВЉЕЊА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 9 септ. о. г., на предлог господина Министра просвете и црквених послова, постављени су:

у Универзитету: за ванредног професора у правничком факултету за Народну Економију и Финансију г. *д-р Момчило Нинчић*, стални доцент Универзитета;

за ванредног професора под уговором у филозофском факултету за Примењену Математику г. *Милутин Миланковић*, доктор техничких наука;

за сталног доцента у правничком факултету за Кривично Право г. *Тома Живановић*, доктор права.

СТРУЧНЕ И СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПОСТАВЉЕЊА И ПРМЕШТАЈИ

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 1 септ. ове год., а на предлог господина Министра просвете и црквених послова, постављени су:

у Женској Гимназији у Београду: за професора и заступника директора г. *Мирко М. Поповић*, професор друге београдске гимназије, по службеној потреби.

у Вишој Женској Школи у Београду: за професора и управитеља г. *д-р Светолик П. Стевановић*, професор прве београдске гимназије, по службеној потреби.

у Другој Београдској Гимназији: за професора г. *Сретен Пашић*, професор и управитељ Више Женске Школе у Београду, по службеној потреби.

у Ужичкој Гимназији: за суплента г. *Светислав Раденковић*, учитељ језика у истој школи.

Указом Његовог Величанства Краља Србије Петра I, од 19 септ. ове год., а на предлог господина Министра просвете и црквених послова, постављени су:

у Првој Београдској Гимназији: за професоре: г.г. *Димитрије Ј. Тричковић*, директор и професор крушевачке гимназије, *Петар Протић*, професор Више Женске Школе у Београду, *Светислав Матић*, професор нишке гимназије — сви по службеној потреби, и *Милан Мајзнер*, професор смедеревске гимназије, по молби.

у Другој Београдској Гимназији: за проф.: г.г. *Милан Банић*, професор нишке гимназије, *Доброслав Урошевић*, професор Београдске Више Женске Школе, по службеној потреби, и *Јован Кангрга*, проф. крушевачке гимназије, по молби.

у Трећој Београдској Гимназији: за суплента: г. *Милош Московљевић*, супленат нишке гимназије, по молби.

У Реалци: за професора: г. Коста Сретеновић, проф. крагујевачке гимназије, по молби.

У Женској Гимназији у Београду: за проф.: г.г. Драгутин Антић и Драгољуб Поповић, професори Београдске Више Женске Школе, по службеној потреби.

У Зајечарекој Гимназији: за суплента: г. Јован Поповић, супленат пиротске гимназије, по службеној потреби.

У Крагујевачкој Гимназији: за проф.: г.г. Светозар Обрадовић, управитељ и професор Крагујевачке Више Женске Школе, по службеној потреби, и Никола Поповић, професор пожаревачке гимназије, по молби.

У Нишкој Гимназији: за професоре: г.г. Милан Ј. Димитријевић, професор Крагујевачке Више Женске Школе, и Аврам Поповић професор лесковачке гимназије, оба по службеној потреби;

за суплента: г. Недељко Дивац, супленат смедеревске гимназије, по службеној потреби.

У Пожаревачкој Гимназији: за професоре: г.г. Јеротије Топаловић, директор и професор лесковачке гимназије, Сава Рабреновић, професор шабачке гимназ., Милан Гајић, проф. нишке гимн., и Павле Вујић, проф. учичке гимназије — сви по службеној потреби;

за суплента: г. Милан Милијашевић, супленат шабачке гимназије, по службеној потреби.

У Ужичкој Гимназији: за заступника директора и професора: г. Михаило Живковић, професор исте школе, по службеној потреби; за професоре: г.г. Михаило Грујичић, професор ваљевске гимназије, и Душан Милојковић, професор чачанске гимназије, по службеној потреби;

за супленте: г.г. Димитрије Лазовић и Коста Урошевић, свршени ученици философског факултета.

У Јагодинској Гимназији: за професора: г. Коста Петровић, професор пожаревачке гимназије, по службеној потреби;

за суплента: г. Драгољуб Јевтић, супленат зајечарске гимназије, по молби.

У Крушевачкој Гимназији: за директора и професора: г. Теодосије Бошковић, професор крагујевачке гимназије, по службеној потреби;

за суплента: г. Коста Петровић, свршени ученик философског факултета.

У Пиротској Гимназији: за професора: г. Коста Јовановић, професор чачанске гимназије, по службеној потреби;

за суплента: г. д-р Владимир Радовановић, супленат прве београд. гимназије, по службеној потреби;

за вишег учитеља језика треће класе: г. Милош Николић, порезник београдског пореског одељења, пређашњи учитељ језика.

У Чачанској Гимназији: за професора: г. Јован Ђорђевић, професор лесковачке гимназије, по службеној потреби;

за вишег учитеља вештина треће класе: г. Карло Мађејка, виши учитељ вештина исте класе у пиротској гимназији, по службеној потреби.

У Шабачкој Гимназији: за професора: г. Јордан Х. Видојковић, професор пожаревачке гимназије, по службеној потреби.

У Лесковачкој Гимназији: за директора и професора: г. Алекса Станојевић, професор друге београдске гимназије, по службеној потреби;

www.unilib.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

за професоре: г.г. Никола Тодоровић и Милан Димитријевић, професори пожаревачке гимназије, по службеној потреби.

У Неготинској Гимназији: за професора: г. Јован Николић, професор крагујевачке гимназије, по службеној потреби.

У Богословији Св. Саве: за професора: г. Лазар Перовић, супленат исте школе.

У Учитељској Школи у Алексинцу: за професоре: г.г. Ђорђе Паунковић, професор ваљевске гимназије, и Јован Попадих, професор пиротске гимназије, по службеној потреби.

У Вишој Женској Школи у Крагујевцу: за управитеља и професора: г. Аћим Анђелковић, професор крагујевачке гимназије, по службеној потреби;

за вишег учитеља пете класе: г. Милош Милошевић, виши учитељ језика исте кл. у Алексиначкој Учитељској Школи, по службеној потреби.

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 29 септембра о. г., а на предлог господина Министра просвете и црквених послова, постављени су:

У Првој Београдској Гимназији: за професора: г. Андра Гавриловић, професор гимназије у пензији;

за суплента: г. Светислав Петровић, супленат крагујевачке гимназије, по молби.

У Реалци: за професора г. Никола Ракић, директор и професор пиротске гимназије, по службеној потреби.

У Крагујевачкој Гимназији: за професора: г. Михаило Лукић, професор јагодинске гимназије, по службеној потреби.

У Нишкој Гимназији: за професора: г. Јован Ђорђевић, проф. чачанске гимназије, по молби.

У Пожаревачкој Гимназији: за професора: г. Михаило Грујичић, професор ужичке гимназије, по службеној потреби.

У Ужичкој Гимназији: за професора: г. Павле Вујић, професор пожаревачке гимназије, по молби.

У Ваљевској Гимназији: за професора: г. Ђорђе Паунковић, професор Алексиначке Учитељске Школе, по молби.

за суплента: г. Ђорђе Цветковић, супленат лесковачке гимназије, по молби.

У Јагодинској Гимназији: за суплента: г. Гргур Берић, свршени ученик филозофског факултета.

У Лесковачкој Гимназији: за суплента: г. Душан Х. Илић, супленат крушевачке гимназије, по службеној потреби.

У Чачанској Гимназији: за суплента: г. Боривој Милојевић, супленат ваљевске гимназије, по службеној потреби.

У Алексиначкој Учитељској Школи: за професора: г. Војин Х. Поповић, професор лесковачке гимназије, по службеној потреби.

ПЕНЗИОНИСАЊА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, на предлог господина Министра просвете и црквених послова, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се г. Светозар Атанацковић, директор I кл. уживке гимназије, по својој молби, а на основу чл. 72 закона о средњим школама и § 69 закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе — 1 септембра о. г.;

да се г. Стеван Трифуновић, виши учитељ вештина I класе у првој београдској гимназији, по својој молби, а на основу чл. 77 закона о средњим школама и § 69 закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе — 1 септембра о. г.;

да се г. Срећко Милетић, професор јагодинске гимназије, на основу § 70 закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе — 9 септембра о. г.;

да се г. Лука Јевремовић, управитељ треће кл. Алексиначке Учитељске Школе, на основу § 70 закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе — 28 октобра о. г.

УВАЖЕНА ОСТАВКА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 29 септембра о. г., на предлог господина Министра просвете и црквених послова, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се г. Недељку Дивцу, супленту нишке гимназије, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

ДУХОВНИ СУДОВИ

ПОСТАВЉЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, а на предлог господина Министра просвете и црквених послова, постављени су:

У духовном суду епархије жичке: за секретара I класе јереј г. Љубомир А. Ђурић, секретар II класе истог суда — 19 септембра ове године.

У духовном суду епархије жичке: за писара III класе: ђакон г. Радомир Вукомановић, приврмени учитељ школе милентијске;

У духовном суду епархије тимочке: за писара III класе: ђакон г. Радисав Пешић, свршени богослов и практикант истог суда;

У духовном суду епархије нишке: за писара III класе: ђакон г. Светомир Станковић, свршени богослов и практикант истог суда — 15 октобра о. г.

УВАЖЕНЕ ОСТАВКЕ

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 15 октобра о. г., на предлог господина Министра просвете и црквених послова, решено је:

да се јереју г. Богдану Лукићу, писару III класе духовног суда епархије жичке, и јереју г. Јовану Пешићу, писару II класе духовног суда епархије тимочке, уваже оставке, које су поднели на државну службу.

ОТВАРАЊЕ СРЕДЊИХ ШКОЛА

ПОТПУНА ЖЕНСКА ГИМНАЗИЈА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 1 септембра о. г., а на предлог господина Министра просвете и црквених послова, решено је:

да се на основу чл. 4 закона о средњим школама поред четири виша гимназијска разреда (V—VIII) за женску децу у Београду, који су отворени Краљевим указом од 29 јуна 1905 године, отворе и четири нижа гимназијска разреда (I—IV) тако, да заједно чине потпуну женску гимназију у Београду.

ПРИВАТНА НЕПОТПУНА ЖЕНСКА ГИМНАЗИЈА

Указом Његовога Величанства Краља Србије Петра I, од 28 августа о. г., а на предлог господина Министра просвете и црквених послова, решено је:

„Одобрава се да се приватна непотпуна четвороразредна средња школа за женску децу у Пожаревцу, коју је према Краљевом указу од 14 августа 1906 године отворио и коју о своме трошку издржава Пера А. Јовановић, трговац из Пожаревца, на основи чл. 7 закона о средњим школама претвори у приватну непотпуну шесторазредну средњу школу за женску децу“.

ПРЕТПИСИ МИНИСТРА ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ПОСЛОВА

СТРУЧНЕ И СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПОСТАВЉЕЊА

Претписима господина Министра просвете и црквених послова постављени су:

За учитеља језика IV класе у ужичкој гимназији г. Светислав Раденковић, пређ. учитељ језика, 15 јула о. г. ПБр. 11742.

За учитеља цртања и лепог писања III класе у београдској реалци г. Милан Миловановић, пређ. учитељ цртања и лепог писања IV кл. у истој школи.

За привременог учитеља француског језика IV класе у зајечарској гимназији г. Жан Гијердије, учитељ француског језика, 15 септембра о. г. ПБр. 2167.

Г-ца Даринка Берићева, свршена ученица Уметничко-Занатске Школе, за хонорарну наставницу цртања и писања у овд. Вишој Женској Школи, 22. септембра о. г. ПБр. 10228.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

WWW.UNIJIB.RS

Г-ђа Марија Савићка, дипломирани лекар, за школског лекара Женске Гимназије у Београду, 29 септ. о. г. ПБр. 16591.

Г. Василије Марковић, свршени ученик Универзитета, за привременог учитеља језика IV класе у II београдској гимназији, 30 септ. о. г. ПБр. 15307.

Г. Милош Број, пређ. учитељ свирања и певања, за привременог учитеља I класе истих вештина у ваљевској гимназији, 1 окт. о. г. ПБр. 17830.

За хонорарног наставника пољске привреде и основа народне економије у Алексиначкој Учитељској Школи г. Миливоје Ирендић, пређ. наставник тога предмета, 5 окт. о. г. ПБр. 17738.

Г. Васа Димић, директор гимназије у пензији, за хонорарног наставника математике у Женској Гимназији у Београду, 7. окт. о. г. ПБр. 17968.

Г. Милан Јевремовић, испитани учитељски кандидат, за привременог учитеља језика IV класе у чачанској гимназији, 15 окт. о. г. ПБр. 18696.

Г. Војислав Стевановић, виши учитељ вештина у Мушкој Учитељској Школи Јагодинској, за хонорарног учитеља цртања и лепога писања у јагодинској гимназији, 15 окт. о. г. ПБр. 19217.

Г. Индрих Винш, војни капелник, за хонорарног наставника певања и музике у гимназији у Неготину, 19 окт. о. г. ПБр. 19068.

Г. Михаило Томић, свршени приправник Гимнастичке Школе, за учитеља гимнастике V класе у гимназији у Широту, 21 окт. о. г. ПБр. 10622.

Г. Љубомир Миљковић, професор у пензији, за хонорарног наставника језика у I београдској гимназији, 28 октобра о. г. ПБр. 19668.

Г. Петар Летић, протођакон Саборне београдске цркве, за хонорарног наставника словенског читања, црквеног правила и пасхалије у Богословији Св. Саве, 27 окт. о. г. ПБр. 19531.

Претписом господина Министра просвете и црквених послова од 30 септембра о. г. ПБр. 17345 постављени су за хонорарне наставнике:

У Учитељској Школи у Алексинцу: за хигијену: г. др. Бошко Кољевић, општин. лекар; — за црквено певање: г. Ђорђе З. Јовановић, свештеник; — за ручни рад: г.г. Петар Ђорђевић и Коста Николић, учитељи основ. школе.

У Мушкој Учитељској Школи у Јагодини: за хигијену: г. др. Живојин Миленковић, срески лекар; — за пољску привреду и народну економију: г. Бошко Вешковић, управник лозног расадника; — за црквено певање: г. Павле Милетић, протојерей; — за ручни рад: г. Јован Милијевић, учитељ Вежбаонице.

У Женској Учитељској Школи у Београду: за хигијену: г. др. Даринка Банковићка, школ. лекар; — за хришћанску науку и црквено певање: г. Михаило Милићевић, свештеник, члан београд. духовног суда.

У Женској Учитељској Школи у Крагујевцу: за хигијену: др. Јован Дилић, ср. лекар; — за црквено певање: г. Илија Павловић, ђакон.

Претписом господина Министра просвете и црквених послова од 15 октобра о. г. ПБр. 18658 постављени су за наставнике вере:

У гимназији у Брагујевцу: г. Војислав Михаиловић, ђакон, и г. Илија Павловић, ђакон.

У гимназији у Нишу: г. Јован З. Поповић, свештеник.

У гимназији у Јагодини: г. Павле Милетић, протојереј, г. Јосиф В. Стојановић, професор Јагодинске Мушке Учитељ. Школе, и г. Младен Вукићевић, ђакон.

У гимназији у Крушевцу: г. Душан Весић, ђакон.

У гимназији у Чачку: г. Михаило Радовић, свештеник, и г. Милан Гавриловић, ђакон.

У гимназији у Лесковцу: г. Стеван Комненовић, протојереј.

У гимназији у Неготину: г. Сима Жикић, ђакон.

Претписом од 22 октобра о. г. ПБр. 19279:

У II београдској гимназији: г. Милан Милутиновић, ђакон.

У III београдској гимназији: г. Драгутин Димитријевић, свештеник.

ПРЕМЕШТАЈИ

Претписом господина Министра просвете и црквених послова постављени су:

за привременог учитеља треће класе цртања и лепог писања у I београдској гимназији г. Јован Коњарек, привремени учитељ пете класе тих вештина у чачанској гимназији, 1 септембра о. г. ПБр. 15137;

за учитеља друге класе свирања и певања у смедеревској гимназији г. Борђе М. Стојчевић, учитељ исте класе у ваљевској гимназији, по службеној потреби. — 1 окт. о. г. ПБр. 17830.

УВАЖЕНА ОСТАВКА

Одлуком господина Министра просвете и црквених послова од 31 јула о. г. ПБр. 11317 уважена је оставка г. Делимиру Лазаревићу, привременом учитељу језика IV кл. у ужичкој гимназији.

РАЗРЕШЕН

Одлуком господина Министра просвете и црквених послова од 25 септембра о. г. ПБр. 16955 сматра се за разрешеног г. др. Јевта Дедијер, привремени учитељ језика у Богословији Св. Саве, јер се на дужност није јавио почетком ове школске године.

ПРИВАТНЕ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПОТВРЂЕН ИЗБОР ДИРЕКТОРА

Господин Министар просвете и црквених послова одлуком својом од 12 септембра о. г. ПБр. 15701, потврдио је избор г. *Стевана Довчевића*, директора гимназије у пензији, за директора Приватне Женске Гимназије г-ђе Клеопатре Бајићке у Београду.

ВИШЕ ЖЕНСКЕ ШКОЛЕ

ПОСТАВЉЕЊА

Господин Министар просвете и црквених послова претписима својим поставио је:

У Вишој Женској Школи у Београду*За разредне учитељице:*

- Г-цу Јелицу Јакшићеву, свршену ученицу Универзитета;
 г-цу Љубицу Јовановићеву, свршену ученицу Универзитета (да ради у Женској Гимназији у Београду);
 г-цу Надежду Стојиљковићеву, свршену ученицу Велике Школе и лисансије женевског универзитета (да ради у Женској Гимназији у Београду);
 г-цу Катарину Јовичићеву, свршену ученицу Универзитета и наставницу приватне женске гимназије у Пожаревцу — 11 септембра о. г. ПБр. 15757;
 г-цу Касију Теодосијевићеву, свршену ученицу филозофског факултета, 1 окт. о. г. ПБр. 16184;
 г-цу Марију Петронијевићеву (да ради у Приватној Женској Гимназији у Ваљеву) и г-цу Лепосаву А. Маринковићеву (да ради у Приватној Женској Гимназији у Нишу), свршене ученице филозофског факултета, — 7 окт. о. г. ПБр. 17967.

За учитељице свирања:

- Г-цу Катарину Ђорђевићеву, пређ. хонорарну наставницу;
 г-цу Зорку Ђорђевићеву, свршену ученицу Српске Музичке Школе (да ради у Женској Гимназији у Београду) — 11 септембра ове год. ПБр. 15757.

За учитељицу цртања:

- Г-цу Каролину Ротову, пређашњу учитељицу цртања.

За хонорарне наставнике вере:

- Г.г. Петра Милојевића и Миливоја Петровића, свештенике, 22 окт. о. г. ПБр. 19279.

У Вишој Женској Школи у Крагујевцу

За разредну учитељицу г-цу Наталију Пантелићеву, свршену учитељицу Универзитета и наставницу приватне женске гимназије у Пожаревцу, 11 септембра о. г. ПБр. 15757.

За учитељицу рада г-цу Љубицу Стевановићеву, дипломирану учитељицу рада (до даље наредбе да ради у Приватној Женској Гимназији у Пироту), 30 септ. о. г. ПБр. 6369.

За хонорарне наставнике вере: свештенике: г.г. Михаила Срећковића, Михаила Јаковљевића и Димитрија Стевановића, 23 октобра о. г. ПБр. 10288.

За хонорарног наставника вере: г. Радована Димитријевића свештеника, наместо г. Михаила Срећковића, коме је уважена оставка, — 29 октобра о. г. ПБр. 19683.

У Вишој Женској Школи у Шапцу

За учитељицу рада г-цу Радојку Топаловићеву, дипломирану учитељицу рада (до даље наредбе да ради у Приватној Женској Гимназији у Ужину), 30 септембра о. г. ПБр. 20105.

За привремену разредну учитељицу г-цу Исидору Секулићеву, пређ. учитељицу више девојачке школе, 8 окт. о. г. ПБр. 17967.

За хонорарног наставника свирања и певања г. Роберта Толингера, вишег учитеља вештина, 15 октобра о. г. ПБр. 18654.

За хонорарне наставнике вере: г. Милоша Марковића, протојереја, и г. Марка Јанковића, ђакона, 15 окт. о. г. ПБр. 18658.

ПРЕМЕШТАЈИ

Претписима господина Министра просвете и црквених послова постављене су:

Г-ца Загорка Јовановићева, разредна учитељица Више Женске Школе, у Крагујевцу, за разредну учитељицу Више Женске Школе у Београду, по молби, 11 септембра о. г. ПБр. 15757.

Г-ђа Надежда Милићка, разредна учитељица Београдске Више Женске Школе, за разредну учитељицу Крагујевачке Више Женске Школе, по службеној потреби, 2 окт. о. г. ПБр. 17480.

Г-ђа Александра Милетићка, разредна учитељица Шабачке Више Женске Школе, за разредну учитељицу Више Женске Школе у Београду, по молби, 7 октобра о. г. ПБр. 17967.

Г-ца Надежда Вељковићева, разредна учитељица Више Женске Школе у Београду, за разредну учитељицу Више Женске Школе у Крагујевцу, по службеној потреби, 7 окт. о. г. ПБр. 17967.

Г-ца Лепосава Маринковићева, разредна учитељица у Београдској Вишој Женској Школи, одређена да ради у Приватној Женској Гимназији у Нишу, по молби својој, 19 окт. о. г. ПБр. 10418.

Г-ца Косара Далеквићева, разредна учитељица Крагујевачке Више Женске Школе (радила у Приватној Женској Гимназији у Крушевцу) за разредну учитељицу Београдске Више Женске Школе, по молби, — 21 окт. о. г. ПБр. 19100.

Г-ца Доброслава Борђевићева, разредна учитељица Више Женске Школе у Крагујевцу, за разредну учитељицу Више Женске Школе у Београду, по молби својој (да ради, до даље наредбе, у Приватној Женској Гимназији у Крушевцу), — 23 окт. о. г. ПБр. 19280.

Господин Министар просвете и црквених послова, под 7 октобра о. г. ПБр. 18019, одлучио је и наредио:

да се разредна учитељица Крагујевачке Више Женске Школе, г-ца Магдалена Јовановићева (на раду у Пиротској Приватној Женској Гимназији), упути на рад на своје место у Вишој Женској Школи у Крагујевцу, и

г-ца Катарина Гавриловићева, разредна учитељица Крагујевачке Више Женске Школе, упути на рад у Пиротску Приватну Женску Гимназију, до даље наредбе.

ПРЕГЛЕД

СРЕДЊИХ ШКОЛА, ЗА МУШКУ И ЖЕНСКУ ДЕЦУ, У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

ЗА ШКОЛСКУ 1908—1909 ГОДИНУ

У школској 1908—1909 години били су министри просвете и црквених послова:

Господин *Андра Николић* (до 11 фебруара 1909 год.) и

Господин *Љубомир Стојановић* (од 11 фебруара 1909 год. од крајашколске године).

I

Државне и приватне средње школе, за мушку и женску децу, у 1908/9 школској години, под надзором Министарства Просвете и Црквених Послова

I Средње школе за мушку децу

A) Потпуне гимназије

- 1) Прва Београдска Гимназија;
- 2) Друга Београдска Гимназија;
- 3) Трећа Београдска Гимназија;
- 4) Реалка у Београду;
- 5) Зајечарска Гимназија;
- 6) Крагујевачка Гимназија;
- 7) Нишка Гимназија;
- 8) Пожаревачка Гимназија;
- 9) Ужичка Гимназија.

Б) Непотпуне гимназије

а) седморазредне

- 10) Ваљевска Гимназија;
- 11) Крушевачка Гимназија;
- 12) Шабачка Гимназија.

б) шесторазредне

- 13) Брањска Гимназија;
- 14) Гимназија проф. Зделара у Београду (приватна);
- 15) Јагодинска Гимназија;
- 16) Пиротска Гимназија;
- 17) Чачанска Гимназија.

в) четвороразредне

- 18) Алексиначка Гимназија (приватна);
- 19) Лесковачка Гимназија;
- 20) Неготинска Гимназија;
- 21) Прокупачка Гимназија (приватна);
- 22) Смедеревска Гимназија;

II Средње школе за женску децу

1) Женске Гимназије

A) Потпуне

- 23) Женска Гимназија у Београду (8 разреда);

Б) Непотпуне

- 24) Женска Гимназија у Нишу (приватна, 6 разреда);
- 25) Гимназија Клеопатре Бајићке у Београду (приватна, 4 разреда);

- 26) Женска Гимназија у Пожаревцу (приватна, 4 разреда);
 27) Женска Гимназија у Смедереву (приватна, 4 разреда);
 28) Женска Гимназија у Зајечару (приватна, 3 разреда);
 29) Женска Гимназија у Лесковцу (приватна, 2 разреда);
 30) Женска Гимназија у Неготину (приватна, 2 разреда);
 31) Женска Гимназија у Пироту (приватна, 2 разреда);
 32) Женска Гимназија у Ужицу (приватна, 2 разреда);
 33) Женска Гимназија у Чачку (приватна, 2 разреда);
 34) Женска Гимназија у Врању (приватна, 1 разред);
 35) Женска Гимназија у Јагодини (приватна, 1 разред).

2) Више Женске Школе

А) Потпуне

- 36) Виша Женска Школа у Београду;
 37) Виша Женска Школа у Крагујевцу;

Б) Непотпуне

- 38) Виша Женска Школа у Ваљеву (приватна, 4 разреда);
 39) Виша Женска Школа у Крушевцу (приватна, 4 разреда);
 40) Виша Женска Школа у Шапцу (4 разреда);

II

Буџет средњих школа за 1909 рачунску годину

Државних средњих школа има 18 (потпуних 8, непотпуних 10) гимназија за мушку децу, 1 гимназија за женску децу, једна Реалка, и 3 Више Женске Школе.

У свима овим школама били су предвиђени ови издаци:

Лични расходи

Плата указног особља

Гимназије

Девет директора: 5 прве класе по 7000, 3 друге		
класе по 6000 и 1 треће класе од 5000 динара . . .	58.000	
232 професора и то:		
8 професора по	6.000	48.000
18 " "	5.400	97.000
30 " "	4.800	144.000
62 " "	4.200	260.000
2 " "	4.000	8.000
58 " "	3.600	208.000
49 " "	3.000	147.000
5 " "	2.400	12.000
39 суплената по	1.500	58.500
1 виши учитељ I кл.	4.000	4.000
8 виших учитеља II кл.	3.500	28.000
6 виших учитеља III кл.	3.000	18.000
2 виша учитеља IV кл.	2.500	5.000
На постављање нових суплената		4.500
На периодске повишице плата		3.581

Свега динара 1,104,981

Пренос . . . 1,104.981

Више Женске Школе

9 професора:

1 професор од 5.400 5.400

5 професора по 4.800 24.000

2 професора по 4.200 8.400

1 професор од 3.600 3.600

1 суплент од 1.500 1.500

На периодске повишице 1,562.50

Свега динара . . . 44.462.50

Свега предвиђено на указно особље . . 1,149,443.50

Плата неуказног особља*Гимназије*

51 учитељ и то:

14 учитеља прве класе по 2.500 . . . 35.000

7 учитеља друге класе по 2.100 . . . 14.700

8 учитеља треће класе по 1.800 . . . 14.400

17 учитеља четврте класе по 1.500 . . . 25.500

5 учитеља пете класе по 1.200 . . . 6.000

За нова постављења 5.000

12 хонорарних наставника и то: 1 по

1120, 2 по 960, 3 по 800, 1 по 720,

1 по 500, 1 по 384, 3 по 300 . . . 7.944

Свега динара . . . 108,544.00

Више Женске Школе

45 класних учитељица и то:

1 класна учитељица од 2.750 . . . 2.750

2 класне учитељице од 2.500 . . . 5.000

8 класних учитељица од 2.250 . . . 18.000

3 класне учитељице од 2.000 . . . 6.000

21 класна учитељица од 1.750 . . . 36.750

10 класних учитељица по 1.500 . . . 15.000

7 учитељица од 1.500 10.500

8 учитеља од 1.200 9.600

За нова постављења 5.000

На периодске повишице 600.59

13 хонорарних наставника и то: 1

по 1000, 1 по 729, 4 по 600, 1 по

500, 4 са 480, 1 са 420, 1 по 400,

1 по 240 8.320

Свега динара . . . 117,520.59

Свега предвиђено на плату неуказног особља динара 226.064.50

Плате указног и неуказног особља предвиђене бу-
детом износе свега динара 1,375,508.09*Плата послуге:*

На плату послуге у гимназијама . . . 41.248

На плату послуге у В. Ж. Школама . . 7.733

Свега на плату послуге дин. 48.981.—

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Преноси се плата указног и неуказног особља: дин. 1,375.508·09
 „ „ „ послуге „ 48.981·—

Додаци

Гимназије

10 директора по 600 динара 6.000
 Школским лекарима 13.060
 Пословођама 6.720

Свега дин. 25.780

Више Женске Школе

3 управитеља по 600 1.800
 3 школска лекара по 840 2.520
 1 пословођа по 240 240

Свега дин. 4.500

Свега на додатке у гимназијама и В. Ж. Школама . . 30.280·—

Благодејање

Благодејање сиромашних ученика у гимназијама 26.520

Благодејање ученицама у В. Ж. Школама 5.700

Свега на благодејање дин. 32.220·—

Екскурзије

На екскурзије ученика у гимназијама 2.500

На екскурзије ученица у В. Ж. Школама 700

Свега на екскурзије дин. 3.200·—

Канцеларијски трошкови

Канцеларијски трошкови у гимназијама 42.000

Канцеларијски трошкови у В. Ж. Школама 9.000

Свега на канцел. трошкове дин. 51.000·—

Кућна кирија

На зграде за гимназије 30.800

На зграде за В. Ж. Школе 3.880

Свега на кућне кирије дин. 34.680·—

Рекапитулација

1) Плата указ. особља	{ у гимназијама 1,104.981·—	} 1,149.443·50
	{ у В. Ж. Школама 44.462·50	
2) Плата неуказ. особ.	{ у гимназијама 108.544·—	} 226.064·59
	{ у В. Ж. Школама 117.520·59	
3) Плата послуге	{ у гимназијама 41.248·00	} 48.981·00
	{ у В. Ж. Школама 7.733·00	
4) Додаци	{ у гимназијама 25.780·—	} 30.280·00
	{ у В. Ж. Школама 4.500·—	
5) Благодејање	{ у гимназијама 26.520·—	} 32.220·00
	{ у В. Ж. Школама 5.700·—	
6) Екскурзије	{ у гимназијама 2.500·—	} 3.200·00
	{ у В. Ж. Школама 700·—	
7) Канцел. трошкови	{ у гимназијама 42.000·—	} 51.000·00
	{ у В. Ж. Школама 9.000·—	
8) Кућна кирија	{ за гимназ. зграде 30.800·—	} 34.680·00
	{ за зграде В. Ж. Школе 3.880·—	

Целокупна буџетска позиција предвиђена на државне
 средње школе у 1909 рачунској години износи динара **1,575 869 09**

За 1908 годину динара 1,487.723,96

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА
 БИБЛИОТЕКА

III

Изасланици за средње школе

Изасланици на испитима зрелости и за преглед средњих, државних и приватних, школа у школској 1908/9 години

Господин Министар просвете и црквених послова одлуком својом од 15 маја 1909 ПБр. 7345 одредно је за своје изасланике на овогодишњим испитима зрелости у средњим школама:

1) За I београдску гимназију:

г. Милана Неделковића (за прво одељење) и г. д-ра Стевана Марковића (за друго одељење), ванредне професоре Универзитета;

2) За II београдску гимназију:

г. д-ра Бранислава Петронијевића, ванредног професора Универзитета;

3) За III београдску гимназију:

г. д-ра Јована Скерлића, ванредног професора Универзитета;

4) За Женску Гимназију и за преглед Више Женске Школе у Београду:

г. Јована Томића, библиотекара Народне Библиотеке;

5) За Београдску Реалку:

г. Јевту Стевановића, редовног професора Универзитета;

6) За Гимназију у Зајечару:

г. Борђа Станојевића, редовног професора Универзитета;

7) За Гимназију у Крагујевцу:

г. д-ра Николу Вулића, ванредног професора Универзитета;

8) За Гимназију у Нишу:

г. Павла Поповића, ванредног професора Универзитета;

9) За Гимназију у Ужицу:

г. д-ра Јована Цвијића, редовног професора Универзитета.

Поред горње господе за преглед приватних средњих школа у Београду, Приватне Гимназије професора Зделара и Приватне Женске Гимназије Клеопатре Бајићке господин министар је одредио г. д-ра Тихомира Борђевића, сталног доцента Универзитета.

Господин Министар просвете и црквених послова одлуком својом од 25 маја 1909 ПБр. 8045 одредио је за своје изасланике за преглед приватних средњих школа:

1) У приватној гимназији у Алексинцу:

Г. д-ра *Станоја Станојевића*, ванредног професора Универзитета;

2) У приватној Вишој Женској Школи у Ваљеву:

г. *Богдана Јанковића*, директора и професора ваљевске гимназије;

3) У приватној Женској Гимназији у Враћу:

г. *Симу Златичанина*, директора и професора враћске гимназије;

4) У приватној Женској Гимназији у Зајечару:

г. *Борђа Станојевића*, редовног професора Универзитета, поред прегледа зајечарске гимназије;

5) У приватној Женској Гимназији у Јагодини:

г. *Сретена М. Ацића*, управитеља Мушке Учитељске Школе у Јагодини;

6) У приватној Вишој Женској Школи у Крушевцу:

г. *Дим. Ј. Триковића*, директора и професора крушевачке гимназије;

7) У приватној Женској Гимназији у Неготину:

г. *Борђа Стојковића*, директора и професора неготинске гимназије;

8) У приватној Женској Гимназији у Нишу:

г. *Петра С. Павловића*, професора друге београдске гимназије;

9) У приватној Женској Гимназији у Пироту:

г. *Николу М. Ракића*, директора и професора пиротске гимназије;

10) У приватној Женској Гимназији у Пожаревцу:

г. *Живојина Ј. Јуришића*, професора Београдске Реалке;

11) У приватној Гимназији у Прокупљу:

г. *Милана Банића*, професора нишке гимназије;

12) У приватној Женској Гимназији у Смедереву:

г. д-ра *Александра Белића*, ванредног професора Универзитета;

13) У приватној Женској Гимназији у Ужицу:

г. д-ра *Јована Цвијића*, редовног професора Универзитета, поред прегледа ужичке гимназије.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.uns.rs

IV Наставници државних

НАЗИВ ШКОЛЕ	Б И Л О Ж Е У											
	дирек- тора	професора										
		с а г о д и ш њ о м										
	7000	6000	5000	6000	5400	4800	4200	4000	3600	3100	2400	1500
I Средње школе за мушку децу												
<i>А) Потпуне гимназије</i>												
I Београдска Гимназија	1	—	—	1	2	7	7	—	4	—	—	4
II » »	—	1	—	—	2	5	7	—	5	3	—	4
III » »	1	—	—	1	2	5	4	—	3	3	1	2
Београдска Реалка	1	—	—	—	2	4	2	—	3	2	1	—
Зајечарска Гимназија	—	1	—	1	—	—	3	—	1	5	—	3
Крагујевачка Гимназија	—	1	—	—	4	3	5	—	5	4	—	—
Нишка Гимназија ¹	—	1	—	1	—	3	3	—	6	2	—	4
Пожаревачка Гимназија	—	—	1	—	—	—	4	—	4	4	—	1
Ужичка Гимназија	1	—	—	—	—	1	—	—	5	2	—	4
Свега	4	4	1	4	12	28	35	—	36	26	2	22
<i>Б) Непопуне гимназије</i>												
<i>а) седморазредне</i>												
Валевска Гимназија	—	—	—	1	—	1	1	—	3	4	—	2
Крушевачка Гимназија	—	—	—	—	1	—	5	—	4	2	—	1
Шабачка Гимназија	—	—	—	—	2	1	5	—	3	—	—	—
Свега	—	—	—	1	3	2	11	—	10	6	—	3
<i>в) шесторазредне</i>												
Врањска Гимназија	—	—	—	—	1	2	2	—	2	2	—	1
Јагодинска Гимназија	—	—	—	—	1	2	1	—	2	1	—	3
Паротска Гимназија	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	3
Чачанска Гимназија	—	—	—	—	1	1	1	—	—	2	—	3
Свега	—	—	—	—	3	5	5	—	4	8	—	10
<i>в) четвороразредне</i>												
Лесковачка Гимназија	—	—	—	1	—	2	1	—	1	1	—	1
Неготинска Гимназија	—	—	—	—	1	2	1	—	1	1	—	—
Смедеревска Гимназија	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	4
Свега	—	—	—	1	2	5	2	—	3	2	—	3
У мушким школама свега	4	4	1	6	20	40	53	—	53	42	2	38
II. Средње школе за женску децу												
Више Женске Школе												
<i>А) Потпуне</i>												
Београдска В. Ж. Школа	—	—	—	1	—	2	2	—	—	—	—	—
Крагујевачка В. Ж. Школа	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—
Свега	—	—	—	1	—	5	4	—	—	—	—	—
<i>Б) Непопуне</i>												
Шабачка В. Ж. Школа	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Свега	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
У женским школама свега	—	—	—	1	—	6	4	—	—	—	—	—
У муш. и жен. школама свега 1908/9	4	4	1	7	20	46	47	—	53	42	2	38

www.ub.edu средњих школа по плати

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

виших учи- теља		учитеља					класних учитељица					с в е г а				
4000	3500	3000	2500	2100	2500	2100	1800	1500	1200	2750	2500		2250	2000	1750	1500
1	—	2	1	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	34
—	2	1	—	—	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	35
—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	26
—	1	1	1	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	17
1	5	5	3	1	8	—	7	13	3	—	—	—	—	—	—	219
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	14
—	1	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	14
—	1	—	1	—	2	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—	46
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	1	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	2	—	—	1	1	3	3	—	—	—	—	—	—	46
—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	1	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	23
1	7	5	6	1	11	4	9	19	8	—	—	—	—	—	—	333
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	8	12	16	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	8	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	10	17	24	72
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	10	19	29	80
1	6	5	6	11	4	9	19	9	1	3	7	10	19	29	—	413

V

Уџбеници употребљени у гимназијама, вишим женским школама и реалкама

Наука хришћанска — *Свештена историја*, стари и нови завет, од Козиреве, превод Б. Јовановића; *Црквено обредословље*, од Фирмилијана; *Хришћански катихизис*, од Ј. Илића; *Етика*, од П. Протића; *Историја српске цркве* и *Историја хришћанске цркве* од Павла Швабића; *Православна хришћанска Моралка* од С. Теодоровића; *Историја хришћанске цркве* по Смирнову и Побједоносцеву; *Историја хришћанске цркве*, од Свет. Никетића.

Српски језик — *Српска граматика* од Љ. Стојановића; *Лекције из српског језика* од Љ. Стојановића; *Српска читанка* од Ср. Пашића и М. Шевића; *Српска читанка I и II књига* од Ст. Новаковића; *Изучавање литературе* од М. Драгутиновића; *Старословенска граматика* од Љ. Стојановића; *Примери из српске књижевности* од Живка Поповића; *Лекције из књижевности српске* од Жив. Симића; *Примери књижевности и језика ст. и срп. словенскога* од Ст. Новаковића; *Граматика* од Ст. Новаковића; *Српска читанка* од М. Шевића; *Теорија књижевности и језика* од П. Ђорђевића; *Антологија дубровачке лирике* од Решетера; *Српска синтакса* од Јанка Лукића; *Синтакса* од П. Будманија.

Немачки језик — *Немачка вежбања и граматика* од Вл. Малине; *Немачка граматика I, II и III део* од Ст. Предића; *Немачки глаголи* од Ст. Предића; *Немачка граматика* од М. Живковића; *Немачка читанка* од Роберта и Пинтера; *Deutschland und die Deutschen*, Deutsches Lesebuch — G. Fleiter; *Auswahl charakteristischer Dichtungen und Prosastücke*, од А. Lüben; *Deutsches Schreib-Lese-Fibel*, Hofmann; *Fibel von Schreder*; *Kinder und Hausmärchen*, Brüder Grimm; Hebel, *Schatzkästlein*; *Die Welt im Spiegel der Nationallitteratur*, I II Т. Н. Weber; *Der Cid*, Joh. G. von Herder; *Minna v. Barnhelm*, G. D. Lessing, *Herman und Dorothea*; J. W. von Goethe; *Jungfrau von Orleans*, Fr. von Schiller; *Wichelm Tell*, Fr. von Schiller; *Aus meinem Leben*; Dichtung und Wahrheit, J. W. von Goethe; *Meister Martin*, Hoffmann; *Neffe als Onkel*; *Wallensteins Lager*, *Wallensteins Tod*, Schiller; *Die Braut von Messina*, *Die Italienische Reise*, *Iphigenie auf Tauris*, Goethe; *Märchen*, Grimm; *Erzählungen*, Hoffmann; *Lese und Sprachbuch für die Oberklassen der ungetheilten Schulen*, *Litteratur*, von Heisse-Lyon.

Француски језик — *Читанка и граматика* од П. Поповића; *Sinbad le Marin* с коментаром и речником од Тј. Старчевића; *Француска граматика* од Јулија Адамовића; *Француска граматика по Тусену и Дангештајну*; *Méthode Machuel Tableaux de leçon de chose et de language* (за практична вежбања); *Le Sage*: Gil. Blas; *Larive et Fleury*, I, II, III année de grammaire; *Morceaux choisis des classiques français*, Prose et vers, par D. Sauvageot; *Lettres de mon moulin* A. Daudet; — *Histoire d'Ali-Baba*, Galland; *Paul et Verginie* B. de st. Pierre; *Premières lectures enfantines*, E. Rocherolles'a; *Don Quichote*, Florian; *Zaire*, Voltaire; *Le siège de Paris*, Sarcay; *Grazielle*, Lamartine; *Histoires extraordinaires*, Edgar Poé; *Une*

tache d'encre, René Bazin; *Napoléon le petit*, V. Hugo, *Nouvelles généalogies* Töpffer; *Zadig* Voltaire; *Contes de Perault*.

Грчки језик — *Грчка граматика* од д-ра Јована Туромана; *Примери за грчке облике* од д-ра Јов. Туромана.

Латински језик — *Латинска граматика* од д-ра Јована Туромана; *Латинска граматика* од Мите Живковића; Lhomond: *Viri illustres urbis Romae*; P. Ovidii Nasonis *Metamorphoseon*; *Comentarii Caesaris de bello Gallico*; T. Livius: *Ab urbe condita*; Vergilius: *Aeneis*; Salustius: *Bellum Jugurtinum*; Cicero: *Orationes in Catilinam*; Caesar: *De bello gallico*; *Cornelius Nepo*.

Руски језик — *Руска граматика* од Ј. Илића; *Читанка* од Н. Глушчевићке.

Географија — *Географија* од Р. Васовића; *Земљопис* од В. Карића; *Математички земљопис* од П. Андрића; *Земља* од С. Антоновића и Т. Радивојевића; *Земљопис* од С. Антоновића и Н. Лазића; *Земља* од В. Лаблаша и К. Алмеида у преводу Т. Радивојевића; *Математичка географија* од М. Гајстбека у преводу К. Ковачевића; *Европа* од В. Карића; *Основи Физичке Географије* од Т. Радивојевића.

Историја — *Општа историја, и Општа историја I и II* књ. од Ст. Довчевића; *Општа историја* од Иловајског; *Општа историја* од М. Зечевића; *Општа историја* од Л. Зрнића Нови и Средњи Век; *Историја Српског народа I* од М. Вукићевића; *Општа историја* по Шпису и Берлету од Јов. Ђорђевића; *Историја српског народа* од Љ. Ковачевића и Љ. Јовановића; *Историја српског народа I и II* од Ст. Станојевића и Л. Зрнића.

Јестаственица — *Зоологија* од Љ. Миљковића; *Зоологија* од Љ. Давидовића; *Ботаника* од Ж. Јуришића; *Хемија* од С. Дозанића; *Минералологија* од Антића и Ракића; *Минералологија и Геологија* од А. Станојевића; *Хемија* од М. Петровића; *Хемијска технологија* од Р. Милошевића; *Основи из Јестаственице за ниже разреде средњих школа, I део Зоологија* од Николе Ранојевића.

Физика — *Физика* од Васмуга превод Вл. Зделара; *Физика* од Јошмана и Хермеса превод Тодоровића и Зделара; *Основи физике* од М. Петровића; *Физика* од Ганоа у преводу С. Видаковића; *Физика* од д-ра А. Хандла у преводу Ђ. Милијашевића и Ђ. Рокнића.

Математика — *Математика* (аритметика и геометрија) од Фр. Хочевара превод Вл. Зделара; превод Ђ. Рокнића; *Аритметика и геометрија* од Фр. Мочника — превод К. Стојановића; *Алгебра и геометрија* од Фр. Мочника у преводу В. Димића и Ст. Давидовића; *Логаритамске таблице* од Р. Пејића.

Филозофска пропедевтика — *Логика* од Шевића; *Психологија* од Матића.

VI

Писмени задаци у средњим школама у V, VI,
VII и VIII разреду

Прва Београдска Гимназија

Српски језик: *V разред:* наставник г. *Владан Јовановић*, професор. Први снег (опис) — Из спева „Смрт Смаил-аге“ препричати песму: „Чета“. — Шта све може послужити као грађа за једну народну песму? — Отаџбина и мајка (паралела). — Зашто учимо стилистику. — Добре су књиге добри пријатељи. — Jung gewohnt, alt gethan (слободно разрадити). — Како постаје народни еп? —

VI₁ разред: наставник г. *Гаврило Јовановић*, професор. Земаљско је за малено царство, а небеско увјек и довјека, цар воледе царству небескоме (срп. нар. песме). — Описати лепу појаву, место, предмет или лице у природи. — Први и последњи снег ове године (мисли и осећања). — Када су манастири били нова и савремена уставова, и зашто? — Сунце и месец у песмама. — Из крви се круна црпе (Гундулић). — „Кнежева вечера“ (слика). —

VI₂ разред: наставник г. *Владан Јовановић*, професор. Превод једнога одломка старослов. текста у српску редакцију. — Утицај Италије на културу у Далмацији, а нарочито у Дубровнику. — Значај песничтва у култури. — Карактеристика Пера Сегедишца. — Ништа не даје човеку без велика напора живот. — Значај гимнастике. — Једна романтична епизода из „Османа“. —

VII₁ разред: наставник г. *Гаврило Јовановић*, професор. Добро ми је и боље се надам, у чем ходим у томе и снавам. (М. Рељковић) — Срце. — У Доситејевим је делима српски siècle éclairé. — Dulce et decorum est pro patria mori. — Јесте ли срећни, или само задовољни? — Главно лице у драми или роману. — Милоерђе.

VII₂ разред: наставник г. *Владан Јовановић*, професор. Препричати које место из „Османа“ и казати зашто му се то место особито допада (Из домаће лектире). — Препричати укратко садржину кога Палмотићева дела (Из домаће лектире). — Земљотрес у Дубровнику 1667. год. — Значај књижевнога рада Андрије Качића-Миошића. — Значај спреме и рада у друштвеном животу. — „Шупље ријечи вјетар носи, дјела се ишту при потреби“ (Гундулић). — Књижевне прилике код нас у време појаве Вука Караџића.

VIII₁ разред: наставник г. *Гаврило Јовановић*, професор. Говор деспота Ђурђа на дан освештења града (импровизација). — Мач и перо. — „Тако ти је то у свету, дете моје!“ — Снага народа. — Утицај науке на уметности. — „Песма о песми“ Ј. Ј. Змаја (реферат). — Ал' што невах, неће пропанути (Бранко). —

VIII₂ разред: наставник г. *Владан Јовановић*, професор. Dulce et decorum est pro patria mori. Ubi bene ibi patria (Паралела). — Романтизам и романтичари у новијој српској књижевности. — Станко Враз шине својим пријатељима у Словеначкој и жели да их придобије за Илирски покрет. — Васпитни утицај позоришта. — Природа и умет-

ност. — Ако је средњи Век био дуга ноћ, небо је те ноћи било осуто
www.uzdani.com. — Без Великога Петка нема Васкрса. — Значај изучавања
српскога језика и књижевности.

Француски језик: *V разред:* наставник г. *Милан Грол*, проф. Преводи из читанке.

VI₁ разред: наставник г. *Милан Грол*, проф. Превод из *A. de Vigny: Laurette*. — Превод из басана Лафонтеових. — Превод *Erkman Chatrian: Contes*. —

VII₂ разред: наставник г. *Милан Грол*, проф. Преводи из лек-
туре. — About: *Le Roi de montagnes*.

VIII₁ разред: наставник г. *Милан Грол*, проф. Превод из *d'Esparbes: Légende de l'Aigle*. — *Le Maître: La Tolérance*. — *Renan: Discours aux étudiants*. — *Lavisse: Les étudiants en Allemagne*.

VI₂, VII₁ разред: наставник г. *Миодраг Ристић*, професор. У ова два
разреда писмени задаци нису рађени зато што се готово цело троме-
сеће није радило у школи због дугог одсуства предметног наставника.
По повратку са одсуства, предметни је наставник затекао такав на-
задак код ученика, да је морао више радити са ученицима заједно,
него ли пустити ученике да сами раде.

VIII₂ разред: наставник г. *Миодраг Ристић*, професор. Рађени
пробни матурски задаци из дела: *Ex traits des Moralistes*, које се
читало у школи.

Немачки језик: *V разред:* наставник г. *Јов. Шилихал*, проф. а) *Seltsamer Streit*, б) *Der alte Löwe*, преиначен текст, диктат, превод с немачког на српски. — *Odysseus bei den Cyclophen*, са срп. на немачки. — Синтакт. Задатак (глаголи са два објекта), са срп. на немачки. — а) *Odyseus und die Sirenen*. б) *Odysseus und die Freier*, са срп. на немачки. — *Der Ring des Polykrates*, са срп. на немачки. — *Die ewige Bürde*, са срп. на немачки. — *Horatius Cocles und Mucius Scaevola*, са срп. на немачки. — *Das Lied vom braven Mann*, са држина са српског на немачки.

VI₁ разред: наставник г. *Јов Шилихал*, професор. *Der Zigeuner-
boube (Geibel)* са срп. на нем. — *Eine Eruption des Vesuvus (Goette)*, са срп. на нем. — *Hochmut komt vor Gemalle*, диктат, превод са нем. на српски. — *Bürgsch a ft (Schiller)* садржина по диктату с нем. на српски. — *Belisar und Gellimer*, садрж. с нем. на срп. — а) *Alpenübergänge*, б) *Gotthardtunnel*, превод с нем. на српски. — *Die Kranche des Jbykus (Schillor)* садрж. немачки. — *Die wichtigsten Völker Europas*, с нем. на срп. — *Die Geschichte eines Wassertropfen* с нем. на српски. — Чланци су узети из *H. Weber*-ове читанке.

VI₂ разред: наставник г. *Ђура Б. Димић*, професор — *Horatius Cocles (Jütting)* (превод на српски). — *Alexander der Grosse (Grube)* (превод на српски). — Пет реченица са срп. на немачки (примена синтаксе). — Примери за погодбене реченице, са срп. на немачки. — *Die wichtigsten Völker Europas (Hugo Weber)*, превод на српски. — Краћи опис Београда на нем. језику. — *Der Frühling*, опис на нем. језику. — *Königreich Serbien*, краћи опис.

VII₁ разред: наставник г. *Ђура Б. Димић*, професор *Die deutsche Dichtung im Mittelalter v. Hugo Weber* (одломак, превод на српски).

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

— Aus der neuhochdeutschen Dichtung v. Hugo *Weber* (одломак, превод на српски). — Die Kranische des Ibykus, балада, да се преприча на нем. језику. — Пет реченица, превод на нем. језик; примена синтакт. правила. — Бурађ Смедеревац, из срп. историје (превод на нем.). — Ждрал и лисица, диктат. превод на немачки. — Hans Sachs v. H. *Weber*, превод на српски. — Написати на нем. језику ма коју било нашу басну. — а) Четири реченице срп. б. падежа без предлога да се преведу на нем. и б) да се кажу неколика композита од глагола: bieten, kommen, stehen и stellen са њиховим значењем.

VII₂ разред: наставник г. *Ђура Б. Димић*, професор. Lieber Sohn, диктандо и превод. — Пет реченица, примена синт. правила: превод на нем. — Eine sechsgliedrige Periode v. Zschokke, превод на српски. — Der Winter (*H. Weber*) превод на срп. — Der Herbst (*H. Weber*) превод на срп. — Der Sommer (*H. Weber*) превод на срп. — Der Frühling (*H. Weber*) превод на срп. — Undank und Dank (*Sj. Seume*). — Die Zeit (Jean Paul) прев. на српски. —

VIII₁ разред: наставник г. *Ђура Б. Димић*, проф. Господину лорду Н. Н. од Љ. Н. (превод на немачки). — Heapel — Aus der Italienschen Reise v. *Goethe* (превод на српски). — Rom. Aus der „Italienschen Reise“ v. *Goethe*, (превод на српски). — Одломак aus dem Roman: Leiden des jungen Werthers v. *Goethe* (превод на српски. — Handwerk geht über Alles, препричавање на нем. језику по срп. народ. причи „Занат је златан“. — Садржина и карактеристика ма које срп. народ. песме (слободан рад на нем.). — Бој на Мишару, испричати на немачком језику. — Казати, по сећању, коју фразу или пословицу везану за известан број именица побројаних у задатку као: der Berg, der Bär, die Bank, die Blume итд. итд.

VIII₂ разред: наставник г. *Свет. Максимовић*, професор. — Укратко испричати на немачком прочитани и преведени *I. чин* из W. Tell-a. — Укратко испричати на немачком прочитани и преведени *2. чин* из W. Tell-a — Укратко испричати на немачком прочитани и преведени *3. чин* из W. Tell-a. — Ueber die Parricidascene in Schillers „W. Tell“ v. D-r. A. *Zipper* (превод). — Die erste Aufführung Schillers „W. Tell“ v. D-r. A. *Zipper* (превод). — Dichtung und Wahrheit (II Buch) v. *Goethe* (диктандо и превод). — Dichtung und Wahrheit (aus d. III Buche) v. *Goethe* (диктандо и превод) — Graf Thorane, von *Goethe* (диктандо и превод).

Латински језик: *V разред*: наставник г. *Дим. Милојевић*, проф. Mulier et ancillae чланак за превод на српски. — Viatores et asinus чланак за превод на српски. — Tarquinius Superbus чланак за превод на српски. — Bellum Troianum, чланак за превод на српски. — Mucius Scaevola чланак за превод на српски. — Четири краће реченице са српског на латински.

VI₁ разред: наставник г. *Вл. Малина*, учитељ. Из Consecutio temporum.

VI₂ разред: наставник г. *Дим. Милојевић*, професор. Poculum abiectum, чланак за превод на српски. — C. I. Caesar: De bello civililib II. cap. 19. — Lhomond: Publius Decius — Mithridates, rex Ponti — Пет мањих реченица са српског на латински.

VII₁ разред: наставник од 12 априла г. *Димитрије Милојевић*, професор. — Три реченице са српског на латински. — Четири реченице са српског на латински. — Три реченице са српског на латински. — Curtius Rufus: De rebus gestis Alex. Magni lib. III cap. 5.

VII₂ разред: наставник г. *Дим. Милојевић*, проф. — Fabricii magni tudo animi, чланак за превод на српски. — Justinus: Medorum monarchia lib I. cap. 4. — Antisthenes et Diogenes. — Sall. Crispi Catilina caput 33. — Четири веће реченице са српског на латински. —

VIII₁ разред: наставник г. *Вл. Малина*, учитељ, 2. анегдоте са српског на латински.

VIII₂ разред: наставник г. *Дим. Милојевић*, проф. — Titus Livius: Ab urbe condita lib. II cap. 40. — Sall. Crispus: Coniuratio Catilinae caput. 33. — Curtius Rufus: Res gestae Alexand. Magni lib. III cap. 12. — M. T. Cicero: Oratio pro Milone cap. 34. — Epistula Plinii — Cornelio Tacito. — T. Livius Ab urbe condita lib. XXIV cap. 30. — M. T. Cicero: Laeluis sive de amicitia cap. 19. —

Математика: *V разред:* наставник г. *Илија Н. Букановић*, професор. **Алгебра.** — $(8x^2 + 4x + 1)(-8x^2 + 4x - 1)$. — $(9x^n + 6x^{n-1} + 4x^{n-2})(3x - 2)$. — $(a^3b^3 + a^m + 1b^{2n} + a^{2m} + 2b^n + 1 - a^{3m}b^3) : (a^2b^n - a^mb^2)$. — Одредити највећу заједничку меру и најмањи заједнички садржатељ за $4x^2 - 6x - 18$ и $6x^2 - 28x + 30$ (верижно дељење). — 5. Растављањем на чинитеље одредити највећу заједничку меру и најмањи заједнички садржатељ за $2x - 4$, $x^3 - 8$, $x^2 + 4x - 12$; — $\left(\frac{4x^2}{5} + \frac{19x}{2x} - \frac{25}{2x}\right) : \left(\frac{6x}{5} - \frac{3}{2}\right)$ — **Геометрија.** —

Висине, које стоје нормално на крацима равнокраког троугла, једнаке су. — Средине правоугаоникових страна темена су ромба. — Паралелограму ABCD продуже се стране, које граде угао А за дужину друге стране, тако добивене тачке су на правој линији с теменом, које супротно лежи према А. — Хипотенуза правоуглог троугла је 17 m, а једна катета 15 m; израчунати хипотенузину висину и одсечке, које ова висина одсеца на хипотенузи. — Два дата круга (R = 8 m и r = 2 m) додирују се с поља; израчунати дужину њихове заједничке дирке. — Стране троуглове су a = 6 m, b = 5 m, c = 8 m; израчунати одсечке, које одређују на страни a симетрале угла А.

VI разред: наставник г. *Илија Н. Букановић*, професор. **Алгебра.**

— Урационалити $\frac{\sqrt{2} - \sqrt{2}}{\sqrt{1 - 2 - \sqrt{2}}}$; — $\sqrt[3]{(64x^6 - 144ax^5 + 204a^2x^4 - 171a^3x^3 + 102a^4x^2 - 36a^5x + 8a^6)}$. — Израчунати логаритмовањем:

$\frac{\sqrt{158,715}}{5}$ Израчунати логаритмовањем: $\sqrt[2]{\sqrt{0,065}} - 2$. — Решити начином неодређених сачинитеља: $4x - 3y = 46x + y = 6$. —

Решити једначину: $\sqrt{5-x} + 3 = \frac{2}{3}\sqrt{5-x} + 7$. — Решити једначину: $x + \sqrt{5x + 10} = 8$.

Геометрија: — Израчунати страну правилног осмоугла, који је уписан у кругу полупречника r . — Треугоао ABC подели на два једнака дела правом NN' , која је паралелна с једном страном AB . — У даном треуголау ABC повући са страном BC паралелну MN , тако да је одсечак AM једнак са одсечком NC . — Дату пирамиду пресећи једном равни паралелно основи, тако да је површина пресека половина основе. — Да се израчуна површина и запремина праве зарубљене пирамиде, чије су основе правилни шестоугли са странама a и b , а побочне ивице c .

VI₂ разред: Наставник *г. Стеван Маринковић*, професор.

$$[(2a)^{\frac{3}{2}} - (3b)^{\frac{3}{2}}] : [(2a)^{\frac{1}{2}} - (3b)^{\frac{1}{2}}] = (x^{-1}y^{-5} - 2xy^{-3} + 3x^3y^{-1})$$

$$\cdot (3x^{-1}y^{-5} + 2xy^{-3} - x^3y^{-1}) = ? - \sqrt{\frac{a^{-5}b^5c^{-5}}{x^{-7}y^2}} = ? \left(\frac{x^{-\frac{2}{3}}}{a^{\frac{1}{2}}}\right) = ?$$

$$\sqrt{-4} - 2\sqrt{-36} + \sqrt{-100} = -\frac{a + \sqrt{-b}}{a - \sqrt{-b}} + \frac{a - \sqrt{-b}}{a + \sqrt{-b}} = ?$$

$$\left(4a - \frac{ax^2}{3a} + \frac{9x^4}{8a^3}\right)^3 = \sqrt[3]{1 + \frac{6x}{a} + \frac{15x^2}{2a^2} - \frac{10x^3}{a^2} - \frac{45x^4}{4a^4} + \frac{27x^5}{2a^5} - \frac{27x^6}{8a^6}} = ?$$

$$\log. \left(\frac{57 \cdot \sqrt[3]{-35}}{123} + \frac{7 \cdot \sqrt[7]{-24}}{35} \right) = ?$$

Израчунати вредност израза $\frac{57 \cdot \sqrt[3]{-35}}{123} + \frac{7 \cdot \sqrt[7]{-24}}{35}$? — Решити

једначину $\sqrt{3x-2} - \sqrt{4x-7} = 1$. — За које је вредности x трилом $x^2 - 4x + 5$ позитиван, негативан или нула. — Растави на просте чиниоце трилом: $ax^2 - (3ab - bc)x - 3b^2$.

— Колика је површина прстеновог сектора, кад су полупречници његових лукова $0,5$ m. и $0,4$ m., а средишни угао има 48° . — Израчунати површину кружног сегмента, кад је полупречник r , а његова тетива једнака сполупречником. — Конструисати израз $x = \sqrt{ab+cd} - ef$. — Конструисати правоугли треугоао, кад се зна једна катета a и збир s хипотенузе и друге катете. — Паралелограм, чије су стране a и b , претворити у ромб, који има с паралелограмом један заједнички угао. — У којој се раздаљини од темена мора пресећи права пирамида једном равни, која је са осном паралелна, па да буде а) површина свих страна, б) сама пирамида подељена по размери $m : n$? — Равнокраки трапез обрће се прво око веће, за тим око мање паралелне стране; запремине тако описаних обртних тела имају се као $m : n$. Одредити размеру паралелних страна.

VII₁ разред: наставник *г. Илија Н. Букановић*, проф. Алгебра:

— Поделити број 10 на два броја, тако да збир квадрата ових бројева буде максимум или минимум. — Ако се збир два узастопна броја умањи квадратним кореном тога збира, добија се 6 . Израчунати те бројеве. — После колико ће година 1000 дин. са интересом на интерес по 5% порастати на 2150 дин., кад се обрачунавање врши по годишње? — Нека општина треба још 20 година да плаћа крајем

године по 10.000 дин. ради амортизације дуга; колике треба да су отплате, ако се хоће да се дуг амортизује за 10 година и да се отплате дају почетком сваке године? Процент је — Тригонометрија. — Претворити: $-\cos^2\alpha \cotg^2\alpha (tg^2\alpha - 1)$ израз, у коме се налази само $tg\alpha$. — Помоћу логаритамских таблица одреди: $\log \sin 44^\circ 12' 50'' \log \cos x = 1,895\ 496 \log tg x = 0,237\ 589 \log \cotg - 55^\circ 53' 49''$ — Удесити за логаритмовање (као производ): $\sin a + \sin b + \sin c - \sin(a + b + c)$. — Решити гониометријску једначину: $\sin x + 2 \cos x = 1$. — У равнокраком троуглу збир основице и висине која јој одговара, двапут је већи од крака; израчунати углове. 6. Израчунати углове у троуглу, кад је $a + b = 264$, $c = 156$ и $\gamma = 71^\circ 40' 30''$.

VII₂ разред: наставник г. *Илија Н. Ђукановић*, проф. Алгебра. — Решити систем једначина: $x^2 + y^2 - x - y = 2xy = 2$ — Подели број 15 на два дела тако, да збир њихових квадрата буде 13. — Три броја чине аритметички ред, њихов је збир 3, а збир њихових квадрата 35; који су то бројеви? — На полупречнику датог круга (као на пречнику) опише се круг; на полупречнику новог круга на исти начин опише се круг и т. д. Наћи границу збира површина свих кругова. — После колико ће година 1000 дин. са интересом на интерес по 4% порастати на 1540 динара? — Неки отац осигурава своју породицу и уплаћује почетком сваке године по 1000 дин. за време од 10 година; после последње уплате новац је и даље остао у заводу за 5 година; колико је новаца тада породица примила, кад се рачуна интерес на интерес 5%? — Узајамно је 100 дин. по 5% интереса на интерес; колики је ануитет кад се дуг за 5 година свео на половину? — **Стереометрија:** — У праве зарубљене пирамиде побочна је ивица s , а основе су квадрати са странама a и b , колика је запремина? — У допти је уписана и око ње је описана равнострана купа. Израчунати размеру површина ова три тела. — Равнокраки трапез, чија је висина h , а паралелне су му стране a и $a + m$, обрће се око стране a као око осовине: одредити површину и запремину обртног тела. — **Тригонометрија:** — Израчунати гониометријске

функције, кад је дато: $\sin \alpha = \sqrt{1 + m^2}$ — Доказати да је $tg^2\alpha - tg b = \frac{\sin(a+b) \sin(a-b)}{\cos^2 a \cos^2 b}$ — Израчунати угао, кад је $\cos x = \sqrt{0,356}$. — Решити гониометријску једначину: $2 \sin^2 x + 5 \sin x - 3 = 0$.

VIII₁ разред, наставник г. *Илија Н. Ђукановић*, професор.

Алгебра: — Одредити четврти члан у $(2x - 3)^8$.

Аналитичка Геометрија: — Одредити једначину круга, који пролази кроз две тачке (0,0) и (0,2), а додирује праву $x - 2y + 5 = 0$. — Наћи једначину круга, који пролази кроз две тачке (0,0) и (0,2), а додирује круг $(x - 5)^2 + (y - 3)^2 = 16$ споља. — Елипса $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$ има површину једнаку са омотачем зарубљене купе, чије основе имају полупречнике a и b ; колика је висина зарубљене купе. — Дата је елипса $9x^2 + 25y^2 = 225$ и права $5y + 4x = a$; како гласе једначине елиптичних тангената, које су паралелне с датом правом? —

¹ *Напомена* — Ученици овог разреда нису били свршили програм из математике у VI разреду.

Под којим се углом секу криве $x^2 + y^2 = 25$ и $y^2 = \frac{16}{3}x$. — Дата је

елипса $\frac{x^2}{18} + \frac{y^2}{9} = 1$ и једна њена тачка $(-4, 1)$; израчунати дужине раздаљина жижâ од тангенте повучене кроз дату тачку. — Одредити величину дужи, коју парабола $y^2 = 4x$ одсеца на правој $x - y = 3$.

Матурски задаци. Алгебра: — Одредити логаритмовањем вредност израза: $\frac{1}{\sqrt[3]{0,08}}$. — Неки човек дугује 5000 дин. и да свом пове-

риоцу обвезницу од 4200 д., које треба платити после 4 месеца; трговачко рачунање дисконта је 4%. Колико новаца треба овај човек још да дода, те да измири дуг? Решите систем једначина: $x - 3y - 2z = 1 - 2x + y - 3z = 7 - 6x + 2y - z = 0$. — За које вредности од m једначина $mx^2 + 2(m+1)x + (m+3) = 0$ има један двојни корен? — Решити једначину: $8 - \sqrt{2x-4} = x + 2$. — У геометријској прогресији од четири члана збир средњих је 18, а збир крајњих је 27. Начинити ту прогресију.

Геометрија: — Израчунати страну описаног и уписаног дванаестougла, кад је познат полупречник круга. — Израчунати полупречник уписаног круга равностраног троугла, кад је основица $3a$ и висина $2a$ и висина h . — Три се круга полупречника r споља додирују; израчунати површину, коју између себе ограничавају. — Правилном шестоуглу, чија је страна a , продужи се свака страна у истом смислу за дужину ta . Доказати да је добивена слика правилан шестоугао и одредити однос површина ова два шестоугла (Примена: $t=1$). — Нацртати троугао, кад је дата једна страна, супротни угао и тачка пресека дате стране са симетралом датог угла. — Нацртати троугао, кад је познат полупречник уписаног круга, размера двеју страна и њима захваћени угао. — Одредити на полупречнику АВ датог круга тачку С тако да полукрузи описани на АС и ВС с једне и друге стране NB деле круг у даном односу $\frac{m}{m}$. — Дани правилни

шестоугао (страна a) обрће се око једне угаоне симетрале; одредити површину и запремину обртног тела. — У даној коцки уписана је лопта, а у лопти уписана је коцка; израчунати размеру, у којој се имају запремине ових двеју коцки. — Права купа, чија је висина $8m$, а полупречник основе $6m$, пресечена је једном равни паралелно основи на раздаљини $2m$ од врха. Израчунати запремину зарубљене купе.

Тригонометрија: — Решити гониометријску једначину: $\sin x + 2\cos x = 1$. — Израчунати угао, који граде две стране теадрове. — Израчунати углове А и В једног троугла, кад је дато: $a = 1 + \sqrt{3}$, $b = 1$ и $C = 30^\circ$.

VIII₂ разред. наставник *г. Стеван Маринковић*, професор. Ученици су увек били подељени на групе. Једна је група радила изложене задатке. Остале групе радиле су сличне. — Упростити разломак

$\frac{(a^8 + 2a^4x^2 + x^4) \cdot (a^4 - x^2)}{(a^2 + x) \cdot (a^6 - a^4x + a^2x^2 - x^3)}$. — Наћи вредност количника:

www.unilib.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

$\frac{x^2 - 6x + 5}{x^2 - 8x + 15}$ за $x = 5$. — Наћи вредност количника: $\left(\sqrt{1-x} + \frac{1}{\sqrt{1+x}}\right) : \left(1 + \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}\right)$. — Усавршити разломак:

$\frac{4\sqrt{5-20}}{\sqrt{\frac{3}{2}-10-5}\sqrt{-\frac{1}{2}}}$. — Наћи вредност збира $\sqrt[3]{-54} - \sqrt[3]{250} -$

$-\sqrt[3]{-128}$. — Наћи вредност производа: $\sqrt[2m]{a^3} \cdot \sqrt[6m]{a^3} \cdot \sqrt[9m]{a^3} \cdot \sqrt[6n]{a^3} \cdot \sqrt[9n]{a^3}$.

— Разлика квадрата два непарна броја је увек дељива са 8. —

Решити једначину: $\frac{x+1}{x-1} \cdot \frac{x-1}{x+1} = \frac{1}{2}$. — Решити систем једначина:

$\frac{x+2y}{5x+6z} = \frac{7}{9}$, $\frac{3y+4z}{x+2y} = \frac{8}{7}$, $x+y+z=128$. — Решити систем једначина: $\frac{1}{x-y} + \frac{1}{x+y} = m$, $\frac{1}{x-y} - \frac{1}{x+y} = n$. — Колико литара вина

од 0,60 дин. треба сипати на 100 литара вина од 0,45., па да се добије вино од 0,50 динара? — Једно лице има извесну суму новаца, коју дели на два једнака дела. Прву половину даје по 5%, а другу по 4,5%. Прва половина доноси годишње 60 дин. више по друга. Која је то сума? — Наћи стране правоуглог троугла, чија је површина 24 кв. м., кад се зна да је сличан с правоуглим троуглом,

чије су стране 3, 4 и 5 м. — Решити: једначину $(2+x)^{\frac{1}{2}} + x^{\frac{1}{2}} = 4(2+x)^{\frac{1}{2}}$. — Написати квадратну једначину, чији су корени $\frac{a+b}{a-b}$ и $\frac{a-b}{a+b}$. — У једначини: $x^2 - px + 36 = 0$ одредити p тако

да је $x_1 = -x_2$. — За које вредности ће x -а бити нула, позитиван или негативан трилом $2x^2 - 16x + 32$? — Решити једначину $\sqrt{x^2+9} = 21-x$? — Решити систем једначина: $x^2 + y^2 = 40$; $xy = z$ и $x+y=8$. — У ком бројном систему број 254(10) се пише као 512? — Два различита капитала су позајњена по 6%. Вреде заједно 30.000 дин. Први лежи под интерес 4 месеца више и даје 1280 динара интереса, а други 840 дин. Колики су ти капитални? — Израчунати ивице правоуглог паралелоипеда, кад се зна: да је површина 180 куб. м., дијагонала основе од 10 м., и збир све три ивице 17 м. — У кругу полуиричника R уписани су правоугаоници. Који има највећу површину? — Међу правоуглим паралелоипедима исте запремине који је то, чија је целокупна површина најмања? — Уверити се да квадрати израза: $x^2 - 2x - 1$; $x^2 + 1$ и $x^2 + 2x - 1$ чине аритметичну прогресију. — Наћи четири броја геометриске прогресије, који имају особине: збир прва два је 28, а збир друга два 175. — Наћи

www.univerziteti.rs
 вредност израза $x = \sqrt[5]{32-3} + \left(\frac{14}{23}\right)^{-\frac{5}{8}}$. — Решити једначину (10^{3-x})

$6^{-x} = 100$. — Решити једначину $5 \cdot 3^{2x} - 7 \cdot 3^x - 3456 = 0$. — Колико треба да улаже једно лице од своје 21 до закључно 60 године крајем сваке године, па да има на крају 60 године 30.000 динара рачунајући да је улагао повац по $3,5\%$ сложеног интереса? — Капитал од 8000 дин. је дат под интерес на интерес 5% за 12 година. Који капитал треба дати под прост интерес, рачунајући $5,5$ динара интереса на 100 дин. па да се за исто време добије и исти интерес, као код првог капитала? — Кад су основци a, k, l, o и p , која је по реду пермутација *корал*? — Колико има четвороцифрених бројева који почињу са 4, а написанису цифрама 2, 3, 4, 5, 6, и 8? — Који

је пети члану у изразу $\left(\frac{7}{3}x - \frac{2}{5}y\right)^8$? — Симетрале углова сваког

четвороугла образују други четвороугао, чији су супротни углови суплементи. — Нацртати троугао, кад се знају средине свих његових страна. — Израчунати површину правоуглог троугла чија је једна катета 15 m., а хипотенузина висина 9 m. — Нацртати квадрат, који

ће бити једнак $\frac{3}{4}$ површине а тог квадрата a^2 . — У кругу полупреч-

ника 15 m. секу се две тетиве и производ одсецака сваке тетиве је 200. Наћи одстојање њихове пресечне тачке до центра. — Дат је круг полупречника 2,20 m. и на њему дирка у тачки А. Одредити тачку В на дирки тако, да је спољашњи део сечице, повучене из тачке В, а која пролази кроз центар О, једнак с кружним пречником. — Дата су два ексцентрична круга, полупречника $R=8$ m. и $r=3$ m. и централе $s=15$ m. Наћи дужину њихове заједничке спољашње дирке.

— Конструисати троугао, кад се знају углови на једној његовој страни β и γ и средња линија m , која одговара тој страни. — Хипотенуза правоуглог троугла је 55 m. дугачка, збир катета је 77 m. Траже се дужине катета и троуглова површина. — Дуж a поделити на два дела тако, да је разлика између квадрата оба дела једнака с неким датим квадратом m^2 ? — Паралелограм, чије су стране a и b , претворити у ромб, који има с паралелограмом један заједнички угао. — Одредити стране правоугаоникове, кад се зна да је дијагонала $b=55$ m, а разлика страна m метара. — Израчунати површину праве троуглане призме из основних ивица a, b, c и бочне ивице s , па пр. $a=40$ m., $b=13$ m., $c=37$ m. и $s=50$ m. — Пирамидина основа има 144 кв. м. површине.

На одстојању 4m. од пирамидиног врха повучена је паралелна раван са основом. Тако добивени пресек има 64 кв.м. Тражи се пирамидина висина. — Ивица једне коцке је 0,35 m. Колика је запремина писане лопте око ње? — Колика је запремина призме, чија је висина 5 m. и која има за основу равностранни троугао са страном $a=3$ m? — Израчунати запремину тела, које постаје обртањем троугла, чије су стране 2, 3 и 4 m., и који се обрће око стране од 4 m. — У којој се раздаљини од темена мора пресећи права пирамида једном равни, која је са основом паралелна, па да буде а) површина свих страна (омотача) и д) сама пирамида подељена по размери $p:q$? — Израчунати површину и запремину права призматична стуба, чија је основа правилан осмоугао, кад је позната основна ивица $a=8$ m., и побочна ивица

$s = 22$ m. — Око лопте описана је облица и равнострана купа. У каквој су размери а) површине и б) запремине та три тела? — Метална шупља лопта, чији је већи пречник 18 см., а дебљина 2 см., претопљена је у масивну лопту. Колики је пречник ове друге лопте? — Колика је површина лопте, која је уписана у правој купи, чија је висина b , а полупречник основе r ? — Израчунати површину и запремину правоуглог паралелопипеда, кад се зна збир његових ивица $x + y + z = 74,4$ m и размера њихова $x : y : z = 5 : 4 : 3$. — Кад је $\sin \alpha = 0,8$ колико је $\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}$? — Доказати да је $\operatorname{cotg} a = \operatorname{cosec} 2a = \operatorname{cotg} 2a$. — Ко-

лики је угао x , кад је $\sec x = \frac{9}{8}$? — Решити једначину:

$\frac{2 \sin x + 3}{3 \sin x - 1} = 4,82$. — Решити једначину: $\frac{5 \operatorname{tg} x - 2}{3 \operatorname{tg} x + 5} + 2 \operatorname{tg} x = 7$. — Ре-

шити троугао, кад се знају $a = 325$ m, $b = 212$ m и $\alpha = 89^\circ 2' 35''$. — Решити равнокраки троугао, кад се знају висина h (основина) и полупречник r уписаног круга. — Решити равнокрак трапез, кад се знају паралелне стране $a = 533,62$ m, и $b = 345,18$ m, и површина $f = 25.000$ кв. м. — Конструисати криву $9x^2 + 16y^2 = 144$. — Наћи једначину праве, која пролази кроз тачку $M(2,5)$, а паралелна је с правом, што везује тачке $N(3, -4)$ и $P(5, 1)$. — Израчунати угао који граде праве

$y = \frac{9}{4}x + \frac{1}{2}$ и $y = \frac{5}{13}x - \frac{6}{13}$. — У троуглу, чија су темена $A(0,0)$, $B(5,0)$ и $C(3,8)$, доказати да се висине секу једној тачки. — Наћи једначину потенцијске линије кругова $(x + 3)^2 + (y - 2)^2 = 26$ и $(x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 16$. — Површина слице је геометријска средина између

кругова описаних над њеним осама као над пречницима. — Дата је парабола $y^2 = 4x$ и на њој две тачке, чије су апсцисе 2 и 4. Кроз те тачке повучене су параболне дирке. Одредити угао тих дирака. — Дата је парабола једначином $y^2 = 20x$. Две су тачке на њој. Тачка A има апсцису $x_1 = 12$, а тачка B ординату $y_2 = 10$. Колика је површина, која се налази између параболоног лука AB , ордината тачака A и B и апсцисне осовине?

III београдска гимназија

Српски језик: V_1 разред: наставник *г. Драгутин Костић*, професор. И ја могу помоћи отаџбини у опасности. — Карактеристика Смаил-Аге Ченгића (по спеву Мажуранићеву) — Новица код Владике Рада (дијалог, допуна спеву Мажуранићеву). — Какав треба да буде друг мој. — Шта волим да будем. — Препричати садржину Владимира Дукљанина од Стевана Сремца. — Разговор Самуила са Косаром и Владимиром (развијање, по причи Владимир Дукљанин од Ст. Сремца). — Поправке стила у датом чланку.

V_2 разред: наставник *г. Јеремија Живановић*, професор. Препричавање народних песама и приповедака. — Белешке о усменој књижевности (код наших и туђих писаца). — „Ко се дима не надими, тај се ватре не нагрета“. — Поправљање стилских погрешака тексту. (Рад трајао 20 минута и задаци на часу поправљани). — То исто, рађено пун час. — Одређивање песничких украса у датим

www.uns.ac.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

примерима. — „Без муке нема науке“. — Промена придева са именицом (ст. слов.). — *Радови код куће*: Разгледати веће зграде, статуе и слике у Београду (колико ко може) и одредити који се од старалачких чинилаца на њима највише осећа. (Наставник дао опширна упутства). — Моја путовања. — Моја лектира.

VI разред: наставник *г. Јерemiја Живановић*, професор. — Ртањ (после екскурзије). — Трагови писмености и књижевности пре Св. Саве. — Поправка текста у коме су стилистичке и правописне грешке. — Стари и садашњи књижевници (поређење у општим цртама). — Колико су се први приморски писци приближили усменој народној књижевности? — Петар Хекторовић прича, у старости, своје доживљаје (По могућности писати језиком чакавско-икавским). — 7. „Добра књига најбољи је друг“. — Прва дужност наше школске омладине (нарочито у данашњим приликама). — Зашто је *Осман* непотпун? — *Радови код куће*: Приче Јанка Веселиновића. — Приче Лазе К. Лазаревића. — Претрес једне драме (избор слободан).

VII разред: наставник *г. Драгутин Костић*, професор. Отаџбина је у опасности! — Изражавање народа наравствену моћ даје, јачу груба исполина (Лукијан Мушички: Глас арфе пишатовачке). — Борбом се твори муж. — Самоубиство (поводом учесталих случајева међу ученицима). — Иза буре ведрије је небо.

Напомена. Наставник је имао по један ванредан час недељно (понедеоником), на коме су ученици реферисали о прочитаним новијим делима. У последње време преводили су и са словеначког.

VIII разред: наставник *г. Драгутин Костић*, професор. Отаџбина је у опасности! — Из грмена великога лафу трудно изаћи није (Ш. П. Његош: Горски Вијенац). — Позив Словетства у свету (разрада и критика, према песми П. Прерадовића: Звање Славјанства). — Моје дужности. — Самоубиство (поводом учесталих случајева међу ученицима). — Ум и воља, њихов узајамни однос. — Народна усмена књижевност као основа новом песништву српском. — Шта човека чини великим? (пробни задатак матурски, рађен два часа).

Немачки језик: *V₁ разред*: наставник *Д-р Борислав Лорени*, суплент. Das Licht der treuen Schwester (препричавање). — Die Belohnung (препричавање). — Die ewige Bürde (препричавање). — Heinrich der Löwe (са српског на немачки). — Baron von Münchhausen (са српског на немачки). — [Све из „Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur I“]. — Die Biene (из „Erstes deutsches Lesebuch“. P. Verrier-a; са српског на немачки). — Mein Lebenslauf (по упутству наставниковом). — Der dumme Esel (препричавање новог текста). — Der Fuch und der Rabe (слободно причање на немачком познате басне „Гавран и лисица“).

V₂ разред: наставник: *г. Мирко М. Поповић*, професор. Das Bild des Grossvaters (препричавање познатог текста). — Препричавање директног говора (Weber I: стр. 162 од 11—27 р.) у 3. л. а помоћу датих глагола — Horatius Cocles — Die treue Gudrun (препричати по глаголима). — Der kluge Star (препричати нов текст). — Der Esel auf der Reise — Die Fledermaus.

VI разред: наставник *г. Мирко М. Поповић*, професор. Der Ring des Polykrates (разрада прве строфе). — Der Ring des Polykrates (разрада

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNIBELGRADE.BG

даљих строфа). — Meister Martin I гл. (препричати). — Meister Martin II гл. (препричати у 6 тачака). — Meister Martin IV гл. (са српског на немачки). — Valentins Tod (из М. Murtin-а, препричавање). — Meister Martin V гл. (са српског на немачки). — Das brave Mütterchen (препричати нов текст). — Meistergesang (по предавању).

VII разред: наставник г. *Д-р Миливоје Јовановић*, професор. — Превођење по диктату из *Das deutsche Lesebuch für höhere Schulen von A. Biese*. — Прозно исказивање садржине Шилерових песама: *Der Drache* и *Der Tancher*.

VIII разред: наставник г. *Д-р Миливоје Јовановић*, проф. — Препричавање лектуре из *Goethes Italienische Reise: Venedig, Mignon*. — Превођење одломака по диктату из књиге *Das deutsche Lesebuch für höhere Schulen von A. Biese*. —

Француски језик: *V₁ разред:* наставник г. *Владислав Вулићевић* професор. Диктовано је из већ пређеног превода; превођене су лаке реченице са српског, једанпут недељно. —

V₂ разред: наставник г. *Павле Ст. Павловић*, професор. Опис наше учионице по речима из састава *La salle d'école* из читанке П. Поповића; Диктандо *La famille* стр. из *Dictées d'année préparatoire par Larive et Fleury*. — Опис своје собе под насловом *Ma Chambre* по речима из састава *La chambre* из чит. П. Поповића. *L'arbre* из *Dictées d'année préparatoire par Larive et Fleury*; и Опис своје породице под насловом *Ma famille* по речима из састава *La famille* из чит. П. Поповића. — Опис наше вароши по речима из састава *La ville* из чит. П. Поповића под насловом *Notre ville*, и *Mon père et ma mère* стр. 19. из *Dictées....* — *Vengeance d'un éléphant* стр. 86. и *Mort de Bayard* стр. 91. из *Dictées d'année préparatoire par Larive et Fleury* — *Patience* стр. 33. из *Moralle et Enseignement civique par A. Seignete*. — *Honnêteté* стр. 53. и *Il faut avoir honte de l'ignorance* стр. 56. из *Morale et Enseignement civique par A. Seignette*. — *Il faut être bon*, стр. 35. и *Désir d'aider les faibles* стр. 36. из *Morale et Enseignement civique par A. Seignette*. — Сем овога диктирано је као задатак до 30 састава из *Dictées d'Année préparatoire par Larive et Fleury* и *Morale et Enseignement civique par A. Seignette*.

VI разред: наставник г. *Владислав Вулићевић*, професор. Диктовано је из разних лаких текстова (н. пр. *Recueil de Contes et Récits* и т. д.); или, као синтактичка вежбања, превођене су реченице са српског, један пут недељно. —

VII разред: наставник г. *Владислав Вулићевић*, професор. Диктовани су разни и тежи текстови (н. пр. *Lamartine: Voyage en Orient* и т. д.); или, као синтактичка вежбања, превођење су реченице са српског, један пут недељно. —

VIII разред: наставник г. *Владислав Вулићевић*, професор. Диктовано као и у VII разреду. Осим тога превођено је на српски: *La Bruyère, Caractères*; *Paul Hervieux l'Armature*; *Alphonse Daudet Sapho*.

Руски језик: *VIII разред:* наставник г. *Аксентије Годоровић*, суплент. По диктату писано и превођено из књиге *Детство и отрочество* од Л. Н. Толстоја. —

5. Латински језик: *V разред*: наставник г. Стеван Фотић, професор. Cornelius Nepos: Aristides, cap. II. — Eraminondas, cap. VII. — Hannibal, cap. I. — Eraminondas, cap. VIII. — Atticus, cap. XVI. — Енеја оставља Троју. — Битка код Хераклеје. — Разне конструкције са српског на латински.

V₂ разред: наставник г. Илија Далевих, професор. Према проученим синтактичним одељцима преведена су 4 задатка (6—8 реченица) са српског на латински и из Lhomond-a (De viris illustribus urbis Romae): Snaeus Pompeius Magnus, cap. 6; Marcus Cato Uticensis; cap. 5; Caius Popilius Laenas, cap. 1. и cap. 2; Marcus Brutus, cap. 1; Publius Scipio Aemilianus, cap. 3. —

VI разред: наставник г. Стеван Фотић, професор. C. I. Caesaris Commentarii de bello Gallico: lib. VI cap. 12. — lib. VI cap. 23. — lib. II cap. 14. — lib. IV cap. 29. — lib. VII cap. 20. — 6. Думнориг подстиче Галске прваке. — Диоген.

VII разред: наставник г. Илија Далевих, професор. T. Livii ab urbe condita: lib. XXI: cap. 45. и 47.; lib. XXII: cap. 2., 12, 18, 19, 37, 48, 49. и 56. —

VIII разред: наставник г. Стеван Фотић, професор. Sallustius Crispus: Catlina, cap. 58. — Catilina, cap. 20. — Oratio Philippi in senatu. — M. T. Cicero: Pro lege Manilia, cap. 16. и 17. — de officiis, lib. II cap. 9. — Phiiirrica orat. II cap. 10. — T. Livius: lib. XXX cap. 30.

Математика: *V₁ разред*: наставник г. Љубомир Милованових, професор. — Кад се хипотенуза продужи на обадве стране, тако да сваки продужак буде једнак с катетом до њега, онда праве, које везују нове крајње тачке с теменом правога угла, захватају угао од 135° . (Извести доказ). — Кад се две произвољне тачке на два паралелним правима вежу једном дужи, онда је свака друга дуж, која је повучена кроз средину прве дужи а лежи између паралелних, преполовљена том средином. — $(4 + 3x - 2x^2 + x^3 - 5x^4) \cdot (2 - x - 3x^2) = ?$ — $1 : (1 - 2x + x^2) = ?$ — $(1 - x) : (1 + x) = ?$ — Праве што полове унутрашње углове каквог паралелограма, граде правоугаоник. (Извести доказ). — Кад се преполове стране ма каквог четвороугла, па се те средине редом саставе, добија се паралелограм. (Извести доказ). — Знаћи највећу заједничку меру за: 120582, 145530 и 167706. — Знаћи највећу заједничку меру за: $6x^4 - 5x^2 - 1$, $5x^3 - 4x - 1$ и $2x^2 - 2$. — Растварити на чинитеље израз: $m^2 + m - 12$. — Растварањем на чинитеље одредити заједничку меру за изразе: $a^2 - 2ab - 8b^2$, $a^2 + 2ab - 3ab^2 - 6b^3$. — Конструисати троугао кад му се зна једна страна и висине које одговарају другим двама странама. — Свести израз: $6\sqrt{125} + 3\sqrt{80} + 2\sqrt{20}$. — $(2\sqrt{8} - 7\sqrt{18} - \sqrt{50} + 4\sqrt{72}) \cdot \sqrt{2} = ?$ — $(6\sqrt{x} + 8x) : 2\sqrt[3]{x} = ?$

$$- \left(\frac{\sqrt{4 + \sqrt{11}}}{2} - \frac{\sqrt{4 - \sqrt{11}}}{2} \right)^2 = ?$$

Напомене: Сем наведених задатака ученици су добивали и домаће задатке из пређених партија.

V₂ разред: наставник г. Никола Врсалових, професор.

www.dzwni.com

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Алгебра: — $(m^6 - n^6) : (m - n) = ?$ — $(81x^8 16y^8) : (3x^2 - 2y^2) = ?$
 $(14x^2 - 31x + 15) : (2x - 3) = ?$ — $(6x^4 - 11x^3 - 9x^2 + 19x - 15) : (3x - 1) = ?$ — Раставити на чинитеље: $75x^2 - 48y^2 = ?$
 — Раставити на чинитоље: $16x^2 - 24xy + 9y^2 = ?$ — Раставити на чинитеље: $x^2 - 7xy + 10y^2 = ?$ — Раставити на чинитеље: $2m^2 + m - 6 = ?$

$$- \left(1 + \frac{a}{b}\right) \left(1 - \frac{a}{b}\right) = ? \quad - (x + y) : \frac{x + y}{x - y} = ?$$

$$- (x^2 - y^2) : \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y}\right) = ? \quad - (a^2 - b^2) : \left(\frac{a + b}{a - b}\right) = ?$$

— Обим предњих точкова на колима је 35 dm а задњих 44 dm. Ако се предњи точак од места А до места В обрнуо 287 пута више него задњи точак, колико се пута сваки окренуо и колико има метара од А до В?

$$- \frac{5x^2 + 9x + 14}{2x^2 + 3x - 2} - \frac{3x - 5}{x + 2} + \frac{x - 4}{x - 2} = ?$$

$$- \left(\frac{3x^2}{8a^8} - \frac{19y^2}{3a^2} + \frac{12a^4 y^4}{x^2}\right) : \left(\frac{x}{2a^4} + \frac{y}{3a} - \frac{2a^2 y^2}{x}\right) = ?$$

$$- \frac{\frac{a + b}{a - b} - 1}{\frac{a - b}{a + b} + 1} : \frac{a + b}{a - b} = ? \quad - \text{Три ортака удруже се да израде неки}$$

посао. Ортак А уложи у почетку године за тај посао 8000 дин. После 2 месеца придружи му се В са 5000 дин., а после још 2 месеца придружи се и ортак С са 3000 дин. Крајем године имали су зараде 1059 дин. Колико добити долази на свакога. — Решити једначине: $(3x + 2y - 4) : (2x + 3y - 1) = 3 : 2$, и $(x - 2y - 3) : (2x - 3y - 6) = 2 : 3$. — Који је то капитал који са додатим му интересом по 5% за 4 го-

$$\text{дине порасте на суму од 2808 дин.} \quad - \left(\frac{2a^2 x^2}{3by^3}\right)^3 \cdot \left(\frac{6ax^2}{5b^2y}\right)^2 \left(\frac{3b^2}{4a^2}\right)^4 = ?$$

$$- 9a^{2n+1} : 3a^3 = ? \quad - 6a^{m+n} : 2a^n = ?$$

Геометрија: — Кад се около неког четвороугла може описати, а кад се може уписати круг? — Наћи на једној страни троугловој ону тачку која је једнако удаљена од других двеју троуглових страна. — Конструисати троугао кад су дате две стране и висина која одговара трећој страни. — Описати круг који пролази кроз једну дану тачку и додирује дани круг у даној тачки. — У кругу уписати један троугао кад је дата једна страна тога троугла и један угао на њој. — Кад је у правоуглом троуглу позната хипотенуза и пројекција једног катета на њој израчунати све остале саставне делове тог правоуглог троугла. (Катете b и c , хипотенузину висину h и пројекцију другог катета на хипотенузи). — Конструисати круг који пролази кроз две дане тачке и додирује дану праву. — Доказ да се две троуглове висине секу тако да је производ одсецака једне висине једнак са производом одсецака друге висине (помоћу потенције).

— У равностраном троуглу позната је страна. Израчунати троуглову висину и површину. — Колика је површина троугла кад су му стране $a = 15$ m, $b = 12$ m и $c = 9$ m. —

VI разред. — Наставник г. Никола Врсаловић, професор.

Алгебра: — $\left(\sqrt{\frac{x + \sqrt{x^2 - y^2}}{2}} - \sqrt{\frac{x - \sqrt{x^2 - y^2}}{2}} \right)^2 = ?$

$(\sqrt{a^3 + \sqrt{a^6 - b^6}} - \sqrt{a^3 - \sqrt{a^6 - b^6}})^2 = ?$ $(\sqrt{by} - \sqrt{my} + \sqrt{bz} - \sqrt{mz}) :$

$(\sqrt{b} - \sqrt{m}) = ?$ $\left(\frac{x^{\frac{2}{3}}}{\frac{1}{y^{\frac{3}{5}}}} \right) = ?$ $\sqrt{-x^2} \cdot \sqrt{-x^2} = ?$ $(\sqrt{-a} + \sqrt{-b})$

$(\sqrt{-a} - \sqrt{-b}) = ?$ $(\sqrt{-ab} + \sqrt{-ac}) \cdot \sqrt{-a} = ?$ $(4\sqrt{-8} - 8$
 $\sqrt{-12} + 12\sqrt{-16}) : 4\sqrt{-4} = ?$ $(3 + 2i)(3 - 2i) = ?$ Решити једначину: $\frac{3x - 4}{x - 4} - 10 = \frac{2 - x}{2} - 1$ Решити једначину: $\frac{a + x}{a - x} + \frac{a - x}{a + x} =$

$= \frac{2ax}{a^2 - x^2}$. Решити једначину: $\frac{5x + 4}{2x + 1} + \frac{x - 1}{3x - 4} - 3 = 0$. Неко купи

сукна за 400 дин. Да је плаћао метар по 1 динар мање, добио би за исти новац 20 м. више; колико је метара купио? Неко да на зајам 5600 дин. под извесним интересом. Од интереса прве године употребио је 152 дин., а остатак дода капиталу, који онда друге године донесе интереса 256·50 дин. По колико је процената капитал био дат под интерес.

Решити једначину: $\frac{11x^4}{2} - 18x^2 = 9(x^2 - 1)^2 - 65$. Решити једначину

$\sqrt{x} - 8\sqrt{x} = 9$. Решити једначину: $x^3 - 8x + 5 = 2\sqrt{x^2 - 8x + 40}$.

Решити једначину: $x^3 + \frac{7x^2}{2} + \frac{7x}{2} + 1 = 0$. Решити реципрочну једначину: $x^4 - \frac{x^3}{3} - 8x^2 - \frac{x}{3} + 1 = 0$. Решити изложатељну једначину:

$3^{x^2 - 45x + 5} = 1200$. Решити једначину: $x^{10^{6x}} = 578$.

Наћи вредност израза: $\frac{3 \sqrt[8]{4 \sqrt{6}}}{11 \sqrt[5]{5 \sqrt{124}}}$

Геометрија: — Одредити површину правоугаоника кад му је једна страна 9 m, а дијагонала 15 m? — Колика је страна равностраног троугла кад му је површина 4 m? — Колика је површина претеновог сектора кад су полупречници његових лукова $R = 7$ m, $r = 4$ m и средишни угао $\alpha = 48^\circ$. — Колика је површина у кругу уписаног правилног осмоугла кад је полупречник описаног круга $R = 8$ m? — Уз дати правоугаоних конструисати квадрат тако, да се обими тих слика имају као њихове површине: $\left(\frac{2a + 2b}{4x} = \frac{ab}{x^2} \right)$. Колика је дијагонала у паралелопипеду кад су његове ивице $a = 5$ m, $b =$

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

$= 4\text{ m}$ и $s = 3\text{ m}$? — Колика је дијагонала коцке кад је коцкина површина 24 m^2 . — Колика је површина и запремина тетраедра, кад му је ивица $a = 8\text{ dm}$? — Колика је површина и запремина управне зарубљене пирамиде са квадратним основама, кад су стране тих квадрата $a = 5\text{ m}$, $a_1 = 3\text{ m}$ и бочна ивица $s = 4\text{ m}$? — Суд од два литра има облик зарубљене купе; горњи је пречник једнак са пречником запремински једнаке равностране облице, а доњи је пречник $\frac{5}{4}$ горњег пречника, које су димензије тога суда?

VII разред: наставник *г. Никола Врсаловић*, професор. — Решити реципрочну једначину: $24x^4 - 50x^3 - 173x^2 - 50 + 24 = 0$. — Решити изложитељну једначину: $3 \cdot 4^{2x^2-2x+4} - 5 \cdot 4^{x^2-x+2} = 28$. — Производ два броја је за 84 мањи од збира њихових квадрата, а већи је за 44 од разлике њихових квадрата. Који су то бројеви? — Три броја чине непрекидну геометриску пропорцију; кад је њихов збир једнак 14, а збир њихових квадрата 84, који су то бројеви? — Поделите неку суму новаца на више лица тако да прво добије 80 дин. а свако потође по 4 динара мање. Кад последњи добије 28 динара, колико је било лица и коју су суму делили? — Дуг од 13.000 дин. има да се исплати у 4 рока и то тако да свака отплата буде по 3 пута већа од претходне; колика је свака отплата? — У току од 20 година улаже се почетком сваке године по 200 дин. Колика ће бити вредност тих сума концем двадесете године, кад је интерес на интерес 4%? — Неко хоће да осигура своме сину суму од 1000 дин. да би му се иста могла издати концем 15-те год. Колико треба плаћати у почетку сваке године, кад је интересна стопа 1,045? — Неко за 30 година улаже почетком сваке године по 70 дин. у намери да после тридесете године прима за 10 година сталну ренту. Колика ће бити годишња рента коју ће примати концем године ако је интерес на интерес по 6%? — Два се тела крену из исте тачке у истом тренутку у разним правцима који заклапају угао од 60°. Прво тело у првој секунди пређе 7 dm, а сваке даље секунде пређе по 2 dm више. Друго тело прелази у првој секунди 2 dm, а у четвртој секунди 16 dm. После 10 секунда колико ће бити та два тела једно од другог удаљена. — У разностраном троуглу позната је страна $a = 75,08\text{ m}$ и углови на њој $\alpha = 36^\circ 15' 28''$ и $\beta = 46^\circ 56'$. Колике су стране b и c и колика је површина тога троугла. — Наћи запремину тростране пирамиде којој су све три побочне ивице једнаке и нагнуте према базису под углом $\varphi = 58^\circ 36' 40''$; ивице су дугачке по 5 dm, а базис је равностран троугао у коме су два угла позната $\alpha = 62^\circ 45' 38''$ и $\beta = 53^\circ 18' 42''$.

VIII разред: наставник *г. Љубомир Миловановић*, професор. — Крајње су тачке неке дужи: M . (1, — 2) M_1 (3, — 4); одредити једначину њене симетрале. — Краци неког угла имају једначине: $3y + 4x = 2$ и $4y = 3x - 5$; наћи једначину праве која га дели. — Знаћи једначину круга који пролази кроз три тачке: (0 и 1), (0 и 5) и (3 и 2). — Купљена су три предмета тако, да цени првога додате половине цена двају других износи 129 дин., цени другога додате половине цена првога и трећег предмета износи 151 динар, и на послетку цена трећег повећана половинама цена осталих предмета чини 144 динара: изнаћи посебне цене свакога предмета. — Свести израз:

$\sqrt{4x^3y} - 5y\sqrt{xy} - x\sqrt{4xy} + \sqrt{25xy^3}$. — Логаритмисати израз: $\sqrt[30]{\frac{x^5 \sqrt[3]{n}}{2n^4 \sqrt[4]{x^3}}}$

— Решити једначину: $100 \cdot 10^{2x} - 1 = \sqrt{1000^7}$. — Изнаћи пресечне тачке праве $y = x - 4$ са хиперболом $25x^2 - 9y^2 = 225$. Решити једначину: $3x^2 - 5x = 2$. — Решити једначину: $\frac{18}{x-3} = \frac{35}{x} + 2$. —

Нека је $y^2 = 2px$ једначина параболое; израчунати површину параметром ограничена дела параболоина. — Дата је елипса $4x^2 + 25y^2 = 100$ и једна њена тачка $(4, \frac{6}{5})$, колика је у тој тачки: суптангента, тангента, субнормала и нормала? — Колики капитал треба дати под сложени интерес са $4,5\%$ на да за 15 година достигне суму 7741,15 дин.? — У датом кругу, коме је полупречник $AO = 26$ m, уписати тетиву $CD = 24$ m. Ова тетива дели пречник, који је на њој нормалан, на два дела; израчунати величине ових делова. — Израчунати висину неприступачног вертикалног предмета AA' , који је на хоризонталном земљишту, кад се тај предмет види из тачака B и C под углима: $44^\circ 7'$; и $122^\circ 23'$, а раздаљина је тих тачака 48 m. — Тачка C има апсцису $x_1 = -3$, колика јој је ордината, лежи и на правој, која пролази кроз тачке: $A(1, 3)$ ако она $B(-2, 5)$? — Неко лице прода кућу тако, да му купац у току 10 година сваке године даје у име отплате по 8000 динара; колика је вредност куће, кад је у отплатама урачуват сложени интерес са 5% ?

Напомене: Сем ових задатака ученицима су давата недељно, преко целе школ. године, по три домаћа задатка, понут матурских задатака.

Трећа Београдска Гимназија

Српски језик: V разред: наставник г. д-р *Јован Максимовић*. — Опишите неку познату вам личност. — Живот у мојој кући. Дани народног одушевљења (приликом отмице српских земаља). Чиме су стари Јелини заслужили вечан спомен у историји. — Карактеристика главних лица у Тениснову „Еноху Ардену“. Садржина и мисаона страна Потапенкове „Истинске службе“, Песнички опис једног лепог предела. Стварна и мисаона садржина Л. К. Лазаревићеве приповетке: „Све ће то народ позлатити“. Најлепши дан у мом животу.

VI разред: наставник г. *Миливоје Башић*, професор. Мајка и сестра, у српским народним песмама. Божић као хришћански и српски народни празник. Пера Сегединац, главни јунак трагедије истога имена, живот карактер и идеја. Женски карактер у истој трагедији. а) *Mens sana in corpore sano*, б) Превод неког одломка из житија старих писаца. а) Преглед дубровачке лирике; б) Шта Леонид хоће и Сцевола, кад Обилић стане на поприште (Његош). Реферат о делу неког нашег приповедача (домаћи). Реферат о Тартифу или Тврдици од Молиера, и о Тврдици од Молиера и Тврдици од Ј. Ст. Поповића, паралелно код 5 и 6 броја тачке а и б по избору.

VII разред: наставник: г. *Миливоје Башић*, професор. Упоредити српско-словенску књижевност с дубровачко-далматинском. Слобода је живот. Задатак праве просветилачке књижевности, први њени радници у нас: А. Качић-Миошић и М. А. Рељковић. Тјело се да принудити и у жељеза сапети, а слободни духъ нипошто (Доситије) а) Значај српских манастира за време старе српске државе, робовања у ондашње доба. б) Доситијева учења о вери, просвети, моралу и култури уопште. а) Је ли било каквих користи од крсташких ратова? б) Све је на свету пролазно, само су врлине и срамота вечите (По Ј. Ст. Поповићу). Реферат о неком Доситијеву делу (домаћи). Реферат о делу некога другог писца (домаћи). Код 5 и 6 по избору а, или б.

VII разред: наставник г. *Миливоје Башић*, професор. Si vis pacem, para bellum (са свога гледишта.) а) Бранко као епски песник; б), Бранко као лирски песник. а) Рефлексije у „Горском Вијенцу“ особито у говорима владике Данила и игумана Стефана; а) Осећајна лирика у „Горском Вијенцу“. Поезија (преведена и оригинална) Змаја Јов. Јовановића; а) Човек као син и господар времена; б) Осећаји, осећања и мисли после болести. Који људи и која дела чине прави напредак у историји човечанства. а) Чему нас уче о срећи песници, филозофи и живот; б) Отпорна снага нашега народа некад и сад. а) Заслуге Св. Саве за веру, књижевност културу, уопште и српску државну идеју; б) Човек у борби за своја права; в) Како су се схватали задаци књижевности некад, а како сад; г) Судбином гоњен не унијај худо, Срећом окриљен не горди се лудо, Све је на свету што нас часком плени, Подложно мени (Ј. Ст. Поповић).

Задаци с тачкама а, б., в. и г. по ученичком избору.

Немачки језик: *V разред:* наставник г. *Јован Марјански*, проф. — Aschenbrödel, препричавање. — Schwanritter, препричавање. — Ein Versprechen Turennes, превод из „Borrner“-а. — Letzte Reisen des Columbus, превод из „Borrner“-а. — Препричавање по избору (из онога шта је ко код куће читао). — Die Gänsejagd, препричавање. — Glockenguss zu Breslau, препричавање. — Der Streit um des Esels Schaten, препричавање.

VI разред: наставник г. *Јован Марјански*, проф. А. v. Humboldt: „Der tropische Urwald“ (превод) — Hebel „Die Pflanzendecke“ (диктат и превод). — Brehm: „Die Bedeutung der Vögel“ (превод). — Elisabeth Goethe: „An Goethe in Rom“ (диктат и превод). — Uhland: „Den Sängers Fluch. (Inhalt). — Herder: Eid“ (превод). — Schiller: „Die Bürgschaft“. (Inhalt). — Schiller: „Der Taucher“. (Inhalt).

VII разред: Наставник г. *Јован Марјански*, проф. — Kurzer Auszug aus dem I u II Aufzug aus „Jungfrau von Orleans. — Fiesko. III Aufzu VII Auftritt, (превод). — Das Jahrhundert des Augustus und das Jahrhundert des Ludwigs XIV (Boerner) превод. — Erläuterungen überr W. Tell. rt Laokoon, стр. 6. превод. — Wallensteins Tod, II Aufzug, 2. Auftritt. превод. — Ein Dichterleben (Byron), превод без речника. — Minna von Barnhelm. Kurzer Auszug.

VIII разред: наставник г. *Бошко Васић* проф. — Goethe „Die Wahlverwandschaften“, (превод.) — Schiller „Geschichte des 30 jährigen Krieges“, (диктат и превод). — Schiller „Geschichte des Abfalls der Vereinigten Niederlande“, (превод). — Goethe „Italienische Reise“, (превод).

— Schiller „Wilhelm Tell“, III Aufzug, 3 Scene, (превод). — Heinrich Lee „Professor Beaunon“ (превод). — Schiller „Wilhelm Tell“, III Aufzug (Inhalt). — „Die Alpen und die Alpenwirtschaft“, (диктат и превод).

Француски језик: V разред: наставник г. Милан Бујановић, проф. Преводи задатака из читанке П. Поповића; анегдоте; Testament d'un Parisien, Voyage d'un Américain, L'emprunteur; песме: Les hirondelles (Beranger), Après la bataille (V. Hugo), диктати и превод.

IV разред: Le vote, дужи диктат и превод; J.—J. Rousseau: Épigramme; Musset: Convoi d'une pauvre fille. Диктат и превод.

VII разред: Renan: La Nation; — J. Stéeg: De la véracité; — Claude Bernard: L'unité de la science; — одломак из Beaumarchais-а, у више задатака, диктати и превод.

VIII разред: Duclos: Gens à la mode; Sévigné: Littérature allemande; — дужи став: L'esclavage et la liberté; — Chénier: La je une captive, све у више задатака; диктати и превод.

Латински језик: V разред: наставник г. Сава Максић, проф. Quintus Fabius Maximus, 6 сар. превести. — Cl. Nero et M. Li vius Salinator, 1. сар. превести. — M. Porcius Cato. 4. сар. превести. — L. Paullus Aemil. Macedonicus 1. сар. превести. — P. Scipio Aemilianus 5. сар. превести. — C. Marcius Coriolanus 1. сар. превести.

VI разред: наставник г. Милан Предић, суплент.

I.	Група	Caes	L. II	IV
II.	„	„	L. VI	XX VIII
I.	„	„	L. VI	сар. XII
II.	„	„	L. VI	„ XI
I.	„	„	L. VI	„ XX
II.	„	„	L. VI	„ XIX
I.	„	„	L. VI	„ XVI
II.	„	„	L. VI	„ XVIII

Више разних калута из Цезара за поједине групе ученика.

VII разред: наставник г. Сава Максић, професор. — 44. сар. XXI lib. Titus Livius, ab urbe condita. — 63. сар. XXI lib. Titus Livius, ab urbe condita. — 14. сар. XXII lib. Titus Livius, ab urbe condita. — 2. сар. XXI lib. Titus Livius, ab urbe condita. — Отмица Сабинјанка Livii Fasti. — 18. сар. XXI lib. Titus Livius, ab urbe condita.

VIII разред: наставник г. Мита Живковић, професор. — C. al. Crispi: bel. Catilinae с 50 од Maiores nostri до Postquamscres publica etc. — M. T. Ciceronis: de imperio Cn. Pompei с. 4 до... altera parte. — C. Sal. Crispi: bel. Catilinae с. 56. — Један сарут (по личном избору) из C. Sal. Crispi: bel. Jugurthinum.

Руски језик: VII разред: наставник г. д-р Јован Максимовић професор. Преводи са руског на српски из Бернекерове читанке.

VIII разред: Преводи са руског из Толстојеве приповетке: За што? и његових „Мисли мудрих људи.“

Математика: V разред: наставник г. Милан Вељковић, проф.,

$$-(8a^3 - x^6)(8a^3 + x^6) + (2a - x^2)$$

$$(2a - x^2) \cdot [2a(2a + x^2) + x^4] \cdot 4a^2.$$

$$-(3a^2 - 4)(a + 2) - a[(2 + a)(a - 2) - 3a(a^2 + 3)]$$

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

— Претворити број 5863 из декадне системе у систему са основом 8. Претворити број 450630 (7) из седмичне системе у осмијчну.

— Растављање на чинитеље:

$$(x^6 - 1) = p^2 9a^3 - 12a^2p + 4ap^2 = ? \quad 6 - 5x - x^2 = ?$$

$$- \frac{2x-1}{x^2-4} - \frac{x}{3x+6} + \frac{3-3x}{7x^2-28x+28} = ?$$

$$\frac{1-x}{4-x^2} - \frac{1}{3x+9} + \frac{x+1}{6x^2+6x-36} = ?$$

$$- \left(\frac{1}{1+x} + \frac{2x}{1-x^2} \right) \left(\frac{1}{x} - 1 \right) =$$

$$\left(1 - \frac{2+ab}{1+ab} \right) \left(\frac{1+ab}{1-ab} - 1 \right) =$$

$$\left\{ 1 - \frac{m-p}{m+p} \right\} : \left\{ \frac{m+p}{m-p} - 1 \right\} =$$

— Неки човек пређе једним кораком пут од 8 dm. а за време од 2 секунда направи 3 корака. Једно дете пређе једним кораком само 3¹/₂ dm. и направи за три секунде 2 корака. Кад обојица морају да пређу један пут од 12 km. колико је корака учинио човек а колико дете.

Кад узмемо да било удари 4 пута за 3 секунда, онда колико је удаљен од нас један облак, кад је од момента у њему примећене муње па до момента кад смо грмљавину чули било откуцало 25 пута а знамо да се звук простире брзином од 340 m. у секунду. — Ако је у једном равнокр. троуглу угао на основици двапут већи од угла на врху, онда ће симетралатог а угла поделити троугао у два равнокрака троугла. Ако је у једном правоуглом троуглу један од оштрих углова двапут већи од другог, онда је хипотенуза двапут већа од мањег катета.

— Кад се кроз темена једног правоугаоника, који је у кругу уписан, повуку дирке добићемо ромб. — Кад у неком четвороуглу спојимо средине двеју супротних страна са срединама обеју дијагонала добићемо паралелограм. — Да се конструише равнокраки троугао кад је поред збира његове основице и крака познат и угао на основици.

Да се конструише равнокраки троугао кад је поред збира из крака и висине позната још и његова основица.

VI разред: наставник г. *Славко Милић*, професор. — Известан број лица подели међу собом на једнаке делове одређену суму новаца. Да је била сума за ¹/₄ већа свако би добио по 1 динар више; да је пак било 5 лица мање преостали би добили по 3 динара више. Колико је било лица и колика је сума? — У правоуглом троуглу зна се хипотенуза и површина ($a = 5m$ $p = 6m^2$). Колика је површина оног троугла, чије су две стране хипотензини одсечци, а трећа страна је мањи катет. — У правоуглом троуглу хипотенуза АВ — 12 m, $\sphericalangle B = 30^\circ$. Из темена В полупречником ВС а из темена А полупречником АС описани су луци. Колика је површина између тих лукова и хипотенузе. — Сребрну смесу финоће 0,8 тежине 17 кгр. треба помешати са сребром финоће 0,920 тежине 13 кгр., пошто се претходно од једне и друге одузме исти број кгр. Кад је финоћа нове смесе 0,8408, колико је кгр. одузето? Један шестоцифрени број почиње цифром 1. Ако се та цифра (1)

пренесе на крај с десне стране добија се три пута већи број. Одредити тај број? — Свести под један корен $\sqrt{2 + 2\sqrt{-35}} + \sqrt{2 - 2\sqrt{-35}}$.

— Раставити на две корене количине. $\sqrt{10a^4 + a^2b^2 + 6a^3} \sqrt{a^2 + b^2}$.

— $\left(2 - 4a + \frac{34}{3}a^{2/3} + a^{3/2}\right) : \left(6a^{2/3} + a^{1/3} + \frac{2}{3}\right) = ?$ — $\left(2a - 3b^{5/6}\right) \left(5a^{3/4} + 6b^{4/3}\right) = ?$ — Конструисати равнобрак троугао, кад се зна разлика стране и полупречника у писаног круга. — Конструисати равностран троугао, кад се зна размера основице и висине (3:4) и полупречник уписаног круга. — $\sqrt[3]{\sqrt{5+x}} + \sqrt[3]{\sqrt{5-x}} = \sqrt[3]{5\sqrt{5}}$ [с обзиром на то, да је $(a+b)^3 = a^3 + 3ab \cdot (a+b) + b^3$]. $\frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x} - \sqrt{1+x}} = \frac{a}{b}$.

— У правоуглом троуглу зна се катет b и оближни одсечак p . Наћи површину троугла и уписаног круга. — Три једнака круга, чији је полупречник r додирују се споља, колики је пречник круга, који додирује сва три дана круга споља.

— Срачунати израз $\sqrt[5]{\frac{3,5421^4 - 1,2345}{0,0035}} - x = \frac{\sqrt[7]{135,485^2} - \sqrt[8]{2,256^3}}{0,24}$

— Колика је површина осмоугла, који је уписан у кругу, чији је полупречник $r = 5$ см.? — Свака тачка оне равни, која полови угао других двеју равни, подједнако је удаљена од те две равни. — Полигони, чија су темена пресеци двеју паралелних равни са системом паралелних правих, подударни су. — Дато је: бочна ивица праве зарубљене шестостране пирамиде, полупречник уписаног круга у доњој основи и полупречник описаног круга око горње основе. Наћи површину и запремину. — Неко да у зајам 5600 дин. са одређеним процентом простог интереса. Од интереса прве године употреби за себе 152 дин. а остатак дода капиталу, те интерес друге године износи 256,50 дин. Колики је %? — Дат је омотач M , бочна ивица r и разлика горње и доње основе код праве зарубљене купе. Одредити њену површину и запремину. — Трошкови путовања више лица износе 432 дин., па како су 2 лица путовала без трошка, морају остали платити по 3 дин. више. Колико је било лица? — Правоугли троугао чији су катети b и c дати обрће се око хипотенузе. Наћи запремину и површину обртног тела. — Четири једнака круга додирују се споља. Кад се зна полупречник r тих кругова, одредити полупречник оног круга, који сва 4 дата круга додирује. — Зна се површина P и основица a равнокраког троугла. Одредити површину и запремину оног тела, које постаје обртањем равностраног троугла око основице.

VII. разред: наставник г. д-р Чедомир Ђорђевић, професор.

$$\text{групе } \begin{cases} \text{I} & \left\{ \sqrt{a^2 + 9 - 6\sqrt{a^2 - 4}} + a = \sqrt{a^2 - 4} \right. \\ \text{II} & \left. \sqrt{ax + 6} + \sqrt{x + 6} = x \right. \end{cases}$$

b. Правилни шестоугао обрће се око праве АВ (тако да му једна страна належе ва ту праву)
 { " " " теме лежи на њој а симетр. \sphericalangle^a
 { даје нормална на истој. Наћи обртну површину и запремину.

c. I $\left\{ \begin{array}{l} \sin \alpha [1 - \cos^2 (180^\circ - \alpha)] = 2. \\ [1 - \cos^2 (270^\circ - \alpha)] \sin (90^\circ - \alpha) \end{array} \right.$
 II $\left\{ \begin{array}{l} \operatorname{tg} (270^\circ + \alpha) [1 + \operatorname{tg}^2 (90^\circ + \alpha)] = 3. \\ [1 + \operatorname{tg}^2 (180^\circ - \alpha)] \operatorname{tg} (90^\circ - \alpha). \end{array} \right.$

да $\left\{ \begin{array}{l} a. \text{ Раставити } 50 \text{ на два дела тако} \\ \text{се њихови квадрати имају као } 5 : 6 \\ \text{збир квадрата њихових износи } 1538. \end{array} \right.$

b. Дат је тетраедар, чије је $\left\{ \begin{array}{l} V = 27 \text{ dm}^3 \\ P = 8 \text{ dm}^2, \end{array} \right.$ наћи

$\left. \begin{array}{l} P \text{ и } V \\ \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{уписане} \\ \text{описане} \end{array} \text{ лопте.}$

c. $x^4 + 3x^3 \pm 6x^2 \pm 3x + 1 = 0.$

a. I Када би се мојим садањим годинама додале још две, имао бих двапут више година него што ви имадете онда када ја бејаш ваше старости.

II Када ви имадете толико година колико ја сада, збир би био наших година пола столећа.

b. I $\left\{ \begin{array}{l} \sin x \cos y = 0,2 \\ x - y = 20^\circ 30' \end{array} \right. \quad \text{II} \left\{ \begin{array}{l} \sec x \operatorname{cosec} y = 4 \\ x + y = 80^\circ 58' \end{array} \right.$

a. II $\left\{ \begin{array}{l} 3x^2 - 4xy + y^2 + 1 = 0 \\ x^2 + 8xy + 14y^2 - 6x - 33y + 14 = 0 \end{array} \right.$

b. II $\left\{ \begin{array}{l} \sin x + \cos y = 2 \\ \cos x - \sin y = 3 \end{array} \right. \quad \text{II} \left\{ \begin{array}{l} \operatorname{tang} y \cos y + \sec y \operatorname{cotg} y = \\ = 4 \sec \cdot \operatorname{cosec} y \\ \operatorname{cosec} y \sec y - \sin y = 5. \end{array} \right.$

c. $6e^{6x} \mp 1 = \pm 4 e^{3x}$

a. Дата је површ. троугла ABC, P = 10 см.²

$\left\{ \begin{array}{l} \text{збир} \\ \text{разлика} \end{array} \right. \text{ основице и висине износи } \left\{ \begin{array}{l} 15 \text{ с. м.} \\ 2 \text{ с. м.} \end{array} \right. \text{ и угао на осно-$

вици $B = 30^\circ 12' 25'$, наћи остале податке.

b. Један отац хоће да осигура свога сина на неку суму када му буде 20 год.; ради тога а) он плаћа 300 дин. б) колико ће плаћати друштву за осигурање од рођења синовљевог

Колико ће $\left\{ \begin{array}{l} \text{друштво сину исплатити} \\ \text{он платити друштву} \end{array} \right.$ рачунајући по 5% инте-

реса на интерес?

VIII разред: наставник г. *Славко Милић*, професор. У троуглу ABC, у коме је угао код А два пута већи од угла код В, ако се повуче из тачке С нормала на страну BC, та ће нормала сећи страну АВ у D. Треба доказати да је $BD = 2 \cdot AC$. — У правоуглом троуглу ACB са ρ је означен полупречник уписаног круга; доказати да је $c + 2\rho = a + b$ (a и b катете, c хипотенуза). — Два једнака круга секу се у

тачкама А и В. Ако се кроз ма коју тачку кружну и тачку В повуче права, онда ће нормала из тачке А половили дуж, која се налази између обима ових кругова. — Доказати да је $a^4 - a^2$ дељиво са 12 ако је a цео број. — (1). Над пречником једног круга описана су два круга, тако да се међу собом додирују у тачки С. У тачки С дигнута је нормала, па се добијена тачка D састави с А и В. Тако ћемо добити тачке Е и F. Доказати да је збир обима независан од избора тачке С; да је EF заједничка тангента уписаних кругова, и срачунати површину која лежи између датог полукруга и уписаних полукругова кад је дата дуж CD. — (2). Знају се полупречници двају кругова, који се споља додирују; повучена је заједничка спољашња тангента; наћи полупречник круга, који додирује оба дата круга и спољашњу заједничку тангенту. (Претходно израчунати заједничку тангенту). — (3). Кад су познате све три стране једног троугла, срачунати оне делове страна, на које их деле додирне тачке уписаног круга. — (1). Дат је полукруг полупречника r ; око полукруга описан је равнокраки трапез, чија већа паралелна страна има крајње тачке на продужку пречнику. Наћи стране тога трапеза кад се зна обим трапеза и полупречник круга. — (2). У квадранту полупречника r описан је над полупречником полукруг, нацртати круг, који додирује квадрантов лук, уписани полукруг, и полупречник квадранта. — (3). Газда једне куће плаћа на име порезе $\frac{1}{7}$ кирије. Ако се порез повећа те газда плаћа једну шестину кирије, са колико процената треба да се повиси кирија, па да се прими исти приход од куће. (1). У троуглу ABC дата је разлика двеју страна $b - a = d$ и њихове пројекције p и q на трећој страни. Наћи стране и површину тога троугла. — (2). У кругу је уписан троугао тако, да му је једна страна правилног шестоугла, а друга тетивног равностраног троугла. Наћи стране и површину тог троугла. — (3). Дата су три круга r_1, r_2, r_3 . Наћи површину троугла, чија су темена унутрашње тачке сличности тих кругова, кад се знају полу-пречници r_1, r_2, r_3 и центре s_1, s_2 и s_3 . — (1). У једној тврђави има 8000 људи, који имају хране још за 60 дана. У изгледу је опсада, која може трајати 150 дана. Колико људи треба да напусти тврђаву, па да осталима буде довољно хране за време опсаде, када се оброк смањи за $\frac{1}{5}$. — (2). Одредити две последње цифре петоцифреног броја 123 ху кад се зна да је тај број дељив са 8 и са 9. — (3). Неко продаје комад штофа и то овако: — $\frac{4}{5}$ са губитком 6,25, $\frac{3}{5}$ остатка са добитком 12%, а остатак с губитком 5%, па ипак на крају добије 8,05 дин. Шта њега стаје штоф? — (2). Воз пође из Лондона у Кембриџ; но у путу деси му се незгода, због које мора смањити за n -ти део брзину, коју је дотле имао, стога има a часова задоцњења. Да се то десило b миља ближе Кембриџу из истих разлога воз би имао c часова задоцњења. Наћи првобитну брзину воза. — (3). Два круга неједнаких полупречника додирују се споља. Повучена је споља тангента, па се те додирне тачке саставе са додирном тачком кругова. Исто се тако центри кругова споје са средином заједничке тангенте. Израчунати шатирану површину кад се знају полупречници кругова. — (1). Неко купи за 30000 дин. изванредан број акција, чија је номинална вредност 400 дин. и то кад им је курс испод номиналне цене. Доцније кад им курс постане за толико процената већи за колико је био пре мањи, задржи 60 комада а остатак прода за 20000 дин. Колико је свега акција

кунио, и по ком курсу? — (2). У правилном шестоуглу повучене су две краће дијагонале из сваког темена. У пресеку тих дијагонала добија се један полигон. Наћи стране и површину тог полигона, кад се зна страна правилног шестоугла. — (3). На којој је даљини лађа од обале, кад се тек види врх планине која се налази на самој обали, и чија је висина h . — Два путника А и В полазе истовремено из места један другом у сусрет, кад се сретну, нађе се, да је А прешао 30 km. више него В; сем тога А ће стићи у Q после 4 дана а В ће стићи у P 9 дана после сусрета. Наћи раздаљину P од Q. — А и В раде на једноме послу, који могу да сврше заједно за 30 дана. Кад је упола рада довршен, А прекине посао за 8 дана а В за 4 дана; због тога морају радити $5\frac{1}{2}$ дана дуже. Пита се, колико је примио А а колико В, кад приме за свршени посао 185 дин.? — Три круга једнаких полупречника r додирује се споља. Уписати круг r , који ће сва три додиривати и наћи површину између датих кругова и уписаног круга. — Дате је једначина праве $37 - 4x + 5 = 0$, $4x + 34 - 2 = 0$. Наћи површину троугла, који граде те две праве с правом која пролази кроз координатан почетак, а стоји нормално на првој датој правој. — Кроз координатни почетак повући праву тако да пролази кроз тачку $M_1(x, = 2)$ на правој $y = x + 1$. — Дате су координате темена једног троугла $M_1(1, - 2)$ $M_2(3, 4)$ и $M_3(20, 5)$ наћи једначину оне праве, која пролази кроз теме M_1 а супротну страну дели по размери 1 : 2. — Наћи пети члан при развијању израза $(\sqrt{1-3^8})$. Из тачке $(3, - 5)$ повући праву, која ће с правом $y = x + 1$ заклапати угао од 60° . Одредити површину коју те две праве граде са датом правом. — Повући дирку на елипсу, која пролази кроз тачку $M_1(0, 4)$ $M_2(-3, 0)$, да апсциса додирне тачке буде 2. Одредити додирне количине. — Један човек има готових 30000 дин.; за зидање куће потребно му је 60000 дин. Кад може добити новац у зајам по 7% слож. интереса а зграду је намеран да подигне после 6 год., за које ће време одужити дуг плаћајући по 5000 дин. годишње на име отплате? — Равностран троугао, чији је крак b а угао на темену γ , обрће се око осовине која је нормална на основици, а од најближег темена удаљена за s . Тражи се обртна површина и тело. — Ромб, чија је страна a , оштар угао α , обрће се око осовине, која је нормална на једној страни, а од најближег темена (оштрог угла) удаљена је за b . Наћи обртну површину и тело. — Један човек купи две куће. За прву плати 15000 дин. Приходом од те куће, који износи 5% њене вредности, отплати другу за 12 год. Кад се на отплате рачуна 5,5% слож. интереса, одредити цену друге куће.

Реалка у Београду

а.) Српски језик, наставник: г. *Милутин К. Драгутиновић*, проф. *У разред*: Приказ песме Љ. П. Ненадовића „Зора“ као песничке умотворине. — Песништво као уметност. — Подизање једне зграде. — Стил Људевида Вулићевића у делу „Моја мати“. — Развиће биљке. — Вежбање у обради путописа. — Народна песма „Смрт војводе Ђајице“ као епска умотворина.

VI разред: О трагедији „Пера Сегединац“. — „У цртању карактера показао је Молијер своју снагу“; доказати примерима из „Твр-

лице“. — Описати подизање неке веће зграде. — Прикази одабраних историских драма српских. — Прикази превођених и тумачених места из старих српских писаца. — Земља као физичко тело. — Вежбање у обради путописа. — Иван Гундулић као највећи дубровачки песник. — Прикази српских уметничких приповедака.

VII разред: Приказ последње песме *Сатира*. — Вежбање у обради беседе (слободан избор предмета). — Којој уметности највише симпатишете? — „Живот“ Доситеја Обрадовића. — Живот и рад (размишљање на основу познате изреке Саутн-Смајдсове). — Приказ оде Лукијана Мушицког „Сјени Доситеја Обрадовића“. — Развитак земљине коре. — Приказ главнога призора из песме Симе Милутиновића „Бресртац“.

VIII разред: Кола у „Горском Вијенцу“. — Културни човек у борби с природом. — Подизање једне зграде. — Улога Венијамина Франклина у ослобођењу Северо-америчких држава. — Месец као комичко тело. — Приказ последњих призора епопеје „Краљ Дечански“.

б). Немачки језик: наставник г. *Стеван Предић*, проф. *V разред:* Да се на немачком језику преприча прочитани и преведени чланак „Der brave Mann“. — Превођење једне диктоване српске анегдоте на немачки. — Да се на немачком језику изложи кратак садржај прочитане приче „Salomon und Säemann“. — Да се Хајнеов „Belsazar“ преприча на немачком језику. — Самостална израда теме „Welchen Nutzen gewährt uns das Wasser?“ на немачком језику. — Да се немачки преприча једна прочитана немачка анегдота. — Да се на немачком језику изради тема „Es ist nicht alles Gold, was glänzt.“

VI разред: Да се једна превођена нем. прича преприча на немачком језику. — Да се једна диктована српска анегдота преведе на немачки. — Да се на немачком језику изложи садржај Уландове баладе „Des Sängers Fluch“. — Да се Фрајлигратова поет. прича „Löwenritt“ преприча на нем. језику. — Садржај Гетеове баладе „Frkönig“ да се исприча на нем. језику. — Да се преприча на нем. језику приповетка „Er hat das Bein gebrochen“. — Диктована српска анегдота да се преведе на немачки.

VII разред: Превођење једне диктоване срп. анегдоте на немачки. — Да се на немачком језику изложи укратко садржај I чина из Лесингове комедије „Minna von Barnhelm.“ — Превођење српскога диктата на немачки. — Да се на нем. језику изради тема „Wie soll der Schüler die Weihnachtsferien zubringen?“ — Да се на нем. језику изложи садржај Гетеове приповетке „Die kluge Hausfrau“. — Да се на нем. језику изради тема „Probieren geht über Studieren.“ — Да се на нем. језику преприча Шилерова романца „Der Taucher.“

VIII разред: Да се преведе на српски један одељак из расправе Гетеа и Шилера „Über epische und dramatische Dichtung.“ — Превођење једнога одломка из Лесингове „Hamburgische Dramaturgie“ на српски. — Да се на нем. језику изради тема „Meine Lektüre während der Weihnachtsferien“. — Да се један диктат из Хекелова дела „Die Welträtsel“ преведе на српски. — Да се на нем. језику изради тема „Die wichtigsten Begebenheiten des III Aktes in Schillers „Wilhelm Tell“. — Да се на нем. језику изради тема „Zukünftige Ersatzmittel für Steinkohle in Verkehr und Industrie.“

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.unibz.rs

в.) Француски језик: наставник г. *Тјешмир Старчевић*, проф.

V разред: Le Renard et la Cigogne — Le Loup et l' Agneau — Le Chêne et le Roseau — Le Laboureur et ses Enfants — L' Huitre et les Plaideurs — Le Gland et les Citrouilles — Le Coche et la Mouche — Le Renard et le Bouc — La Poule aux oeufs d'or — Le Coq et la Perle.

VI разред: La Fontaine: Le Paysan du Danube. — V. Hugo: La Charité. — Après la Bataille. — La Tristesse. — Théophile Gautier: Noël. — H. Chantavoine: Chanson de Vendange. — A. Delpit: Le Sergent. — Sully Prudhomme: Prière au Printemps. — Jean Aicard: Ma Conscience. — Un pour tous — Leconte de Lisle: Les Eléphants

VII разред: La Chaumière frappée de la foudre, A. de Musset. — Le Héron, Lafontaine. — Les Elephants, Leconte de Lisle. — La Patrie, Delphine Gay. — Servez la France, V. de Laprade. — Fleurs de Sang, Sully Prudhomme. — Effet de la lune en mer, L. de Lisle. — La Fleur et le Papillon, V. Hugo. — Mes Boeufs, P. Dupont. — Un Songe, Sully Prudhomme. — La Jeune Captive, A. Chénier. — Soleil Couchant, V. Hugo.

VIII разред: Leconte de Lisle: La Cavale. — A. de Musset: La Poésie. — Le Pélican. — V. Hugo: Pour les Pauvres. — La Source et l' Océan. — Paul Déroulède: En avant. — Lamartine: Le Lac. — Béranger: La Sainte — Alliance des Peuples. — Fontenelle: La Dent d' Or.

г.) Руски језик: наставник г. *Протосинџел Платон*, проф. *VII разред*: Изобрѣтене стекла (вежбање у читању). — Петр њ првѡи и муѡикъ. — Казакъ (песма). — Метель (песма). — Повьсите его. — Зимна ноѡь вѡ дервѡвѡ (Никитин). — Ниѡиј, Тургенеѡв. — Ворона (басна Крилова). — Мартышка и очки (басна Крилова). — Вербное воскресенье. — Страстной понедељникъ — Награда, А. Н. Толстоја.

VIII разред: *Гогољ*. — Собакевичъ (изъ „Мѡртѡвѡхъ душъ“). — *Лермонтовъ*. — Воздушный Корабль. — *Гр. К. Н. Толстой*. — Сраженіе при Бородино (изъ „Войны и мѡра“). — Составъ общества. — *Пушкинъ*. — *Гзуранъ* (изъ „Капитанской Дочки“.) — *Гр. Петровъ*. — Смыслъ жизни. —

д.) Математика: наставник г. *Јован Дравић*, професор. *V разред*: $a + 2b - [3c - (a - b) + (5a - 6b - c) - (7a - 3b + 4c)] = ?$ — Колика угао захватају висине у равностраном троуглу? — Измножити бројеве 3075 и 725 у системи броја 8. — Доказати, да кад се преподове све стране равнокраког трапеза, па се средине страна саставе правим линијама да се добија ромб. — Одредити најмањи заједнички садржатељ за бројеве 816, 765 и 67. — Две једнаке и паралелне тетиве у кругу стране су правоугаоника? — Скратити разломак $\frac{m^2 + 6m - 16}{m^2 + 5m - 24}$.

— Конструисати троугао кад су дате две стране и средња линија једне стране. — Неко улаже у почетку сваке године по 2000 дин. у току 5 година; колика је вредност свих уложених капитала у почетку пете год. кад се рачуна прост интерес по 5%. — У равностраном троуглу позната је висина *h*: израчунати страну *a*? — Нацртати квадрат који је једнак са збиром три задана квадрата. —

$$\sqrt{\frac{a^2 + b^2}{a^2} + \frac{a^2 + b^2}{b^2}} = ? \quad \sqrt{\frac{a^5 x^{10}}{b^5 y^{10}}} = ?$$

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.knjizice.rs

VI разред: $\frac{x}{3} + \frac{y}{4} = 6$, $\frac{x+7}{y} = \frac{4}{5}$. — Израчунати по-

вршину кружног одсечка, чија је тетива једнака полупречнику $r = 4$. — 82 динара поделити тако на два лица, да друго добије 5 динара више? — Конструисати правоугли троугао, кад је позната катета a и збир s хипотенуза и друге катете? — Праве повучене из неке тачке на раван једнаке су, ако су им пројекције једнаке? $\sqrt{27x+1} =$

$$= 2 - 3\sqrt{3x}; \sqrt[3]{-8}; \sqrt[3]{\frac{8}{27}m^6n^3 - m^5n^4 + \frac{9}{8}m^4n^5 - \frac{27}{64}m^3n^6} = ?$$

— Нацртати мрежу октаедра; $-\left(-\frac{323}{313}\right)^{17} = ?$; $25^{-x} = 11$;

$\frac{3x-1}{x+2} + \frac{2x-2}{x-2} = \frac{8}{x^2-4}$. — У праве пирамиде, чија је основа равно-стран троугао, позната је површина основе и побочна ивица; одредити запремину. — Решити једначину $4x^4 - 20x^3 + 5x^2 + 40x + 16 = 0$

VII разред: Неко купи извештан број боца црног и белог вина за 111 динара; колико је добио боца од сваке врсте, кад је боцу црна вина плаћао 2,50 а боцу белог 3,20 динара? — $\sec \alpha = \frac{41}{40}$, колике су остале гониометриске функције? — Решити у целини и позитивним бројевима једначину: $5x^2 - 12xy - 4y^2 - 6x + 4y = 3$; — Решити једначину: $(\cos x - \sin x)^2 = \sin 2x$. — Трећи члан аритметичке прогресије је 5 а седми 11, колики је десети члан? — Решити равно-крак троугао кад је $a = 240$, $ab = 241$. — Решити косоугли троугао кад су познати збир две стране $a + b = s$ и углови α и β ? — Једна лађа кошта 240.000 дин.; сваке године губи 4% вредности. После 20 година колика јој је вредност? — Једна ливада има облик трапеза, чије су паралелне стране 425 и 325 метара, једна непаралелна страна 200 m и једна дијагонала 375 m.; наћи површину ливаде. — Пермутовати писмена у речи Зора. — Решити правоугли сферни троугао, кад је познато $b = 33^\circ 12' 40''$ и $c = 87^\circ 43' 50''$.

VIII разред: Дата су темена троугла координатама A (-2, 2), B (4, 2), C (1, 6) наћи једначине страна и дужине висина. — Дате су две праве $4x^2 - 9y^2 = 36$, и $y^2 = \frac{10}{9}x$ написати једначине тангената повучених у пресеку тих правих и одредити угао између тангената. — Један басен пуни се са две цеви. Прва цев напунила би га само за 6 часова а друга за 9: за које ће га време напунити кад заједно теку? — Конструисати равностран троугао кад је познат збир висине и стране. — Решити једначину $\frac{\log(35 - x^3)}{\log(5 - x)} = 3$. — Решити једначину $x^3 - 1\frac{1}{2}x^2 + 1 = 0$; — Решити једначину $\sin x + \operatorname{tg} x = 1 + \cos x$. — Решити једначину $\sqrt[3]{\sqrt{5+x}} + \sqrt[3]{\sqrt{5-x}} = \sqrt[3]{5+\sqrt{5}}$; — Из стране тетивног четвороугла израчунати дијагонале. — На свакој основи праве облике полупречника 2 стоји по једна купа тако,

да је теме једне купе у средишту основе друге купе и обратно; одређеним кругом по којем се секу њихови омотачи.

Зајечарска Гимназија

а) за Српски језик: *V разред*: наставници г.г. *Маринко Станојевић*, професор, и *Драгољуб Јевтић*, супленат¹. — а) Неколико примера стилистичких погрешака (о подесности), или б) Екскурзија (опис). — Именовани фигуре у наведеним примерима. — Постанак и карактеристика народне приповетке *Усуд*. — Значај гусала у прошлости српскога народа. — Прво путовање Синдбада морепловца (литераран превод²) — Смрт Смаил-аге Ченгића (изнети садржину). — а) Невеста Љутице Богдана (изнети садржину), или б) Карактеристика српске народне песме „Смрт војводе Кајице“. — Писмо родитељима (пише ученик при крају школске године).

VI разред: наставници г.г. *Маринко Станојевић*, проф., и *Драгољуб Јевтић*, супленат. — Дати путопис или описати јесен, или написати елeгију. — Изложити садржај неке песме или свеа или приповетке; рећи којој врсти припада и дефинисати ту врсту поезије. — Живот и поезија, стварност и идеали. — Избор: а) Паралела између Веселиновића и Ранковића; б) Изнети садржину неке песме. — Боље (ти) је да те Турчин ћера са сабљом него Шваба с пером. — О избору лектире, или: У лажи је плитко дно. — Саставити причу (тема патриотска), или: Карактеристика дубровачког песништва. — Љубав према отаџбини (у примерима из српске историје старијег и новијег доба).

VII разред: наставник г. *Душан Р. Димић*, професор. Упоредиће Чубрановића „Јеђупке“ са „Дервишем“ Стј. Ђорђевића. Кнежева вечера уочи Косовске битке (слободна обрада). — Качић — Рељковић — Доситије (упоређење). — Кој' преза роду истину рећи, Худ је да народ учи (Ј. Ст. Поповић). — „Где се гусле у кући не чују, ту је мртва и кућа и људи“ (Његош). — Литерарна анализа „Чете“ из свеа „Смрт Смаил-аге Ченгића“ од И. Мажуранића.

VIII разред: наставник г. *Душан Р. Димић*, професор. — Моја опажања у прочитаној шаливој игри Ј. Ст. Поповића. — „Јунаштво је цар зла свакојега“ (слободна обрада). — Опис природе у поезији Ђ. Јакшића и код Бранка. — Мач и перо (слободна обрада у облику расправе или писма). — У чему се види дух народне поезије код Бранка? — Задаци српске омладине у будућности.

Сем рађених задатака у школи наставник је контролисао и домаћу лектуру код ученика оба разреда (VII и VIII). Место домаћих задатака ученици су за Српски језик подносили реферате из своје недељне лектире.

б) за Француски језик: *V разред*: наставник г. *Драгољуб Јевтић*, супленат. — Француска азбука (дао Милан Гајић, професор). — Превођење са српског на француски (шест кратких реченица). — Превођење са српског на француски (пет кратких реченица). — Превођење

¹ У V и VI р. од 1—7. задатка давао је Д. Јевтић, супленат, а 8. Маринко Станојевић, професор.

² Од 10 редова.

са српског на француски (шест краћих реченица). — Превођење са српског на француски (шест краћих реченица). — Culture des facultés de l'âme (диктат). — Један одломак из Жил Бласа (диктат; лак одломак од 9 едова). — La patrie (диктат). — Превођење са српског на француски (седам краћих реченица).

VI разред: наставник г. *Милан Грујић*, професор. L' — Angleterre démocratique (Histoire politique de l'Europe — Seignobos, диктандо). — La mort de Victor Hugo (превод) од Е. Maréchal-a. — Congrès et Traité de Berlin превод од Е. Maréchal-a. — Abdication du Prince Battenberg (диктандо) од Е. Maréchal-a. — Rome et l'Église gallicane (Histoire de la France, Duruy, превод). — Pierre le Grand (Histoire de la France. V. Duruy, диктандо). — La nation gréque avant 1820 (Histoire polit. de l'Europe-Seignobos — превод).

VII разред: наставник г. *Душан Р. Димић*, професор. — Voltaire: Portrait de Gustave Vasa (превод по диктату). — Le laboureur et ses enfants (превод по диктату). — „L' Ukraine, un passage de l' Histoire de Ch. XII, (превод). — L' archevêque de Grenade (одломак из: Gil Blas-a, — превод). — La ligue des rats (превод). — Voltaire à Jean Jacques Rousseau (превођење).

VIII разред: Наставник г. *Душан Р. Димић*, професор. — „Turenne“ (превод одломка). — Massillon: „Sur le petit nombre des élus“ (превод по диктату). — „L' avantage de la science“ (превод по диктату). — J. J. Rousseau: „Emile“ — Le mensonge (превод по диктату). — La Rochefoucauld: „D. la conversation“ (превођење). — J. Racine: „Athalie“ acte III scène V (превођење). — J. J. Rousseau: Le Philinte de Molière (Extrait de la lettre à D' Alembert превођење).

Сем рађених задатака у школи наставник је контролисао и домаћу лектуру код ученика оба разреда (VII и VIII).

в) за Немачки језик: *V разред:* наставник г. *Д-р Душан Пантелић*, професор. — Der Schwanritter одломак превести с немачког). — Armin und Varus (препричати један одломак). — Gelimer (препричати један одломак). — Das Glück von Edenhall (препричати песму истог имена). — Napoleons Ausgang (K. Heigel, диктат и превод). — Des Löwen Angriff auf die Seriba (nach dem Lesestück „Der Löwe“). — Die Schildbürger (препричати). — Heinrich der Löwe (препричати један одломак).

VI разред: наставник г. *Д-р Душан Пантелић*, професор. — An das deutsche Volk (Wilhelm I, превод са немачког). — Die wichtigsten Götter der alten Germanen (nach dem Lesestück Der Götterglaube der alten Germanen.) — Tells Apfelschuss (препричати један одломак). — Preussens Erhebung 1813 (препричати). — Der Cid in der Geschichte (nach dem Vortrag). — Ximenens Anklage gegen Don Rodrigo (nach Herder, Der Cid I, 6). — Madonna della Sedia (Inhaltsangabe. — Der Cid und Ximene (nach Herder, Der Cid, I).

VII разред: наставник г. *Д-р Душан Пантелић*, професор. — Minna von Bernhelm (Inhaltsangabe des ersten Aufzugs). — Lebewohl der Johanna d' Arc (frei nach „Jungfrau von Orleans“, Prolog). — Jungfrau Orleans V 1. (превод с немачког). — Die Ratsherren von Orleans vor dem König (nach Schiller, Jungfrau v. Orleans, I A.) — Jungfrau von Orleans (Inhaltsangabe des I Aufzugs). — Срби и Турци XIV и XV века од С. . Новаковића стр. 4 и 5 (превести са српског на немачки један

одломак). — 7. Inhaltsangabe des I Aufzags aus „Fiesco“ (nach Schiller Fiesco) — Das Romantische in Schillers Jungfrau von Orleans.

VIII разред: наставник *д-р Душан Пантелић*, професор 1. Die Regentin und Machiavel über die holländischen Unruhen (frei nach Goethe, Egmont I A). — Aus meinem Leben von J. W. Goethe) превести један одломак са немачког на српски.) Wilhelm von Oranien und Egmont (frei nach Goethe, Egmont, II A.) — Stauffachers Entschluss zur Verschwörung (nach Schiller, Wilhelm Tell I. 2. — Die Persönlichkeit Egmonts (nach Goethe Egmont). — Деспот Бугај Бранковић од Чед. Мијатовића, I књ. стр. 2. (превести са српског на немачки један одломак). — Aus Goethes Kindheit (nach Goethe, Aus meinem Leben). — Hanibal und Napoleon I (eine Parallele).

Латински језик: V разред: наставник *г. Грандафило Јеленковић*, професор. Према лектури Nep. Milt. vita, cap. VII четири удешене срп. реченице превести на латински. — Из лектуре Corn. Nep. преиначене и на српски преведене четири латинске реченице превести поново на латински. — Из лектуре Nep. Them. cap. V превести на српски. — Превести на латински три српске реченице, удешене према Them. vita, cap. VII — Превести на латински седам крајних реченица, удешених према пређеној лектури. — Превести на српски две латинске реченице и три српске на латински (све из науке о дативу). — Превести на латински три српске реченице, удешене према пређеној лектури. — Corn. Nepos, Datames, cap. I превести на српски.

VI разред: наставник *г. Грандафило Јеленковић*, професор. — Превести на латински три српске реченице, удешене према лектури P. Ovidius Naso, Metamorphoses, lib. XII — Превести на српски versus 531—539, lib. XII Ovid. Metam. — Превести на српски versus 216—224 lib. XIII Ovid. Metam. — Превести на латински versus 296—300, lib XIII Ovid. Metam., и превести на латински једну српску реченицу, удешену према пређеној лектури. — P. O. Naso Metamorphoses lib. XIII versus 98—102: превести на српски и скандирати. — P. O. Naso, Metamorphoses, lib. XIII versus 439—442: акцентирати речи (означеним стиховима) — Caesar: Bellum Gallicum, lib. VI, cap. 11: превести на српски.

VII разред: Наставник *г. Гранд. Јеленковић*, професор. — Titus Livius, lib. XXIII cap. 12, од: „Tum Nanno“: „Si . . .“ превести на српски. — T. Livius, lib. XXIII, cap. 15 до § 4: превести на српски. — T. Livius, lib. XXIII cap. 18 (9 редова): превести на српски. — „Неки Дикургови закони“. Шест тачака из Дик. закона превести на латински. — P. O. Naso, Metamorphoses, lib. VIII, versus 236 до 238 и 250—253: превести на српски. — Превести на латински четири српске реченице, удешене према лектури: Ovidii Tristia lib. I, carm. II — P. U Naso, Tristia, lib. I, carm. IV, versus 1—9: превести на српски.

VIII разред: наставник *г. Гранд. Јеленковић*, професор. — Описати на латинском језику земљотрес, који се догодио 217 год. пре Хр. за време битке код Тразумена. — T. Livius lib. XXII, cap. 24.: изложити на срп. садржину. — Четири српске реченице, модификоване према лектури, превести на латински. — Sallustius Crispus, Bellum Jugurthinum, cap. 4. § 7—9: превести на српски. — Sallustius, Bell. Jugurthinum, cap. XIII, § 1—3: превести на српски — Четири српске

реченице за примену infinitiv-a futuri, превести на латински. — Cicero's oratio III in Catilinam, cap. 5.: како ће гласити означени текст, ако се време verbum-a regentis промени (и то: ставити место сад. времена пређашње и обрнуто).

Руски језик: VII разред: наставници г. г. *Маринко Станојевић*, професор, и *Драгољуб Јевтић*, суплеант. — Написати напамет Пушкинову песму Казакъ. — Измењати кроз све падеже именице: цараъ, звѣзда и пуля. — Превести на српски: Пиръ у верзовнаго существа (диктат).

VIII разред: наставници г. г. *Маринко Станојевић* и *Душан Р. Димић*, професори. — Превести на српски: Последная борьба, Кольцовъ. — Превести на српски: Мартышка и очки. — Превести на српски: Деревня Евгения Онѣгина. — Превести на српски: Изъ дневника Печорина.

Математика: V разред: Наставник *Милан Недељковић*, професор. — $6X^{m+n} - 8X^m + 13X^n$. $(4X - 5) = ?$ — $(X^4y^3 - X^3y^2 + X^2y^3 - Xy^4 + y^5) X^2y - Xy^2 + Xy - 1) = ?$ Кад се две произвољне тачке на двема паралелним правима вежу једном дужи, онда је свака друга дуж, која је повучена кроз средину прве дужи а лежи између паралелних, преполовена том средином. Кад је у равнокраком троуглу један угао на основици два пута већи од угла на врху, онда симетрала једног угла на основици дели троугао на два онет равнокрака троугла $(X^3y^{3m} - X^{n+1}y^{2m+2} - X^{3n}y^3)$: $(X^2y^m - X^n y^2) = ?$; $X^{3m} + X^{2m}y^n - X^m y^{3n} - y^{4n}$: $(X^{2m} - y^{3n}) = ?$ Кад се преполове стране ма каквог четвороугла, па се те средине редом саставе, добива се паралелограм. — Праве које полове углове између ромбових дијагонала, секу његове стране у тачкама које — кад се саставе — граде квадрат. — $64X^{m+r}y^{5-6p}$: $(-32X^{2m+3nr}y^{6p^2}) = ?$

— $35x^{3m+6n-r}y^{12-3p}x(-2x^{r-3m-6n}y^{3p-12}) = ?$ — Наћи колико има свега дијагонала код правилнога дванаестоугаоника и израчунати колико износи један угао. — Извести са колико је саставака одређен ма какав многоугао. — Трапез, који има једнаке дијагонале мора бити равнокрак. — Наћи највећу заједничку меру за бројеве: 1701, 6416 и 10521, и за: $a^3 - a^2 + 3ав^2 - 3в^3$, $a^2 - 5ав + 4в^2$. — Конструисати правоугли троугао кад је дата хипотенуза и катета. — Одредити средиште данога круга помоћу симетрала двеју непаралерних тетива. — Раставити на просте чинитеље: $x^5 + y^5$, $x^5 - y^5$, $m^2 + m - 12$. — Растављањем на чинитеље одредити највећу заједничку меру за бројеве: $x^4 - 10x^2y^2 + 16y^4$ и $x^4 + 2x^2y^2 - 80y^4$. — Конструисати правоугли троугао кад се зна хипотенуза и збир обе катете. — Конструисати троугао, кад је дата једна страна с, угао наспрам ње и висина h која одговара тој страни. — Скратити ове разломке:

$$\frac{72mx^2y^3}{6nx^3y^2} \text{ и } \frac{8a^2 - 6a + 1}{16a^2 - 10a + 1}; \left(\frac{2a}{3} - \frac{3в}{4} - \frac{4c}{5}\right) - \left(\frac{a}{2} - \frac{2в}{3} + \frac{3c}{4}\right) = ?$$

— $(a^2 - в^2): \frac{a + в}{a - в} = ?$ — За три дане дужи: а, в и с наћи четврту

пропорционалну. — За две дане дужи конструисати трећу непрекидну пропорционалну. — Претворити десетне разломке у обичне и то:

$$0.29077 \text{ и } 0.90243. - \left(\frac{8x^6}{27y^3} - \frac{27a^3}{8в^6}\right): \left(\frac{2x^2}{3y} - \frac{3a}{2в^2}\right) = ?$$

— Основица равнокраког троугла нека је а, крак в; наћи висину (на пр. а = 6 см.

$b = 5$ см.). — У равностраном троуглу висина $h = 5$ см.; колика је страна? — 16 радника сврше неки посао за 10 дана, исти тај посао 12 радника за колико ће дава свршити? — Суму од 6000 дин. поделити на три дела тако, да су они међу собом као: 3: 2: 5. — Дана је тачка и круг; конструисати полару те тачке. — Дана су два круга; повући њихову заједничку тангенту.

VI разред: наставник г. *Радосав Лазаревић*, проф.

— а) Извршити рачуне: $\sqrt[4]{a} : \sqrt[6]{a} = ?$ $\frac{a}{x} : \sqrt{ax} = ?$ $5a\sqrt{12x^3} -$

$2x\sqrt{27a^2x} = ?$ $\frac{\sqrt{av}}{\sqrt{\frac{a}{b}} - \sqrt{\frac{b}{a}}} = ?$ $\frac{25}{\sqrt{10-2}\sqrt{5}} = ?$ $16\frac{1}{4} = ?$ $\sqrt{-49} = ?$ б) Из-

рачунати површину кружног осечка, чија је тетива страна равностраног троугла, уписаног у кругу полупречника r . — Извршити рачуне:

$\log. \frac{2a^8}{3bx^2} = ;$ $\log. \sqrt{xy^3} = ;$ $\frac{1}{x^2} \left(\frac{m}{x}\right)^{-2} = ;$ $(-a^{2n-1})^2 = ;$ $\sqrt{-xy}$. $\sqrt{-yx^2}$.

$\sqrt{-x^2y^3} = ;$ и $\frac{2x}{3\sqrt{-2x}}$ урационали. б) У кругу, чији је полупречник

r , уписан је правоугаоник, чија је једна страна a . Колика је површина овог правоугаоника. — Решити једначину: $\frac{3x-4}{x-4} - 10 = \frac{2-x}{2} - 1$ и

$\sqrt{33+2x-x^2} = x+1$. б) Извршити рачун: $\log. \sqrt[n]{\frac{ap}{bp}} = ;$ и

$\left(a - \frac{3}{4}\right) - \frac{2}{3} = ?$ — Решити једначине: $x\frac{x+1}{+2} - \frac{2x-3}{3x-4} = \frac{1}{5}$; б)

$x+7$ $\sqrt{x}=30$; в) $x^3+64=0$; г) $\sqrt[3]{x^4} - \sqrt[3]{x^2} = 54$. д) За које ће вредности x бити позитиван израз $x^2 - 6x + 9$. — Решити једначине: $x:11=704$; y са $\sqrt{x} + \sqrt{y} = 19$; $x^3 + y^3 = 1512$ са $x^2y + xy^2 = 1440$; У једне шестостране и једне четворостране праве призме са правилном основом висина је h , а страна основе a . У којој су размери површине и запремине ове две призме. — Израчунати површину пирамиде са квадратном основом, кад је уписата у кругу полупречника r , а има висину h . — Израчунати омотач и запремину купину, кад је дата висина h , и страна купина s . — Позната је површина p праве пирамиде, чија је основа равностран троугао. Колика је основна ивица, кад се зна да је висина пирамидина два пут већа од ове ивице. — Одредити површину и запремину обртног тела, које постаје кад се правиан шестоугао, чија је страна $a=6$ см., обрће око једне своје угаоне симетрале.

VII разред: наставник г. *Светолик Михаиловић*, супленат. — 1)

Збир три почетна члана геометријског реда јесте 156, а први члан 16; колики је количник? — 2) Тудору једног петогодишњег детета предато је 6000 дин. с тим, да том сумом васпитава дете до 18. године; колико треба годишње плаћати за васпитање, кад је новац дат под интерес на интерес 5%? — 3) Колике су функције угла од 150°? — 4)

Израчунати гониометриске функције па и сам угао кад је $\operatorname{tg} x = \frac{7}{24}$. — 1)

Неко улаже на име осигурања у току 10 година почетком сваке године по 250 дин.; колика ће бити вредност осигурања на крају десете, а ко-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.uniliv.rs

лика на крају двадесет пете год., кад се рачуна интерес на интерес по 4%? — 2) $[1 - \cos. (w + a)] [1 - \cos. (w - a)] = (\cos. w - \cos. a)^2$.

— 1) Одредити број троуглова, које образују десет правих у једној равни а) у најопштијем случају, в) у случају кад се шест правих секу у једној тачки. — 2) Дужина крака једног равнокраког троугла износи 3,5 м. а одговарајућа висина 2,3 м.; одредити угао на врху и основицу.

— 1) Неко узајми 8.000 дин. са обавезом да исплати дуг за 10 година отплаћујући једнаке суме; колика треба да буде свака отплата, кад се рачуна на зајам 5%, а на отплате 4½% интереса на интерес. — 2) Дате су стране и угао једног паралелограма: $a = 3,15$, $v = 4,28$, $= a 32^\circ 15' 45''$; израчунати дијагонале. — 1) Неко прода годишњу ренту од 620 дин., коју има да ужива још 10 год.; колико ће добити кад се рачуна по 4% интереса на интерес? — 2) У једном кругу чији је полупречник $r = 6$ м. уписан је равнокраки трапез чија је површина $p = 30$ м² а један крак $s = 4$ м.; одредити паралелне стране и углове тог трапеза. — 1) Дато је $a_n = 139$, $d = 3$, $Sn = 3290$, одредити a и n . — 2) Уверити се о идентичности: $\cos. 60^\circ + \cos. 72^\circ = \cos. 36^\circ$.

VIII разред: наставник г. Рад. Лазаревић, професор. а) Одредити једначину праве, која пролази кроз тачку $(-4,3)$, а паралелна је са правом $5y = 2x - 4$ б) Наћи једначину праве, која пролази кроз тачку $(1,4)$ а нормална је на правој $2y = -x + 2$. в) Крајње су тачке неке дужи $(1,-2)$ и $(3,-4)$, одредити једначину њене симетрале. г) Конструисати круг, чија је једначина $x^2 + y^2 - 6y = 16$. а) Наћи једначину потенцијске линије два круга: $(x + 2)^2 + (y - 3)^2 = 25$ и $(x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 16$ б) Наћи једначину круга, који пролази кроз тачке $(-2,0)$ и $(2,0)$ а додирује праву $3x - 4y + 6 = 0$. в) Колико заједничких тачака има права $3y = x + 40$ са кругом $x^2 + y^2 = 100$. а) Дата је елиса $4x^2 + 25y^2 = 100$ и једна њена тачка $(4, \frac{6}{5})$, наћи додирне количине. б) На круг $x^2 + y^2 = 100$ повући тангенту паралелну са правом $y = \frac{3}{4}$

$x + 15$. в) Кроз тачке $(8,3)$ и $(6,-4)$ повучене су тангенте на елису $x^2 + 4y^2 = 100$; одредити координате пресека тих тангената и угао између њих. а) Одредити површину правоуглог троугла, кад је дата хипотенуза и збир обе катете. б) Одредити површину равностраног троугла, кад се зна збир стране и висине в) Позната је запремина праве купе и угао под којим су њене стране нагнуте према основи. Наћи

омотач. а) Решити једначину: $\frac{(a-x)\sqrt{a-x} + (x-b)\sqrt{x-b}}{\sqrt{a-x} + \sqrt{x-b}} = a-b$. б) Ре-

шити систем симултаних једначина: $x^2 - 3xy + 3y^2 = 15 + 2x$ и $y(y + 4) = 20 + xy$ в) Омотач је зарубљене купе 48,47 м²; полупречници обе стране имају се као 5:2; а висина јој је 3 м. Наћи запремину. а) Збир квадрата над двама странама ма каквог троугла два пут је већи од збира квадрата над половином треће стране и над средњом линијом, што одговара овој трећој страни. б) Основица неког правоугаоника једнака је са странама равностраног троугла уписаног у кругу, чији је полупречник r , а висина правоугаоника једнака је са страном правилног шестоугла, што је описан око истог круга. Колики је обим оног круга, који има с тим правоугаоником једнаку површину? в) Одредити површину равнокраког троугла, кад се знају висине, које одгова-

рају основици и краку. а) Решити једначину $\sqrt{x+a} + \sqrt{x-a} = \sqrt{2x}$.

б) У једном су кругу полупречника r уписана два равнострана троугла

тако, да се гради правилна шестострана звезда. Колика јој је површина? в) Лопта је пресечена једном равни, тако, да је површина пресека трећина површине највећег лоптиног круга. На овом преску постављена је купа, чији је врх у лоптином средишту и чија је запремина v . Наћи полупречник ове лопте. а) Три броја образују геометриски ред, њин је збир 13, а производ првог и трећег 9. Који су то бројеви? б) Колика је висина, крак и основица равнокраког троугла, чија је површина a^2 , ако је збир основице и висине једнак збиру оба крака. Затим, у којој су размери ове три количине? в) Периферија неког круга, полупречника r , подељена је на делове, a , v , c , и d тако, да је $a:v=1:5$, $a:c=2:3$, $d:c=5:2$. Израчунати површину тетивног четвороугла, чија су темена ове деоне тачке овог круга.

Крагујевачка Гимназија

Српски језик: V₁ разред: наставник г. *Петар Стокић*, професор. — Како сам се осећао на јучерашњој манифестацији? — Какав изгледа највећи народни јунак? — Чему се можемо поучити из добрих књига? — Милост и пролеће (компарација). — Значај школе по живот.

V₂ разред: наставник г. *Јован Николић*, професор. — Написати једну нечитану приповетку. — Како се осећам после анексије Босне и Херцеговине и моје жеље поводом тога. — Дужност свакога Србина у тешким и судбоносним данима за отаџбину. — Измењати у свима облицима једине, двојне и множине у старо-словенском језику речи: иго, гнџдо, Богъ, сѣча, домъ, књязь, сѣнце и роухо. — Dulce ac decorum est pro patria mori.

VI разред: наставник г. *Петар Стокић*, професор. — Наши осећаји и наше дужности у овим судбоносним данима. — Смисао народне изреке: „Сваки је човек своје среће ковач“. — Писмо. — Поштени и непоштени људи у друштву. — Живот човеџи и четири годишња времена (компарација).

VII разред: наставник г. *Стеван Нешић*, професор. — Помозимо Друштву Црвеног Крста. — Доситије Обрадовић — народни просветитељ. — Тумачење стихова из Лук. Мушицког — по слободном избору. — Шта смо дужни Отаџбини својој и народу своме? — Слободан избор теме. — Је ли за ваше опште образовање потребно и корисно читање белетристичних дела? — Са датим упуштвима. — Ваше мисли о књижевности.

VIII разред: наставник г. *Стеван Нешић*, професор. — Тумачење Његушевих стихова: „Вук на овцу своје право има, Ка тиранин на слаба човјека. Ал' тирјанству стати ногом за врат. Довести га к познанију права, То је људска дужност најсветија“. — Разрадити „Брат је мио — које вјере био“ — према политичким приликама, у којима се налази српски народ. — Које време из наше историје изазива у вама највеће поштовање и зашто? — Налишите чланак, којим ћете широј публици препоручити читање одабраних забавних дела. — Наша дужност према празноверицама и иначе заблудама народним. — Слободан избор задатака. — Показати примерима из старије и новије историје неслогу српску и штету коју је народ имао од те своје мане.

Немачки језик: *V₁ разред:* наставник *г. Живојин Видановић*, професор. — Lessing, der alte Löwe, препричати на немачком. — Der Kampf auf dem Wülpensande (Gudrun) превод на српски. — Herder — Liebeskind, Hamet und Raschid; диктат и превод. — Belizar: Diese grossen Dienste... ins Gefängnis werfen; превод. — Herakles Abenteur — препричавати према пређеном штиву. — Schubert Die Bergmannsleiche zur Falun — превод. — Lewald, Kunstfertigkeit der Brifen.

V₂ разред: наставник *г. Живојин Видановић*, професор. — Lessing, Zeus und das Schaf; препричати. — Wie Gudrun am Strande wusch (из Gudrun)-e; превод. — Herder und Liebeskind, Hamet und Raschid; диктат и превод. — Krösus und Solon; препричати. — Herkules' Abenteur; препричавање. — Schubert, Die Bergmannsleiche zu Falun: превод. — Odysseus' Gefahren auf seiner Heimfahrt; препричати.

VI разред: наставник *г. Живојин Видановић*, професор. — Из: Oldenburger Volksbote; Simon Fladde, der alte Invalide; превод. — Grube, Alexander der Grosse als Knabe; препричати. — Schiller an Göthe. Jena den 18. Juni 1796. — диктат и превод. — Warum Nero den Namen eines Tyrannen und Wüterichs verdiente? — слободан састав. — Grube, Der Winter in St. Petersburg, превод. — Schiller Bürgerschaft — препричати у прози. — Was ich zu Ostern vorhabe zu thun? Слободан састав.

VII разред: наставник *г. Живојин Видановић*, професор. — Schiller, Wilhelm von Oranien, диктат и превод. — Schiller, Geschichte des 30-jähr. Krieges I T. z. B. S. 155. u. 190 (Ausgabe Meyer); Der Einfall des Königs... превод. — а) Julius Stindel, die Familie Buchholz; б) Fr. Nachländer, Die Exercierstunde — превод на српски — Max Kretzer, Wegen vier Groschen, превод. — 5. Der Morse-Tele graph und die Telegraphie. — Schiller, Gesch. des 30-jähr. Kr. I Th. 1. B. S. 378. Aber die Feinde... Justiz ausübte. Werner, Weinacht auf hoher See.

VIII разред: наставник *г. Живојин Видановић*, професор. — Schiller, Geschichte des 30-jährigen Krieges, B. S. 86—7. (Reclam): Unverzeihliche Sorglosigkeit... Beide Könige. — Ibidem, B. 3. S. 209: Das unglücklichste Beispiel... — Göthe, Neapel Dienstag, den 20. märz 1787. — диктат и превод. — Schiller, Gesch. des 30-jähr. Kr. S. 128: ...Nichts scheint... wenig erleichterte. — Ibid. B. 3: ...Die glorreiche Schlach Gustav Adolphts... — Ibid. s. 44—45: Zwei Umstände... Streich niederfallen. — Ibid. II T. S. B. S. 242—3: Die Bürgerschaft von Prag... meiden.

Француски језик: *V₁ разред:* наставник *г. Живојин Томић*, професор. — E. Rocherolles, Premières Lectures enfantines. p. 27. — G. Jost et Lefort, Récits patriotiques. p. 170. — E Rocherolles, Dangers de la désobéissance. p. 25. — E Rocherolles, Premières Lectures enfantines, p. 101—102. — Диктат са француског текста.

V₂ разред: наставник *г. Светислав Петровић*, суплент. — Превод на француски 4 реченице, ради вежбања у именицама. — Превод на француски 4 реченице, ради вежбања у придевима. — La maison (диктат). — Превод на француски 5 реченица, ради вежбања у присвојним заменицама. — Превод на француски 5 реченица, ради вежбања у показним заменицама. — Превод на француски 5 реченица, ради вежбања у бројевима. — Les artistes (диктат). — Превод на француски

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.unin.rs

5 реченица, ради вежбања у глаголима. — Измењати у свима облицима глаголе: remplir, apercevoir и perdre.

VI разред: наставник г. *Светислав Петровић*, суплент. — La patrie et l'humanité (Renan), превод на српски. — Bienfait du travail (Channing), превод на српски. — Измењати глагол attendre у свима временима индикатива и коњуктива. — Превод на франц. 4 реченице, ради вежбања у придевима. — Превод на франц. 5 реченица, ради вежбања у заменицама. — Превод на франц. 5 реченица, ради вежбања у бројевима. — Превод на француски по 7 реченица, ради вежбања у неправилним глаголима.

VII разред: наставник г. *Живојин Томић*, професор. — Alexandre Dumas, La chasse au sanglier, p. 178. — V. Hugo, La mort et Gavroche, p. 174. — Montesquieu, La curiosité de Parisien, p. 114. — Charles Bigot, Les oiseaux, p. 42. — Љ. Ненадовић, Писма из Италије (I писмо). — Georges Sand, Souvenirs d'enfance p. 166.

VIII разред: наставник г. *Живојин Томић*, професор. — Alphonse Daudet, La défense de Tarascon. — Alphonse Daudet, Un décoré. — Revue des Revues, Alfred Capus. — Revue des Revues, Jules Favre. — Љ. Ненадовић, Писма из Италије (II писмо). — Alphonse Daudet, Lettres de mon moulin. p. 1.

Латински језик: *V разред:* наставник г. *Теодосије Бошковић*, професор. — Из Корнелија Непота: Hannibalis c. 7., Hannibalis c. 8., Dattamis c. 6., Agesilai c. 7., Agesilai c. 8., Agesilai c. 2., Hamilcaris c. 4., Cimonis c. 3., Conovis c. 2., Iphicratis c. 3.

V₂ разред: наставник г. *Светислав Петровић*, суплент. — Преводи појединих глава из Корнелија Непота; Eraminondas, 9., Lysander, 1, Pausanias, 1., Aristides, 3., Eumenes, 9., Agesilaus, 4., Hannibal, 1., Eraminondas, 7.

VI разред: наставник г. *Теодосије Бошковић*, професор. — Commentarii de bello Gallico: II, 29; II, 35; III, 1; III, 17; IV, 5; IV, 6; III, 20; IV, 28; IV, 29; IV, 1; IV. 3.

VII разред: наставник г. *Теодосије Бошковић*, професор. — T. Livii XXI, 9; XXI, 10; XXII, 57; XXI, 23; XXI, 24; XXI, 56; XXII, 13. и XXII, 14.

VIII разред: наставник г. *Теодосије Бошковић*, професор. — Salustius, Bellum Jugurthinum: cap. 13 и 25; Cicero, De officiis III 14; T. Livii X, 16; T. Livii VIII, 1; T. Livii XXV, 18 и T. Livii IX, 29.

Руски језик: *VII разред:* наставник г. *Стеван Стевановић*, проф. Мењање именица прве врсте: хлѣбъ и цвѣтъ; друге врсте: перо и шило; четврте врсте: путь; пете врсте: дитя. Марышка и очки. Обитель.

VIII разред: наставник г. *Стеван Стевановић*, проф. Соборъ въ Севильѣ; 2. Лѣсъ шумить; 3. Полтавская битва; 4. На Волгѣ; Гдѣ Вы были?

Математика: *VIII разред:* наставник г. *Коста Сретеновић* проф. — Дата је права једначином: $4x - 3y = 6$ и круг једначином: $x^2 + y^2 - 4y - 6x = 3$. Израчунати дужину тетиве и конструисати праву и круг.

— Решити једначине:

$\sqrt{y} - \sqrt{x} = \sqrt{x + y} - \sqrt{4xy + x - y + 9}$ $\sqrt{y} - x : 3 = \sqrt{20 - x} : 2$
— Решити једначине: $2x^2 + 7y^2 = 28$ $x^2 + y^2 = 9$ — На круг: $x^2 + y^2$

= 9 повући тангенту из тачке $M(x=5, y=0)$. — Број 90 поделити на четири дела тако, да кад се од првог дела одузме 2, другом дода 2, трећи помножи са 2, а четврти део подели са 2, резултати биће једнаки; наћи та четири дела. — Неки наставник дао је задатак: додати неком броју 12, а збир поделити са 13. Један ученик погрешно је разумео задатак, он је од задатог броја најпре одузео 13 па резултат помножио са 12, при свем том резултат је опет био тачан. Који је то број? — Неки одређени посао могу да изврше два лица A и B . Само лице A израдио би за два дана више, само лице B за $4\frac{1}{2}$ више него што је потребно кад оба заједно раде, за колико ће дана заједно да сврше тај

посао. — На елипси $\left(\frac{x}{2}\right)^2 + y^2 = 25$ дате су две тачке: $M_1(x_1=6, y_1=4)$ и $M_2(x_2=8 \text{ и } y_2=3)$, кроз M_1 и M_2 повучена је права. Наћи дужину те праве и одредити ексцентричност елипсиу. — Решити једначине:

$$\begin{array}{lll} \text{а) } x^2 + y^2 + z^2 = 94 & \text{б) } x^3 + y^3 = 9 & \text{в) } x^4 + y^4 = a \\ xy + xz = 45 & x + y = 6 & x + y = b \\ x + y + z = 14 \end{array}$$

VII разред: наставник г. *Коста Сретеновић*, професор.

— Од A' до A'' има 315 Км. У подне се крену путничка кола из A'' прелазећи за час 10 Км. Колико часова раније мора поћи пошта из A' , кад она прелази за час само 6 Км., да би у исто време стигла у A'' кад и путничка кола? — У правоуглом троуглу дата је катета $b = 39,6$ с. м. и угао $B = 44^\circ 29' 53''$. Наћи стране и површину. — У троуглу дате су стране $b = 1,2$ с. м. и $c = 0,25$ с. м. и угао $A = 72^\circ 10'$. Наћи страну a и углове код B и C . — У троуглу дате су стране $a = 9$ с. м., $b = 12$ с. м., $c = 14$ с. м. израчунати сва три угла. — Неко позајми од Управе Фондова 12000 дин., с тим да отплати за 16 година. Израчунати колико ће нести давати полугодишње на име интереса и отплате, кад Управа Фондова наплаћује 6% интереса, рачунајући интерес на интерес на пола године. Сума интереса и отплате стална је. — Одредити троугао кад је дата једна страна и два угла на њој ($a = 15,5$ с. м., $B = 72^\circ 12'$, $C = 48^\circ 15'$).

VI разред: наставник г. *Коста Сретеновић*, професор.

— Решити једначине:

$$\text{а) } \frac{1}{x-2} - \frac{1}{x-6} = \frac{1}{x-4} - \frac{1}{x-8} \quad \text{б) } \frac{m - \frac{1}{x}}{m + \frac{1}{x}} - \frac{1}{x} = \frac{x - \frac{1}{m}}{x + \frac{1}{m}} - \frac{1}{m}$$

— Решити једначине:

$$\text{а) } \frac{a+b}{a+1} : \frac{a-1}{x-1} = \frac{a-b}{a-1} : \frac{a+1}{x+1}$$

$$\text{б) } (5x+10) - 4 \{160 - 3(3x-2) + 2x\} = 2 - x$$

— Решити једначине:

$$\text{а) } x + \frac{1}{2}(y+z) = 102 \quad y + \frac{1}{3}(x+z) = 78 \quad z + \frac{1}{4}(x+y) = 61$$

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www.ub.edu (2x + 3) : (3y + 2) = $\frac{4x + 1}{6x + 1} \cdot \frac{30y}{10y + 1} + \frac{21 - 15y}{5y - 7} = \frac{10y - 35x - 1}{50y^2 - 65y - 7}$

— Наћи логаритме:

а) $\log. 250789 = ?$ б) $\log. 5432152 = ?$

в) $\log. \sqrt[8]{\frac{9}{13}} \sqrt[3]{\frac{3}{6}} = ?$ г) $\log. \sqrt[4]{\frac{87 \sqrt{8105}}{93,24^2}} = ?$

— Израчунати помоћу логаритама вредност израза:

$$\frac{\sqrt[3]{4,31957^3} \cdot \sqrt[5]{3,19338} \cdot \sqrt[5]{17,39}}{15^4 \sqrt[3]{91,34} \cdot \sqrt[3]{3,4071}} = ?$$

— а) Израчунати површину и запремину тростране правилне пирамиде, кад је чвица основе $a = 5$ с. м. и висина пирамидина $h = 10$ см.

б) Решити једначину: $\sqrt{x+1} + \sqrt{x-6} = \sqrt{2x+19}$ — а) Израчунати површину и запремину купе чија је дужина омотача $s = 8$ см. а висина $h = 5$ см. б) Решити једначину: $\sqrt{2x+2} + \sqrt{7+6x} = \sqrt{7x+72}$ — а) Равностран троугао са страном $a = 2$ см. окреће се око једне стране, као око осовине. Израчунати површину и запремину обртног тела. б) Решити једначину: $x^4 - 5x^2 + 4 = 0$

V_1 разред: наставник г. Милан Ђ. Кариф, професор.

— а) Наћи највећу заједничку меру за полиноме:

$7x^2 - 61x + 40$ и $3x^2 - 31x + 56$

б) Наћи најмањи заједнички садржатељ за полиноме:

$7^2 - 1$, $y^2 + 1$, $y^4 + 1$ и $y^8 - 1$.

в) Праве, што полове спољашње угле каквог паралелограма граде правоугаоник.

— а) Наћи највећу заједничку меру за полиноме:

$4x^2 - 17x + 15$ и $5x^2 - 21x + 18$

б) Наћи најмањи заједнички садржатељ за полиноме:

$x^2 - 1$, $x^3 - 1$, $x^3 + 1$ и $x^6 - 1$

в) Праве што полове спољашње угле каквог паралелограма граде правоугаоник.

— Решити пропорције:

а) $\left\{ a + b + \frac{2b^2}{a-b} \right\} : \left\{ \frac{(a+b)^2}{2ab} - 1 \right\} = x : (a-b)$

б) $(y - 2,6) : (y - 0,3) = (y - 3,2) : (y - 1,5)$

— Решити пропорције:

а) $\left\{ \frac{a^3 - b^3}{a-b} - ab \right\} : (a+b)^2 = \left\{ \frac{a^3 + b^3}{a+b} - ab \right\} : x$

б) $(y - 0,5) : (y - 0,2) = (y + 0,5) : (y + 1,8)$.

а) $3y \cdot \frac{3}{5} y \cdot \frac{7}{9} y = ?$ б) Конструисати троугао кад се

зна: једна страна: висина, која њој одговара и висина, која одговара

којој другој страни. — а) $3x \cdot \frac{3^{b-c}}{5} x \cdot \frac{7}{9} x^{2c-a} = ?$ б) Конструисати троугао кад се зна: једна страна и висинекоје одговарају другим двама странама. —

— а) $5\sqrt{208} + 2\sqrt{175} - \sqrt{468} + \sqrt{52} - \sqrt{63} - \sqrt{345} = ?$ б) Конструисати равнокрак троугао кад се зна: разлика једног крака и висине и угао на темену.

— а) $\sqrt{24} - 2\sqrt{275} + 3\sqrt{396} + \sqrt{54} - \sqrt{96} + \sqrt{1100} - \sqrt{294} = ?$ б) Конструисати равнокрак троугао, кад се зна: разлика једног крака и висине и угао на основици. — Ослободити именитеље

корених количина: а) $\frac{\sqrt{11} - \sqrt{6} + \sqrt{7}}{\sqrt{11} + \sqrt{6} - \sqrt{7}} = ?$ б) $\frac{6}{\sqrt{9} - \sqrt{3}} = ?$

— а) $\frac{\sqrt{13} - \sqrt{5} + \sqrt{15}}{\sqrt{13} + \sqrt{5} - \sqrt{15}} = ?$ б) $\frac{1}{\sqrt{9} - \sqrt{5}} = ?$

V_2 разред: наставник *Милан Ђ. Кариф*, професор.

— а) Скратити разломак $\frac{a^3 - 9ax + 20x^2}{a^2 - 13ax + 40x^2}$ б) Сабрати разломке: $\frac{6x - 9y}{6x^2 - 11xy + 3y^2} - \frac{2x - 3y}{2x^2 - 7xy + 6y^2} + \frac{3x + 4y}{3x^2 - 7xy + 2y^2}$ б) Праве што полове угле између ромбових дијагонала секу његове стране у тачкама, које кад се саставе, граде квадрат.

— а) Скратити разломак: $\frac{a^2 - 8ax + 15x^2}{a^2 - 11ax + 30x^2}$ б) Сабрати разломке: $\frac{x}{2x-y} + \frac{2x^2 + 2xy}{2xy + 3y^2} - \frac{4xy}{4x^2 + 4xy - 3y^2}$

— Извршити сабирање разломака:

а) $\frac{a^2 + a + 2}{a + a^2} - \frac{a}{1 - a^2} + \frac{a + 1}{1 - a} - \frac{a^2 + 2}{a - a^3}$

б) $\frac{1}{a - 1} + \frac{1}{a} + \frac{1}{a^2} + \frac{1}{1 - a^2}$

— Извршити сабирање разломака:

а) $\frac{a^2}{ab + b^2} + \frac{b^2}{a^2 - ab} - \frac{2ab + b^2 - a^2}{a^2 - b^2} - \frac{a^2 - b^2}{ab}$

б) $\frac{1}{1 - \frac{1}{b^2}} + \frac{1}{\frac{1}{b} - 1} + \frac{1}{\frac{1}{b} + \frac{1}{b^2}}$

— Решити пропорције:

а) $\left\{ \frac{m^3 - n^3}{m - n} - mn \right\} : \left\{ m + n \right\}^2 = \left\{ \frac{m^3 + n^3}{m + n} + mn \right\} : x$

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

б) $(x - 0,5) : (x - 0,2) = (x + 0,5) : (x + 1,8)$

WWW.UNILIB.RS

Решити пропорције:

а) $\left\{ r + s + \frac{2s^2}{r - s} \right\} : \left\{ \frac{(r + s)}{2rs} - 1 \right\} = x : (r - s)$

б) $(x - 2,6) : (x = 0,3) = (x - 3,2) : (x - 1,5)$

— а) $6a^{\frac{x-y}{13}} \cdot a^{\frac{y-z}{15}} \cdot a^{2z-x} = ?$

б) Конструисати троугао кад се зна: једна страна, угао на тој страни и средња линија, која одговара тој страни.

— а) $\frac{m-n}{5x} \cdot \frac{5}{9} x^{\frac{v-p}{11}} \cdot \frac{9}{11} x^{2p-m} = ?$

б) Конструисати троугао кад се зна: једна страна, средња линија која одговара тој страни и висина, која одговара ма којој другој страни.

— а) $3\sqrt{7} + 2\sqrt{54} - 5\sqrt{63} + 3\sqrt{150} + 4\sqrt{63} + 7\sqrt{24} = ?$

б) Конструисати троугао кад се зна: збир двеју страна, трећа страна и угао на овој страни.

— а) $\sqrt{275} + \sqrt{1300} - \sqrt{44} + \sqrt{52} - \sqrt{99} - 2\sqrt{208} = ?$

б) Конструисати троугао кад се зна: разлика двеју страна, трећа страна и један угао на овој страни.

— Ослободити именитељ разломка од корених количина:

а) $\frac{\sqrt{2} - \sqrt{3} + \sqrt{5}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} - \sqrt{5}} = ?$

б) $\frac{3}{\frac{5}{\sqrt{8} - \sqrt{5}}} = ?$

— б) $\frac{\sqrt{3} - \sqrt{2} + \sqrt{6}}{\sqrt{3} + \sqrt{2} - \sqrt{6}} = ?$

б) $\frac{5}{\frac{5}{\sqrt{8} - \sqrt{3}}} = ?$

Нишка Гимназија

Српски језик: V разред: наставник г. *Милан Радојчић*, суплент. — Зима (слика из природе). — Божић (импресија, Срце Ед. Амичиса). — Мали пајац — дат нацрт обрадити као догађај, у коме су сами ученици учествовали. — Слободна тема (путописи, пит.). — Енох Арден (нацрт, за приповетку). — *Donec eris felix multos amicos numerabis, Tempora si fuerint nubila solus eris.* (Ovid). — „Нада је живот — Нада је све, У нади се живи. У нади мре!“ рефлексije, по упуству наставника. — *О дужности* етичко моралне рефлексije. — „Оном треба свагда лав'ров венац дати Ко на своје страсти, може ногом стати?“ (Најгоре је бити роб своје страсти). — „Бој се опасности докле дошла није А кад једном дође, јуначки сретни је!“

Осем тога, сваког месеца имали су ученици по један домаћи задатак у главном из народне књижевности, естетичка и етичка анализа нар. песама, препричавање, скраћивање и прављење извода из домаће лектуре; налажење и објашњење говорних украса Смрт Смаил-аге Ченгића, — Невеста Љ. Богдана.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

VI разред: наставник г. *Милош Московљевић*, суплент. — Почетак дубровачке књижевности. — Хасан Агиница (препричати садржину). — Зима, опис (домаћи). — Baron von Münchhausen (слободан превод). — С ким си, онаки си. — Карактеристика дубровачке књижевности. — Пут у Дервен. — Приказати неку драму, по избору (домаћи). — Моја најмилија приповетка (домаћи).

VII разред: наставник г. *Милош Московљевић*, суплент. — Говор на митингу. — Почетак дубровачке књижевности. — Слободан превод из „Le père Goriot“. — Користи од ђачких дружина (домаћи). — Опис места рођења (домаћи). Какве користи имамо од читања народних умотворина. Доситије и Вук — паралела (домаћи).

VIII разред: наставник г. *Милош Московљевић*, суплент. — Значај Вука Караџића за новију српску књижевност. — О национ. задатцима Српске омладине. — Епско Песништво у новој српској књижевности. — Српски народ (домаћи). — Епске песме Јована Суботића — приказ. — Утицај народног песништва на српску уметничку поезију. — Зашто изучавамо прошлост једног народа.

Немачки језик: *V, VI и VII разред:* наставник г. *Милутин Кутлешић*, в. учитељ. Преводи из појединих чланака из Веберове и Кангрине немачке читанке. *V разред* само из Кангрине читанке.

VIII разред: наставник г. *Милутин Таџић*, професор. — Goethe: Aus meinem Leben. Одломак из I. књиге: Durch alle Strassen... — Goethe: Aus meinem Leben. Одломак из II. књиге: „Im Revolutionjahre“. — Der Einzug des Kurfürsten von Mainz von Goethe. — Goethe: Aus meinem Leben: I. Buch: „Für alle Vögel“. — Schiller: Wilh Tell: I. II. Gertrud: „Höre meinen Rath“. — Wilh. Tell II. I. Attinghausen: Geh hin, verkaufe deine Seele. — Schiller, Wilh. Tell: II. 2. Melchtal: Durch der Surennen furchbares Gebirg.

Француски језик: *V разред:* наставник г. *Милан Гајић*, професор. — Notre père (преписати); — Ma chambre (опис); — Писмо (према чланку); — La ville (опис); — L' esprit (преобратити чланак); — La Nature (опис); — Les parents (према чланку); — Les voleurs (прича); — Le coq (препричати); — Le marchand (Dictée).

VI разред: наставник г. *Божа Миловановић*, професор. — Превођени поједини ставови из Sinbad le Marin, и из Zadig (са речником и без речника).

VIIа и VIIб разред: наставник г. *Божа Миловановић*, професор. — Превођени поједини ставови из Le père Goriot. — Превођено из Germaine par E About. 103. — Превођено из La bibliothèque de mon oncle par Töpffas 205.

VIII разред: наставник г. *Божа Миловановић*, професор. — Napoléon à Sainte Héleine par Thiers, 78. — Превођени поједини ставови из Eugénie Grandet par Balzac (са речником и без речника). — Pensées de Pascal.

Латински језик: *V разред:* наставник г. *Димитрије Поповић*, виши учитељ. — 1, 2, 3, 4 cap. Hamilcaris — Corn. Nepotis. — 2 cap. Menenii — Lhomond viri illustres. — XI cap. I. lib. Comm. de bello Gallico G. J. Caesaris. — 6 cap. T. P. Attici — Corn. Nepotis. — 31

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.un

cap. I lib. Comm. de bello Gallico 9. 7. Caesaris. — 1 cap. Octavii Caesaris. Lhomond viri illustres. — 5 cap. Octavii Caesaris Lhomond viri illustres.

VI разред: наставник г. *Димитрије Поповић*, виши учитељ. — 41, 42, 43, 44 cap. I lib. Comm. de bello Gallico G. J. Caesaris. — XI cap. XXI lib. Livii. — 45 cap. VII lib. Comm. de bello Gallico G. J. Caesaris. — 20 cap. lib. Comm. de bello gallico G. J. Caesaris. — XXI cap. XX lib. T. Livii. — Три реченице са срп. на лат. јез. ради вежбања у концесивним реченицама. — 5 cap. VI lib. Comm. de bello Gallico G. J. Caesaris.

VIIa разред: наставник г. *Тодор Коблишка*, професор. — T. Livius — ab urbe condita Lib. XXI c. 30, XXII c. 4. — C. Sallustius — Catilina c. 1. — Freund — Cicero historicus: C. Fabricius Luscinus. — Freund — Cicero historicus: C. Marius. — Freund — Cicero historicus: Sophocles. — Freund — Cicero historicus: L. Aemilius Paulus Macedonicus. — T. Livius — Ab urbe condita lib. I c. 26.

VIIb разред: наставник г. *Тодор Коблишка*, професор. — T. Livius — Ab urbe condita lib. XXII c. 30. — C Sallustii — Catilina c. 1. — Freund — Cicero historicus: M. Claudius Marcellus. — Freund — Cicero historicus: P. Decius Mus. — Freund — Cicero historicus: Servius Tullius. — C. J. Caesar — Coment. de bell. civ. I c. 8. — T. Livius — Ab urbe condita lib. XXI c. 26.

VIII разред: наставник г. *Тодор Коблишка*, професор. — C. Sallustius — Jugurtha c. 44. — T Livius — Ab urbe condita lib. XXI c. 30. — M. T. Cicero — In Catilinam or. IV c. 7. — M. T. Cicero — De legibus II c. 3. — T. Livius — Ab urbe condita lib. XXI c. 47. — M. T. Cicero — Pro L. Murena oratio c. 1.

Руски језик: наставник г. *Милан Анђелковић*, професор.

VIII разред: — „Шелџ крестјанинџ“ — Обезјана и очки — Моли се Богу дитя.

VIIa мењање: — Хороша груша — Красива вещь — По диктирању превод — Петръ I и мужикџ.

VIIb мењање: — Добрая мысль — Счастливая жена — По диктирању превод — Тысячу золотых.

Математика: **V разред:** наставник г. *Димитрије Марчић*, професор. — $(0,0625x^{12} - 0,1296 y^{12}) : (0,5x^3 + 0,6y^3) = ?$ — Доказати теорему: кад се у ма каквом троуглу вежу средине све три стране, биће троугао подељен на четири троугла, који су сви међу собом подударни. — Пацртати ромб кад су познате обе дијагонале. — Да се по методи верижнога делења нађе највећа заједничка мера за изразе: $3x^3 - 8x^2 - x + 10$, $6x^3 + 5x^2 - 16x - 15$ — Да се растављењем на чиниоце нађе највећа заједничка мера и најмањи заједнички садржатељ за изразе: $x^2 + 2x - 3$, $2xu + 6y$ и $2x - 2$ — Да се растављањем на чиниоце нађе најмањи заједнички садржатељ за ове бројеве: 80, 45, 5, 22, 23 — $((6x + 7y) + 3z) + (9x + (6y + 7z)) = ?$ — $12m + 5n + 8p + 27m + 3n + 10p + 52m + 11n + 30p - 7x + 3y + 5z + 12x + 17y + 9z + 51x + 29y + 12z$ — Да се по методи верижнога делења нађе највећа заједничка мера за ове изразе: $5x^3 - 18x^2y - 6y^3$ и $7x^2 - 23xy + 6y^2$ — Да се растављањем на чиниоце нађе највећа заједничка мера и

најмањи заједнички садржатељ за ове изразе: $ac - c^2, 5ac - 10c$ и $3ac + 2c^2$ — Да се растављањем на чиниоце најмањи заједнички садржатељ за ове бројеве: 35, 120, 84, 42, 210, 16.

VI разред: наставник г. др. *Ђока Петковић*, професор. Алгебра:

$$-\left\{ \frac{2x}{3} - \frac{4y}{5} + \frac{3z}{4} - \frac{u}{2} \right\}^3 - (a-b)^{-6} : (a+a)^{-1} -$$

$$2 + \sqrt[3]{\frac{10}{3}} \left\{ \begin{array}{l} \text{у савршити именоватељ.} \\ \text{у савршити именоватељ.} \end{array} \right. - \sqrt{7+2\sqrt{10}} \pm \sqrt{7-2\sqrt{10}} \quad y$$

један корен. — $\sqrt{99 \pm 54\sqrt{2}}$ у алгеб. збир 2 корена. — Решити израц.

$$\text{једначине } \frac{4}{\sqrt{x}} - \frac{3}{\sqrt{y}} = 6, \quad \frac{3}{\sqrt{x}} - \frac{4}{\sqrt{y}} = ? \quad - \sqrt[3]{0.000348067904}$$

— Помоћу логаритама израчунати вредност израза $\sqrt{\frac{24.1089.4683.25}{0.003586}}$

Геометрија: — Доказати да је потенција тачке у односу на круг $\pm(c^2 - q^2)$. — Колика се даљина може догледати са висине од 48 m. — Доказати да се дијагонала трапезове секу међу собом пропорционално. — У чему се састоје Аполонови додирни проблеми? да се реши конструктивно шести. — Доказати графички Карнотову теорему. — Да се израчуна страна уписаног 24° углаоника за $r=3$ m. — Шта је број Π и како се израчунава? — Полупречник круга је $r=35$, Средишни угао $x=48^\circ 12' 24''$ колика је површина сектора?

VII разред: наставник г. *Милан Аранђеловић*, професор. — Вертикално у вис бачено зрно пређе првог секунда 200 m. а сваког потоњег секунда по 9. 8 m. мање; до које ће висине оно доспети и за које ће време онет пасти на земљу? — Дат је угао $A=45^\circ$ и дужина његовог крака r ; из крајње тачке крака r повучена је нормала на други крак, из подножне тачке нормалне повучена је нормала на први крак и т. д. Колики је збир свих нормала? — Дат је низ туроглова $ABC, A_1B_1C_1, A_2B_2C_2, \dots, A_nB_nC_n$ и сваки од ових троуглова има за темена средине страна претходнога троугла. Означимо са L, L_1, L_2, \dots, L_n површине ових троуглова. Израчунати L_1, L_2, \dots, L_n кад је L познато. Одредити границу збира $L_1 + L_2 + \dots + L_n$ за $n=\infty$. Кад се n увећава бесконачно троугао $A_n B_n C_n$ своди се на тачку, која је то тачка? — У једном граду има данас 36230 становника; колико је било у њему становника пре 30 година, кад се узме да је годишњи прираштај био 2%/. — Неко је улагао 12 година почетком сваке године исту суму по $4\frac{1}{2}\%$ интереса на интерес, па је после поменутог времена примио 1939,18 динара; колики је био годишњи улог? — Неко остави за своје петоро деце 50000 динара по 4% интереса на интерес; за васпитање деце трошено је 6 година по 3000 динара. После тога времена деца су остатак поделила на једнаке делове, колико је добило свако дете? — За једну кућу A даје 30000 динара у готову, B 35000 динара после 3 године, C 33000 динара у три годишње отплате свака 11000 динара на крају сваке године. Ко даје за кућу највише и колико даје више од других?

— Израчунати остале функције угла a кад је познато $\cos a = \sqrt{\frac{m^2 - n^2}{m^2}}$

— Решити једначине: $x + y = 120^\circ$ и $\sin x \cdot \sin y = \frac{1}{2}$. — Решити правоугли троугао кад је дат збир $b + c = 553$ обе катете и угао $A = 35^\circ 3' 4''$. — Решити равнокраки троугао кад је дата површина $f = 5,148m^2$ а угао на основици $A = 69^\circ 23' 27''$. — Дата је површина $f = 3,47715$ и паралелне стране $a = 5$, $b = 3$ равнокраког трапеца, да се израчунају његови углови. — У оштроуглом троугау дати су углови $A = 81^\circ 47' 12,5''$, $B = 38^\circ 12' 47,5''$ и полупречник уписаног круга $r = 15$. Израчунати троуглове стране и површину.

VIII разред: наставник г. *Димитрије Марчић*, професор. — Израчунати број комбинација II и III класе без и са понављањем, који се може направити из писмена речи *отац* и све те комбинације развити. — Наћи: $(5-26)^6 = ?$ — Да се тачно нацрта пространа пирамида, у које је једна побочна ивица нормална на основи и да се докаже, да се свака тространа пирамида састоји из бескрајно много бескрајно малих тространих призама. — Координате темена троугла јесу: A (5, -2), B (-3, -4) и C (-2, 6); да се тачно конструише тај троугао, израчунају дужине његових страна и његова површина. — Дате су координате темена троугла: A (-6, -3), B (2, -1) и C (1, 3); наћи једначине страна, једначине висина и углове тога троугла. Све једначине треба свести на облик: $y = ax + b$ и тачно конструисати дата темена и троугао. — У цилиндарски суд, којег је полупречник основе $r = 6$ dm, насута је вода, а за тим у њу спуштен комад гвожђа, услед чега се висина воде понела на 3,2 dm. Израчунати запремину потопљеног комада гвожђа. — Да се помоћу логаритама нађе вредност

овога израза: $x = \frac{23,65^3 \cdot \sqrt{0,001302}}{3 \cdot 6365 \cdot \sqrt{0,2896}}$. — На коцки, чија је ивица a ,

сви су рогљеви одсечени равнинама, које пролазе кроз средине трију ивица, што се сличу у једну тачку. Да се израчуна запремина заосталог тела. Да се израчуна запремина заосталог тела и када је ивица $a = 1,4422496$ dm. — Координате темена троугла јесу: A (2, -4), B (-3, 5) и C (4, 6); да се израчунају координате средишта описаног круга. — Израчунати број варијација II и III класе без и са понављањем, који се може направити из писмена речи *сфера* и све те варијације развити. — Наћи: $(3x + y)^8$. — Да се тачно нацртају две тростране пирамиде с једнаким основицама и висинама и докаже, да су оне једнаке по запремини. (Једна побочна ивица у сваке тростране пирамиде да је нормална на основи). — Координате темена троугла

јесу: A $\left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}\right)$, B $\left(\frac{3}{4}, \frac{1}{2}\right)$ и C $\left(\frac{5}{6}, -\frac{1}{3}\right)$; да се тачно конструише

тај троугао, израчунају дужине његових страна и његова површина. — Дате су једначине страна троугла: A B ($3x + y = 6$) A C ($2y - x = 3$) B C ($x = 3y + 3 = 0$; тачно конструисати те стране, израчунати координате троуглових темена, координате средина троуглових страна, дужине страна, дужине висина и површину тога троугла. — У цилиндарски суд насута је вода до висине h . Конус с полупречником основе S и висине h спуштен је у воду услед чега је висина воде порасла m пута. Израчунати полупречник r основе цилиндра. — Да се помоћу логаритама нађе вредност овога израза:

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

36,89

$\frac{\sqrt[3]{0,1794}}{\sqrt[3]{0,2896}}$. — Две лопте једнаке величине са полу-

пречником r пресецају се тако, да лежи средиште једне лопте на површини оне друге. Колики је део, који припада и једној и другој лопти, а има лик сочива? Да се израчуна запремина тога сочива, када је полупречник $r = 2, 2894286$ dm. — Дати су кругови: $x^2 + y^2 = 2x$ и $x^2 + y^2 = x - 2y$; да се нађе једначина њихове централе и њена дужина. — Сисеро је као римски намесник у Сицији (51 пре Хр.) наредио, да се не сме новац издавати под већим интересом на интерес од 12%. Због тога је Brutus, који је мало пре једној општини на Кипру дао новац по 48%, место 344 добио 149 таланата. Колики је био дуг и кад га је он био позајмио? — Под којом географском ширином на земљи лежи тачка, која се при обртању земљином око осовине обрће брзином $\frac{5}{31104}$ km. у секунди? (Земљин полупречник износи 6370 km.). — Да се тачно конструишу у истом координатном систему елипса $9x^2 + 16y^2 = 144$ и права $y = 3x + 5$; да се израчунају координате пресечних тачака тих линија и дужина елипсине тетиве између тих тачака.

Пожаревачка Гимназија

Српски језик: наставник г. *Милан Димитријевић*, проф. *V разред:* Препричати коју народну песму. — Препричати коју народну приповетку. — Ученици су сами бирали задатак. — У датим стиховима изнаћи фигуре и тропе. — Описати учионицу и предмете, који се у њој налазе.

VI разред: — Први српски устанак 1804 год. — Приказати садржину народне песме: „Женидба Душанова“. — Ученици су сами бирали задатак. — Живот и рад Ђирила и Методија. — Описати свој живот. — Ученици су сами бирали задатак. — Дати чланак превести са словенског језика на српски

VII разред: 1. Изнети узроке о напредовању и опадању дубров. књижевности — 2. Изнети разлику између Качићевих и народних песама. — Ученици су сами бирали задатак. — Разрадити изреку: „Боље је умети него имати“. — 5. Изнети постанак и значај басана. — Ученици су сами бирали задатак. — Разрадити и изреку: „Кад се кола полуме онда путова доста“.

VIII разред: — Изнети укратко садржину ког прочитаног дела из наше књижевности и своје мишљење о делу. — Изнети укратко садржину ког прочитаног дела из стране књижевности и своје мишљење о делу. — Ученици су сами бирали задатак. — Разрадити изреку: „За злато се рђа не прима“. — Приказати садржину Бранкове песме: „Бачки растанак.“ — Ученици су сами бирали задатак. — Изнети естетичку страну Мажуранићева спева: „Смрт Сманлаге Ченгијића.“

Немачки језик: наставник г. *Рудолф Бикловић*, проф. *V разред:* — Ружан зајам а дело враћање; превод са српског на немачки. — Naive Antwort. (Otto, Lectures Allemandes, I.) Диктат са преводом. — Napoleon und die Obstfrau in Brienne; диктат са преводом. — Gustav

Wasa, Die Befreier der Schweden. (Otto, Lectures Allemandes, II.) Диктат са преводом. — Cyrus; диктат са преводом. — Wickung des Gesanges der beiden Sänger in dem Gedichte „Des Sängers Fluch“. Слободан састав. — Die Entdeckung Amerikas; диктат са преводом.

VI разред: — Die Sudeten (Werneke, Der deutsche Aufsatz.) Диктат са преводом. — Die Verteidigung des Ritters Dicudonne gegen die Anklage seines Grossmeisters. Слободан састав. — Из манастира на науке. Превод са српског на немачки. — Sonst und jetzt. (Otto, Lectures Allemandes, II.) Диктат са преводом. — Sonnen-und Mondfinsternisse; диктат са преводом. — Die künstliche Orgel; препричавање. — Peter der Grosse in Rusland; диктат са преводом.

VII разред: — Phocion und Cyrius, (Werneke; Der deutsche Aufsatz.) Диктат са преводом. — Germanns Jugndgeschichte. Слободан састав. — Један одломак из Geschichte des Dreissigjahrigen Krieges (говор Густава Адолфа). Диктат са преводом. — Des Schrundenhaus Bruder. Слободан састав.

VIII разред: — Honestum est laudari a laudato viro. (Werneke, Der deutsche Aufsatz.) Диктат са преводом. — Goethe, Italienische Reise: Rom, den 2 Februar 1787. Превод Demosthenes. (Otto, Lectures Allemandes, II.) Диктат са преводом. — Orest und Pylades. Слободан састав.

Руски језик: наставник *г. Михаило Миладиновић*, професор. *VII разред:* — Петар Први и сељак. Превод са руског на српски. — Богдан Шипкин (од Немирович—Данченка). Превод. — Писма из Сибира (од Достојевског). Превод. — Живе мошти (од Тургенева). Превод. — Село Јевђенија Оњегина (одломак већег спева од Алек. Пушкина). Превод. — Старинске снахије (од Н. Гогоља). Превод. — Штука имачак; мајмун и наочари (басне од И. Крилова). Превод.

VIII разред: — Из Тарас Баљбе одломак „Кажњавање Андријино“ (од Н. В. Гогоља). Превод са руског на српски. — Из Јевђенија Оњегина одломак „Писмо Татјанино Оњегину“ (од А. С. Пушкина). Превод. — Догађај (од А. П. Чехова). — Из Васкресења (од Л. Н. Толстога) одломак „Ноћ“... Превод. — Василије Шибанов (спев А. К. Толстога). Превод. — „Када се таласа жута њива“ (песма од М. Ђермонтова). Превод. — Паметнији полушта. Диктат руског текста ове приче са преводом на српски.

Француски језик: наставник *г. Младен Николић*, учитељ. *V разред:* — La leçon од Bigot-a, диктат чланка раније прећеног с преводом на српски. — Вежбање из појединих делова граматике. — Les merveilles de la nature од Dupuy. Превод. — Вежбање из промене глагола. — Les parents од Bigot-a. Превод на српски. — Le devoir à l' école. M-me Pape — Carpentier. Превод.

VI разред: наставник *г. Милош Димић*, директор. — Viala од Compauge. Диктат с преводом. — La paix de Svistova (одломак). Превод. — La paix de Svistova (наставак). — Le discours de Roi Serbe Pierre I. Превод. — Les parents од Bigot-a. Диктат са преводом. — Lettre d' un fils à son père. Диктат са преводом.

VII разред: наставник *г. Милош Димић*, директор. — L' hospitalité en Arcadie од E. About. Превод једног одељка. — Диктат и превод једног одељка из чланка Les vieux од Al Daudet. — Превод са српског на франц. једног одељка бајке Le petit Poucet од Ch. Perrault.

— Le grand Ferré. Превод на српски. — Prise de la Bastille od Mignet-a, превод на српски. — Le lièvre quit a braveod Фенелона. Превод на српски.

VIII разред: наставник г. Милош Дитић, директор. — Превод на српски чланка Voyage sur le Rhône од D. Nisard. — Диктат и превод на српски чланка Guillaume Tell recouvre sa liberté од Alex. Dumas. — Превод на српски једног одељка чланка Le Pirée et les environs d' Athènes од Fd. About. Превод једног пасуса чланка l' Archéologue et le bandit од P. Mérimée. — Превод чланка Experiences de Franklin sur le fluide électrique од Mignet-a. — Превод чланка Charlemagne visitant les écoles. Chroniques du moine de St. gali (trad. de M. Guizot). — Превод без речника 2 сцене V чина из Сида од P. Cornelle-a, у којој је монолог инфанткиње: „T' éconterai-je encor, respect de ma naissance...?“

Латински језик: наставник г. Драгиша Лазаревић, учитељ. **V разред:** Омањи диктат с лат. на српски Marcus Atilius Regulus (Lhomond, I); Terentius Varo (Lhomond, c, 3.); Arion citharoeus: Pater ad filium. Augustus (Lhomond, c., 7.), Caesar (Lhomond, c, 7.) **VI разред:** Cadmus (Ovid, Metamorphoses, 11 стихова); Caesar, Commentarii, lib. II c. 4; lib. III, c. 8.; lib. IV, c. 8. и 9.; lib. VII c. 12.; Livius, Ab urbe condita, lib. I, c. 7. (10 реченица по коментару наставниковом); Mustela et homo. **VII разред:** Ovidius, Metamorphoses; Arion (Fasti, 10 стих.); Livius, Ab urbe condita lib. II, c. 7., 25.; lib. III c. 28., lib. VIII, c. 25.; lib XXII, c. 4. **VIII разред:** T. Livius, Ab urbe condita lib. I, c. 7., 28., lib. II, c. 4. lib. VIII, c. 31.; Sallustius Jugurthinum, c. 97., c. 111.; De officiis c. 19.

Математика: наставник г. Свеозар Цветановић, проф. **V разред:** Наћи вредност израза $A - [B - (C - D)]$ за $A = 6a - (2b + 3c)$, $B = 3a + (3b - 4c)$, $C = 2a - (b + c)$, $D = a - (4b - 2c)$. Три се праве секу у једној тачки; доказати да три ма којаугла што не леже један до другога дају 180° . — Извршити дељење: $[(m^2 + np)^3 - 8n^3p^3]$: $(m^2 - np) = ?$ — Кад се у равнокраком троуглу ABC из дозвољне тачке M на основици повуку || према крајима M P || AB и M N || AC биће: $M P + M N = AC$. — 5. Наћи највећу заједничку меру за изразе: $x^4 + 3x^3 + 4x^2y^2 - 6xy^3 + 2x^2 + 4x^2y + 2xy^2 - 2y^3$. — Наћи најмањи заједнички садржатељ: $x^4 - y^4$, $x^2 - y^2$, $x^2 + y^2$. — Наћи најмањи заједнички садржатељ за бројеве: 700, 610 и 15400. — Кроз дану тачку у кругу повући тетиву која ће том тачком бити преполовљена. —

Скратити разломак: $\frac{8a^2 - 6a + 1}{16a^2 - 10a + 1}$ — Извршити означене радње:

$\frac{1}{4 + 2a} - \frac{1}{2a} + \frac{1}{2a + a^2} - \frac{1}{a - 2}$ — Кружни лукови између паралелних тетива једнаки су. — Кад су на кругу два лука једнака, онда су њихове крајње тачке темена равнокраког трепеза. — Извршити

дељење: $\left(\frac{2a^2}{9} - \frac{ax}{12} - \frac{3x}{16}\right) : \left(\frac{2a}{a} - \frac{3x}{4}\right) = ?$ Извршити

дељење полинома: $\left(\frac{a+1}{a-1} + \frac{a-1}{a+1}\right) : \left(\frac{a+1}{a-1} - \frac{a-1}{a+1}\right) = ?$ — Опи-

сати круг који додирује круг O у тачци P и додирује праву l. — Решити пропорцију: $(6a^2 + 7av + 2v^2) : (3a^2 + 8av + 4v^2) = (2a + v) : (x + 2v)$.

— Наћи геометриску средину између: $\frac{9}{4}a^2 + \frac{1}{9}a^2 - av$ и $(2av)^2$. — За две дане дужи конструисати трећу непрекидну пропорционалу.

VI разред: наставник *г. Никола Поповић*, учитељ. — Који капитал уложен по 5% за 3 г. и 4 м. доноси исто толико интереса колико 1500 дин. доносе за 2 г. и 9 м. по 7%? — Легат од 3600 дин. треба поделити на три лица по размери њихових година старости и њихових година службе. А је 40 година старо а служило је 15 год. В. је 40 година старо а служи 12 год. С. има 36 год. а служи 10 год. —

За два ексцентрична круга конструисати унутрашње и спољашње дирке. — $\frac{x+1}{4} = 6 - \frac{z-1}{3}$, $\frac{y-1}{5} = 4 - \frac{x-1}{3}$, $\frac{y+1}{3} - \frac{z-3}{5} = ?$.

— Доказати да су висине троуглове обрнуто сразмерне са странама на којима су управне. — Конструисати равнокраки троугао, чији је један угао 70° и збир основице и висине 5 с. м.

$$-\left(-\frac{2x^2y^3}{3a^2b}\right)^3 \cdot \left(\frac{x^3y^2z}{a^3b^2}\right)^4 \cdot \left(-\frac{xy}{ab}\right)^2 = ?$$
 — Колике су стране

равнокраког троугла чија је основица мања за $1\frac{2}{3}$ м. од једног крака, а обим је једнак $27\frac{2}{4}$ м. — Претворити шестоугаоник у равнокраки

троугао. — $\left\{ \sqrt[5]{\frac{x^2y^3}{ax|by^2}} \right\}^{10}$ — Представити ове корене са заједничким

изложитељима: $\sqrt{x^3y^3}$, $\sqrt[3]{a^2b}$, $\sqrt[5]{a^3x^2}$ — $\sqrt[3]{\frac{x^2y^3}{c^2d^4}} \cdot \sqrt[4]{\frac{c^3d}{x^2y}}$ — Површина

додирног квадрата је 27.6 m²; израчунати површину тетивног квадрата.

— Претворити корен у два корена: $\sqrt{\sqrt{18} - \sqrt{10}} = ?$ — Довести

разлику ова два корена под један корен: $\sqrt{9 + \sqrt{17}} - \sqrt{9 - \sqrt{17}} = ?$

— Конструисати алгебарски израз: $\frac{ab}{c} + \sqrt{mn - p^2}$ — Израчунати

површину кружног сигмента чија је титева S = 8 dm једнака страни уписаног равностраног троугла. — Ослободити се имагинарних име-

нитеља $\frac{4 + \sqrt{-6}}{2 - \sqrt{-3}} - (15i - 4i)^2 - (20 + 6i)^2 - \sqrt{1+x}$ одредити

са пет чланова. — Већу страну правоугаоника поделити на два дела, тако, да разлика између квадрата појединих тих делова буде једнака датом правоугаонику.

VII разред: наставник *г. Милан Петровић*, професор. — Који израз треба log, па да се добије; — $\frac{1}{n} \log. a$? — Наћи логаритам

израза: $\frac{a^3\sqrt[5]{b^2}}{\sqrt{cx^2}}$ и 0,000434344? — $(-2, 41)^{4/7} = ?$ и $(21, 4) - \frac{4}{15} = ?$

— Познат је cos. a = $\frac{126}{130}$; израчунати остале гониомет. функције. —

Склопити једначину чији су корени: $1 + \sqrt{2}$ и $1 - \sqrt{2}$ — Решити је-

двачину: $5\sqrt{2x+7} + \sqrt{6x+1} = 2\sqrt{x}$ — Раставити на чинитеље

трином: $3x^2 - 14x + 8$. — Одредити α а у једначини $\sin \alpha = \frac{2}{3}$ — Решити једначину: $4x - 7y = 75$ — Решити (одредити x) једначину: $\sin 2x = \operatorname{tg} x$. — Решити једначину: $27x^3 - 64 = 0$ — $\cos (-1765^\circ 25' 32'')$ свести на функцију угла, који је мањи од 45° — Одредити $\cos 75^\circ = ?$ — У правоуглом троуглу дани су саставци: катета $b = 31$, 45 m. и $\alpha = 56^\circ 38' 16''$; израчунати остале саставке (кат. с, хип. а, α би повр. р)?; дати су $a = 2,43$, $\alpha = 47^\circ 44'$ траже се остали саставци. — Решити у целим и позит. бројевима: $17x + 14y = 24$. — Неко је сабрао неколико првих парних бројева природног реда и томе додао толико исто првих непарних бројева, па је добио збир од 88; колико је бројева сабрао? — Између бројева a^8 и b^9 уметнути 7 чланова тако да се добије нов геом. ред; који је то ред? — Три броја чине геом. ред; други је број већи од првог за 15 а трећи од другог за 60 јединица: који су то бројеви? — Седми је члан неког аритм. реда 10, а 17 је 50; који је то ред?

VIII разред: наставник г. *Светозар Цветановић*, професор. — Конструисати квадратну једначину $4x^2 - 9y^2 = 36$. — Координате трију тачака су: $(6, -4)$, $(-4, -5)$ и $(3, -2)$, испитати да ли су те три тачке у правој линији. — Координате темена троугла су: $(2,3)$, $(4, -5)$ и $(-3, -6)$: које су једначине његових средњих линија. — Наћи једначину праве која везује тачку $(2,3)$ са пресеком двеју правих $2x + 3y + 1 = 0$ и $3x - 4y = 5$. — Координате теменанскога троугла су: $(5, -2)$, $(-3, -4)$, $(-2,6)$; наћи једначину описаног круга. — Дата је елипса $9x^2 + 16y^2 = 144$ и права $y = 3x + 5$; колико заједничких тачака има елипса са правом? Решити по биномном правилу $(3\sqrt{5} - 2\sqrt{3})^6$ —

Нацртати хиперболу $\frac{1}{2}y^2 - \frac{1}{3}x^2 = 2$. —

Ужичка Гимназија

Српски језик: наставник г. *Љубомир Матић*, професор. *V разред:* — Што год ко чини, све себи. — Откле се развила епика у нашем народу, по предавању. — Да ли је добро ђаволу свећу упалити, по народном предању. — О смрти Краљевића Марка, по народном предању. — О посту у опште. — Сваки да опише своје место рођења у кратко. — О Ускрсу. — Како је постало име Обилић, по народном предању.

VI разред: О Отаџбини, према прочитаном из Љубише. — Зашто славимо Светога Саву 14. јануара, кад је он умро 12 јануара, по предавању? — О данашњем политичком стању Србинове Отаџбине. — Зашто празнујемо и светкујемо Светога Саву? — Како је постао и како је склопљен законик Душанов, по предавању. — Чињенице које су подигле Дубровник у 15, 16 и 17 веку. — Бој на Каменици 19 маја 1809 године. — Због кога је Царство Српско пропало на Косову, по народном предању.

VII разред: О народности, по предавању. — Зашто је лишен слободе Гроф Ђорђе Бранковић и шта је радио за време свога талмновања од 1689—1711 године, по предавању. — Да ли вреди Немањино Жупанство или Душаново Царство? — Шта се изгубило на Марици 1371 године и шта се после тога могло очекивати? — О Васнама Доситејевим, по предавању. — О језику, стилу, и духу писања Симе Милутиновића. — О кретању Земље и о последицама кретања њена. — Зашто је Вук узео штокавски говор и јекавски дијалекат за књижевни говор и дијалекат, по предавању.

VIII разред: О постанку славе у Срба. — Паралела између 1389 и 1813 године. — Шта Леонида хоће и Сцевола — кад Обилић стане на поприште? — Зашто Словени поштују липу? — О узроцима и поводу устанка 1804 године. — Срби сви и свуда. — Бурђев-данак хајдучки састанак.

Немачки језик: наставник г. *Тома Петровић*, виши учитељ. *V разред:* — Preis der Arbeit од Ауербаха (диктандо). — Die Eiche, из Дитлајнове читанке (диктандо). — Der Hebst, из Дитлајнове читанке (диктандо). — Die Nachtigall од Хаупта (диктандо). — Неколике реченице са српског. — Das Leben der Singvögel, из Дитлајнове читанке (диктандо). — Један краћи одељак из Хумболтовог Космоса (диктандо). — Неколике реченице са српског.

VI разред: наставник г. *Д. Лазаревић*, учитељ. Dornsöchen по Гриму (екстемпорале). — Корнелија, мајка браће Гроха (превод са српскога на немачки). — Препричати немачки једну српску народну, јуначку песму. — Превод 32 романсе из Хердерова „Сида“. — Један одломак из Ариовистовог одговора Цезаревим легатима, по српском диктату превести у индиректном говору. — Der Actna, по Гетеу (превод по диктату). — На крају школске године (рефлексије).

VII разред: наставник г. *Стеван Мацура*, виши учитељ. — Die Sperlinge из Брема (диктандо). — Препричавање једне приче. — Ueber Physiognomik, од Лихтенберга (диктандо). — Препричавање једне приче. — Kriege und Spiele der Ameisen (диктандо). — Die Buche und der Buchenwald (диктандо). — Неколике реченице са српског.

VIII разред: наставник г. *Стеван Мацура*, виши учитељ. — Les-sing, Hamburgische Dramaturgie 48. (диктандо). — Kant, Kritik der reinen Vernunft (диктандо). — Curriculum vitae. — Sitten und Lebensweise der alten Athener (диктандо). — Einsamkeit Philos. Betrachtungen (диктандо). — Die Sahara (диктандо). Die Auswanderer und die Zustände Nordamerikas (диктандо). — Препричавање једне приче.

Француски језик: *V разред:* наставник г. *Делимир Лазаревић*, учитељ језика. — La joie intérieure (с француског). — La Patrie (с француског). — L' Arche de Noé (с француског). — Пасус из I главе Sinbad le Marin — Пасус из Télémaque (с француског). — Diderot en Russie. — Frédéric le Grand. — Piron. — Napoléon à Moscou. — Maréchal Turenne.

VI разред: наставник г. *Делимир Лазаревић*, учитељ језика. — Неколико реченица са српскога на француски. — Erreur d' un paysan (превод). — Једно место из Paul et Virginie (с француског). — Louis XIV et son ambassadeur (с француског). — Montesquieu et le conseiller

du parlement (с француског). — Le tzar Nicolas et Gogol (с француског). — La vieillesse (с француског). — Henri IV et les Ligueurs. — Guillaume III et Pierre le grand.

VII разред: наставник г. *Ђура Милић*, професор. — Неколико реченица са француског на српски. — Le maréchal et le poëte (с француског). — L' empereur Alexandre I-er (с француског). — Једно место из Lettres de mon Moulin A. Доде-а (с француског). — Једно писмо г-ђе Ментнон свом брату (с француског). — La curiosité parisienne (с француског). — L' empereur François I (с француског). — Louis XIV et son talleur (с француског). — L' empereur Joseph II et les nobles (с француског).

VIII разред: наставник г. *Ђура Милић*, професор. — La voix de la raison (превод). — La famille, слободан задатак. — Срби у египћиним особинама (слободан задатак). — Наши дани (слободан задатак). La vue (превод) Pierre L.... — Un voyage dans le ciel par Camile Flammarion. — Краљевић Марко (слободан задатак). — Le commencement (превод са француског).

Латински језик: V разред: наставник г. *Стеван Маџура*, в. уч — Два периода из Ломонда (диктандо). — 48 cap. из Ломонда. — Marcus Aemilius Scaurus. — Marcus Cato Wicensis. — Marcus Brutus. — Два периода из Ломонда (диктандо). — Два периода из Ломонда (диктандо). — Caius Gracchus.

VI разред: наставник г. *Стеван Маџура*, виши учитељ. — Из Цезара два периода (диктандо). — Из Цезара два периода (диктандо). — Из Цезара V, 12. — Из Цезара IV, 22. — Из Цезара IV, 12. — Из Цезара IV, 19. — Из Цезара VI, 43 (диктандо).

VII разред: наставник г. *Ф. Ковачевић*, учит. језика. — Tit. Liv. a. u. c. XXI; 15 до „octavo mense“. — Tit. Liv. a. u. c. XXI; 9. — Tit Liv. a. u. c. XXI; 31 до „tum discors erat.“ — Tit Liv. a. u. c. XXI; 33 до „tum vero“. — Tit Liv. a. u. c. XXI; 57 — Caes. l. G. V. 31; један период диктандо. — Tit. Liv. XXI; 52; два периода диктандо.

VIII разред: наставник г. *Ф. Ковачевић*, учит. јез. — Три периода из разних глава Sall. b. J. 45 два периода. — Cic. Cat. II; 4; четири периода. — Cic. Cat. II; 11 — Cic. Cat. IV; 7; четири периода. — Sall. b. J. 45; један период диктандо. — Три периода из разних глава Sall. d. J. диктандо.

Руски језик: VII разред: наставник г. *Љубомир Н. Рајић*, су- пленат. — Измењати у свима падежима једине и множине именице: брат и сестра. — Написате су биле неколике реченице на табли, које су ученици имали да препишу и преведу. — Опет неколико реченица за преписивање и превод и измењати у сва три рода придев „богатији“. — Мајка на умору, песма из великог руског декламатора, дата је да се препише и преведе. — Превести неколико потезних реченица с руског на српски (исте биле исписане на табли). — Превести из Бернекерове читанке причу: „Богат господин и сиромашни снајдер.“

VIII разред: наставник г. *Љубомир Н. Рајић*, су- пленат. — Не- колико реченица за превод с руског на српски (сваки је ученик имао засебан задатак). — „Нађена ствар“ прича из Бернекерове читанке; превод. — „Свидена буба и паук“, прича из Бернекерове читанке;

превод. — Над понором, песма у прози из великог руског декламатора: превод. — „Дете пред гробом матере“, песма из великог руског декламатора; превод. — „Невидљиве сузе“, песма из великог руског декламатора; превод. — Препричати причу „Хиљаду златника“ из читанке Глушчевићкине.

Задатке из математике Ужичка Гимназија није могла саопштити зато што штампарија, у којој је штампан извештај, није имала потребних математичких знакова.

Ваљевска Гимназија

Српски језик: *V разред*: наставник г. *Григ. Хаџи-Ташковић*, професор.

О стилу. Проза и поезија; поезија и стихотворство. — Главна начела стила. — Стилистичка оцена беседе калуђерове у Смрти Смаил-Аге Ченгића. — О књижевној композицији; природа инвенције и начела композиције. — Композиција у Смрти Смаил-Аге Ченгића. — Беседа. Тема: „Треба ратовати“. (Поводом анексије Босне и Херцеговине). — Бранко Радичевић: Кад мнидија' умрети (књижевна анализа). — О српском народном песништву (литерарна, етичка и национална вредност). — Најлепше што сам до сад прочитао (образложено). Одговори: Прва Бразда, од Глишића; У Ноћи, од В. Станковића; Чича-Тома, Ј. Веселиновића; Школска Икона; Први пут с оцем на јутрење, Д. Лазаревића; Ни окошта, од Глишића; Милан Наранџић; Песма из Италије; Хајдук Станко; Два Идола; Ловчеви записи; Песма о песми, од Змаја; једна песма Дучићева. — Корист коју сам имао од учења књижевне теорије.

VI разред: наставник г. *Сима Пандуровић*, суплент. — Утисци из позоришта. — О драмској интризи у Трифковићевим комедијама. — Слободан избор. — О драмском склопу „Пере Сегдинца“. — Разрадити и објаснити (према наставниковим инструкцијама) Његошове стихове: „Време земно и судбина људска, Два образа највише лудости. Без поретка најдубља наука, Сна људскога ћена ал' очеви. Је ли ово причина управа, Којој тајну постић' не можемо, Је л' истина е ово овако Ал, нас очи сопствене варају?“. — Владика Данило и игуман Стефан у „Горском Вијенцу“. — О историјским мотивима у литератури. — О значају ђачких књижевних дружина. — Рат (рефлексја). — Далмација и Италија у Средњем Веку (односи политички, трговачки, књижевни). — У које бисте крајеве, приликом велике екскурсије, волели ићи, и зашто? — Зашто се еп доцкан јавио у дубровачкој књижевности? — Експозиција у Шекспировом „Јулију Цезару“ (са уметничког гледишта).

VII разред: наставник госп. *Мих. Миладиновић*, професор. — Којим људима Историја даје назив велики? — Једно срце, друго судба жели. (Б. Јакшић). — Качић и Рељковић, њихов значај и парарела. — „Брат је мнo, које вере био“ разрадити према политичким приликама, у којима се данас налази српско племе. — Разрадити и објаснити стихове П. Прерадовића: „Љуби, роде, језик преко свега, У њем живи, умири за њега! По њему си све, што јеси: Своје тијело, дио свијета“. Доситије као писац о вери и борац противу црквених и верских заблуда, доцније у цркву унесених. — Напредне и слободо-

www.nsl.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

умне идеје Доситијеве из дела „Живот и Прикљученије,“ — Рат и мир (развишљање). — Да ли се Србину треба с разлогом дичити својим именом? — Реферат на прочитано дело. — Важност појаве Вука Ст. Караџића и његова вредност за српску књижевност.

Немачки језик: наставник госп. *Сретен Вукашиновић*, професор.

V разред: Die Schuhe und zwei Taler, с немачког. — Der Löwe und die Maus, с немачког. — Welsches ist der beste Beruf? с немачког. — Der Hauskobold, с немачког. — Neujahrsbrief an die Eltern, с немачког. — Mucius Scävola, с немачког. — Beobachte den Anstand, с немачког. — Неколико пословица, са српског. — Три човскова пријатеља, са српског. — Вранци, са српског. — Препричати коју познату басну.

VI разред: Die Bürgschaft, диктат неколико строфа, с немачког. — Dank für freundliche Aufnahme, диктат с немачког. — Er hat das Bein gebrochen, препричавње. — Die kluge Hausfrau, с немачког. — Die Würde des Menschen, с немачког. — Das Bächlein, диктат с немачког. — Die Glocke, диктат и превод неколико строфа. — Човек, са српског. — Миш и жаба, са српског. — Магарац и вук са српског. — Који позив мислиш изабрати, са српског.

VII разред: Die Sprache der Thiere, с немачког. — Im allem Grossen ist der erste Schritt der Mut, диктат с немачког. — Das Volkslied' диктат с немачког. — Неколико строфа из Jungfrau, диктат с немачког. — Ein Brief an seinen Freund, диктат с немачког. — Александар и Диоген, са српског. — Сократ, са српског. — Правила за живот, са српског.

Француски језик: наставник *Глигорије Хаџи Ташковић*, професор.

V разред: Notre école. — La Serbie. — Quatre proverbes français. — Le renard et le corbeau (La Fontaine). — Le chêne et le roseau (La Fontaine). — Louis XI et Ph. de Commines (Fénelon).

VI разред: La cigale et la fourmi (La Fontaine). — La feuille (Arnault). — Lettre de V. Hugo à un enfant. — Noël (composition). — Le vase brisé (S. Prudhomme). — Un songe (S. Prudhomme). — Après la bataille (V. Hugo).

VII разред: Qu' est-ce qu' une netion? (Renau). — Le soldats de l' An II (V. Hugo). — Le chat, la belette et le petit lapin (La Fontaine). — Vacances de Noel et du Jour de l' An (composition). — Lettre de Voltaire à J. J. Roussau. — Déclaration des Droits de l' homme et du citoyen.

Латински језик: наставник г. *Петар Велимировић*, професор.

V разред: C. Nepos, De regibus, с латинског, — Кимон, превод са српског (два задатка). — Нешто о Аристиду, са српског. — Вештина памћења, са српског. — C. Nepos. Hamilcar cap. I., са латинског.

VI разред: C. J. Caesar, liber III cap. 9. с латинског. — Нешто о Есону и његовим баснама, (два задатка). — Деукалион и Пира, са српског. — Tripous Heleneae, са српског. — P. Ov. Naso, Metamorphoseon I. (седам стихова одређивање стопа).

VII разред: T. Livius, Ab. urbe condita I XXI. cap. 9., са латинског. — Анахарсис и Солон, са српског (два задатка). — Алек-

сандар и Ханибал, са српског. — P. Ovidius Naso, Metamorphoseon II Phaethon, 7. стихова с латинског. — P. Ovidius Naso, Metamorphoseon VIII, 9 стихова са латинског.

Г. Из математике: V разред: наставник г. Михаило Грујић, професор.

- $$(2a^2 - 3ab + b^2 - c)(a + 2b - 2a^2 - c)$$

$$(a - b)(a + b)(a^2 + b^2 - 2ab)$$

$$(b^2 - a^2)(b + a)(b - a)$$

$$(-a^2 + 2 - 2c + 2b - a^2)(c^2 - a^2 + 2b + a)$$

$$(a^2 - b^2)(a + b)(a - b)$$

$$(b^2 + a^2 + 2ab)(a - b)(a - b)$$
- $$(2a^2 - 3b^2 + 4c - ab)(2b^2 - a^2 + 2ac - c^3)$$

$$(-ab + b^3 - c^2 + c)(ac + c^2 + a - b^2)$$

$$(x^3 + x^6 - x^2 - x^4 + 1 + x^6 + x^5)(x^2 - 1 - x + x^3)$$

$$(x^2 + x^4 - x^6 - x + x^3 - x^5 + 1)(x - x^2 + 1 + x^3)$$
- $$(-16a^3b^2 - 28a^2b^3 + a^5 + 10b^5 + 7ab^4) : (-4ab + a^2 - 3b^2)$$

$$(9pq - 9q^8 - p^3q^5 + 7p^2q^6 + 10p^4q^9) : (5p^2q^2 + 2pq^3 - 3q^4)$$

$$(4y^3 - 8y^2 + 25y^5 - y^4) : (-4y^2 + 5y^3)$$

$$(1 + a^8 + a^4) : (a + 1 - a^3 + a^6 + a^5)$$
- $$(-9a^2b^2 - 4ab^3 + b^4 - 19a^3b - 6a^4) : (5ab + b^2 - 2a^2)$$

$$(7ab^4 + 12b^5 - 28a^2b^3 - 26a^3b^2 + a^8) : (-4ab - 3b^2 + a^2)$$

5. Наћи највећу заједничку меру и најмањи заједнички садржа-
тељ за бројеве 240 и 330 и за 396 и 462.

— Претворити у десетан разломак: $\frac{6}{13}$ и $\frac{3}{7}$, $\frac{3}{12} - \frac{8}{15}$; $\frac{3}{8} + \frac{5}{6}$.

$$\frac{2}{3} : \frac{4}{6}; \frac{4}{7} \times \frac{5}{4}, \frac{3}{4} + \frac{9}{6} - \frac{4}{5}; \frac{2}{7} - \frac{8}{9} + \frac{4}{3};$$

а. Два угла имају по један крак управан, а друга су два паралелна у супротном смислу. — б. Два угла имају по један крак управан а друга су два крака паралелна у истом смислу, наћи међусобни однос тих углова? Стране два троугла стоје међусобно а) паралелно — б) управно, наћи међусобни однос њихових углова. — Доказати, да: праве, које половине углове између ромбових дијагонала секу њихове стране у тачкама, које, кад се саставе, дају квадрат. Кад се преполове стране ма каквог четвороугла па се те тачке вежу, добија се паралелограм. Кад се у ма каквом четвороуглу саставе средине супротних страна са срединама дијагонала, добија се паралелограм. Праве, што половине углове у паралелограму граде правоугаоник. Кад се преполове све стране каквог антипаралелограма, па се средине вежу, добија се равнострани четвороугао. Праве, које везују средине супротних страна каквог паралелограма с крајњим тачкама његове дијагонале, деле другу дијагоналу на три једнака дијела. — Колики је број: дијагонала у деветоуглу; збир унутрашњих углова у дванаестоуглу и сваки угао за се у правилном дванаестоуглу. Дијагонала у дванаестоуглу. Збир унутрашњих углова у деветоуглу а сваки за се у правилном деветоуглу. Доказати да ће, када се хипотенуза продужи са обе стране за дужине катета, па се крајње тачке вежу са теменом правог угла, угао између тих нових страна бити $\frac{3R}{2}$. Доказати, да ће угао између

основице и висине једнога крака у равнокраком троуглу бити раван половини угла на темену. — Доказати, да су перифериски углови над једнаким тетивама једнаки. Доказати, да тетиве које имају једнаке средишне раздаљине имају и средишне углове једнаке. — Конструисати троугао кад је позната страна a , висина h и угао g . Конструисати троугао кад је позната страна a , средња линија s и угао b .

VI разред: наставник г. *Панга Сарић*, професор. — Извршити

означене радње: $(6x^4y^2 - 10x^3) : 2xy^2$; $(3\sqrt[4]{7} + 4\sqrt[4]{3}) (2\sqrt[4]{7} - 2\sqrt[4]{3})$;
— Правоугаоник ABCD претворити у квадрат. — Усавршити ирационални именитељ $\frac{2a + 3\sqrt{b}}{3a - 2\sqrt{b}}$; — Збир квадратних корена $\sqrt{7 + 2\sqrt{10}}$

+ $\sqrt{7 - 2\sqrt{10}}$ претворити у један корен. — Изразити површину равностраног троугла висином h . — Полупречник круга $r = 3,5$ дм., одредити разлику површина круга и уписаног му квадрата. — Представити

корен $\sqrt[3]{\frac{a^{-3}b^6c^{-9}}{x^{-6}y^{-3}}}$ са позитивним изложитељима. — Извршити озна-

чено дељење степена $a^{\frac{m}{n}} : a^{\frac{n}{m}}$. — Уз дати правоугаоник конструисати квадрат тако, да се њихови обими имају као површине; — Извршити означено степеновање $(3a^2 - 4b^3 + 5c)^2$; $1,04^2$; — Извршити означене радње $\left(\frac{a}{b} - \frac{b}{a}\right)^2$; $\sqrt[3]{25,643}$; — На дату раван RS постављена

нормала AB, доказати да је раван постављена кроз ту нормалу и сама нормална на равни RS. — Извршити означено логаритмовање $\log \sqrt{\frac{a^3b^4}{c^2d}}$; $\log \frac{1}{\sqrt{17}}$; — Одредити израз чији је логаритам $\frac{5}{6} \log b + \frac{1}{4}$

$\log c - \frac{1}{2} \log d$. — Доказати да у троуглу према већем

углу лежи и већа страна. Одредити вредност израза $\sqrt[5]{317}$; — Решити изложитељну једначину $7^x + 1 = 343$. — Доказати да се основа и паралелан пресек купин имају као квадрати њихових раздаљина од врха.

VII разред: наставник г. *Панга Сарић*, професор. — Решити биномне једначине $x^4 - 81 = 0$; $27x^3 - 64 = 0$; — Извести обрасце за синус и косинус удвојеног и полуугла. Решити у целим и позитивним бројевима једначину $7x - 12y = 300$; — Дато је $\cos a = \frac{\sqrt{m^2 - n^2}}{m}$ одредити

остале функције. — Дат је ред парних бројева 2, 4, 6, 8... одредити збир првих 15 чланова, наћи нов кад се између свака два члана уметну 3 нова члана. — Решити гониометр. једначину $2(\operatorname{tg}x + \operatorname{cotg}x) = 5$; — Одредити $\log \cos 73^\circ 36'$. — Збир геометријског реда, који опада, износи 20, количник $q = \frac{3}{4}$, колики је пети члан тога реда? — Хипотенуза правоуглог троугла $a = 315$ см., угао на њој $m = 14^\circ = 15'$, колика је површина p ? — Капитал $a = 3700$ дин. уложен по 4% колику

ће крајњу вредност имати после 7 година? — Колики је уложени капитал, кад се после 10 година по 5% примило 4520 дин.? — У троуглу ABC, угао $\alpha = 43^{\circ}35'$, стране су: $a = 212$ см., $b = 115$ см., колики су остали углови у троуглу. — Колику отплату треба давати годишње да би се амортизовао дуг од 7800 дин. за 12 година, рачунајући по 5%? — У неком равнокраком троуглу збир основице и висине одговарајуће два пута је већи од крака, израчунати углове троуглаве. — Одредити пермутације мир и Рим. — Колико пута могу 5 огетију измењати своја места за столом, док не буду изређали сва места? — Израчунати стране троугла, кад је дата површина f и углови a, b, c .

Крушевачка Гимназија

Српски језик: V разред: наставник г. *Димитрије Фргунић*, учит. језика. — Моје жеље. — Моје најмилије успомене из живота. — Књига из прве, најраније моје лектире и утисци из ње. — Емоције при слушању песме: „Што ћутиш, ћутиш, Србине тужни?“ од Влад. Васића. — Одредити и објаснити све фигуре у песми „Залазак сунца“, од Јов. Дучића. — Путниче, одеш ли у Спарту, кажи тамо да смо сви изгинули, слушајући њене законе (Епиграм на термопилском споменнику). — Особине главних књижевних стиллова; разлике и сличности између њих. — Лепота видика са Багдале. — Нађене литерарне лепоте у прочитаним народним песмама и њихово теоријско објашњење. — Ко на брду ак' и мало стоји, Више види но онај под брдом.... — Утисци с једног путовања.

VI разред: наставник г. *Лазар Кнежевић*, професор. — Свети Сава (његове заслуге за цркву, просвету, државну политику и књижевност. Одашке његове биографије; живот Св. Симеуна); — Садржај Молијерова Тврдице. — Моја најмилија књига.

VII разред: наставник г. *Димитрије Фргунић*, учитељ. — Та Србин киши, киши и чека, Ал' не да ђаво, ил' не да Бог!... — Које смо идеје и особине XVIII века видели у прочитаним делима Доситеја Обрадовића и његових књижевних другова. — Шта су они? — Жртве благородне, Да прелазе с бојнијех пољана, У весело царство позејије.... На гробу ће изнићи двијеће, За далеко неко поколење! — Каже се да је сваки своје среће ковач. Али некоме је дато вруће гвожђе и чекић, а некоме ладно да га песницом растеже (Бож. Кнежевић). — Мој најомиљенији писац. — Буди као сандалово дрво које и секиру, која га засече, прелије мирисом. (Један инд. мудрац). — *Eripuit caelo fulmen, sceptrumque tyrannuis.* (д' Аламбер о Бенц. Франклину). — Себ' прегорјев', највише се може... (С. М. Сарајлија). — Српска омладина и њени данашњи задаци. — Слободна тема. — Мученици за своје идеје.

Немачки језик: V, VI и VII разред: наставник г. *М. Мужа*, виши учитељ. — Grimm: „Haus im Glück“ (превод с немачког); — „Путник и механија“ (превод са српског); — „Ein Brief v. Benjamin Franklin“ (диктат и превод); — „Вулкан Хекла и Гајзери на Исланду“ (прев. са немачког); — Једна народна прича (превод са српског); — „Der Rhein“ (диктат и превод); — Heine: Belsazar“ (садржина у прози); — Schiller „Die Bürgschaft“ (препричано у прози); — Опис околине Крушевца (слободни састав).

Француски језик: наставник г. *Лазар Кнежевић*, професор. — *V разред:* Ma chambre — сваки ученик описује своју собу. — Les Bonnes et les mauvaises qualités — прву полу чланка у I. лице мнж. м. рода; другу у 3. л. мн. ж. рода. — Превести пет реченица у оба рода, са српског на француски ради примене показних и присвојних заменица. — Превести десет реченица са српског на француски ради примене самосталних заменица присвојних и показних. — Les merveilles de la Nature — преобратити чланак у 2. л. множине. — Превести са српског на француски реченице из 26. задатка. — Превести са српског на француски реченице из 36. задатка. — Превести са српског на француски у пређ. свршеном, реченице из 33. задатка.

VI разред: Histoire de S. le Marin II voy., page 12 (rd. B.), превести параграф који почиње: Le lieu où il me laissa..., до краја, без речника, са обзиром на правилност срп. језика. — Histoire de S. le Marin — IV voy., p. 44. Je n'attendais plus... до краја параграфа — превести с обзиром на лепоту изражавања. — Histoire de S. le Marin. — VI voy., параграф 3., превести тачно и лепо српски.

VII разред: Jules Gros — les Derniers Peaux Rouges page 1. chapitre I — превести, са нарочитим обзиром на лепоту изражавања. Jules Gros — la Vengeance d'un Noir — превести прва два параграфа. — Писмо родитељима или другу.

Шабачка Гимназија

Српски језик: *V разред:* наставник г. *Живко Петровић*. Опис каквог пута. — Разрадити: „Сваки је своје среће ковач“. — Код својих родитеља о Божићнем распусту. — У Неготину. — Писмо о живости поетског стила. — На крају другог тромесечја. — Јуначки народни и уметнички епос. — Браћа и сестре у народној поезији.

VI разред: По читању народне песме Бановић Страхиња. — Косовка девојка (народна прича). — Разрадити: „Брат је мио које вере био.“ — Гусле у нашем народу. — Утицај старе, забавне, писане књижевности на усмену. — На сабору. — Приказати Пудићеву „Робињу“. — Карактеристика дубровачко-далматинске књижевности.

VII разред: Пред спомеником Рељковићевим. — „Тамо амо по српским земљама“. — Разрадити: „Ко вечито хоће да живује, мученик је овога свијета“. — Читати, и читати, са одабирањем. — На граници Босне. — У Адашевцима. — Стогодишњица смрти Јована Стерије Поповића. — Беседа. — Приказ каквог драмског дела Јована Ст. Поповића.

Немачки језик: *V разред:* наставник г. *Коста Куртовић*, учит. Der kluge Diener (Nacherzählung). — Arion (Nacherzählung). — Der Ring des Polyerates (Nacherzählung). — Der Knabe und das Mädchen (Nacherzählung). — Der grosse Kurfist (Nacherzählung). — Der Todeswürfel (Nacherzählung). — Friedrich Barbarossa (Nacherzählung). — Der Fuchs und der Wolf (Übersetzung). — Die Gründung Roms (Nacherzählung). — Die Krone des Alters (Übersetzung). — Das Licht der Schwester (Nacherzählung). — Prometheus (Nacherzählung).

VI разред: Krösus (Nacherzählung). — Entdeckung Amerikas (Nacherzählung). — Meine Ferienreise (Aufsatz). — Friedrich II (Nacher-

zählung). — Das Gras (Übersetzung). — Diogenes (Nacherzählung). — Tamerlan (Nacherzählung). — Babylon (Nacherzählung). — Prometheus (Nacherzählung) — Mein Geburtsort — Zwei Faulenzert der (Nacherzählung). — Drei Freunne (Nacherzählung).

VII разред: Morgenstunde hat gold in Munde (Aufsatz). — Schwester liebe (Nacherzählung). — Inhalt der erster vier Gesange von Herman und Derothea. — Gutta cavat lapidem non vi, sed soepe cadendo (Aufsatz). — Bestimung der Glocke (Aufsatz nach Schillers Lied von der Glocke). — Der Strom, ein Bild des menschlichen Lebeus (Vergleichende Betrachtung). — Des Sängers Fluch (Nacherzählung). — Mein Geburtsort (Beschreibung). — Von der Freundschaft (Aufsatz). — Der Kampf mit dem Drachen (Nacherzählung). — Über das Vohltun (Aufsatz). — Der Edelstein in der brandenburger Krone (Nacherzählung).

Латински језик: наставник г. *Сима Цветковић*, проф., *V разред:* Lhomond: Publius Cornelius Scipio Africanns, став 4. — Lhomond Quintus Fabius Maximus, став 1. — Lhomond: Publius Cornelius Scipio Africanus, став 15. — Lhomond: Caius Pofilius Lacnas, став 2. — Lhomond: Publi Scipionis Nasicae flius, став 3. — Lhomond: Caius Julius Caesar, став 12. — Lhomond: Tiberius et Caius Grachus став 1. — Lhomond: Lucius Cornelius Sulla, став 4. — Lhomond: Octavianus Caesar Augustus, став 11 12.

VI разред: C. Jul. Caesaris: Bell. Gall. lib. II cap. 20. — Bell. gall. lib. III. sap. 8. — Bell. gall. lib. V. cap. 37. — IV. cap. 25. — V. cap. 8. — V. cap. 27. — V. cap. 47. — VI. cap. 13. — VI. cap. 23.

VII разред: T. Livii: Ab urbe condita, lib. I cap. 22. C Sall Crispi. Bell. Jugurhtinum, cap. 21. и 22. — cap. 9. — cap. 20. — cap. 30. — cap. 37. — T. Livii: Ab urbe condita, lib. XXI. cap. 7. — lib. XXI. cap. 21. — lib. XXI. cap. 30.

Француски језик: *V разред:* наставник г. *Милан Матијешевић*, суплент. Диктати ради вежбања у правопису.

VI разред: A bon chat, bon rat (превод). — „Незадовољник“ M-me de Maintenon (превод). — Писмо родитељима. — Укратко препричати један чланак из читанке. — „Земљорадник и синови“, La fontaine (превод). — „Двобој“ (превод). — „Човек који зна све“. Montesquieu (превод). — Изнети укратко садржину школске лектире. — Сем овога чести диктати ради вежбања у правопису.

VII разред: „Изврсан савет“, J. J. Rousseau (превод). — Одломак из „Надгробне беседе краљици енглеској“, Bossuet (превод). — Писмо родитељима (слободан састав). — Испричати својим речима једну причу (по диктату). — „Човек који све зна“, Montesquieu (превод). — Неколико инфинитивних и партиципијалних реченица обратити у личне начине. — „Athalie“, Racine (препричати укратко I чин). — Изнети садржину домаће лектире. — Диктати као у VI разреду.

Руски језик: *VII разред:* наставник г. *Сава Рабреновић*, проф. Превођење чланака, који су претходно диктовани ради вежбања у правопису. — Писање и превођење омањих песама, које су претходно ученици научили напамет.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Математика: наставник г. *Михаило Атанасијевић*, проф., *V разред:*

Из Аритметике: Један задатак о разграђивању и свођењу полинома; један о множењу полинома; један о множењу више бинома са једнаким првим чланом; један о дељењу полинома уређених по степеницама неког општег броја, али у којих су сачинитељи појединих чланова и сами полиноми; по један задатак из сваке рачунске радње са разломцима и један задатак са двогубим разломцима.

2. *Из Геометрије:* Кад се кроз тачку повуку три праве, добије се шест углова, па је збир углова на парним местима једнак збиру углова на непарним местима. — Праве које половине супротне угле граде прав угао. — Кад се ма из које тачке на основици равнокраког троугла повуку нормале на краке, онда је збир тих нормала једнак висини једнога крака. — Кад се ма из које тачке у равностраном троуглу повуку нормале на све стране, онда је збир тих нормала једнак троугловој висини. — Извести Папусово правило. — Код сваког паралелограма је збир квадрата дијагонала једнак збиру квадрата све четири стране. — За три дужи напрати четврту пропорционалу. — За две дужи наћи геометријску средину. — У ромба је позната страна и краћа дијагонала, израчунати му површину. — У ромба је краћа дијагонала једнака страни, израчунати површину ромбову.

VI разред: Из Аритметике са Алгебром: По један задатак о сваком правилу из степеновања и кореновања; по један задатак из свих рачунских радњи са чисто уображеним комплексним бројевима; шест задатака за израчунавање вредности бројних израза помоћу логаритама; два задатка из сређивања и решавања квадратних једначина са једном непознатом; за тим ови проблеми: Колико времена протече од једног поклапања казаљки на часовнику до другог? — По затворену путу, дужине 1260 m., крећу се два тела А и В: телу А треба 10 секунда мање од тела В да пређе цео пут; кад се она сусстижу; после сваких $157\frac{1}{2}$ секунда колико метара прелази свако тело у секунду? — По кружном путу од 360 m, дужине крећу се два тела А и В. А прелази у секунди 4 m. више од В и за то му треба један секунд мање да пређе целу путању. Колико метара прелази свако тело у секунду?

2. *Из Геометрије:* Задате су троуглове стране, израчунати полупречнике описаног и сва четири додирна круга. — Задати су полупречници спољних додирних кругова, решити троугао. — Задата је страна равностраног троугла, уписаног у кругу, израчунати страну правилног додирног дванаестоугла. — Полупречници лукова прстеновог сектара су 5 dm. и 4 dm; израчунати сегментову површину, кад му је средишни угао 48° . — Дату дуж поделити по непрекидној сразмери. — Колика је површина лопте, која је уписана у правој купи висине h и полупречника r ? — У правој купи са страном s и полупречником h уписана је лопта; одредити полупречник r круга, по којем омотач купе додирује лопту и запремину лоптиног одсека, одсеченог тим кругом.

VII разред: 1. *Из Алгебре:* Решити једну квадратну једначину са две непознате; решити једну неодређену једначину првог степена са три непознате; решити једну биномну једначину; решити једну биквадратну једначину; решити једну логаритамску једначину; решити једну реципрочну једначину 5 степена; наћи maximum и minimum

једног израза другог степена; у полукругу уписати трапез највећег обима. — За копање неког бунара од 12 м. дубине плаћено је за први метар 8-50 динара, а за сваки потоњи по 1.50 дин. више; шта је плаћено за копање целог бунара? — Који је то геометријски ред, у којем је производ првог и деветог члана 321489, а збир четвртог и шестог 1890? — Државни дуг од 7,300000 дин. има да се исплати у 12 једнаких годишњих отплата: кад се рачуна интерес по 4%, колики је анuitет? — Неки отац хоће да му његов седмогодишњи син, о пунолетству свом прими из месног завода 12.000 дин. колико мора отац уплаћивати почетком сваке године, кад завод плаћа 5%. — Одредити редни број пермутације Београд.

2. *Из Геометрије*: Доказати тачност једног геометријског обрасца. — Решити једну геометријску једначину. — Претворити збир синуса три суплементa угла у производ. — Из паралелних страна и једног оштрог угла равнокраког трапеза одредити трапезову површину. — Решити троугао, кад се зна страна, њен наспрамни угао и њена средња линија. — Наћи запремину праве зарубљене купе, кад јој се зна омотач, страна и угао нагиба стране према основи.

Врањска Гимназија

Српски језик: наставник г. *Светозар Павић*, професор.

V разред: Опис Слободан избор. — Путопис. Слободан избор. — „Кирило и Методије“, рад и значај им. — Троп и фигуре из једне од дате четири народ. песме. — Главни правци у уметности. — 6. Приповетка и Роман у средњовековној књижевности српској, карактер им значај и улаив на народну (усмену) књижевност. — Анексија Босне, значај догађаја. — Епско песништво, важнији му представници по радовима, код нас и на страни.

VI разред: Биографи и биографије (средњовековне српске књижевности) упоредна им оцена и значај. — Најмилије и најзначајније успомене из мог ђачког живота. — Значај Анексије Босне и Херцеговине. — Драма у дубр. књижевности од првих казања до Палмотића: представници јој, правац, карактер и литерарна вредност посебице и у опште. — Лирско песништво у дубровачкој књижевности, правац му, значај и главнији представници.

Француски језик: наставник г. *Живојин Павловић*, професор.

V разред: Превод Devoir á l' école. Превод појединих пасуса из Ali Baba са анализом.

VI разред: Превод појединих пасуса из Gil Blas-a. Превод из Jphigenie (I чин, III сцена) с анализом.

Латински језик: наставник г. *Живојин Павловић*, професор.

V разред: Превод појединих capitula Eraminondas-a, Pelopidae, са латинског на српски са анализом.

VI разред: Превод појединих capitula из de bello Galico са потпуном анализом са латинског на српски.

Немачки језик: наставник г. *Коста Николић*, професор.

V разред: Das Böcklein und der Wolf. Der Hase und der Fuchs Der Vettstreit.

VI разред: Der Affe und die Stiefel. Die Moosrose. Alles zum Guten.

Математика: V разред: наставник г. Вучко Јоксимовић, професор.

а) група: $X - (3X - [a + 4b - 3] + [8X - 3b]) = ? (+8m) + (-12n) - (+16m) - (-4n) + (+6m) = ?$ Кад је један угао на основици равнокраког $52^{\circ} 31' 42''$, колики су остали углови?

б) група: $X + (3X + [a - 4b + 3] - [8X - 3b]) = ? (-8m) - (+12n) + (-16m) + (+4n) - (-6m) = ?$ Кад је угао на врху равнокраког троугла $74^{\circ} 56' 36''$, колики су остали углови?

а) група: $[r^5 - 5r^4s + 10r^3s^2 - 10r^2s^3 + 5rs^4 - s^5]: [r^2 - 2r^3 + s^2] = ?$
— Доказати, да ће праве које везују средине двеју супротних страна паралелограмових с крајним тачкама једне дијагонале, поделити другу дијагоналу на три једнака дела.

б) група: $[a^5 - 16a^3b^2 - 28a^2b^3 + 7ab^4 + 12b^5]: [a^2 - 4ab - 3b^2] = ?$
— Доказати, да ће праве које полове углове између ромбових дијагонала сећи његове стране у таким тачкама, да оне буду темена квадрата.

Одредити просте чиниоце највећу заједничку меру, и најмањи заједнички садржалац квадратних трипома: $X^2 - 5X - 50$ и $X^2 - 12X + 20$.

VI разред: наставник г. Јован Милежковић, професор. $\sqrt[6]{1,8354} = ?$

— Паралелограм, чије су стране а и б, претворити у ромб који има с паралелограмом један заједнички угао. $\frac{11X^4}{2} - 18X^2 = 9(X^2 -)^2 - 65$
— $(2X^2 - 3X + 1)^2 = 22X^2 - 33X + 1$ Одредити полупречнике R и r око тетраедра уписане и у њему уписане лопте, кад је позната ивица а.

Зделарова Гимназија

Српски језик: V разред: наставник г. Миливоје Башић, професор.
— У слободној природи. — Народна песма, препричана својим речима по свима правилима прознога стила. — Да се наравоученије к басни лисица и дрвена глава од Доситија Обрадовића превеле на чист српски језик, према захтевима прознога стила. — Утисци о Божићу, стаћи српске обичаје према странама. — Из дате песме поводити све изучене фигуре и тропе. — Новица, из свега смрт Смаил-аге Ченгића, да се преприча и карактеристика. — Да се испише нека кажа, гатка, мит, легенда, или прича о животињама и каже шта је у њој што чини тај облик, а шта има и из других облика. — Српска Мајка. Српска сестра. Краљевић Марко, народни јунак, са свима врлинама и слабим странама, по народним песмама. Све по избору. — Писмени реферат о прочитаном делу некога српског писца. — Смрт Смаил-аге Ченгића или реферат о другом неком делу. — У радише свега беше, у штедише још више.

VI разред: наставник г. Миливоје Башић, професор. — Да се напише приповетка по датом суже-у. — Моја најмилија усномена. — Туга песникова за подјармљеном отаџбином (приликом Авдове смрти). — Шта српски народ сматра за узроке пропасти на Косову, и како је то његово схватање доцније утицало на њ. — У похвалу српским

гуслама. — Срећна нова година! рефлексije. (Јесу ли довољне само лене жеље?) — Пера Сегединац. Његова идеја и карактер из трагедије истога имена. — Женски карактери у истој трагедији. — По избору. — Прерадоу Бог даје махове. — Превод одломака из житија тарах српских биографа (по избору наставниковоу). — Анализа неких дела којег од српских писаца или у опште суд о неком писцу, на основу своје лектуре. — Реферат о Молијерову Тартифу, или Тврдици или паралелно о Тврдици од Молијера и од Ст. Поповића. — Поглед на дубровачку лирику и њене фазе. — Јунаштво је цар зла свакојега, а и пиће најслађе душевно, којим се пјане покољења. (Његош). — По избору.

Немачки језик: *V разред:* наставник г. *Јован Марјански*, професор. — *Das Wehrgehen der Amazonenkönigin aus Herakles.* — *Die Apfel der Hesperiden* — *kurzer Auszug.* — *Gudrun, kurz nacherzählt.* — *Belisar, nacherzählt.* — *Hadschi Pipun, Übersetzung.* — *Odysseus, kurz nacherzählt.* — *Der Hekla und die Geiser auf Jsland, Nacherzählung.* — *Heimweh auf dem Meere, Nacherzählung.* — *Heimkehr des Odysseus, Nacherzählung.* — *Der erste punische Krieg, Nacherzählung.* — Препричавање по слободном избору, што су ученици код куће читали.

VI разред: наставник г. *Хенрик Лилер*, професор. — Давани слободни задаци и препричавања из онога што су ученици читали у школи или код куће.

Француски језик: *V разред:* наставник г. *Чедомир Петровић*, професор.

VI разред: наставник г. *Милош Предић*, суплент. — Ђаци су добијали диктате и преводе разних чланака.

Латински језик: *V и VI разред:* наставник г. *Јанко Лукић*, професор у пенз. — У петом разреду преводили су ученици поједине главе из живота вођа од Корнелија Непота, а у шестом разреду поједине главе из појединих књига Цезарових успомена о галском рату.

Математика: *V разред:* наставник г. *Васа Димић*, директор у пенз. — а) $(16a^4 - 1) : (2a - 1) = ?$, б) Број 2301 [4] претворити у број систем [5]. в) Праве које половине упоредне углове, стоје једна на другој нормално. — а₁) $(8^3 + 1) : (2a + 1) = ?$ б₁) Број 3402 (5) претвори број система (4). в₁) Кад се у темену датог угла повуку нормале на краке у супротном правцу доказати да дати угао и издубљен угао нормала износи 18°.

$$а) \frac{1}{a+b} + \frac{1}{a-b} - \frac{2b}{a^2-b^2} - \frac{2a}{a^2+2ab+b^2} = ?$$

$$б) \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{n-1} - \frac{2}{n^2-1} \right) (n+1) = ? \quad в) \text{ Особине додирног четвороугла.}$$

$$а_1) \frac{1}{2a^2-2} - \frac{1}{3a+3} - \frac{1}{ab-b} = ? \quad б_1) \left(\frac{y^2+a^2}{a^3-a^2} - \frac{1}{a-1} \right) (a-1) = ? \quad в_1)$$

$$\text{Особине тетивног четвороугла. } 3. а) \frac{a + \frac{x-a}{1+ax}}{1 - \frac{a(x-a)}{1+ax}} = ?$$

а₁) $\frac{2x+y}{x+y} - 1 = ?$ б) Конструисати правоугли троугао, кад је дата

$$1 - \frac{y}{x+y}$$

хипотенуза и њена висина. — б₁) Конструисати равнокрак троугао из познате основице (с) и супротног угла γ . — а) За које време капитал 200 дин. донесе толико исто интереса, колико донесе 1750 дин. по исти проценат за 4 године? — а₁) По колико процената донесе неки капитал за $5\frac{1}{2}$ година толико исто интереса, колико донесе по 6% за 4 године? — б) Доказати да су у два слична троугла хомологе симетрале углова пропорционалне с хомологим странама. — б₁) У два слична троугла основице и висине пропорционалне су ма с којим паром хомологих страна. — Заједнички: Код сваког троугла стране су обрнуто пропорционалне са одговарајућим висинама. 5. а) Из $x:y:z:u=2:3:4:5$

израчунати $\frac{x-y+z-u}{x+y+z+u}$ а₁) Из $a:b:c:d=1:2:3:4$ израчунати:

$\frac{3a+2b-c+4d}{a-b+3c-d}$ б) Нацртати квадрат, кад је дато $s=a+d$ (методом сличних слика). — б₁) Нацртати равнокрак троугао, кад је познат угао на основици α и $s=c+h_c$ (мет. слич. слика).

VI разред: наставник г. Коста Ивковић, директор у пенз. 1. а)

$\sqrt{a+\sqrt{a^2-b^2}} \cdot \sqrt{a-\sqrt{a^2-b^2}} = ?$ б) $(\sqrt{a^3+\sqrt{a^6+b^6}} -$

$-\sqrt{a^3-\sqrt{a^6-b^6}})^2 = ?$ γ) Колика је страна равностраног троугла, кад је полупречник уписаног круга $\rho=5$ см.? — δ) Колика је површина правилног шестоугла, кад је полупречник описаног круга $r=4$ см.?

2. а) $\sqrt{9x+10} - 3\sqrt{x-1} = 1$ б) $(3a\frac{2}{3}b\frac{1}{6} - 3a\frac{1}{3}b - \frac{1}{6})^2 = ?$

γ) Из некога дрвета пречника $d=4$ dm истесана је правилна шестострана греда. За колико је већа површина попречног пресека дрветовог од површине пресека саме греде. ($\sqrt{3}=1,73$)

3. а) $\frac{1-20\sqrt{-5}}{7-2\sqrt{-5}} = ?$ б) $(5x\frac{3}{2}y - \frac{5}{6} - 4x\frac{2}{3}y\frac{5}{6})^2 = ?$

γ) Конструисати алгебарске изразе: $x=r\sqrt{3}$, и $x = \sqrt{\frac{a^2}{4} + 2b^2 - \frac{a}{2}}$

4. а) $(2\sqrt[3]{ab^2} - 3ab)^3 = ?$ б) $\sqrt[3]{8a - 60\sqrt[3]{a^2b} + 150\sqrt[3]{ab^2} - 125b} = ?$

γ) Паралелограм са странама a и b претворити у ромб, који има с паралелограмом један угао заједнички. δ) Шта је геометриско место свих тачака, које су једнако удаљене од три тачке у простору, које нису на једној правој?

5. Прва група ученика:

а) $x^2 - 6ax + 5a^2 = 0$

б) $x + 3 = \frac{10}{x}$

Друга група ученика:

а) $x^2 + 2bx = a^2 - b^2$

б) $x(x+1) = 12$

γ) Да се у кругу повуче сечица да буде преполовљена периферијом (Алгеб. анализа).

γ) Да се равностран троугао претвори у квадрат (Алгеб. анализа).

δ) (заједнички). Шта је поларни рогаљ и зашто се зове суплементни? — Какве су особине тространог рогаља?

6. *Прва група ученика*

Друга група ученика

α) Оба корена квадратне једначине јесу:

α) Оба корена квадратне једначине јесу: $\sqrt{3} \pm \sqrt{-5}$; да се напише једначина.

$\sqrt{2} \pm \sqrt{-3}$; да се напише једначина.

β) У правоуглом троуглу хипотенуза је 65 м. и разлика обеју катета 23 м. Колике су поједине катете?

β) Колике су стране неког правоугаоника, коме је дијагонала 17 см. а обим 46 см.?

γ) (заједнички) Шта је правоугли паралелопипед и шта има да се каже за његове дијагонале? — Која се пирамида зове правилна и чиме је ограничена њена зарубљена пирамида? — 7. α) Нека сељанка донела је јаја да прода, па је за њих добила 4 динара. Да је имала 20 јаја више и да их је продавала по једну пару скупље, добила би 6 дин. Колико је имала јаја и пошто је продавала комад? — β) $10x +$

$+ y = 3xy$, $x - y = -2$; γ) $\lg \frac{a^3 \sqrt{c(ax-b)}}{(x+z) \sqrt{cx-d}} =$; δ) Колика је по-

вршина и запремина равностране купе, кад је полупречник основе $r = 6$ см. — 8. α) Кад се збиру квадрата два броја дода збир тих бројева, добива се 1840; кад се, пак, збир бројева одузме од збира

квадрата, остаје остатак 1722. Који су то бројеви? β) $\lg \sqrt[4]{\frac{\sqrt{44,29}}{3,87^5}} = ?$

γ) Колика је тежина у килограмима једне правилне шестостране призме од ливеног гвожђа, кад је полупречник описаног круга око основе $r = 2$ dm., висина призме 3 м., а специфична тежина ливеног гвожђа је 7,21. ($\sqrt{3} = 1,73$).

Јагодинска Гимназија

Српски језик: наставник г. Јован Исковић, професор. V разред: — Приказати садржај песме: Урош и Мрњавчевићи, и истаћи карактерне особине Јевросиме и сина јој Марка; — Приказати садржај песме: „Аговање“ и смер самог певања; — Показати поетске фигуре у песми: „Бановић Страхинџа“ и истаћи места, која се одликују својом лепотом; — У комедији „Лажа и Паралажа“ приказати карактерне особине главних личности; — Развитак писмености међу Словенима и рад Ђирила и Методија; — У трагедији „Цера Сегединца“ приказати карактерне особине главне личности.

VI разред: Написати беседу, која би се изговорила на збору за браћу Босанце; — Карактеристика старе српске књижевности; — Знање са чиме треба да буде удружено па да младић одговори своме задатку?; — Користи од путовања кроз отаџбину; — Шта је карактер:

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

низак, слаб, јак и узвишен? — Који су књижевници из дубровачке књижевности радили на страном језику и шта су обрађивали? — Андрија Качић, Миошић, какав је писац био, шта је радио? Упореди га са осталим књижевницима.

Немачки језик: наставник *г. Срећко Милетић*, професор. *V разред:* — Alexander der Grosse als Knabe (Grube), превод са немачког; — Синтактичка анализа штива Belisar (Houwald); — Belisar (Houwald), превод са немачког; — Das Leben der Renntierlappen (Mügge), превод са немачког; — Krösus und Solon (Herzog), синтактичка анализа; — Herden und Hirten in Ungarn (Grube), превод са немачког.

VI разред: Die gute Mutter (Hebel), превод са немачког; — Untreue schlägt den eigenen Herrn, синтактичка анализа; — Schneewittchen (Grimm), превод са немачког; — Die Belohnung (Herder), превод са немачког; — Пролеће (опис), самосталан рад; — Der Löwe und der Hase (Lessing), примена синтактичких правила.

Француски језик: наставник *г. Владислав Росић*, суплент. *V разред:* — Написати на француском задане бројеве; — Промена помоћнога глагола être; — Писана по диктовању басна La fourmi et la cigale и преведена; — Промена глагола; — Cinquième Voyage de Sindbad le Marin, p. 36—37, превод; — Septième et Dernier Voyage de Sindbad le Marin, p. 52—53.

VI разред: Gil Blas de Santillane ch. XI p. 154—155, превод; — Диктована и превођена басна: Две мазге; — Писана по памћењу и превођена песма: Nuit de neige, од Г. де Мопасана; — Gil Blas de Santillane, ch. VIII, p. 116—117; — Диктована и превођена анекдота Le Duel; — Одломак из чланка: Борба Сидова против Мавара; — Диктован и превођен одломак из лектире Gil Blas de Santillane.

Латински језик: наставник *г. Јован Чолић*, професор. *V разред:* — Pausanias, 5. cap. (3—6. одељ.); — Lysander 2. cap.; — Thrasylbulus 4. cap. (1—4 одељ.); — Conon, 5. cap. (3—4. одељ.); — Dion, 3 cap. (2. одељ.); — Eraminondas, 8. cap. (2—5. одељ.).

VI разред: Caesar, cap.: VIII, XVII, XXXII, XXXVI и XL; Ovidius: Deucalion et Pyrrha, 182—192.

Математика: *V разред:* наставник *г. Лазар Триковић*, професор.

— Доказати да је $(-a) \cdot (-b) = +ab$. — $\left\{ \frac{2m}{x-1} \right\} : \left\{ x+1 \right\} = ?$; —

$32x^m - 2n + 3p$ $\frac{2m-n-p}{y}$ $\left(\frac{m-3n+4p}{-8x} \frac{m-n-2p}{y} \right) = ?$

— $(1-a^5) : (1-a) = ?$; — Број 5342[5] претвори у декадни; — Број 58329[4] претвори у декадни; — Наћи највећу заједничку меру и најм. заједн. садржатељ за изразе: $10x^2 + 14x - 12x$ и $7x^2 + 22x + 16$; — Наћи најм. заједн. садржатељ за бројеве: 561 и 1530, и за бројеве: 1785 и 714; — Наћи најв. заједн. меру за изразе: $1 - a^5$ и $1 + a +$

$+ a^2 + a^3 + a^4$; — $a - 1 + \frac{a^2 + 1}{a + 1}$; — $x - \frac{x^2 - 1}{x}$; — $\left\{ \frac{2}{x-y} \right\}$;

$1 + \frac{b}{a}$
: $\left\{ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right\}$; — $\left\{ 1 + \frac{1-a}{1+a} \right\} \cdot \left\{ 1 + a \right\}$; — $\frac{1 + \frac{b}{a}}{1 - \frac{b}{a}}$

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Геометрија: Права која полови спољашњи угао на темеу равно-
 краког троугла, паралелна је основици; — Четврта значајна тачка
 троуглова; — У тетивном четвороуглу једнаки су зборови супротних
 углова; — Кроз дану тачку ван круга повући тангенте на круг; —
 Конструисати равностран троугао, кад му је позната висина; — Кон-
 струисати равнокрак троугао, кад се зна збир основице и крака и угао
 на основици; — Хипотенузина висина је средња пропорционала између
 одсецака хипотенузних.

Алгебра: VI разред: наставник г. *Михаило Лукић*, професор. —

$$\frac{1}{y} + \frac{1}{z} = a \quad X + y + z + a \left\{ X + y \right\} + a^2 X = a^3$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{z} = b \quad X + y + z + b \left\{ X + y \right\} + b^2 X = b^3$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = c \quad X + y + z + c \left\{ X + y \right\} + c^2 X = c^3$$

— Официр запита наредника колико има војника, а овај одговори:
 кад би било још оволико, половина и четвртина, са мном би била
 стотина; — Диофант, један од најстаријих писаца алгебре, проживео
 је један шести део свога живота као дете, један дванаести део као
 младџи а затим се оженио. У браку је провео 5 година више од седмог
 дела свога века. При крају брачног живота родио му се син, којег је
 отац 4 године надживео, а син је живе само пола очеве века. Ко-
 лико је година Диофант живео? — Предњи точкови кола имају у обиму
 35 dm а задњи 44 dm; ако предњи точак од А до В учини 387 обрта
 више но задњи, онда колико се пута сваки окренуо и колико је ме-
 тара удаљено А од В; — Два тела крећу се по обиму круга, који има
 р јединица дужине; ако се она крену у исто време из исте тачке
 истим правцем брзинама C_1 и C_2 , онда после колико ће се јединица

времена она опет састати?; — $\frac{\sqrt{10}}{\sqrt{2} - \sqrt{3}}$; — $\frac{2}{\sqrt[3]{5} - \sqrt[3]{2}}$;

— $\sqrt{9y^6 - 12y^5 + 10y^4 - 28y^3 + 17y^2 - 8y + 16} = ?$ — $\sqrt{0,101}$;

— 45.09^3 ; — $\sqrt{0,0957}$; — $\log. (a/\sqrt{a})$.

Геометрија: — Дата је права и две тачке изван ње; наћи на
 правој једну тачку тако, да дужи, које везују ту тачку са датим тач-
 кама, граде са датом правом једнаке углове; — Дата је дуж и на њој
 или њеном продужку једна тачка, наћи тој тачки хармониски коњу-
 говану тачку; — Конструисати правоугли троугао кад је дат један
 оштар угао и збир хипотенузе и њене висине; — Израчунати повр-
 шину ромба, кад су дате обе дијагонале.

Циротска Гимназија

Српски језик: V разред: наставник г. *Александар Стојановић*,
 привремени учит. — Питао Приморац Црногорца: Од какве болести
 ви највише умирате? — Од прилике и од дубоке старости. (Испри-
 чати и развити). — Једна успомена. — Умрети за отаџбину. — Аго-

вађе, од Ивана Мажураића (у прози). — Говори истину! — У славу Славенских Апостола (говор). — Боље ти је изгубити главу, него своју огријешит душу. — Без муке нема науке. — Што краљевој глави круна, то је нама труд и зној (Из Шилерова „Звона“). — У пролеће. (Посматрање).

VI разред: наставник г. *Петар Нешић*, судент. — Развитак народних умотворина. Св. Сава. (Беседа). — Путопис. — Боље је умети него имати. — Приказати Алексу и Јелину у „Лажи и паралажи“, од Ст. Поповића. — О Осману. — О „Школском надзорнику“, од К. Трифковића. — Добро је имати здраво тело, али је још боље имати здраву душу. — Харпагон у „Тврдици“, од Молијера. — Марко Краљевић у народним песмама. — Поштена и паметна човека сви цене.

Немачки језик: наставник г. *Петар Нешић*, судент. *V разред.* — Der vorsichtige Traüner. Schiller an seinen Vater. — Dank für freundliche Aufnahme. — Allgemeine Betrachtungen über das Weltgebäude. — Glückwunsch-brief. — Die Erde und die Sonne. — Das Wasser als Hausmutter in der Natur. — Merkwürdige Schicksale eines jungen Engländers. — Florentinische Nächte. — Das Bombardement von Kopenhagen.

VI разред: — Anblick des Meeres. — Drei Wünsche. — Mucius Scävola. — Allgemeine Betrachtungen über das Weltgebäude. — Das Wasser als Hausmutter in der Natur. — Merkwürdige Schicksale eines jungen Engländers. — Florentinische Nächte. — Das Bombardement von Kopenhagen. — Schiller an seinen Vater. Све диктат и превод.

Француски језик: наставник г. *Никола М. Ракић*, директор, *V разред:* — Notre salle d'école. Самостална обрада по чланку: La salle d'école. — Mon corps. Самостална обрада по чланку: Le corps humain. — Диктат с преводом: Le père de famille. — L'habitation de la famille. — Les soins de la soeur aînée. — Les soins dûs à nos parents. — Il faut s'entr'aider. — L' éducation. — La brebis et le chien. — L' enfant et l'escu.

VI разред: Диктат с преводом: Amour filial. — Amour filial (наставак). — Le laboureur et ses enfants. — Générosité. — Mon cher ami. (Писмо). — Un soldat à ses parents. (Писмо). — La montre, de Remy. — La patrie. — Le drapeau. — Distraction d' Ampère.

Латински језик: наставник г. *Стеван Николајевић*, судент. *V разред:* — Превод с латинског на српски: — Samillus 2. — M. Fur. Samillus 3. — T. Manl. Torquatus. 1. — Из Еутропијева брeвијера: 4. I, 20.—5. I, 20. (наставак). — 6. II, 1.—7. II, 7.—8. II, 11.—9. II, 13.

VI разред: Превод с латинског на српски: Из Галског рата: 1. IV, 17.—2. IV, 20.—3. IV, 26. — Из Милерове Читанке о славним људима. — De Alcibiade: — De Alcibiade (наставак). — De Antiocho rege. — Из синтаксе: Неколико примера партиципа. — Неколико примера герундива

Математика: *V разред:* наставник г. *Владимир Ракић*, професор. а) $(27-15x^2-51x+30x^4-2x^3) : (6x^2-3+8x)$; б) Доказати: да је у равнокраком троуглу угао између основике и висине на краку половина угла на темену; в) Доказати: да су висине на крацима равнокраког троугла једнаке. — а) Наћи највећу заједничку меру и најмању заједнички садржилац за бројеве 120, 168 и 183; б) Над

даном дужи као над тетивом конструисати круг, чији ће сваки периферијски угао над том дужи — тетивом бити раван датом углу; в) $x^2 - 6x - 16$ раставити на чинитеље. — а) $(15a^4 - 41a^2b^2 + 10ab^3 + 8b^4 + 8a^3b) : (5a^2 + 6ab - 8b^2)$; б) Доказати: да је траpez који има једнаке дијагонале равнокрак; в) Број 520613 система 7 претворити у број система 3. — а) $(63y^8 + 10a^2y^6 - 155a^4y^4 + 10a^6y^2 + 63a^8) : (9y^4 - 5a^2y^2 - 7a^4)$.

б) $\frac{5a-8b}{a+b} + \frac{3a-b}{a-b} - \frac{a-4b}{a+b} + \frac{a+5b}{a-b}$; в) Претворити обичне разломке у десетне и десетне у обичне: $\frac{82}{15}$, $\frac{13}{72}$, 7,75, 4,06 и 0,79324

г) Извршити скраћено множење: $27,1354... \times 7,089...$. — а) Сваке две висине у троуглу секу се тако, да је производ одсецака једне висине раван производу одсецака друге висине. б) Обим многоугла је $965,75$ dm.; колики је обим сличног многоугла, кад се њихове хомологе стране имају као 9:4?; в) Ако су катети 25 и 36 dm., колика је хипотенуза, а колики су њени одсеци? — а) $\sqrt{1+a^2} - \sqrt{9+9a^2} -$

$- 2\sqrt{x^2 - a^2x^2} + \sqrt{x^4(1+a^2)}$; б) $(3\sqrt{7+4\sqrt{3}})(2\sqrt{7} - 2\sqrt{x})$;

в) $(x-y) : (\sqrt{x} - \sqrt{y})$; г) $(a\sqrt{b})^2$; — а) Кад је једна страна троуглова подељена по непрекидној пропорцији, онда ће, кад се кроз деону тачку повуче паралелна с другом страном, бити и трећа страна подељена по непрекидној пропорцији; б) Кад се два троугла који имају једну основицу и једнаке висине пресеку трансверзалом, паралелном основици, онда су одсеци те трансверзале у троуглима једнаки; в) Висине троуглова су обрнуто пропорционалне са странама на којима су нормалне.

VI разред: наставник г. Јован Попадиф, професор. — а) $\log_x(a\sqrt{a}) \cdot \frac{1}{x}$; б) Доказати: да се дијагонале тетивног четвороугла имају као зборови производа оних страна које се стичу у њиховим крајњим тачкама. — а) Решити једначину: $\sqrt{2^{5+3x}} = 5$; Над једном страном ма каквог троугла конструисати правоугаоник тако, да му површина буде једнака са правоугаоником других двеју страна. — а)

Решити једначину: $\sqrt{a(b+x)} = a+b - \sqrt{b(a-x)}$; б) Одредити области позитивности и негативности за трином $f(x) = 8x^2 + 4x - 1$;

с) Раставити на чинитеље трином: $x^2 - ax + c(a-c)$; — а) Решити једначину: $\sqrt{x^3 + ax^3} = b$; б) У равностраној облици полупречника 4 уписана је права шестострана правилна призма; одредити површину и запремину оба тела. — а) решити једначину: $x^4 - \frac{x^3}{3} - 8x^2 - \frac{x}{3} + 1 = 0$;

б) У правилној шестостраној правој призми, чија је основица a , а бочна b , налази се правилна пространа права пирамида чија се основица поклапа са основицом призма, а теме јој лежи у средишту горње основе призмине; одредити површину и запремину призмину.

Чачанска Гимназија

Српски језик: наставник г. Јован Јаворан, професор. *V разред:* — Описати (сваки свој) пут до куће. — Изложити лијеним стилем и

слогом садржину пјесме: „Бег Константин и Краљевић Марко“ (обра-
 тити нарочиту пажњу на тенденцију саме пјесме). — Описати пошље-
 дике непослушности млађег према старијем у пјесми: „Устанак на
 Дахије“. — Испричати укратко: шта се казује народним причама,
 пјесмама, пословицама, загонеткама и изрекама (треба за сваку по-
 себице казати)? — Писмо другу. — Написати коментар на „Јазавац
 пред судом“ и протумачити: шта која личност представља? [Ради по-
 ређења са истим задатком у VI раз.] — Написати тачно и правилно:
 чега који налази особитога и знатнога у спису: „Смрт Смаил-Аге Чен-
 гијића?“ — Изложити главне разлике између садашње и старословенске
 буквице [потом изложити садржину ових осам задатак].

VI разред: — Какву улогу играју *еписоде* у појезији и прози
 [навести што више примјера из нар. појезије]. — Треба ли да Србија
 и Црна Гора поведу рат против А.-Угарске? — Описати живот у рад
 Св. Саве [за што се покаљуђерио? — За што је знаменит по Србе? —
 Зашто је он школ. патрон? — Има ли о њему у народу предања и
 каквих?]. — Написати писмо свом другу, с којим се није састало за
 годину дана. — Описати везу (ако је који увиђа!) између нар. појезије
 Далматинских и новије књижевности [Доситија, Вука и др.] — На-
 писати коментар на „Јазавац пред судом“ и изложити: шта која лич-
 ност представља? — Описати Симу Милутиновића — Чубра Чојковића
 — његовим карактерним цртама: а, као човјека; б, као пјесника. —
 Критички прегледати седам овогодишњих задатака: о чему је поједини за-
 датак рађен? како и с каквим успехом?

Немачки језик: наставник г. *Витор Јелисијевић*, суплент. *V разред:*
 — Horzog: Krösus und Solon (одломак), диктат и превод; — Bo-
 denstadt: Philipp von Mazedonien, диктат и превод; — Der Vater
 und seine drei Söhne (nach dem Lesestück von Krumbach — Spindler),
 Nacherzählung; — H. Masius: Das Erdbeben von Lissabon (одломак),
 превод; — Неколико реченица (примена грам. правила) са срског на
 немачки; — Goethe: Erlkönig, по сећању препричати у прози.

VI разред: — Herder: Die Belohnung диктат и превод; — Verrier:
 Winter (Beschreibung), диктат и превод; — B. Grimm: Die zwölf
 Brüder (одломак), превод; — Liebe zum Vaterlande (nach dem Lese-
 stück von Krumbach — Spindler), диктат и превод; — Meissner: Sonne
 und Wind, Nacherzählung; — Вук и човек (басна), испричати на не-
 мачком.

Француски језик: наставник г. *Урош Кубуровић*, професор. *V разред:*
 — Реченице са граматичком применом појединих врста речи.

VI разред: — La pêche; — Le grand poirier; 4 реченице; — Le
 prêteur; — François I et le charbonnier — Une aventure Calabre.

Латински језик: наставник г. *Душан Милојковић*, професор. *V*
разред: — Из С. Nepotis „liber de excellentibus ducibus exterarum gen-
 tium“: I. Pausanias, caput I, 1. — Lysander, caput III, 1. и 2.; —
 Alcibiades, caput III, 1. 2.; — Pausanias, caput IV, nonest... huc ex...; —
 Epaminondas, caput II, atque has... itaque exercebatur.

VI разред: Из С. J. Caesaris „Commentarii de bello Gallico“, liber
 VII: 1. caput LXXXIII до His cspiis...; — caput XC до „Gaium Antistium
 Reginum...; — caput XV до „Procumbunt omnibus Gallis ad pedes...; —
 caput XX, Producit servas... Haec, inquit...; — XIV oratio recta обр-
 нути у oratio obliqua.

Математика: V разред: наставник г. Душан Марјановић, су-

www.платонас — $[2a^2 + (2x^3 - 9)a^2 - (9x + 6)a + 27] : (a^2 + a \times - 3) = ?$
 У равнокраком троуглу висине над крацима су једнаке? Раставити на чинитеље: $c^2 - 9a^2 + (6ab - b^2)$ и $z^2 + 2z - 35$. Константовати, да ли је број 26156 дељив са 13?

$$\frac{y^2 + 3xz}{yz} - \frac{2x^2 - 5y^2}{xy} - \frac{xy + yz}{xy} = ?$$

Наћи праву вредност разломка: $\frac{6x^2 - 16x - 6}{10x^2 - 4ax + 3}$ за $x = 3$; Кад су на кругу два лука једнака,

биће његове крајње тачке темена равнокраког трапеза? $(1 + y) ?$

$$\frac{(1 + xy)^2 - (x + y)^2}{1 - x^2} = ?$$

Конструисати троугао кад су дати: а) угао на врху, висина h_a и средња линија m_a , и б) страна c , висина h_c и угао q према страни c .

$$1 - \frac{\frac{1}{1+x}}{1+x} + \frac{\frac{1}{1+x}}{1-x} - \frac{\frac{1}{1-x}}{1+x} = ?$$

Дата је страна c , средња линија m_a и угао између страна a и c , конструисати троугао? Наћи x у пропорцијама: $0,83 : 0,25 = \frac{13}{7} : x$ и $a^2b^2 :$

$$\left(a + \frac{ab}{a-b}\right) = \left(b - \frac{ab}{a-b}\right) : x :$$

Конструисати ромб, кад је дата страна и збир обе дијагонале.

$$\frac{2x - n}{m} - \frac{2y - m}{n} = 2 \frac{2x - m}{n^2} + \frac{2y + n}{m^2} = \frac{m + n}{mn}$$

Три лица да поделе 9270 динара, тако да В добије дванут колико А, а С три пут колико В. Колико сваки добија?

Дат је пречник r уписаног круга, страна c и угао на њој, нацртати троугао.

$$(2^{1/2}x^5 + 3^{2/3}x^4 + 4^{1/12}x^3 + 3x^2 + 1^{1/20}x^{3/5}) : (5x^2 + 4x + 3) = ?$$

Нацртати трапез, кад су дате обе непаралелне стране, једнадијагонала и висина.

VI разред: наставник г. Јеротије Новитовић, проф. $\sqrt{15 + x} = 3\sqrt{5 - x}$; $(3x^{2/3}i - 2x^{1/2}i^3 + 4^{x^3/2})^2 = ?$ Кад се из крајњих тачака једног пречника дигну управне на дотични пречник до пресека с ма којом кружном дирком, на ако се ти пресеци саставе са кружним среди-

штем, добиће се прав угао. Доказати израз: $\frac{m+n}{(a+b)m-n} : (ab)n$

Наћи израз, чији је логаритам: $\log \frac{a}{b} + \log \frac{b}{c} - \log \frac{d}{c}$. Доказати

геометриски тачност обрасца: $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$. Израчунати троуглову површину p , кад су познате стране $a = 7m$, $b = 11m$ и висина $h = 5m$, која одговара страни c . Наћи логаритам и нумерус израз:

12

$$\sqrt{\frac{845,9 \sqrt{784,55}}{0,733^{15}}}$$

Над хипотенузом равнокракоправоуглог троугла као

над пречником описати полукруг с поља а над катетама описати полукруге изнутра, па израчунати површину, ограничену тим луцима, кад

је катета а. Наћи логаритам и нумерус израз: $\sqrt[3]{\frac{5,2415^5}{0,36 \cdot 4,292}}$ Изра-

чунати површину кружног сегента, чија је тетива страна уписаног равностраног троугла, а полупречник је г. — $(x-4)^2 + (y+4)^2 = 100$; $+x + y = 14$; Стране су троуглаве: 13, 14 и 15 м., колики је збир површина оних одсечака, што се дозијају, кад се око троугла опише круг.

Виша Женска Школа и Женска Гимназија у Београду

Српски језик: наставница *г-ђица Надежда Белковићева*. *V_{1,2} разред:* — Поређење песме Невеста Љутице Богдана са народном песмом о Страхинићу Бану. — Рад Тирида и Методија. — Глаголица и Ћирилица. — Смрт Смаил-аге Ченгића. — Значај шума и песнички значај њен у народном животу. — Анексија Босне и Херцеговине.

VI разред: Друштвени живот Дубровчана по песмама Ветранићевим. — Дубровник, дубровачка књижевност, престоница драмске дубровачке књижевности. — Жена и рат. — Цера Сегединац.

VII разред: Поређење народне песме и Разговор угодни народа словинског од Качића. — Доситијев живот и рад. — Утисци прошлога дана. — Штампана, њене појаве у нас и њен значај у опште.

VIII разред: Наставник *г. Среген Пашић*, слободна тема.

Немачки језик: наставница *г-ђица Надежда Гавриловићева*. *V₁₋₂ разред:* — *Schmidt: Das Löwe*, диктаг и превод. — *Uhland: Das Schwert*, писаде по сећању и преводиле. — *Müllenhof: Das Licht der treuen Schwester*, превод. — *Förster: Anblick des Meeres*. — Из срп. читанке за II р. основне школе: Богаташева ћерка превод на немачки. — *Schiller: Der Handschuh*, исписати садржину.

VI разред: — *Was Gottschick ist gut*, диктаг и превод. — *Schiller: Handschuh*, садржина. — *Goethe: Erlkönig*, по сећању писати и превести. — *Schiller: Jungfrau von Orlean*, II чин, 4. појава стр. 400—430, описати по сећању и превести. Исто тако прилог, IV чин. — Из читанке IV р. осн. школе: Нови Синђелићи. Дечак четник, превод са српског.

VII разред: — *Das Licht der treuen Schwester*, диктаг и превод. — *Lessing: Mina von Barnhelm*, V чин, садржина. — *Goethe: Fischer*, по сећању писати и превести. — Из читанке IV р. основне школе: Нови Синђелићи. Борба у Великој Хочи, *Dichtung und Wahrheit*, 40—70, превод.

VIII разред: наставница *г-ђа Јулка Јањићка*. Превод из *Braut von Messina* од *Шилера*, из „die Scene verwandelt sich in einen Garten-saal“. — Превод из петог писма *Dichtung und Wahrheit*. — Индиректан говор пренет у директан. — Шилерово писмо.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Француски језик: *V_{1,2} разред:* наставница *г-ђица Драга Бурићева*. Превести у прози: *La laitière et le pot au lait*. Диктат: *un promenade dans mon jardin* да се преведе. — Описати Божић, слободан састав. — Превести са српског: „треба вратити оно што се нађе“. — Диктат: *Les plaisirs champêtres*. — Бурићевски уранак. Слободан састав.

VI разред: наставница *г-ђа Дујза Ст. Јакшићка*. *Les oiseaux des champs*. — *L'oeuil*. — *Aidez vous les uns les autres*. — О партиципима.

VII разред: наставница *г-ђица Драга Бурићева*. Диктат: *L'image de la vie*. превести. — Пуг до Ресника слободан састав. — Опасност од оружја, превести са српског. — Диктат: *Le pot de beurre*, од Русоа, да се преведе.

VIII разред: наставница *г-ђа Дујза Ст. Јакшићка*. Превести дат одломак из Телемака од Фенелона. — Превод одломка из Емила од Русоа. — Жена за време рата, од Деруледа. — Одломак из *Corinne* од г-ђе де Стаел.

Латински језик: *V_{1,2} разред:* наставница *г-ђица Милева Петровићева*. — Слободан превод краћих чланака из читанке.

VI разред: наставница *г-ца Лепосава Бошковићева*. — Превеђење омањих чланака из читанке.

VII разред: наставница *г-ца Лепосава Бошковићева*. — Превеђење из Корнелија, из Цицеронових беседа.

VIII разред: наставница *г-ца Милева Петровићева*, Преводи из Салуста и Тита.

Руски језик: *VII и VIII разред:* наставница *г-ђа Милева Бедовићка*. — Граматичка вежбања. Превеђење са руског из читанке Бернекерове. Диктирања.

Математика: *V_{1,2} разред:* наставница *г-ца Мирослава Димитријевићева*. — Рачунске операције са алгебарским бројевима и изразима. — Изражавање највеће заједничке мере и најмањег заједничког садржатеља. — Алгебарски разломци. Размере и пропорције са применом. — Једначине првог степена са једном, две и више непознатих.

Примењени и конструктивни задаци код свих равних ликова. — Конструкција тетивних и додирних многоуглова са парним бројем страна. — Примена Питагорина правила код троуглова.

Алгебра: *VI разред:* наставница *г-ђа Надежда Милићка*. — Проблеми првог степена с једном и две непознате. — Рачунске операције са степенима и коренима. — Рационалење разломака. — Ирационалне једначине. — Квадратне једначине с једном непознатом. — Проблеми другог степена с једном непознатом.

Геометрија: Израчунавање површине тетивних и додирних троуглова. — Израчунавање површине сектора и сегмента. — Конструктивни задаци (методом геометријских места и помоћних слика).

Алгебра: *VII разред:* наставница *г-ђа Надежда Милићка*. — Квадратне једначине са две непознате. Проблеми. — Примена логаритама на израчунавање појединих израза. Изложитељне једначине. — Задаци из аритметичких и геометријских прогресија.

Геометрија: Паралелни и осовински пресеци код правилних полиедара и округлих тела. — Израчунавање површине и запремине правилних полиедара и облих тела.

Алгебра: *VIII разред:* наставница *г-ђа Надежда Милићка*. — Сложен интерес. — Комбиновање. — Степен бинома. — Понављање: растављање на просте чинитеље и скраћивање разломака. — Двојни разломци. — Проблеми из интересног рачуна, деоног правила и смесе. — Степеновање и кореновање (комбинован задатак). — Рационалење разломака. — Биномне једначине.

Геометрија: Примене Равне Тригонометрије на израчунавање саставака и површина код троугла и четвороугла, на израчунавање површина и запремине код пирамиде. — Израчунавање површине троугла кад су дате координате темена, одређивање једначина симетрала и средњих линија. Одређивање положаја и једначине два круга. — Понављање: правила за доказивање код троугла и четвороугла. — Сличност троуглова (задачи за доказивање). — Површина правилних тетивних и додирних полигона. Конструктивни задаци (методом помоћних слика).

Приватна Женска Гимназија у Нишу

Српски језик: — *V разред:* „Свиједи благо дјеле“ (у прози). — Вановић Страхиња (његов карактер). — Обрада једне лекције. — Крсно име. — Опис нишке тврђаве (у облику писма). — Продеће. — Слободан избор.

VI разред: По сећању написати народну приповетку. — Изложити у кратко садржину трагедије „Пера Сегединац“. — Вићентије, владика, (његов карактер). — Које доба године ко највише воли и зашто? — Радост и жалост. — Слободан избор.

Немачки језик: — *V разред:* наставница *г-ца Видосава Стојковића*. Die Schuhe und zwei Taler (препричати). — Описати учioniцу (на немачком). — Das Mädchen aus der Freinde (превести у прозу). — Das Licht der treue Schwester (диктандо и превод.

VI. разред: Nioba — препричати на немачком. — Писмо пријатељици — на немачком. Zweiter Aufzug aus Minna v. Barnhelm. Die Arqeit im Frühling — на немачком.

Француски језик: — *V разред:* наставник *г. Радосав Агагановић*, професор. „Le necessair avant l'agrèble“ (басна). Un testament tres court (анекдота). — Parblèn — одељак из „Ali Babe“. Одељак из „Сенбада“ — наставак.

VI разред: XVI., XV., XXIV., XXIX. и L. Chapit из La tour de la France. Одломци из Eugene Grand: Henrich IV. et l'ambassadeur, и Le sot.

Латински језик: — *V разред:* наставник *г. Тодор Коблишка*. Посебни задаци из читанке. — Посебни задаци из читанке. — Освојење троје.

VI разред: C. Nepos — Themistocles c. 10. C. Sallustius-Catilina c. 9. и Jugurtha c. 36. Lhomond-de viris illustribus; Claelia virgo, A. Postumius, Men. Agrippa. и M. Scaevola, — Посебни задаци. — C. Popilus Laenas. — Посебни задаци. — Успех добар из сва 4-и језика по појединим разредима.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Математика-Алгебра: — V разред: наставник г. д-р. Ђорђе Петковић, професор.

$v^2 + \left[(v^2 + c^2) \frac{v^2 + c^2}{a^2 - v^2} \right] (X^{r_m} \pm 1 y^{r_m} + 1)$; — Највећа заједн. мора за: 39.215 и 73.997; Најмањи заједн. садржатељ за: $X^8 - 3 X^2 y + 8 X y^2 - y^3$

$$(X^2 - y^2) : \frac{1}{x^2 - y^2} + \frac{1}{(X+y)^2} + \frac{1}{(X-y)^2} : \text{и} \quad \frac{X - \frac{X^2 - 2X + 3}{X}}{X - \frac{X^2 - 3X + 2}{X}}$$

VI разред:

$$\{a x^3 - v y^3\}^3; \left[\frac{a v^2 x^3}{c^3 d^2 z} \right]^2; \left\{ \frac{\sqrt[3]{a x^3}}{4 \sqrt{a x^3}} \right\}^4; \text{и} a \sqrt{x y} \cdot v \sqrt{x^3 y^3} \sqrt{x^7 y^7}$$

Геометрија: V разред: Доказати: да је средња линија у трапезу једнака збиру паралелних страна. Да су у равностраном троуглу једнаке све три висине. Да су средине страна у ромбу темена правоугаоника. Нацртати троугао кад су познате две стране и висина на једној од њих. Нацртати трапезоид кад су познате три узастопне стране и два угла што леже на њима. Колики су средишни углови у правилном деветоуглу.

VI разред: У чему се састоје Аполонијеви додирни проблеми — реши 5. проблем. Кроз пресек два круга повући такву сечицу, да средишни углови, који одговарају њеним тетивама, буду једнаки. Израчунати страну описаног правилног шестоугла за $r=3m$; и Израчунати страну правилног уписаног дванаестоугла за $l=2m$.

VII

Лектира

Прва Београдска Гимназија

Латински језик: V разред: *Cornelii Nepotis vitae* и то: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Thrasybulus, Epaminondas, Pelopidas, Timoleon, De regibus, Hamilear, Cato.

VI₁ разред: C. *Julius Caesar*: Commentarii de bello gallico lib. I. и II. P. *Ovidius Naso*: Ex libris *Metamorphoseon*: *Chaos in quattuor distinguatur elementa*.

VI₂ разред: C. *Caesar*: Comentarrii de bello gallico lib I. и II. P. *Ovidius Naso*: Ex libris *Metamorphoseon*: *Origo mundi — Quattuor etates mundi — Lycaon — Diluvium — Deucalion et Pyrrha — Renovatio mundi*.

VI₁ разред: *Salustius Crispus*: *Bellum Jugurthinum*. — P. *Ovidius Naso*: Ex libris *Metamorphoseon*: *Phaëton — Niobe — Philemon et Baucis — Ex libris: Tristium — De ultima nocte*.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

VII₂ разред: *Sallustius Crispus:* Bellum Jugurthinum. — *P. Ovidius Naso:* Ex libris *Metamorphoseon:* Cadmus, Thebarum conditor. — Daedalus et Icarus — Niobe — De Orpheo et Euridice — Relidas. Ex libris *Tristium:* De ultima nocte — De nomine Tomarum — Ovidius ad uxorem.

VIII₁ разред: *P. Vergilius Maro:* Aeneis I — 473. *M. Tullius Cicero:* Pro Tito Annio Mitone ad iudices oratio. — *Titus Livius:* Ab urbe condita I. XXI.

VIII₂ разред: *Titus Livius:* Ab urbe condita liber I. *M. T. Cicero:* In Catilinam oratio I. — *P. Vergilius Naso:* Aeneis II.

Грчки језик: *VI разред:* *Arriani* expeditio Alexandri I, 1, 1—3; I, 1, 4; I, 6, 11.; I, 7.; I, 11.; I, 16.; I, 17.; II, 4.; II, 4—14. *Xenophontis:* Expeditio Cyri. I, 1—2.; I, 4—6.

VII разред: *Xenophontis:* Expeditio Cyri lib I. — *Homeri:* Iliadis carmen I.

VIII разред: *Homeri:* Iliadis carmen VI. — *Sophoclis:* Antigona.

Француски језик: *V разред:* Фр. читанка П. Поповића; Swift: Gulliver. — Florian: Fables.

VI разред: *La Fontaine, Florian:* Fables. *A de Vigny:* Servitude et Grandeur Militaires (Laurette); *Erckman Chatrian:* Contes. *Balzac:* Mercadet.

VI₂ разред: *Alfred de Vigny:* La Veille de Vincennes.

VII₁ разред: *Racine:* Athalie. *Bossuet:* Oraisons funèbres. *Љ. Ненадовић:* Писма из Италије (Превод са српског на француски).

VII₂ разред: *P. Corneille:* Polyeucte. *E. Aboute.* La roi de montagnus.

VIII₁ разред: *Molière:* Misanthrope. *G. d'Esparbes:* La légende de l'Aigle. *H. Taine:* Napoléon.

VIII₂ разред: *Molière:* Les Femmes Savantes; *R. Thamin:* Extraits des moralistes français. Конверзација на француском у свима разредима.

Немачки језик: *V разред:* *Hugo Weber:* Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, I Teil.

VI₁ разред: *Hugo Weber:* Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, I T.

VI₂ разред: *Hugo Weber:* Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, I Teil.

VII разред: *Hugo Weber:* Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, II Teil. — Слободна лектира у одломцима из појединих класичких писаца.

VIII₁ разред: *Goethes und Schillers:* Prosa (Völkers Classiker-Ausgaben für den Schulgebrauch). Слободна лектира у одломцима из појединих класичних писаца.

Превод са српског на немачки из Историје Света од Стојана Бошковића; из Историје српског народа од Љуб. Ковачевића и Љуб. Јовановића.

VIII₂ разред: *Schiller:* Wilhelm Tell. *Goethe:* Aus meinem Leben (I Buch). *Schiller:* Geschichte des dreissigjährigen Krieges (I Buch).

Руски језик: *VII разред:* Russische Gramatik, von prof. Dr. Erich Berneker, 1906. Russisches Lesebuch mit Glossar prof. Dr. Erich Berneker, 1906.

VIII₁ разред: Russische Grammatik, von prof. Dr. Erich Berneker, 1906. Russisches Lesebuch mit Glossar von prof. Dr. Erich Berneker.

VIII₂ разред: *Vidtmans* russ. Lesebuch. и Достојевски: Браћа Карамзин.

Друга Београдска Гимназија

Немачки језик: V₁ разред: Н. Weber, Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur I.

V₂ разред: Н. Weber, Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur I.

VI разред: Н. Weber, Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur I.

VII разред: Schiller und Goethes Prosa. — Das deutsche Lesebuch für höhere Schulen von R. Biese.

VIII разред: Minna von Barnhelm von Lessing. — Goethe und Schillers Gedichte.

Француски језик: V₁ разред: Школска лектура: Jules Gros: Le trésor des Ancêtres.

Домаћа лектура (у трећем тромесечју): А. Galland: Ali Bada; Jules Verne: Tour du monde en quatre-vingts jours; Bruno: Le tour de France par deux enfants и т. д.

V₂ разред: Школска лектура: А. Galland: Sinbad le Marin.

Домаћа лектура: Recueil de contes et récits pour la jeunesse.

VI разред: Школска лектура: Voltaire: Histoire de Charles XII.

Домаћа лектура: Lemaître: La jeune Sibérienne; Töpffier: Le lac de Gars; Le Sage: Histoire de Gil Blas de Santillac; Pierre Loti: Pêcheur d'Islande; Alphonse Daudet: Tartarin de Tarascon; Bruno: Le tour de France par deux enfants; Erckmann-Chartian: Contes populaires, Waterloo; Anatole France: Le crime de Sylvestre Bonnard; Hector Malot: Sans famille; Sinkievitch: Quo vadis; Prosper Mérimée: Colomba; Chateaubriand; Le dernier Abencerage; Lamartine: Graziella; Gogol: Taras Boulba и т. д.

VII разред: Школска лектура: А. Daudet: Lettres de mon moulin.

Домаћа лектура: Victor Hugo: Notre Dame de Paris; Octave Feuillet: Le romau d'un jeune homme pauvre; Molière: Les femmes savantes; Pierre Loti: Le mariage de Loti; Guy de Maupassant: L' Héritage; Voltaire: Charles XII; Le Sage: Le diable boiteux; Alphonse Daudet: Les rois en Exil; Chateaubriand: Atala; Camille Flammarion: Voyage en ballon; André Theuriet: Choix de nouvelles modernes; Thiérs: Expédition d' Egypte; Prosper Merimée: Diàne Turgis; Tolstoi: Les Cosaques; Bernardin de Saint-Pierre: Paul et Virginie и т. д.

VIII разред: Школска лектура: La Bruyère: Caractères; Taine: L' Ancien Régime.

Домаћа лектура: Octave Feuillet: Histoire d' un jeune homme pauvre; Molière: Le Tartiffe, Le Misanthrope; Balzac: Un but dans la vie; Voltaire: Candide, Zadig; Alexandre Dumas: Vingt ans après, Napoléon; Montesquieu; Lettres persanes; Emile Zola: La Débacle; Guy de Maupassant: Une vue; Victor Hugo: Contes et Récits; Alphonse Daudet: L' Immortel, Nabob; Racine: Athalie, Phédre; André Theuriet: La maison des deux Barbeaux; Pascal: Lettres provinciales; Töpffier: Nouvelles Genevoises; Gustave Le Bon: Psychologie des foules; Lamartine: Méditations; Corneille: Le Cid; Mignet: Histoire de la Révolution française; François Coppée: Le coupable, и т. д.

Руски језик: VIII разред: Одломци из Пушкина, Ђермонтова, А. и Л. Толстоја, Тургенева, Достојевскога, Чехова, Крилова, А. Кољцова, Њејрасова, Тјутчева и Надсона (по Е. Berncker, Russisch. Le-sebuch). — „Разкази“ од А. Чехова, кн. I, и Мисли мудрихъ людей од Л. Толстоја.

Латински језик: V₁ разред: Cornelius Nepos: Themistocles, Aristides, Alcibiades, Eraminondas, Hannibal, Atticus.

V₂ разред: Lhomond: De viris illustribus urbis Romae: 1) Romani imperii exordium; 2) Romulus, Romanorum rex primus; 3) Numa Pompilius; 4) Tullius Hostilius; 5) Ancus Marcius; 6) Lucius Tarquinius Priscus; 7) Servius Tullius; 8) Tarquinius Superbus; 9) Junius Brutus, Romanorum consul primus; 10) Horatius Cocles; 11) Mucius Scaevola; 12) Menenius Agrippa; 13) Caius Marcius Coriolanus; 14) Quinctius Cincinnatus; 15) Marcus Furius Camillus; 16) Titus Manlius Torquatus; 17) Publius Valerius; 18) Caius Fabricius; 19) Manius Curius; 20) Caius Duilius; 21) Marcus Atilius Regulus; 22) Quintus Fabius Maximus; 23) Publius Cornelius Scipio Africanus.

VI разред: С. Ј. Caesar: Commentarii de bello Gallico, lib. I, IV и VI по избору. — Р. Ovidius Naso: Metamorphoseon: 1) Mundi origo. 2) Quattuor aetates. 3) Lycaon. 4) Niobe.

VII разред: Titus Livius: Ab urbe condita, lib. XXI cap. 1—56. — Р. Ovidius Naso: Metamorphoseon: 1) Niobe. 2) Jason et Medea. 3) Dedalus et Icarus. 4) Orpheus et Eurydice. — Р. Ovidius Naso: Tristia: а) Песников животопис. б) Овидијева последња ноћ у Риму. Р. Ovidius: Fasti: Arion.

VIII разред: Sallustius: Bellum Jugurthinum, с. 1—50 и од 85 по избору. — М. Т. Cicero: 1) Pro lege Manilia, 2) In Catilinam oratio IV. — Р. Vergilius Maro: I и II 1—100.

Трећа Београдска Гимназија

Српски језик: V разред: А. К. Лазаревић, Први пут с оцем на јутрење, На Бунару, Све ће то народ позлатити: С. Магавуљ: Поварета; М. П. Шапчанин: Монах, Сањало, Матери, Из прве младости, Излет у село, Божић; Љ. П. Ненадовић, Бура Јакшић, Змај Ј. Јовановић, Мига Поповић, Милета Јакшић: Избор из лирске и рефлексивне поезије; И. Попашенк: Истинска служба; И. С. Тургенев: Жив костур, Шума и стена, Песме у прози; Л. Н. Толстој: Где је љубав, тамо је и Бог, Бог превару види, ал је одмах не казује. Јача је Божија од ђавоље; Јулије Словачки: Отац окужених у Ел-Ариму; А. Тенисон: Енох Ајден; Ј. Максимовић: Песнички Зборник.

VI разред: Примери из старе словенске и српско словенске књижевности од Ст. Новаковића; Из дубровачке лирике (Срп. Књ. Задр. 15); Petračića: Čitanka, Пера Сегиџа од А. Косчића: Тартиф и Тврдица, од Молијера; Тврдица од Ј. Ст. Поповића.

Немачки језик: V разред: Karl Hessel. Musterprosa III део. Приватна лектира; кратки чланци и приче, које су после у школи препричаване.

VI разред: Hugo Weber „Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur“ II Theil. Шилерове баладе, Приватна лектира: Herder „Cid.“

VII разред: Jungfrau von Orleans, Mina von Barnhelm, Wahrheit und Dichtung; одломци из „Laokoon-a“ и „Wallenstein-a“. Приватна лектура: Egmont и Fiesko.

VIII разред: Goethes und Schillers Prosa. Schiller „Wilhelm Tell“. Приватна лектура: Deutsches Skizzenbuch (Münch's Hausschatz, Band II).

Француски језик: *V разред:* Краћи састав: Devoris des enfants; Malot: почетак приче Sans Famille (припрема за VI разред).

VI разред: Malot: Sans Famille; Daudet: Лакше приче из Lettres de mon Moulin.

VII разред: Molière, Malade imaginaire и Fourberies de Scapin; Daudet, Tartarin de Tarascon.

VIII разред: Одломци из Beaumarchais-a (Mariage de Figaro и Vaudevargues-a (Reflexions); Loti: Le Pêcheur d'Islande; Corneille, Horace.

Као домаћа лектура ученицима VI, VII и VIII разреда давата су дела и издања Velhagen Clasing, свакоме према способности.

Латински језик: *V разред:* De viris illustribus Romae a Romulo ad Augustum auctore Lhomond.

VI разред: Caesar, de bello gallico liber I. Ovidius, Metamorphoseon, Phaithon, Orpheus et Euridice.

VII разред: Titus Livius, Ab urbe condita XXI. libr. cap. 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 — 53, 54, 55, 56, 57 — 62, 63 XXII libr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. Ovidius. Створење света, Овидијев живот, Писмо Овидијево жени, Отмица Сабјанака.

VIII разред: 1. M. Tul. Ciceronis; 1. Jn Catilinam or. I. et II. 2. C. Sal. Cripi: bel. Jugurthinum s. 5—15. 3. Verg. Maronis: Aeneidos I. I.

Руски језик: *VII разред:* Dr. Bernecker: Руска читанка.

VIII разред: Л. Н. Толстой: За что? Л. Н. Толстой: Мысли мудрыхъ людей. Л. Н. Толстой: Народные рассказы.

Београдска Реалка

Немачки језик: Из немачког језика *није задавана* ученицима *V и VI разреда* никаква домаћа лектура. Задавање приватнога штива у ова два разреда могло би се с неким успехом применити само код неколицине марљивих и одличних ђака. — У *V разреду* је употребљена Нем. Читанка од *Јов. Канрге*, професора, из које су у школи читани најодабранији прозни чланци научне, забавне и поучне садржине. — У *VI разреду* је употребљена Веберова Читанка „Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur“ II део, из које су у школи читани прозни чланци разне садржине (забавне, поучне, из природних наука итд.). — У *VII разреду* је читана, свестрано објашњавана и немачком конверзацијом пропраћена Лесингова комедија „Minna von Barnhelm“, у школском издању, а из Веберове Читанке „Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur“, II део, неколико од најлепших Гетеових и Шилерових лирских песама, балада и романца („Erlkönig“, „Die Bürgschaft“, „Der Taucher“, „Der Schatzgräber“, „Das Lied von der Glocke“ итд.). Сем тога је, у кратком прегледу, изложен *истанак и развитак немачке књижевности*

од најстаријих времена до Гетеа и Шилера закључно, приказавши мало опширније живот и књижевни рад ове двојице песничких великана. Као *приватна* лектира препоручен је: Гетеов еп: „Hermann und Dorothea“ и његове драме „Götz von Berlichingen“ и „Egmont“; од Лесинга „Nathan der Weise“. — У *VIII разреду* је читана, превођена и потање — на нем. језику — објашњавана Шилерова драма „Wilhelm Tell“; сем тога су превођени одломци из Гетеових и Шилерових прозних списа по школском издању „Goethes und Schillers Prosa“, од професора Pözl-a.

Француски језик: Ученици *VII разреда* читали су: Les Misérables, par V. Hugo; Histoire d'un Conscrit, par Erckmann-Chartian; Tartarin de Tarascon, par A. Daudet; Sans Famille, par H. Malot; La Jeune Sibérienne, par X. de Maistre; Athalie, par Racine; La Joie fait peur, par M-me de Girardin; Quatre-vingt-treize, par V. Hugo; Scènes de la Vie de Bohème, par H. Murger; Les Rois, par J. Lemaitre; Le dernier jour d'un condamné, par V. Hugo; Lettres de mon moulin, par A. Daudet; Contes du Lundi, par A. Daudet; Eugénie Grandet, par Balzac; Jbsen, par Ossip-Lourié; Pére Goriot, par Balzac; Premières poésies de A. de Musset; Athala, par Chateaubriand; Barbier de Séville, par Beaumarchais; Souvenirs d'enfance et de jeunesse, par E. Rénan; Les Rois en exil, par A. Daudet; Considérations sur la grandeur et la décadence des Romains, par Montesquieux; Les Caractères, par La Bruyère; Toute une Jeunesse, par F. Coppée.

Ученици *VIII разреда* читали су: Le Déluge, par H. Sienkiewicz; Jack, par A. Daudet; Tartarin sur les Alpes, par A. Daudet; Misérables, par V. Hugo; Maître de Forges, par G. Ohnet; Colomba, par P. Mérimée; La Dame aux camélias, par A. Dumas fils; Sire, par H. Lavedan; Une Tache d'encre, par R. Bazin; Débâcle, par E. Zola; Le Roman d'un jeune homme pauvre, par O. Feuillet; Les derniers jours de Pompéi par Bulwer; Waterloo, par V. Hugo; Germinal, par E. Zola.

Зајечарска Гимназија

Француски језик: *V разред:* Сем уџбеника нарочите лектире није било.

VI разред: Сем уџбеника нарочите лектире није било.

VII разред: Voltaire Jeannoe et Colin; Le Sage: Histoire de Gll Blas, Recueil de contes et de récits pour la jeuntisse; X. de Maistre: La jeune Siberienne, A. Berquin: Congé, Paul et Victore Margueritte: Poum, V. Hugo: Francinet, Souvestre: Histoire d' Ali-Baba; Le poète et le paysan; Ercman Chatrian: Contes populaires, Voltaire: Zadig, A. Daudet: Lettres de mon monlin.

VIII разред: A. Daudet: Les petites choses; Les contes populaires, Histoire d' Ali Baba, Lettres choisies de madame de Sivigné; Berquin: Le congé; M-me de Bawr: La pièce de cents sous; H. Malot: Sans famille; G. Bruno: Le tour de la France par deux entautes; B. Graivil: Venge ou meurs; Berquin: Le Déserteur; A. Daudet: Les lettres de mon moulin; V. Hugo: Pour les pouvres; Biographies d' hommes célèbres des temps anciens et modernes.

Немачки језик: *V и VI разред:* Сем уџбеника нарочите лектире није било.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

VII разред: Schiller: Die Verschwörung Fiescos.

VIII разред: Goethe: Egmont: Goethe: Aus meinen Leben.

Латински језик: *V, VI, VII и VIII разред:* Сем уџбеника нарочите лектуре није било.

Руски језик: *VII и VIII разред:* сем уџбеника нарочите лектуре није било.

Крагујевачка Гимназија

Немачки језик: *VI разред:* Herder: Cid; Schiller, Baladen und Romanzen.

VII разред: Schiller: Jungfrau von Orlean; Feillet, Miller, Livre des lectures allemandes.

Француски језик: *V₁ разред:* П. Поповић, Француска Читанка; E. Rocherolles: Premières lectures enfantines; Поједини чланци из Récits patriotiques од G. Jost'a и Leport-a.

V₂ разред: П. Поповић, Француска Читанка; La jeune Siberienne — Xavier de Maistre.

VI разред: Lectures primaires (Cours moyen) E. Toutey; Paul et Virginie: B. d. S. Pierra.

VII разред: Charles Bigot: Lectures choisis de francais moderne; Чланци из Часописа: Revues des Revues; Les Annales Politiques et Littéraires, La Semaine Littéraire; Љ. Ненадовић, Писма из Италије.

VIII разред: Alphonse Daudet: Lettres de mon moulin, Contes de lundi.

Латински језик: *V₁ разред: Из Корнелија Непота: 1. Aristides. — 2. Pausanias. — 3. Cimon. — 4. Conon. — 5. Hamilcar. — 6. Hannibal. — 7. Lysander. — 8. Iphicrates. — 9. Phocion. — 10. De regibus. — 11. Pelopidas. — 12. Agesilaus. — 13. Thrasybulus.*

V₂ разред: Cornelii Nepotii vitae: Miltiades; Themistocles; Aristides; Cimon; Lysander; Thrasybulus; Conon; Chabrias; Timotheus; Pelopidas; Eumenes; Phocion; Hamilcar.

VI разред: Caesar, Commentarii de bello Gallico, I, II и III. P. Ovidius, Metamorphoseon I, 89—415.

VII разред: T. Livii Ab urbe condita XXI, 1—34.

P. Ovidius, Metamorphoseon II, 1—328; IV, 55—166; IV, 615—743.

P. Ovidius, Tristium I, 3; IV, 10.

VIII разред: Sallustius, Bellum Jugurthinum: cap. 1—40.

Cicero, Orationes in Catilinam: I et II.

P. Vergilius, Aeneidas II, 1—804.

Руски језик: *VII разред:* Руска читанка, I део, од Н. О. Глушчевиће: 1. Камень; 2. Тысячу золотых; 3. Золото и желѣзо; 4. Изъ дѣтскихъ воспоминаній; 5. Петръ I и мужикъ; 6. Русскій солдатъ; 7. Памятникъ Петру I въ Петербургѣ; 8. Императрица Екатерина II и капитанская дочка; 9. Бѣгство Ломоносова; 10. Жизнь Илюши дома.

VIII разред: Руска читанка за више разреде од Н. О. Глушчевиће: 1. Милостивия; 2. Нищій; 3. Воробей; 4. Ши; 5. Врагъ и другъ; 6. Повѣситъ его; 7. Четыре дня; 8. Дѣтство; 9. Приѣздъ въ Севасто-

БОЛЬ; 10. Воспитаніе Гринева; 11. Буранъ; 12. Портретъ Обломова; 13. Азаматъ и Казбичъ; 14. На Аустерлицѣ; 15. Сроженіе при Бородино; 16. Сѣчь; 17. Дѣсь шумить; 18. Что ты спишь мужичекъ; 19. Сосна; 20. Тучы.

Нишка Гимназија

Немачки језик: *V разред:* J. Кангра. Немачка Читанка.

VI разред: Hugo Weber: Deutsches Lesebuch.

VII разред: Schiller: Jungfrau von Orleans,

VIII разред: Goethe: Aus meinen Leben, I, II и III књ., Schiller, Wilhelm Tell.

Француски језик: *V разред.* Sinbad le Marin.

VI разред: Sinbad le Marin, Zadig.

VII и VIII разред: Les voyages du Gulliver; Balzac: Lé pere Goriot, Gil Blas, Athala.

VIII разред: B. Saint Pierre: Paul et Virginie; Balzac: Eugénie Grandet.

Руски језик: *VII разред:* Читанка Глушчевићкина I део.

VIII разред: Глушчевићка; Читанка II део (домаћа и школска лектира).

Латински језик: *V разред:* Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Alcibiades Cimon, Trasibulus, T. P. Atticus и Aristides (домаћа и школска)

VI разред: G. J. Caesar: Comm. de bello Gallico; P. Ov. Naso: Metamorphoseon libri: Origo mundi, Niobe, Phaethon (домаћа и школска)

VIII разред: Школска: C. Salust. Crispus — Jugurtha (1—80). M. T. Cicero — In Catilinam or. I. II. IV. M. T. Cicero — De officiis lib. I. Vergilius — Aeneis I., II.

VIII разред: Домаћа: C. Sallust. Crispus — Jugurtha. M. T. Cicero in Catilinam or. III. Vergilius — Aeneis III.

VII а в. разред: Школска: T. Livius — Ab urbe condita lib. XXI. P. Ovidius — Tristium lib. I. eleg 1, 2, 3. lib. IV eleg. 10. P. Ovidius — Metamorphoseon lib.: Philemon et Baucis, Ceux et Alcione, Acis et Galathea, Daedalus. Превођене су реченице са српског ради понављања синтактичких правила.

VII а в. разред: Домаћа: P. Ovidius — Metamorphoseon lib. Phaeton Piramus et Thusbe, Lycii in ranas mutati; Tristium Xb. I. eleg. 4—11. T. Livius — Ab urbe condita lib. XXI.

Пољаревачка Гимназија

Немачки језик: *V разред:* Песме: Seume, Der Wilde; Meissner, Die böhmische Mutter; Bürger, Das Lied vom braven Manu; Zedlitz, Die nächtliche Heerschau; Heine, Lorelei, Die Grenadiere; Uhland, Des Sängers Fluch; Goethe, Erlkönig, Der Fischer, Der Zauberlehrling, Reineke Fuchs, I. Ges.; Schiller, Die Teilung der Erde, Der Taucher.

Проза: Die Strassen und Hunde in Konstantinopel, Dornröschen, Der Weinstock, Palm- und Kamel, Der Winter in Petersburg, Ein Stiergefecht in Spanien, Das Erdbeben in Lisabon, Von Paris nach Norwegen, Lohengrin, Die Pest in Athen, Neujahrsnacht eines Unglücklichen.

Превод са српског језика на немачки: Ружан зајам и лепо враћање (Од М. Ђ. Милићевића).

VI разред: Schiller, Balladen: Die Bürgschaft, Der Ring des Polykrates, Die Kraniche des Jbykus, Der Kampf mit dem Drachen, Der Alpenjäger, Das Siegesfest, Der Handschuh.

Проза: Marg. von Bülow, Die Glücksuhr von Wölfis, Tragik im Alltagsrock; Ludwig Ganghofer, Das Geheimnis der Mischung; Richard v. Volkmann — Leander, Die künstliche Orgel, Von Himmel und Hölle; Adolf Schmitthenner, Eriede auf Frden; Ernst Miellenbach, Johannisseggen.

Превод са српског језика на немачки: Ко мање иште, више му се даје (Народна приповетка).

VII разред: Goethe, Hermann und Dorothea, у целини, са разговором на немачком језику.

Проза: Peter Rosegger, Das Felsenbildnis, Das Holzknechtshaus; Detlev von Liliencron, Der Richtungspunkt; Marie v. Ebner — Eschenbach, Die Spitzin, Der Muff.

VIII разред: Goethe, Jphigenie auf Tauris, у целини, са разговором на немачком језику.

Проза: а) из О. Weise, Musterstücke deutscher Prosa: Das Wesen der Bildung, Faust und das sechzehnte Jahrhundert, das Erzgebirge, Die Natur Italiens, Die Stadt Korfu, Deutsch — Ostafrika; б) из Goethe's und Schiller's Prosa: 1. Goethe, Wilhelm Meisters Lehrjahre: Der Dichter, Roman und Drama, Shakespeare, Mignon; Die Wahlverwandschaften: Ueber Grabdenkmäler; Aus meinem Leben — Dichtung und Wahrheit: Erste Begegnung mit Herder. 2. Schiller, Die Schaubühne als eine moralische Anstalt betrachtet; Was heisst und zu welchem Ende studiert man Universalgeschichte? Geschichte des dreissigjährigen Krieges; Wallenstein nach seiner Absetzung, Wallensteins Ende, Die Schlacht bei Lützen. Домаћа лектура: Schiller, Die Braut von Messina.

Француски језик: *V разред:* Француска читанка од П. Поповића, у целини, а при крају године и Le livre de l' école par Ch. Lebaigue.

VI разред: Livre de l' école, choix de lectures expliquées, par Ch. Lebaigue, у целини, и Napoléon à Saint-Helène, од Тјера (од 1 до 30 стране).

VII разред: Из књиге Lettres de mon moulin читано је: а) Avec trois cent millae francs que m'a promis Girardin; б) Les vieux и в) Un décoré du 15. août.

2. Из књиге Premières lectures littéraires од Е. Bauer и Е. de St. Etienne читани су чланци: Ch. Perrault, Le petit Poucet; Fenelon, Le géant Polyphème; La Mennais, Le deux voisins; Malherbe, Le meunier, son fils et l' âne; Le Sage, Le seigneur Gil-Blas; Fénelon, Le pigeon puni de son inquiétude; La Fontaine, Les deux pigeons; J. J. Rousseau, Ma maison de campagne; M-me Desbordes — Valmore, L' écolier; Ern. Legouvé, La patte de dindon; P. J. Stahl, Les quatre cri-cri de la boulangère; Hégésippe Moreau, Le neveu de la fruitière; Lamartine, Le cheval arabe; M-me de Sévigné, Mort de Turenne; Theirs, Passage du St. Bernard par l armée française; Michelet, Jeanne d' Arc; Alfred de Vigny, Mil huit cent quatorze; P. Déroulède, Le clairon; Louis Blanc, Bugeaud et Abd-el Kader; Victor Hugo, Morts pour la patrie.

VIII разред: 1. Am. Thierry, Entrevue d' Attila et de saint Léon; Alex. Dumas, Guillaume Tell recouvre sa liberté; de Baviilemaroqué, Lenchanteur Merlin et le bûcheron ingrat; Walter Scott, La marée montante; F. Coppée, Entrée des Espagnols à Mexico, Montezuma prisonnier des Espagnols, Charles XII et le paysan Müsebek; E. About, Le Pirée et les environs d' Athènes; E. Legouvé, La patte de dindon; Alex. Guiraud, Le petit savoyard; Thiers, Masséna dans Genes и Passage du mont Saint-Bernard; Theophile Gautier, La ronte de Simplon; Thiers, Ney dans la retraite de Russie; Mérimée, Le bataillon corse à Vittoria и L' archéologue et le bandit; Mignet, Experiences de Frankhn sur le fluide électrique; M-me Emile de Girardin, L' éléphant miss Baba; A. Esquiros, Descente au fond de la mer.

2. Преведена су са објашњењима 4 чина Корнејевог Сида.

Латински језик: *V разред:* Ch. Fr. Lhomond, De viris illustribus urbis Romae.

VI разред: C. J. Caesar, Commentari de belo Gallico, lib. I., II., III;

P. Ovidius Naso Metamorphoseom libri: Pyramis et Thisbe, Quattuor aetates mundi; Phaëthon.

VII разред: P. Ovidius Naso, Metamorphosum libri: Orphei mors, Lucium ranas mutati; Tristium lib. I, carm. 2., 3.; lib. II; lib. III., carm. 3., 7., 10.; lib. IV., carm. 10.

T. Livius, Ab. urbe condita libri I. et II.

VIII разред: T. Livius, Ab urbe condita lib. I.

C. Sallustius, Bellum Jugurthinum.

M. T. Cicero, Oratio I., II., III. in Catilinam.

Vergilius Maro, Aeneis, I.

Руски језик: *VII разред:* Читани су и преводјени сви чланци (проза и песме) из Руске читанке од Н. Глушевићке.

VIII разред: Читани су и преводјени сви чланци (проза и песме) из Руске читанке (Russisches Lesebuch) од Dr. E. Berneker-a.

Осим ових читанака, у оба разреда читани су и преводјени и поједини одељци из других руских дела, као опште историје (на руском језику), затим из романа Васкрсење од Л. Н. Толстоја и др.

Ужичка Гимназија

а) У школи

Немачки језик: *V разред:* Hugo Weber, Deutsches Lesebuch.

VI разред: Herder, Cid.

VII разред: Goethe, Hermann und Dorothea; — Schiller, Wilhelm Tell; — Schiller, Одабране баладе.

VIII разред: Goethe, Aus meinem Leben (III и V књ.); — Schiller, Die Braut von Messina; — Goethe, Die italienische Reise.

Француски језик: *V разред:* Француска Читанка II. Поповића и Voyage de Sinbad le Marin.

VI разред: Paul et Virginie.

VII разред: Lettres de mon Moulin (A. Daudet) и Télémaque.

VIII разред: Француска Читанка од др. Плеца; — Oeuvres de François Rabelais, tome I, II, III, IV, V; — Satires, — le Lutrin; — Esther — Athalie, — Racine; — Caractères, tome I, II, III, — La Bruyère.

Латински језик: *V разред:* Lhomond, „De viris illustribus urbis Romae“. Cap. I—XLVII.

VI разред: C. J. Caesaris Commentarii de bello Gallico: I, 1; VI, 11—20; II, 1—35; III, 1—29; IV, 37—38; V, 24—58; I, 2, 39. — P. Ovidii Nasonis Carmina selecta — Metamorphoseon, 1—100.

VII разред: P. Ovidii Nasonis: Carmina selecta — Metamorphoseon, I и II. — Titi Livii: ab urbe condita, XXI.

VIII разред: M. T. Ciceronis: Orationes in Catilinam, I, II, III и IV; — Sallusti Crispi: Bellum Jugurthinum, 1—30, P. Vergili Nasonis: Aeneis II.

Руски језик: *VII разред:* Читанка од Глушчевићке.

VIII разред: Читанка од Глушчевићке и читанка од Бернекера.

б) Домаћа лектира

Немачки језик: *V разред:* За све ученике Хебелов Schatzkästlein.

VI разред: Хофманов „Meister Martin der Küfer“; — Штива из Веберове читанке.

VII разред: Grillparzer (2 дела); — Eulenberg, Eichendorf; — Lindau; — Körner; — Rabe и Göring.

VIII разред: Voss (3 дела); — Kotzebue; — Grillparzer (2 дела); — Fulda; — Spielhagen; — Wolzogen; — Bleibtreu (2 дела); — Kleist (два дела); — Heuse; — Zschokke (2 дела); — Lessing и Bauernfeld.

Напомена. — У VII и VIII разреду вршена је међу ученицима размена ауктора тако да су ученици у току године прочитали више дела. Један недељни час намењен је пропитивању домаће лектире. Том је приликом вођен тачан преглед пређеног градива.

Француски језик: *VII разред:* Emille; — J. J. Rousseau; — Contrat Social; — La Nouvelle Héloïse; — Les Cosaques — Télémaque.

VIII разред: Voyages de Gulliver; — Francinet; — Le temple de Gude; — Thérèse Aubert; — Histoire d' un chasseur; — Prisonniers du Caucase; — Les brigands; — Discours sur l' histoire universelle, tome I, II, III, IV, V; — Mahomet — La mort de César; — Zaire; Traduction des maximes d' Epictète; — Progrés de l' esprit humain, tome I, II.

Руски језик: *VII разред:* Пушкин, Гогољ, Љермонтов, Тургенев и др.

VIII разред: Тургенев, Гогољ, Вереслав, Чехов, Серафимов, Андрејев, Арцибашчев и Горки.

Ваљевска Гимназија

Немачки језик: *V разред:* Читани су и у школи и код куће поједини чланчићи из Читанке г. Јов. Кангрџе.

VI разред: Читани су поједини чланци из Веберове Читанке II део и Sid-а.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

VII разред: Читани су чланци из Веберове Читанке, II део; одломци из Хермана и Доротеја од Гетеа; Jungfrau од Шилера; Minna von Barnhelm од Лесинга; код куће су читане песме Шилера и Гетеа.

Француски језик: *V разред:* Le livre de l' école, cours Supérieure, per Ch. Lébegue.

VI разред: Paul et Virginie.

VII разред: Читани су у школи: Morceaux choisis de prose et de poésie, classe de I (Brunetière et Pellison); Choix de Lettres de mon Moulin et de Contes du Lundi, par A. Daudet; Немушти језик, превод са српског. Домаћа лектира: Paul et Virginie; Réné; La princesse de Clèves, Athalie; Dialogues sur l' éloquence (Fénelon), Discours sur le style (Buffon); Lettres provinciales, Lettres persanes; Considérations sur la grandeur et la décadence des Romains; Le Contrat social, Soirées de Saint Petersburg.

Латински језик: *V разред:* C. Nepotis Vitae; Praefatio, Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Alcibiades, Thrasybulus, Conon, Epaminondas, Pelopidas.

VI разред: C. J. Caesaris Commentarii de bello Gallico: I, II, III et IV. — P. Ovidii Nasonis, Metamorphoseon II. Mundi origo, Aetas aurea, IV actates, Gigantes, Lycaon, Dilivium, Deucalion et Pyrrha.

VII разред: T. Livii: Ab Urbe condita II. Praefatio libri I, Periocha I. I; I. XXI, Periocha I. XXI; I. XXII: Hannibal in Etruriam venit. Pugna ad Trasimennum. P. Ov. Nasonis Metamorphoseon liber I: Dilivium, Deukalion et Pyrrha, Python, Eraphus, Phaethon, Liber II:

Крушевачка Гимназија

Немачки језик: *V разред:* Немачка Читанка од *J. Канрге*; *VI разред:* *Hugo Weber*, Die Welt im Spiegel der Nationallitteratur I, a II део за *VII разред*.

Француски језик: *V разред:* Француска Читанка од *II. Поповаћа*.

VI разред: Histoire de Sindbad le Marin par Galland. — Chateaubriand — Atala — Le Sage — Crispin rival de son maitre. — Theuriet A. — l' Oreil d' ours; Lucil Désenklos. — Dickens Ch. — le Grillon du foyer. — La Fontaine — Fables. — X. de Maistre — la Jeune Siberienne. — Thiers A. — Napoléon à Sainte-Hélène. — Galand — Aladin; Ali Baba. — M-me de Bavr — la pièce de cent sous. — Choix de nouvelles modernes. — H. Mallot — Sans Famille. — B. de Saint-Pierre — Paul et Virginie. — Molière — l' Avare.

VII разред: Les Derniers Peaux-Rouges par Gros. — Galland — Ali Baba. — Sterne — Voyage de Gulliver. — B. de Saint-Pierre — Paul et Vlrginie. — Balzac H. de — Père Goriot. — Clartie J. — la Mansarde. — Le Sage — Gil Blas. — Cervantès — Don Quichotte. — X. de Maistre — la Jeune Siberienne. — About E. — le Roi des montagnes. — Molière — le Malade imaginaire; Tartuf. — Daudet A. — Tartarin de Tarascon. — Lettre de mon moulin. — Sienkiewicz — Une idylle dans la Savane. — Choix de nouvelles modernes. — M-me Fuguiet — le Gardien de la Camargue. — Voltaire — Zadig, Candide, Micromégas. — Topfer R. — Nouvelles génévoises. — Diguet Ch. — Moi et l' autre. — Corneille — le Cid.

Читаоница француска VI и VII разред: Journal des Voyages, Bon Journal, Lecture pour tous, le Matin, Journal de la Jeunesse.

Латински језик: *V разред:* *Corn. Nepotis Vitae:* Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon... и остале главе по избору.

VI разред: *C. J. Caesaris:* Commentarie de bello gallico, lib. I (преводили поједине одељке), и *P. Ovidius:* Metamorphoseon књ. I.

VII разред: *Titus Livius:* Ab urbe condita, XXI књ. и *P. Ovidius:* Metamorphoseon по избору и Tristia.

Руски језик: *VII разред:* Руска Читанка I део, од *H. O. Глушчевића.*

Шабачка Гимназија

Немачки језик: *V разред:* *Goethe:* Hermann und Dorothea и Aus meinem Leben књига 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. и 8. *Schiller:* Jungfrau von Orleans; Heilige Schrift, Neues Testament. Учење на памет разних песама.

VI разред: *Hugo Weber:* Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, II Teil. — Препричавање појединих одељака. Учење на памет разних песама.

VII разред: *Hugo Weber:* Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, II Teil. — Препричавање појединих одељака. Учење на памет разних песама.

Француски језик: *V разред:* *Galland:* Sinbad le Marin.

VI и VII разред: *B. M. St. Pierre:* Paul et Virginie. — Лакии разни чланци из Плецове читанке уз напомене о писцима.

Руски језик: *VII разред:* Читана је искључиво Протићева читанка.

Латински језик: *V разред:* а) *Cornelli Nepotis:* Vitae excellentium imperatorum: Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Miltiades. б.) *L' Homond:* De viris illustribus urbis Romae a Romulo ad Augustum.

VI разред: *C. J. Caesaris:* De bello Gallico; *P. Ovidius:* Metamorphoseon.

VII разред: *Titus Livrus:* Ab urbe condita; *P. Ovidius:* Metamorphoseon.

Брањска Гимназија

Француски језик: *V разред:* Француска читанка II. Поповића, Historie d' Ali-Baba.

VI разред: Gil Blas, Prosper Meriemêae: Colomba, Racine: Iphigénie.

Латински језик: *V разред:* *Cornelius Nepos:* Vitae.

VI разред: *Cesar:* De bello gallico.

Немачки језик: *V разред:* *Musterprose:* превод Frau Hütt, Die drei Brüder, Doktor Allwissend, Haus in Glück, Der Arme und der Reiche, Kindesdank, Das setsame Rezept, Der kluge Richter, Das Mittagessen um Hof, Das vohlfeile Mittagessen; Ein gutes Rezept, Der lustige Quäker, Die Bremer Stadtmusikanten, Der Vettstreit.

VI разред: Musterprosa: *Grimm*: Das Lumpengesindel, Die Bremer Stadtmusikanten, Der Nagel; *Hebel*: König Friedrich und sein Nachbar. Из „Auswahl charakterischer Dichtungen und Prosastücke“; *Theodor Körner*: Körner an seinen Vater; *A. v. Humbolt*: Die Fülle des Lebens in der Natur; *Jakob Grimm*: Schiller und Goethe; Из „Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur“; *Herzog*: Krösus und Solon; *Friedrich Körner*: Herakles oder Herakules; *Hugo Weber*: Die wichtigsten Völker Europas; *Hermann Meier*: Heimweh auf dem Meere; *E. T. A. Hoffman*: Meister Martin, der Kufner und seine Gesellen. Erzählung.

Гимназија професора Зделара

Школска лектура за V разред из Српског језика: Песнички зборник од Јована Максимовића, Смрт Смаил-аге Ченгића од Маџуралића, (учено и напамет) и Српске Народне Песме.

Домаћа: Читани су наши песници и приповедачи, већином у издањима Српске Књижевне Задруге, о чем су ученици усмено и писмено реферовали. Уз то су за све изучене песничке украсе и књижевне облике сами прикупљали примере.

Школска лектура за VI разред из Српског језика: Песнички зборник од Јов. Максимовића, Пера Сегединац од Л. Костића, Тартиф од Молијера. Приче из старо словенске и српско-словенске књижевности од Ст. Новаковића, из Дубровачке лирике (књиге Српске Књиж. Задруге) и Петрачића читанка.

Домаћа: Читана дела разних наших писаца (већином у издањима Српске Књиж. Задруге) и разних монографија и на основу обостране лектуре састављање писменог и усменог суда о појединим писцима нашим.

Јагодинска Гимназија

Немачки језик: *V разред:* *Hugo Weber*: Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur 1—17.

VI разред: *Hugo Weber*: Die Welt in Spiegel der Nationalliteratur, 48—100.

Француски језик: *V разред:* Sinbad le Marin.

VI разред: Gil Blas de Santillane.

Латински језик: *V разред:* *Cornelius Nepos*: Miltiades, Pausanias, Simon, Lysander, Thrasybulus; *Con*, Epanimodas, Pelpida, Hanibal (1, 2, 3, 4, 5, сар.)

VI разред: *Caesar*: De bello galico, lib. I; *Ovidius*: Deucalion et Pyrrha (1—70.)

Пиротска Гимназија

Немачки језик: *V разред:* *H. Weber*: Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, I. део.

VI разред: *H. Weber*: Die Welt im Spiegel der Nationalliteratur, II. део; Heinrich Heine, Florentinische Nächte.

Француски језик: *V разред:* *A. Galand*: Sinbad le Marin.

VI разред: *G. Bruno*: Francinet.

Латински језик: *V разред*: Из Ломонда: *Urbis Romae viri illustres*.

VI разред: Из Цезарова Галског Рата: IV, 1—38 Из Овидијевих *Метаморфоза*: 1. *Musae et Prerides*. — 2. *Ceres et Proserpina*. — У ово животноме Цезаров и Овидијев.

Чачанска Гимназија

Немачки језик: *V разред*: давати је ученицима да читају у школи и код куће: *Die Welt im Spiegel de Nationalliteratur (erster Teil)* а код куће: *Kinder-und Hausmärchen von Brüder Grimm* и *Hermann und Dorothea von Goethe*.

VI разред: давати је ученицима да читају у школи и код куће: *Musterprosa von Karl Hessel (zweiter Teil)*, а код куће: *Kinder und Hausmärchen von Brüder Grimm* и *Sammlung deutscher Aufsätze von Krumbach — Spindler*.

Француски језик: *V разред*: давати је ученицима да читају у школи и код куће: француска читанка од Павла Поповића и *Sinbad le Marin* par A. Galand са објашњењем и речником од Старчевића.

VI разред: давати је ученицима да читају у школи и код куће исто што у *V разреду* и још *Histoire d' Ali-Baba* par Galand.

Латински језик: *V разред*: давати је ученицима да читају у школи и код куће: из *C. Nepotis liber de excellentibus ducibus exterrarum gentium: Praefatio, Miltiades: Themistocles, Aristides, Pausanias, Simon* и *Eraminondas*.

VI разред: давати је ученицима да читају у школи и код куће: *C. Julii Caesaris Commentarii de bello Gallico, liber VII, P. Ovidii Nasonis Metamorphoseon libri: Chaos, origo mundi, quattuor aetates mundi et gigantes* и *apothoeosis Caesaris*.

Женска Гимназија у Београду

Српски језик: *V разред*: Примери из старе српске књижевности од Ст. Новаковића. — Песме Ј. Суботића (епске). — Смрт Смаил аге Ченгића. — Невеста Љутице Богдана од Шапчавина. — Народне песме.

VI разред: Дубровачка антологија (издање С. К. Задруге). — Сузе сина разметнога. — Дубравка. — Срамежљиви љубавник (Гундулић). — Новела од Станца (Марин Држић). — Пера Сегединац (Л. Костић). — Тартиф (Молијер). — Хамлет (Шекспир).

VII разред: Сатир (Рељковић). — Живот и прикљученија (Доситеј). — Разговор угодни (Качић — Миошић). — Лажа и паралажа. — Кир Јања (Стерија). — Песме. — Дневник (Матица Српска). — Сарајлијеве лирске песме. — Вук.

VIII разред: Новији и старији писци (као школска и домаћа лектира).

Немачки језик: *V разред*: Шилерове, Биргерове и Уландове песме.

VI разред: *Jungfrau von Orlean*. — Песме Шилерове и Гетеове.

VII разред: *Dichtung und Wahrheit*. — Хасан агиница од Гетеа. — Хердер. — Лесинг. — Књижевност до другог цветања.

VIII разред: Die Braut von Messina. — Die Glocke од Шилера, Dichtung und Wahrheit од Гетеа.

Француски језик: *V разред:* Lectures choisies de français modernes, од Шарла Биво. — Lettres de M-me de Sevigné. — Граматика Ларусова.

VI разред: исто.

VII разред: Morceaux choisis des auteurs francais, од Алберта Каена, IV. Cid (Корнеј). Атала (Расин). Oraison funébre de la duchesse d'Orléans, од Босије. Домаћа: Les Manuscrits de ma mère, Graziella, од Ламартина.

VIII разред: Le femmes savantes, од Молијера. La correspondance avec Frédéric II, од Волгера. Voyage en Orient, од Ламартина.

Латински језик: *V разред:* Читанка од М. Живковића, I и II део, Корнелије Неот.

VI разред: Читанка од М. Живковића, II. De viris Illustribus urbis Romaea Romulo ad Augustum Lhomond.

VII разред: Корнелије Неот. Салутеје. Bellum Catilnae. Цицеронова прва беседа противу Катилине.

VIII разред: Тит Ливије, Салуст.

Руски језик: *VII и VIII разред:* Достојевски, Тургенјев, Толстој.

Женска Приватна Гимназија у Нишу

Немачки језик: *V разред:* Nebelungen, Lieder, Fabeln.

VI разред: лирске песме: Goethe, Heine, Schiller.

Француски језик: *V разред:* Ali Baba, Sinbad le Marin.

VI разред: Le fourde le France J. Bruno.

Латински језик: *V разред:* Corn. Nepos — Vitae Multiades, Themistocles, Aristides, Lysander.

VI разред: C. Sallustius, Cathilina, P. Ovidius, Metamorphoseon Deucalion et Pyrrha — Philemon et Baucis, Tristium libri.

VIII

Наставничке књижице

Прва Београдска Гимназија

У књижици прве београдске гимназије било је по инвентару до краја школске 1908—9 године свега 2604 нумера. Приновљено је дванаест нумера, већином поклони писаца и издања Краљ. Српске Академије Наука, и поклон Министарства Финансија.

У току године књижицом се служио мали број наставника због неподесности локала, у који је књижица смештена. Покушавано је да се врате књижици књиге које су изузели наставници који више нису са службом у овој гимназији, али без великог успеха.

И ове је године књижица примала ове листове и часописе; Просветни Гласник, Летопис Матице Српске, Српски Књижевни Гласник

Revue Pédagogique, L' Enseignement Mathématique, Zeitschrift für Gymnasialwesen, Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik, Neue Bahnen, Oesterreichische Mittelschule, Lehrgänge und Lehrproben, Archiv für slavische Philologie.

Друга Београдска Гимназија

Наставничка књижница има по инвентару 1254 броја. — У току школске 1908—9 године приновљена су ова дела:

Купљено је 19 разних научних књига.

Добивено је на поклон од Краљевске Српске Академије Наука пет књига, од Друштва Св. Саве једна књига, од Министарства финансија 6 књига, и од Универзитета једна књига.

Овом су се књижницом користили наставници у великом броју, али колики је тачно број књига које су у овој школској години узимале на послугу, не зна се, јер су се књиге издавале по реверсима који се враћају кад се књига врати. Књижничар је био Милош Зеcheвић професор.

Трећа Београдска Гимназија

У наставничкој књижници, број књига износи на крају школске године 758. У току године узето је на читање 26 дела и то: из књижевности 18, из наука 38. Уведене су у каталог нове 94 књиге.

Београдска Реалка

Књижница има 734 броја. Од њих долази на научне књиге 504 броја, на књиге из књижевности 76, на историју 37, на речнике 12 и на разне књиге и часописе 105 бројева.

Зајечарска Гимназија

Почетком ове школске године довршено је преуређење књижнице и написани су нови каталози. Приликом преуређивања нађено је, да се поједине књиге налазе код ранијих наставника ове гимназије, који их још нису вратили. Кораци учињени ради повраћања књига довели су само до делимичних резултата.

У књижници има за сада 1057 дела (књига, листова и часописа) на српском и страним језицима. По врстама књиге су груписане овако: 1. Религија, Философија и Педагогија; 2. Математика, Физика и Астрономија; 3. Природне Науке (с Хемијом); 4. Историја и Географија; 5. Државне Науке; 6. Класична Филологија; 7. Словенски језици и књижевности; 8. Немачки језик и књижевност; 9. Француски језик и књижевност; и 10. Вештине.

У току ове године служило се књижницом 17 лица.

У току године Гимназија је примала за књижницу ове часописе и листове: Дело, Срп. Књ. Гласник, Просветни Гласник, Босанску Виљу, Lherproben und Lhergänge, Српску Ријеч, Вардар и Мусават.

Послали за књижницу: *Срп. Краљ. Академија*: 12 књига, *Управа Држ. Статистике*: Статистички Годишњак; и *В. Малина*: Немачку граматiku и Немачку вежбанку с речником.

У току године купљене су за књижницу три књиге.

Крагујевачка Гимназија

У књиžници има 1000 дела из свих струка научних.

У току године служило се 20 наставника разним књигама.

Приновљено је (купљено и добивено на поклон) 80 дела из разних грана научних.

Нишка Гимназија

Књиžница свега 1630 дела. Књиге су махом научне садржине. У току 1908—9 године служило се књигама 15 наставника. Приновљено је:

а) Од Министарства: Вл. Борђевић — Историја српско-бугарског рата; Статистички годишњак Краљевине Србије за 1906.

б) Поклоном: од д-ра *Св. Марковића, П. Манојловића, Матице Српске, Срп. Књиж. Задруге, Друштва Св. Саве, Академије Наука, Жив. Дачића, Св. Радовановића, Пере С. Павловића.*

в) Куповином: једанаест књига.

Пожаревачка Гимназија

Књиžница има 1355 дела у 3272 свеске. Књиге су већином научне садржине (највише из филолошке, историјске и педагошке групе наука) и нешто забавне. У току године узето је на читање 80 стручних дела, изузимајући часописе. Приновљено је у овој школској години 28 дела у 92 свеске.

Ужичка Гимназија

Гимназија прима ове часописе: Просветни Гласник, Наставник, Срп. Књиж. Гласник, Дело, Здравље, Народно Здравље, Lehrproben und Lehrgänge, Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien, Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik и Revue Universitaire.

У овој школској години повећан је инвентарски број у гимназијској књиžници.

Ваљевска Гимназија

Наставничка књиžница има 1794 разна дела на српском, бугарском, руском, немачком и латинском језику. Дела су махом научне садржине; мали је број књига из белетристике. У току године узимано је на читање 80 разних књига. Неке су књиге давале на читање и приватним лицима, који су чланови Грађанске Читаонице у Ваљеву.

У току 1908—1909 књиžница је увећана 301 делом и то: а) из књига, које је поклонио гимназији г. Љуба Молеровић, економ из Врачевића, 207 дела; б) од Срп. Краљ. Академије 7 књига; в) од појединих школа 53 књиге; г) од писаца 3 књиге; д) од појединих друштава 4 књиге; ђ) од Министарства Просвете 2 књиге; и) гимназија је набавила из канцеларијских трошкова 25 књига.

Крушевачка Гимназија

Књиžница има око 1215 дела са 2580 свезака. Ове школске године приновљено је: Поклоном од *Академије Наука*: Споменица д-ру Ник. Крстићу ;од *Управе Државне Статистике*: Статистички Годишњак XI за 1906 годину; од *Српског Геолошког Друштва*: V година 1907.

Шабачка Гимназија

Гимназијска књижница броји по инвентару 1774 дела у 3998 свезака, од којих је 295 дупликата, 46 трипликата, 1104 повезаних и 2894 брошираних; — у вредности 15474.55 динара.

У току ове школске године књижница је примала ове часописе и листове: Српске Новине, Подринске Новине, Дело, Српски Књижевни Гласник, Народно Здравље, Наставник, Просветни Гласник, Zeitschrift für das Gymnasialwesen и Lehrproben und Lehrgänge.

Књижница је увећана поклонима: *Министарства Просвете и Српске Краљевске Академије*.

Набавила управа гимназије: О Шмајловој Ботаници од М. М. Томића; Шмајлови описи животиња од М. М. Томића; Историја српско-бугарског рата, од д-ра Влад. Борђевића.

Поједине књиге поклонили су овој књижници: г.г. *Душан Бркановић*, управник шабачког пореског одељења; *Љуба Миљковић*, проф. у пензији; *Милосав Куртовић*, генер. конзул у пензији; *Никола Јанчић*, професор; *Милан С. Шилак*, професор; *Влад. Малина*, учитељ из Београда; *Драг. Степановић*, инжињер; д-р *Михаило Гавриловић*, држ. архивар; д-р *Свет. Марковић*, лекар из Београда; *Геолошко Друштво, Универзитет*; *Тодор Радивојевић*, професор; *Милан Андоновић*, професор у пензији; *Оштина Шабачка*; г. *Милан Ђ. Милијашевић*, суплент; *Министарство Привреде*.

Врањска Гимназија

Крајем ове школске године књижница је имала дела:

Научних	647	нумера (дела)
Забавних	392	нумере "
Листова и извештаја	77	нумера "
Школских закона и уредаба	24	нумере "

или укупно 1140 нумера (дела), од којих је у току ове године приновљено научних 12 а забавних 6 дела. Поклоном су приновљена издања Српске Краљевске Академије и Управе Државне Статистике а остала дела куповином.

Књижницом се служило 12 наставника.

Јагодинска Гимназија

По инвентару наставничка књижница има 784 броја са 2002 књиге научне и забавне садржине и часописа. У току године служили су се књижницом наставници ове гимназије. Приновљено је у овој години 48 књига.

Пиротска Гимназија

Ова књижница има 789 разних дела (1756 свезака). Служило се 8 наставника, наставнице Женске Гимназије и 1 ученик VI разреда.

Чачанска Гимназија

По старом инвентару има преко 1400 бројева разних књига. Али пошто се сад књиге поново инвентаре, то се не може рећи, колико има белетристичких и стручних дела и часописа. У току ове школске

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

године књижицом се служило 10 наставника и 6 ненаставника. Од књига у овој школској години приновљено је куповином седам књига; *Академија Наука* послала је своја издања на поклон.

Књижница стално прима: „Просветни Гласник“, „Дело“, Српски Књижевни Гласник“ а почетком ове — 1909 године отпочето је примање и два страна часописа.

Приватна Алексиначка Гимназија

Школска књижница броји 360 дела. Књигама су се служили наставници. У току године приновљена су четири дела.

Лесковачка Гимназија

Наставничка књижница има 659 бројева, а око 1000 свезака. Књиге су разноврсног садржаја: за белетристику, историју, земљопис, математику итд.; бројно су најбоље заступљене књиге белетристичног и историјско-филолошког садржаја; у тој струци је и највише приновљено. Велики део књижнице чине застарели и неупотребљиви уџбеници.

Књижицом су се служили сви наставници.

У току школске године у књижници је приновљено 20 књига, и то Поклоном *Академије Наука*, *Друштва Св. Саве*, *Управе Државне Статистике*, г.г. *Милана Томића* и *Вл. Милине*, наставника.

Неготинска Гимназија

Наставничка књижница има 1010 дела разне научне садржине на српском, немачком и француском језику; служили су се само наставници.

У овој години није ништа приновљено.

Смедеревска Гимназија

Свега по инвентару у књижници има 711 дела у 2054 свеске. Књижница прима часописе: „Дело“, „Српски Књижевни Гласник“, „Просветни Гласник“. Књижевну Задругу“ и лист „Вардар“. Књижицом се служило 20 лица. Није приновљено ништа.

Виша Женска Школа и Женска Гимназија у Београду

Наставничка књижница има 1155 дела. Приновљено 8 дела. Узета је на читање 71 књига. За читање највише је узимано из новије књижевности од наших, дубровачких и хрватских писаца; затим из области филологије, из области природних наука, историје и забавне књижевности.

Ове године примане су: Српске Новине, Народно Здравље, Учитељ, Дело, Lecture pour tous, а за женски рад: Wienermode, Frauenfleiss, Modenwelt.“

Приватна Женска Гимназија у Нишу

Броји 23 врсте књига, незнатне садржине са школским уџбеницима ранијег издања. Читан је лист „Народно Здравље“, „Родољуб“

www.инд. Шта ћемо и како ћемо“. Приновљена је само „Велика Дидактика“ од А. Коменскога, у преводу г. Ј. Миодраговића.

Виша Женска Школа у Крагујевцу

У наставничкој књијници има 522 дела, и то: научних 412, забавних 110. На послугу су узимане из ове књијнице поглавито стручне књијге. Узимало их је свега 16 лица.

Ове школске године увећана је књијница поклоном *Академије Наука, Управе Државне Статистике, Одбора Стаменковићеве Задужбине*. — Купљено: Књијге и писци, др Ј. Скерлић. — Од часописа прима само Просветни Гласник.

Наставничка књијница обогаћена је ове године неколиким ваљаним књијгама, које су стараоци масе поч. Љубице Анастасијевићке, бив. наставнице ове школе, поклонили школи.

Виша Женска Школа у Шапцу

Наставничка књијница броји по инвентару 537 дела у 1188 егземплара. У току ове године књијница је примала ове часописе: Просветни Гласник, Српски Књијевни Гласник, Народно Здравље, Наставник, Дело и Српске Новине.

Ова је књијница постала из књијнице пређашње Девојачке Лозничке гимназије и доста великог броја књијга, које је поклонила књијница Шабачке гимназије и Државна Штампарија. Услед тога су књијге врло разнолике. Издања Српске Краљ. Академије Наука су непотпуна, као и Српске Књијевне Задруге.

Остале се књијге могу поделити у ове групе:

Књијевне (белетристичке), филолошке, философске, историјске, географске, математичке и природних наука, часописе, путописе, статистичке, извештаје и календаре са шематизмом. — Највише се служиле наставнице делима из својих предмета као природних наука, језика итд. Уз то су читани сви часописи, којима ова књијница располаже.

IX

Бачке књијнице

Прва Београдска Гимназија

Бачка књијница има 1141 књијгу, и то српских 591, немачких 116, хрватских 72, часописа 342, новокупљених књијга 120.

Читани су ови писци: *српски* Лаза Лазаревић (23), С. Сремац (19), П. П. Његош (18), Ј. Веселиновић (17), Б. Нушић (15), Б. Станковић (15), Л. Комарчић (14), Љ. Ненадовић (14), С. Ђоровић (13), Р. Домановић (13), С. Ранковић (12), К. Трифковић (11), Ст. Поповић (10), М. Милићевић (9), М. Ненадовић (9), М. Цветић (8), Св. Марковић (7), М. Видаковић (6), А. Карабеговић (6), М. Глишић (8), М. Цар (5), Стј. М. Љубиша (4); *Страни*: Жил Верн (30), Л. Н. Толстој

(15), Врац (13), Чарлс Дикене (10), В. Иго (9), А. Валтер (9), Верос (9), Судерман (8), Н. Елиот (8), М. Рођевичевна (8), В. Шекспир (8), Гете (8), Сјенкјевић (7), Дима Син (6), Е. Амчис (5), В. Скот (5), Ј. Шер (4), А. Тенисон (4), Ж. Оне (4), Петефи (3).

Књижница је примала Срп. Књ. Задругу, Књ. Гласник, Дело и Летопис.

Друга Београдска Гимназија

Ова књижница има 946 књига на српском, немачком и француском језику. Књиге су забавне, поучне и часописи; набављене су из школске касе.

Ове школске године купљено је за ову књижницу: 1) Шмајлови описи животињских врста у преводу Милана Томића, проф.; 2) О човеку од Шмајла, у преводу Мил. Томића, проф.; 3) О Шмајловој ботаници, Мил. Томић, проф.

Овом су се књижницом ученици врло мало користили, нарочито због оскудице у повезу.

Трећа Београдска Гимназија

У почетку ове школске године у књижници је било 739 дела. У току године до маја месеца приновљено је 110 дела, те је на крају године било 849 дела. Књиге су разне врсте забавне и научне садржине.

Књиге су издаване 25 пута и прочитано је 695 дела. Чланова који су читали стално било је око 45.

Највише су читана дела забавне садржине, а доста и научних. Највише су читани ови писци:

а) српски: Стеван Сремац, Радоје Домановић, Павле Поповић, Јован Скерлић, Милорад Шанџаџин, Бранко Радичевић и други.

б) страни: Лав Толстој, Тургенев, Алфонс Доде, Пушкин, Шекспир, Виктор Иго.

Књижница је била претплаћена и на неколико књижевних листова.

Збор је одредио, да сваке године из дружинске благајне одреди по 50 динара за куповину књига.

Београдска Реалка

Ова књижница располаже са 450 комада књига, махом забавних којима су се служили ове године већином ученици нижих разреда III и V.

Највише су читане књиге: Приповетке од Ј. Веселиновића, Вукадин и Лимунација на селу од Ст. Сремца, Жил. Вернова дела и Девет прича од Бранислава Нушића.

Књижница је основана 11 децембра ђачком иницијативом а по одобрењу Професорског Савета.

За набављање нових књига у благајни има 60,60 динара.

У овој школској години набављено је 39 комада књига.

Зајечарска Гимназија

Књижница Ђачке дружине дели се на научну и забавну. Научна има 109 листова и 555 књига, а забавна 655 књига. —

Брагујевачка Гимназија

Основана је почетком 1893—4 шк. год. Има 1546 дела научних и забавних из српске, немачке, француске и руске литературе. У току ове школске године служило се њоме 486 ученика. Највише су читана ова дела: Српске народне песме (19 пута), приповетке Јанка Веселиновића (17), дела Ђуре Јакшића (13 пута), дела Љубе Ненадовића (13 пута), „Отаџбина“ Вл. Борђевића (12 пута), „Горски Вијенац“ П. Петровића-Његуша (11 пута), „Ускок“ С. Матавуља (10 пута), „Подвала“ М. Ђ. Глишића (10 пута), „Царев Гласник“ Жила Верна (10 пута), Приповетке Ивана Тургењева (9 пута), Приповетке М. Ђ. Глишића (9 пута), „Хајдук Станко“ Ј. Веселиновића (9 пута), „Плаовиград“ Ж. Верна (8 пута), „Робинзон Крусе“ (7 пута), „Дим“ Ив. Тургењева (7 пута), Приповетке Л. Толстоја (7 пута), „Оцеви и деца“ Ернеста Легувеа (7 пута), „Покондирена тиква“ Јов. Ст. Поповића (7 пута), „Слике и догађаји из Азије“ А. Грубе-а (7 пута), „Листићи“ Св. Николајевића (6 пута), „Новина“ Ив. Тургењева (6 пута), „Омер Челебија“ М. Ђ. Милићевића (6 пута), „Тврдица“ од Молијера (6 пута), „Велимир и Босилка“ М. Видаковића (6 пута), „Моје симпатије“ М. Цара (5 пута), „Кумјасинови“ А. Гревиле (5 пута), „Ивкова Слава“ Ст. Сремца (5 пута), „Златарево злато“ А. Женое (5 пута), „Историја једног младића“ Р. Хапта (5 пута), „Историја француског Сељака“ Ер. Жавријана (5 пута), „Песме“ Бр. Радичевића (5 пута), „Истинска служба“ Потапенка (5 пута), „За просвету и слободу“ Ст. Бошковића (5 пута), „Песник и свет“ Крашевског (5 пута), „Фауст“ И. Тургењева (5 пута), „Ромео и Јулија“ В. Шекспира (5 пута), „Тамо амо по Истоку“ М. Јовановића (5 пута), „Пера Сегединац“ Л. Костића (5 пута), „Песме“ В. Илића (5 пута), „Ревизор“ Н. Гогоља (5 пута), „Приповетке“ М. Шапчанина (5 пута), „Никола Тесла“ Ђ. Ставојевића (5 пута), „Појезија у прози“ И. Тургењева (5 пута), „Смрт Смаил-аге Ченгића“ И. Мажуранића (5 пута), „Хиљаду и једна ноћ“ (5 пута), и „Дубравка“ И. Гундулиће (5 пута).

Најмање су читана историјска и етнографска дела.

Огромну већину читалаца сачињавали су ученици: IV, V и VI разреда.

Ове године приновљено је само последње коло Српске Књижевне Задруге.

Књижница не располаже никаквим новчаним средствима.

Нишка Гимназија

Ђачка књижница има 1500 књига, које су по садржини распоређене у три књижнице на 1) научну, 2) белетристичну, и 3) дечју књижницу. Ове године је књижница добро посећивана. Највише су читане белетристичке књиге, па дечје, па научне.

Пожаревачка Гимназија

Књижница је на крају прошле године имала 983 које књига, које часописа. У току ове школске године приновљено је 120 књига и часописа, те сад има 1136 књига и часописа. Књиге у књижници су забавне, поучне, научне и песме. У току ове године њоме се служило 56 редовних и 4 нередовна члана. Од српских писаца највише се читао М. Б. Милићевић и Јанко Веселиновић, а најмање Б. Кнежевић. Од страних пак највише Александар Дима Отац и Понсон ди Терај, а најмање Шилер. Од приновљених књига 18 су поклон Вој. Бајкића, матуранта; по једна књига поклон од: г. Б. Ђорђевића проф., од Обреновачке основне школе, Министарства просвете и г. А. Ј. Стевановића, проф. Универзитета; 50 разних дела поклон од г. Милоша Динића, директора гимн.; 35 књига поклон од г. М. Ј. Миладиновића, проф., а остале су набављене куповином и претплатом.

Од часописа ове је године примано: Дело, Српски Књ. Гласник, Босанска Вила, Бранково Коло, Народно Здравље и Бранич.

Књижница је постала појединим поклонима и куповином од чланских улога. Ове је године утрошено за куповину књига и претплату на часописе 90 динара а остало је готовине 88'10 дин., која ће се већином употребити за набављање књига и попуњавање књижнице.

Ужичка Гимназија

Бачка књижница у току ове школске године примала је ове часописе: Српски Књижевни Гласник, Дело и Летопис Матице Српске. Прочитано је у овој години 69 књига. Са овим приновама књижница има 657 књига и то ових врста: линовистика, књижевност, друштвене науке 471; географија и историја 123; математика 10; физичке науке 16; природне науке 37 књига. У току прошле годи узето је на читање 1343 књига, а служило се књигама 95 ученика. Највише су читани литерарни списи (приповетке и песме), а најмање математичка и физичка дела. Ова књижница постала је поклонима а доцније се увећавала куповином од ђачких улога и поклонима. За набављање књига и попуњавање има готовине 27,75 динара.

Ваљевска Гимназија

Бачка књижница има 639 дела у 865 свезака. Књиге су већином на српском језику, а мали број на немачком, француском и латинском језику. Књиге су већином из белетристике, а мали је број научне садржине. У овој години је приновљено 195 дела у 335 свезака. Највише од приновљених књига добијено је из књига, које је гимназији поконио г. *Љуба Молеровић*, економ из Врачевића. — Ученици су се служили са 493 књиге. Највише су читане књиге Срп. Књ. Задруге.

Ова књижница је саставни део ђачке дружине „Чика Љуба“, и новац од добијених улога чланова дружине служи за набавку књига. На дан 25 маја ове год. готовина је износила 48,85 динара.

Крушевачка Гимназија

Бачка књижница основана је 1884 год. прилозима ђачким. Броји око 1272 књига и часописа на српском и страним језицима. Књиге су

већином белетристичне садржине, а има неколико и научних. У току ове године прочитано је 1137 књига и часописа и то 1002 на српском и 135 на страним језицима. Од српских писаца највише су читани: Б. Јакшић, Бр. Нушић, Ј. Јовановић Змај, Ј. Ст. Поповић, В. Илић, Драг. Илић, Авдо Карабеговић, Сима Сарајлија, Ј. Суботић, Доситеј Обрадовић, Ј. Веселиновић, д-р Никола Вулић, В. Дојчиновић, Јоаким Вујић, Лаза Лазаревић, К. Трифковић, П. Петровић—Његош, и др. Од страних писаца највише су читани: В. Иго, Гете, Пушкин, Гогољ, Молијер, Вернер, Лесинг, Шилер, Толстој и др.

Приновљено је ове године: последње коло Књиж. Задруге, Срп. Књижевни Гласник, Босанска Вила, и листови Бока и Македонија. Ови журнало и листови набављени су дружинским новцем. Осим тога добивено је од тројице ученика на поклон 14 комада разних белетристичних књига.

За ову годину одређена је књијници сума од 500 дин. из касе Фонда средњих школа, на попуно одабраним књига.

Шабачка гимназија

Бачка књијница имала је у почетку школске године 1317 дела, већином дупликата и трипликата. У току године књијница је добила на поклон 40 књига, те сада по инвентару има 1357 књига. Све су ове књиге, с малим изузетцима, тврдо повезане. — Садржина им је, углавном забавна, а има их и поучне садржине. — Књијницом се служило 98 ученика, читајући највише књиге забавне садржине.

Књијници су поклонили: Г. *Милосав Куртовић*, ген. конзул у пензији, „Братство“ XII и XIII; г. *Никола Савић*, управитељ В. Жен. Школе, „Историја Шапца“; г. *Никола Јанчић*, професор, „Васпитни чланци“; г. *Тодор Радивојевић*, проф., г. *Милан Милијановић*, суплент, *Станислав Тадић*, уч. VIII разр. гимн. *Драгољуб Герасовић*, ђак.

Књијница је постала у исти мах кад и ђачка дружина „Поука“, чија је она својина; с почетка су нешто књига поклонили дружини сами ученици ове гимназије, који су дружину и основали, а доцније је већина књига набављена из дружинске готовине, од улога редовних и помажућих чланова. — Крајем ове школске године остало је 44 дин. у готову новцу за набављање нових књига и других потребних ствари.

Врањска Гимназија

Бачка књијница, је доста богата, нарочито листовима. Њеним књигама служе се чланови ђачке дружине. Књијница је постала поклоном или куповином књига из улога њених чланова. Има сад 1430 дела. Ове године приновљена су 102 дела: поклоном 92, а куповином 10. Никола Станојевић, уч. IV разр. поконио је 32 дела у вредности преко 30 динара те према правилима постаје дружински добротвор. Дружина је примала листове: „Босанску Вилу“, „Срп. Књ. Гласник“, „Дело“ и „Glas Matice Hrvatske“. Највише су читане приповетке, особито наших млађих приповедача. Бази нижих разреда наклоњени су романтичним стварима. Песме се читају мало. Од научне прозе читани су највише литерарни и други, научни, есеји и дела из психологије, приступачна ученицима. Мало се читају дубровачки песници, а још мање хрватски писци.

Просечно сваког месеца било је 66 чланова читача: 40 редовних (Ђаци IV, V и VI р.), и 20 ванредних (Ђаци I, II и III разреда) који имају права служити се књижном. На читању је било 600 ученика. Улог редовних чланова је 0·30, а ванредних 0·20. Приход је био 50·90 дин. Готовина 11,70.

Приватна гимназија проф. Влад. Зделара у Београду

У књижном има 260 књига. Књиге су научне и забавне садржине. Књижном се служило ове школске године 70 ученика. Највише су читане књиге Књижевне Задруге. У току ове године приношено је куповином 12 књига.

Јагодинска Гимназија

Књижном има 558 књига научне и забавне садржине и часописа. Књижном се служило у току године 58 ученика. Највише су читане књиге забавне садржине, а најмање научне. У овој години приновљено је 105 књига.

Књижном је постала поклоном наставника и ученика ове гимназије и добротворним улозима г. Сретена Николића, директора и пок. Јована Јовановића, бив. порезника. Готовине има 95,15 динара.

Пиротска Гимназија

Књижном је радила од 1/VI 1908 до 14/V 1909. год.
Има ове године 585 свезака.

Р А З Р Е Д	I	II	III	IV	V	VI	СВЕГА
Један ученик прочитао је највише књига:	—	32	14	19	25	20	110
„ „ „ најмање „	—	7	2	1	1	1	12
Цео разред прочитао књига:	—	62	16	93	90	65	326
Служило се ђака:	—	4	2	9	13	8	36

За књижном је купљено 8 књига, а поклоном је добивена 21 књига.

Чачанска Гимназија

По инвентару књига има 690 ком. Књиге су већином романи, песме и приповетке.

Највише су читане приповетке (већином српских писаца као: Ј. Веселиновића, Лазе Комарчића, Милована Глишића, Стјепана Митрова Љубише, Светолика Ранковића, Симе Матавуља...) Од песама највише су читане песме; Ђуре Јакшића, Бранка Радичевића, Војислава Илића, Змај Јована Јовановића... Најмање је читана литература на немачком и француском језику. Ове школске године књижном је приновила приличан број књига, и то све посредством ђачких поклона. Књи-

нином је се служило 62 ученика. Књижница је постала већином разним доклоњима а много мање куповином од чланских улога. Пошто члански улог није уредно плаћан то у каси има мало новаца за набављање књиге.

Лесковачка Гимназија

Бачка књижница има 417 бројева, у којој преовлађује белетристика. Употребљавали су је ученици III и IV разреда. Књижница је основана ранијих година од самих ученика иницијативом професора. Дела се набављају ђачким улозима и поклонима.

Следеревска Гимназија

По инвентару има у ђачкој књижници 114 дела у 119 свезака. Књижницом се служило 30 ученика. Већином је читана белетристика, затим српске народне песме и приповетке и историјска дела. Ову је књижницу засновала сама гимназија.

Виша Женска Школа и Женска Гимназија у Београду

Бачка књижница има 400 дела у 713 свезака. Књижница је и ове године дата на употребу и руковање „Заједници“ друштву ученица Женске Гимназије.

В. Ж. Школа у Крагујевцу

Књижница дружине „Полет“ има 131 дело у 190 свезака.

Књижницом се служило 105 читалаца, од којих је највећи број узимао на читање књиге из Књижевне Задруге, а најмањи број је читао историјска дела.

Књижница прима ове листове: „Учитеља“, „Просвету“, „Босанску Виљу“ и „Дечју Психологију“. Ова је књижница била раније део ђачке књижнице, па кад је постала дружина „Полет“, онда је дата „Полету“ у својину.

Прошле године књижница је примила још часописе: „Дело“ и „Српски Књ. Гласник“, али због оскудице у новцу морала је ове године да одрекне примање ових листова.

В. Ж. Школа у Шапцу

Број књига износи 257. Књига има научних и забавних. Књижницом се служило 110 ученица. Ученице I и II разреда читале су највише дела Јанка Веселиновића, Вука Ст. Караџића и Бранка Радичевића. Мање су читана научна дела. Ученице III и IV разреда највише су читале дела Љубе Ненадовића, Књижевни Гласник и критичке студије Љ. Недића. Најмање су читале књиге: Тесла, Рат и Мир, Моја Мати. Историја Савремене Образованости, Отаџбина.

Књижницу ову основале су ученице уз припомоћ својих наставница приложивши књиге за њу. Она је се даље множила поклонима од разних лица као и куповином.

У току ове школске године приновљено је 46 књига, од којих су неке поклоњене а неке купљене.

Новаца за набављање и попуњавање има 185,90 дин.

X

Бачке Дружине

Прва Београдска Гимназија

„Нада“

(1908—1909. шк. год.)

Чланови управе:

Председник *Божидар Пурић* VIII₁, потпредседник *Божја Поповић* VIII₁, благајник *Стојан Церовић* VII₂, књижничар *Војислав Славнић* VII₁, деловођа *Србољуб Мијатовић* VII₁.

У овој школској години Дружина је имала петнаест редовних састанака, три ванредна и два свечана. Први свечани састанак држан је на Св. Саву, а други 22 марта 1909 год. кад је Дружина прославила своју четрдесетогодишњицу.

На конкурсима о прослави награђени су ови радови:

а) *у стиху*: 1. Бож. Пурић VII₁: У загрљају.

2. Срб. Мијатовић VII₁: Луда.

в) *у прози*: 3. Ђ. Венчанац VII₁: У понору.

4. Ст. Церовић VII₂: Вуле „Жољо“.

На редовним састанцима читани су и примљени ови радови:

I Оригинални радови:

а) *у стиху*: 5. Б. Пурић VIII₁: Из љубавних момената I—VIII, 6. С. Борисављевић VII₁: Светоме рату, 7. Ст. Винавер VIII₁: Фајетон, 8. В. Стојановић VI₁: Свет, 9. Б. Пурић VIII₁: Песма отаџбини, 10. Ст. Винавер VIII₁: Из једног дневника, 11. С. Мијатовић VII₁: Сећање, 12. С. Борисављевић VII₁: О, Боже свемоћни! 13. Ј. Јанковић VI₁: Воћка, 14. С. Мијатовић VII₁: Македонија, 15. С. Мијатовић VII₁: У ноћи, 16. В. Стојановић VI₁: Песме чежње, 17. С. Борисављевић VII₁: Ах, љубави мојих младих дана! 18. Ђ. Мијатовић V: Сан, 19. Ј. Јанковић VI₁: Босна, 20. С. Борисављевић VII₁: Моја мајка, 21. В. Стојановић VI₁: Дилији, 22. В. Стојановић VI₁: Визија у ноћи, 23. Ст. Винавер VIII₁: Из једног живота (Spleen, У шуми, Сан о моћи, Орловска песма), 24. Ж. Томашевић VII₂: Memorandum, 25. Ст. Винавер VIII₁: У ноћ, I и II.

б) *у прози*: 26. В. Стојановић VI₁: Његова љубав, 27. Д. Ковачевић VII₂: Први премештај, 28. Ђ. Венчанац VIII₁: Луцифер, 29. В. Славнић VII₁: Одломци из једног дневника, 30. С. Борисављевић VII₁: Страст, 31. С. Борисављевић VII₁: Чича Тића, 32. С. Мијатовић VII₁: Chimera, 33. Д. Ковачевић VII₂: Живот, 34. Д. Ковачевић VII₂: Просјакиња, 35. Ст. Винавер VIII₂: Прича о прекрасном Јосифу, 36. Ђ. Венчанац VIII₁: Из живета.

II Преводи:

37. А. Чеховъ: Један Камелеон, с немачког Е. Најман VIII₁, 38. Л. Н. Толстој: Из народних прича, с руског И. Вукотић VII₁, 39. Ан. Lourier: Толстој као романсијер, с француског Б. Поповић VIII₁, 40. А. Daudet: Изгубљено писмо једне жене, с француског А. Леко VIII₁,

41. Th. V. Maseulay: Паралела између Џона Милтона и Дантеа, с енглеског В. Рокнић VIII₁, 42. An. Lougier: Толстојизам, с француског Б. Поповић VIII₁, 43. В. Н. Гогољ: Каруце, с руског О. Чорбић VII₁, 44. G. Lessing: Лесинг као критичар, с немачког Ј. Леоновић VII₂, 45. Э. Эвалдъ: Моја баба у гостима код цара, с руског О. Чорбић VII₁, 46. В. Bjernson: Загонетка живота, с немачког Ј. Леоновић VII₂, 47. G. Lessing: Лесинг као критичар II, с немачког Ј. Леоновић VII₂, 48. A. Freidenson: Замак идеала, с немачког Ј. Лебл VI₁, 49. Em. Kant: Ибзен, превод с француског М. Обрадовић VIII₁, 50. An. Lougier: Ка вечном миру, преводили Е. Најман VIII₁ и М. Обрадовић VIII₁.

На ове радове читали су своје оцене; Вој. Рокнић VIII₁, Ст. Винавер VIII₁, М. Обрадовић VIII₁, Е. Најман VIII₁, Б. Павловић VIII₁, В. Банковић VIII₁, Ј. Казимировић VIII₁, Ђ. Венчанац VIII₁, В. Поповић VIII₁, М. Мијусковић VIII₁, Б. Пурић VIII₁, Ив. Вукотић VII₁, О. Чорбић VII₁, А. Кумануди VII₁, Ж. Јанковић VII₁, С. Борисављевић VII₁, С. Мијатовић VII₁, Ст. Церовић VII₂, Д. Ковачевић VII₂, Ст. Поповић VII₂, Ј. Петровић VII₂, В. Стојановић VI₁, В. Петковић VI₁, Б. Миленковић VI₁, Јов. Ђуровић VI₂ и Ј. Јанковић VI₂. — Дружински капитал износи 620 динара. Чланова је било ове школске године 155.

Друга Београдска Гимназија

„Вук Караџић“

До краја школске 1897—1898 постојала је ђачка дружина „Гимназијалац“. Председник дружине био је наставник, кога је одређивао Професорски Савет. Редовни чланови били су ученици виших разреда. Имала је и своју књижницу.

Месеца јануара 1899 године, по одобрењу Професорског Савета, основана је ђачка дружина „Вук Караџић“, која је отпочела свој рад 30 јануара. Председник је био наставник, кога је одређивао Професорски Савет. Редовни чланови били су ученици виших разреда. Књижница ове дружине састављена је из књижице „Гимназијалац“ (650 књига) и књижице ученика пређашње реалке (464 књиге).

Школске 1906—1907. године учињене су измене у правилима ове дружине. Редовни чланови били су само ученици VII и VIII разреда. Председник је био ученик.

Школске 1907—1908 године Професорски Савет, у седници од 27 новембра, утврдио је нова правила, која су штампана у годишњем извештају ове гимназије за 1907—1908 годину (стр. 32—34).

Управу дружинску састављали су ове године: председник *Цветко Брајевић*, ученик VIII р.; потпредседник *Тома Николић*; благајник *Александар Тодоровић*, ученици VII р.; књижничар *Радован Данић*; пословођа *Михаило Злагановић*, ученици VI р. и поткњижничар *Иван Ђорђевић* ученик V р. Дружина је имала и свој надзорни одбор.

Чланови дружински били су редовни и ванредни: први су били ученици виших, а други ученици нижих разреда. Састанака дружинских било је 14, од ових 12 редовних и 2 ванредна. На састанцима су претресани радови дружинских чланова, који су обрађивали оригинале, преводе и критике, на неким састанцима приказиване су и

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

поједине сцене из одабранијих српских комада са улогама подељеним између ученика V, VI и VII р. Осим тога било је свирања и декламовања.

У овој су години чланови конкурисали својим радовима за награду условљену самом дружином, и ту награду добио је Антонije Штрбић уч. VIII разреда за рад *Свануће* и *Оаpшгај*.

Дружинска књијница броји на 1100 књига, од којих је са 90 ове године приновљена поклоном њених чланова. Књијницом су се служили 159 чланова, већином ученици V разреда, и највише се читао Толстој, Тургењев и још неколико страних писаца у српском преводу.

Дружинска благајница располаже са 75 динара.

Трећа Београдска Гимназија

„Јавор“

Још 1890 год., 23 октобра, за време директоровања г. Милована Р. Маринковића, основана је у овој, тада нијој београдској, гимназији *Бачка Књијница* са задатком: „да ученици нађу у њој погодних књига за дечаке и младиће, и да се израна упознају са извреним списима Српске Књијевности“. Само одлични, врло добри и добри ученици III и IV разреда могли су бити чланови ове књијнице и узимати књиге на читање.

Књијница је стајала под управом наставника — књијничара школске књијнице.

Бачка књијница славила је дан Св. Кирила и Методија, кад и Бачка Штедионица. Тога дана добри ученици су дужни били испричати садржину неколиких знатнијих еписа, које су прочитали из бачке књијнице.

После две године, 1892 месеца септембра, ученици V и VI разреда ове, тада већ Треће Гимназије, основаше дружину „Јавор“.

У тој 1892—3 школској години био је председник дружине г. Андра Гавриловић проф., деловођа Алимпије Марковић, благајник Љубомир Миливојевић учен. VI разр., књијничар Миливоје А. Јовановић уч. V раз. У прво време председник је био професор, а доцније и главни књијничар беше један од наставника.

Дружина је престала радити 1898 године, јер се те године Трећа Београдска Гимназија спојила са ондашњом Првом Београдском Гимназијом, те је дружина Прве Гимназије „Нада“ постала заједничка дружина. 1902 год. одваја се треће одељење Прве Београдске Гимназије у засебну Гимназију „Јосифа Панчића“. Али је дружина отпочеда поново свој рад тек у децембру 1904 год. На првом састанку те године изабран је Књијевни Одбор и Управа, у коју су ушли: за председника Гргур Берић VIII (као члан књ. одбора), за благајника Тома Томашевић VII, за књијничара Одољен Бартош VII, а за поткњијничара Станислав Благојевић VI. Те је године дружина имала неколико састанака, на којима је прочитано: четири песме, једна оригинална приповетка, један превод с руског, два с немачког, три приказа и једна приповетка од Симе Матавуља. Ове године радови нису примани у архиву, већ су само читани. Такође није било ни нарочитих правила. У 1905—6 год. Дружина је имала два ванредна и седам редовних састанака; на редовним састанцима прочитано је: једна расправа, седам

оригиналних песама, по један превод с руског, француског и немачког језика, по једна приповетка од Нушића, Кочића, Сремца. Те је године дружина први пут примила радове за архиву, и тада су прописана правила, истина врло кратка.

У 1906—7 шк. год. читане су: две расправе, седам оригиналних песама, једна алегија, једна приповетка (слика), два превода с француског и седам приказа.

Те године дружина је стојала у непрестаном дописивању и чврстој вези са свима дружинама у Србији.

У 1907—8 рад у Дружини се увелико развио. У архиву су примљени и оглашени као добри: двадесет и девет песама, један превод, један драмат, три приповетке, једна расправа, једанаест превода с француског и један с талијанског. Састанака је било 21 рачунајући и редовне и ванредне и концерте.

1908—9 год. рад се још више развија.

Кад је 1898 дружина престала да ради било је у књијници 506 разних дела; при поновном отварању нађено је свега 355 дела, те се године приновило 212 дела — свега на крају године било је 595 дела; у 1906—7 било је на крају године 783 дела; у 1907—8 принови се 138 дела и цела „Мала Библиотека“ — свега на крају год. 1061 дело.

Као и до сада, и ове је године радила ђачка дружина „Јавор“. Смер дружине је, да потпомаже интелектуални, научни, књижевни и уметнички развитак својих чланова. Ту своју сврху Дружина постиже на два начина: својим литерарно-уметничким састанцима и својом књијницом.

Чланови су дружине ученици виших разреда, који плаћају месечни улог од 0,30 дин.

а) Дружински састанци

Како је ова година била обилна самосталним ученичким саставима, исто тако и преводима, то су на састанцима, који су скоро сваке суботе држани, читани већином ученички радови.

Управа је приредила један велики конкурс за најбоље радове. Али услед многих тешкоћа ученици се нису одазвали у довољном броју, те је управа наградила само јавном похвалницом песму Трифуна Букића VII „Васељенски путник“.

Пошто се извештај број чланова бавио музиком, декламацијом, рецитовањем и уметничким читањем, то је управа увела и састанке са чисто књијевно-уметничким програмом. Сем тога давати су и концерти у корист дружинске књијнице. Склопљен је и дружински оркестар под управом г. Т. Андрејевића, учитеља музике. На ове састанке и концерте позивани су увек и чланови осталих београдских дружина, и они су се увек лепо одазивали.

Управа је даље одржавала чврсту везу не само с београдским већ и са свима дружинама у Србији. Приликом прославе четрдесетогодишњице оснивања „Наде“ Управа је послала своје изасланике, а тако исто и на прославу двадесетпетогодишњице рада г. Ст. Мокрањца.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Управу су сачињавали: председник: Драгослав Обрадовић VIII; потпредседник: Атанасије Трифуновић VIII; деловођа: Војислав Марковић VI; благајник: Миодраг Врачевић VII; књижничар: Милутин Мајсторовић VII; I поткњижничар: Борђе Пашић VI; II поткњижничар: Миодраг Јанковић V. Књижевни одбор: Атанасије Трифуновић VIII; Војислав Маговчевић VII; Радмилко Јовановић VI; Борис Глушчевић V.

б) Оригинални састави и преводи ученички, који су од дружине оглашени као добри.

I. *Оригинали*: а) Песме Миодрага Витковића (Ричарда), ученика VIII разреда: „Видео сам те“, „Знаш ли шта је“, „Кад“, „Под мојим небом“, „Кроз живот“, „Мило моје“, „Гробље“, „Слобода“, „Једног дана“, „На малом Калемегдану“, „Ја сам вечна“, „Далеко негде“, „Зора“, „Вече“, „Како си дивна“, „Босна“, „Ноћна тајна“, „Мртва срећа“, „Заборави“, „У окове“, „Нек пада“, „Сна не тражим“, „Ти си моја“, „Post scriptum“, „Моја срећа“, „Ружа“, „Пали борац“, „О не сумњај“, „Нек зна“, „Моја песма“, „Песма“, „Бог“, „Зумбул“. Песме М. Чарапића, ученика VIII разр.: „Заблуделој“, „Из сонета“, „Кордовска Маварка“, „Блудна ноћ“. Песме Трифуна Букића, ученика VII разреда: „Сан“, „Самоћа“, „Позна јесен“, „Поглед са Ђомова“, „У часу туге“, „Васељенски путник“, „На мајчином гробу“, „Из расанка“ (III Ноћ и славујев расанак), „Пјесник“, „Госпођици X“ (I, II, III, IV, V и VI), „Спомен са једног излета“ (Фосил). „Сумња“ песма Др. Грујића уч. VII раз. Песме Миодрага Јанковића уч. V разреда: „Отаџбина“, „Сужањ“, * * * „Ноћна посета“ песма Жана Шаллена (псевдоним). б) У прози: „Антихрист или Демонске песме“ (философска проза) од М. Витковића VIII; „Пао“ приповетка, „Јудита“ песма М. Чарапића VIII. „Жустар човјек“, „Мој Марко“ и „Човек“, од Др. Грујића VII; „Чивутка“ приповетка, „Јавор за последње две године“ од Вој. Марковића VI; „Поезија Вељка Петровића“ од Буре Кујића, VIII; * * * алегорија од * * *, „У природи“, „Први покушај“ „Инспирација“ од Драг. Најдановића V; „Бубав“ од Ст. К. Јовановића VI.

II *Преводи*: Фридрих Ниче: Међ грабљивицама, Међ кћерима пустиње, Туговање Аријадне, О сиромаштву најбогатијег, преводи Миодрага Витковића VIII; А. Дебеј: Из хигијене задовољства I, II, III, IV., превод с немачког Бог. Курандића VIII; Р. Мајснер: „Под заштитом полиције“ превод с немачког М. С. Врачевића VII; А. Доде: „Она је луда“, Алфред де Вињи: „Ужаси рата“, преводи с француског Вој. Марковић VI; Ги де Мопсан: „О рату“ превод с француског В. Герасимовића V.; Х. Хајне: „Блистало је плаво море“, „Мај је ето већем дошао“ * * * припеви М. Јанковића V. На ове радове дали су писмене критике: М. Витковић, М. Чарапић, Др. Обрадовић, Ат. Трифуновић, М. Петковић, М. Дамјановић, Вл. Савић, Б. Курандић, ученици VIII разреда; Трифун Букић, Владислав Маговчевић, Чед. Никодијевић, М. Мајсторовић, Јагош Ђуровић, ученици VII разреда; Војислав Марковић, Вел. Герасимовић и Радм. Јовановић, ученици VI разреда; М. Јанковић, Драг. Најдановић ученици V разреда.

Састанак је било 20 редовних, 3 ванредна и 2 концерта.

Дружина има готовине 111·38 дин.

Београдска Реалка

Дружина ђака Реалке у Београду

(основана 1907 год.)

Како је дружина још млада, њен рад се ограничава на литерарне радове, поред којих је било и неколико стручних састава. — Дружином управљају ученици под надзором професора. — Држано је у овој школској години само шест састанака, због извесних сметњи, на којима су примљени ови радови:

а.) Оригинали:

Рад. М. Веснић: „Из песама после свега.“ — „На обали.“ — „Ноктурно“ — „Носталгија“ и „Сонети љубави.“ — Љота: „Зашто се познадосмо?“ — Сава Поповић: „О ђачким дружинама.“ — М. Бојић: „Домановић на самрти.“ — М. А. Озеровић: „Из новије немачке лирике.“ — „Закон одржања енергије у историји.“ — М. К. Главинић: „Стилови у архитектури.“ — М. Ризановић: „Рат“.

б.) Преводи:

Marcel Mauss: „Транславски рат“ — прев. М. Ризановић. — Емил Зола: „Сеоце“ — прев. Живко Живковић.

Зајечарска Гимназија

„Напредак“

Дружина је основана на првом ванредном састанку, одржаном 15 октобра 1889 год., са задатком да своје чланове припрема за самостални рад на српској књижевности и да их оспособи за разумевање и превођење из туђих књижевности. Поред тога, дружина по могућству, помаже и своје сиромашне чланове.

Главни рад дружински на састанцима састоји се у читању оригиналних састава чланова дружинских, превода и критика на исте, за тим у дискусији о прочитаном раду.

Дружина је под надзором школске власти, и њом управља председник — професор.

У овој школској години држано је 14 редовних и 3 ванредна састанка. На овим састанцима примљени су у добре дружинске радове ови:

а.) *Песме оригиналне*: Слобода, Увели цветак, Добро дошли, Моја лира, Дружини „Напредак“, Доћи ћу ти, Ноћ јесени, Јесен на језеру, Вече на селу, Чуј како, Тамо ми тамо, Ох срце жели и Минуше дани.

б.) *Песме претпеване*: „На што“!

в.) *Оригиналне приповетке*: „Сиротани“ и „Покајник.“

г.) *Преведене приповетке*: „Колма.“

Чланови дружине имају на расположењу поред књижнице и читаоницу, која је стално посећивана.

Дружина прима ове листове српске: Летопис Матице Српске, Бранково Коло, Босанску Вилу, Дело, Српски Књижевни Гласник,

Нову Искру. Члан је Српске Књижевне Задруге. Од страних листова прима: „Universum“ и „Les Annales politiques et littéraires.“

Дружина је одржала 26 априла ове год. концерат у гимназијској дворници у корист своје касе, а уз суделовање ђачког оркестра, којим управља г. А. Валента, виши учитељ музике. Дружински капитал је 223'80 дина.

Крагујевачка Гимназија

„Подмладак“

Шесетих година прошлога века јавља се међу крагујевачким гимназистима један покрет, чији је резултат било оснивање књижевне дружине „Подмладак“ (1868), са програмом узајамног, умног, и моралног развијања. Омладина одушевљена идеалом, осећа како у овој јако и интезивно бије живот поезије, идеализма, осећања, жеља за бољим за препородом; и пуна снаге, одлучности, она хоће да живи, тражећи израза својој природној продуктивности. Од тога доба „Подмладак“ корача смелим корацима напред, тежећи своје циљу. Чланови његови радили су с необичним одушевљењем, мислећи да на тај начин даду подстрек и потоњим генерацијама за још живљи и експанзивнији рад.

Дружина је радила од 1868—1874, а од 1874—1880 била је затворена, а исте године понова се отвара. У јесен 1880 год. дружина се затвара од стране г. Министра просвете, а идуће год. 1881 понова се отвара. Од тога доба дружина ради без прекида до данас.

По одлуци Проф. Савета од фебруара 1894, председник дружине јесте ученик, кога дружина бира сваке године.

Ако поредимо данашњи рад дружине, са радом првих генерација, видећемо, да смо збиља коракнули знатио напред, али зато нисмо измакли радом од генерација ближих нама. Нарочито последњих година, рад дружински креће се у једном и истом монотоним и ограниченом правцу, без икакве промене на боље, без полета, без живости. Међају се генерације, са њима и управе, али околности остају исте, па и последице исто тако. Ако је икада дружина „Подмладак“ имала слободу за рад и свој развој, то је имала ове године. Школска власт може се рећи дала је потпуну слободу, да се чланови дружински слободно развијају. При свим тим приликама, могли би се надати раду повољнијем, напреднијем — На жалост, не!

Немар и нехат као каква струја, обузела је све чланове и уживела их у неку монотонију, тако да чланови нису ни помишљали на какав озбиљнији рад. За нехатност у раду може им се у неколико и опростити, али за неуредност и не вођење рачуна о својој дужности — никада! Од сто чланова никад није долазило више него четрдесет, и то кад је састанак најпосећенији, а за остале и она два, која нису могли да се одрже и да се не говори. Шта је узрок томе немару и тој неактивности чланова, испитајте, ви, што идете за нама. Не допустите да дружина са тако племенитим задатком, постане само пријатна забава или чак, што је и горе, — дангуба.

Рад дружине отпочео је 9 новембра 1908 год. Држани су 11 редовних и 4 ванредна састанка. Рад се кретао у овом обиму:

I) Оригинали:

1) Песме:

Рад. Благојевић VIII: „Пут“, „Тамо ћемо скоро“!... „Јесен“; — М. Милошевић V: „Крвна освета“; — Ђ. Стојановић VII: „На улици“; — А. Веселиновић V: „Момче и ружа“; — А. Петровић VI: Издајица“, „Ја сам сенка“!; — Н. Николић VII: „Ода новцу.“

2) Проза:

Н. Николић VII: „О књижевности“; — Д. Дерок VIII: „Читање и мишљење“; „Песник некад и сад“; — Ђ. Стојановић VII: „Тако и мора бити!...“; — Р. Благојевић: „Јулија.“

II) Преводи:

Д. Димитријевић VIII: „Еманципација Туркиња“ — са немачког; — Конт: Узвишеност и лепота — с немачког. На дому Хекелову у Јени — с немачког; — Р. Благојевић VIII: „Револуционар прошлога века“, — с немачког; — М. Илић: „Суделовање жене у борби против алкохола“ с немачког. — М. Банић VIII: „Морамо да одбацимо Мојсија и пророке“ — с немачког.

III) Дебате:

О прослави четрдесето-годишњице друж. „Подмладак“.

IV) Читано је:

Н. Кошанин: Како смо постали? — по Дарвину.

Дружина је примала ове часописе: Дело, Српски Књижевни Гласник, Бранково Коло, Босанску Вилу, Народне Новине и Здравље.

Ове године је било решено, да се прослави четрдесето-годишњица постанка дружине, па је то одложено за боља времена.

Ради подстицања чланова на даљи рад, дружина је расписивала и два конкурса, од којих је за први добивено 8 радова, а за други 2 рада. На првом је конкурс доbio другу награду Н. Николић VII, за рад: „Ода новцу“, а трећу Д. Дерок VIII, за рад: „Песник некад и сад.“

Услед краја године радови другог конкурса нису прегледани. Дружина има 1061-80 динара готовина.

„Узданица“ и „Шумадија“

Основана прошле школске године, продужила су и ове године свој рад на сузбијању алкохолизма у нас. Оба улазе у састав Савеза Трезвене Младежи, као кола бр. 3 и бр. 4, придржавајући се апстиненције од алкохолних пића.

Узданица, друштво ђака нижих разреда, бројало је ове године 60 чланова, а Шумадија, друштво ђака виших разреда, 20 чланова. За председника Шумадије изабрат је Чедомир Ивановић, ученик VI, р. а за председника Узданице Драг. Павловић, уч. VII, р. Заједнички друштвени састанци држани су, по правилу, сваке суботе по подне. На њима су тражена и давана објашњења о алкохолизму: ученици виших разреда (Живадин Стефановић VI, Ч. Ивановић VI, Јован Гро-

здановић, V₁, Миомир Илић V₂), држали су предавања или су читали своје радове и преводе о штетности алкохолних пића, или је друштвени повереник, наставник-васпитач, читао и тумачио српске и стране књижице правца антиалкохолног, на пр. др. М. Ђ. Поповића: О алкохолизму у Србији, Сретена Динића: Из Царства ракије, Dr. Galtier-Boissière: L'enseignement de l'antialcoolisme, Dr. J. Néricourt Commandements de la hygiène итд. Друштвени рад су помагали, морално и интелектуално, г. Светислав Петровић, супленат и г. Стеван Стевановић, професор ове гимназије. Нарочиту захвалност дугују оба друштва г. Борђу К. Стајићу, супленту из Београда, који им је у неколико маха био од помоћи.

На друштвеним састанцима давани су члановима листови и књиге на читање из друштвене књижице.

Члански улог је износио по 5 пара дин. месечно. За овај новац набављене су књижице за друштвену књижицу и преглаћени су Здравље и Народно Здравље.

Чланови су радили још на растурању књижица антиалкохолне тенденције, као на пр. Д. Стејановића: Алкохол и Омладина, Гутемплерски ред у Србији, д-р М. Ђ. Поповић: разумно телесно васпитање итд.; листови: Шта је добро и здраво пити (издање друштва Трезвености), дописних карата са сликама алкохоличара.

Друштва су одржавала везу са сличним удружењима у нашој отаџбини.

Друштвеним радом је руководио, као васпитач, г. П. М. Илић, професор.

Нишка Гимназија

„Његош“

Дружина „Његош“ основана је 1888 год. Правила, која је прошле год. одобрио г. директор, а која су ове године измењена и допуњена, дају дружини највећу слободу у раду. Дружина је под управом самих ђака. Члан може бити сваки ученик ове гимназије. Месечни је улог 0-30 п. д.

Ове школске године држано је 13 редовних и 10 ванредних састанака. Главне тачке дневног реда свију састанака биле су:

- 1) Читање радова (оригиналних и преведених) дружинских чланова.
- 2) Читање реферата књижевног одбора о радовима и критикама.
- и 3) Питања и предлози.

Пријављених радова — не рачунајући наградне темате — било је 47. Толико исто има и реферата књижевног одбора. Подједнако се радило и на прози, и сви су књижевни радови били готово заступљени. Било је: епских и лирских песама; акварела, скица, слика, и приповедака; драмских фрагмената, и радова из чисто научне књижевности. Од свих пријављених радова примљено је 13.

Као и прошле, књижевни одбор је и ове године у споразуму са управним расписао стечај за Св. Савски темат, а он је био:

Слободан рад из белетристике.

Темати су закључно примани до 3 јануара и било их је 7 — сви под псеудонимом. Књижевни одбор је држао, да ће своме задатку достојно одговорити, и да ће своју крајњу непристрасност ставити ван

сваке сумње, ако темате преда на оцену и наставницима литературе. Гледајући наставници донели су одлуку сагласну одлуци књиж. одбора, а ову је и збор у два маха потврдио. Награда је било 4, и то: I награда 20 динара, II награда 10 динара, III награда похвалница и IV награда похвалница.

Првом и другом наградом награђени су радови:

„Гњурач“ од Schiller-а, препев *Уроша Дојчиновића*, уч. VIII разреда и „Живи Мртвац“, приповетка из друштвеног живота од *Уроша Дојчиновића*, уч. VIII разреда.

Трећом наградом награђена је „Смрт“, хумореска од *Миливоја Павловића* уч. VII разреда.

На Спасов дан, 7 маја дружинска је управа уз припомоћ Нишке приватне женске гимназије приредила у сали хотела „Руски Цар“ концерт, чији је приход намењен штампању „Споменице.“

Новембра месеца, када је развијање Босанско-Херцеговачког питања, створено анексијом, дошло до свога врхунца, чланови „Бегоша“ тражили су од управе, да као општа тачка свих дневних радова буде: Извештај о стању Срба ван Краљевине. Ти су извештаји увек саслушани са чајвећом пажњом, и вазда изазивали озбиљну и живу дискусију.

Председник дружине и председник управног одбора био је *Урош Дојчиновић*, уч. VIII разр., а председник надзорног одбора *Воја Павловић*, уч. VII разр.

Пожаревачка Гимназија

„Развитак“

Дружина ђака Пожаревачке Гимназије основана је 15 септембра 1890 год. а прва дружинска правила потврдио је Проф. Савет 15 дек. исте године. Главна разлика између тих правила и данашњих јесте у томе, што по првима поједине часнике није бирао скуп (збор) чланова но је скуп само бирао 9 чланова, који су после сами између себе бирали поједине часнике. Ова су правила важила до 1895 год., када их је Проф. Савет изменио. Главна особина ове измене је у томе, што је од тада председник дружине један од наставника, кога Проф. Савет одреди. Идуће године, поред председничке, наставник је вршио и књижи-чарску дужност. Та су правила важила све до децембра 1905 год., када је Проф. Савет одобрио данашња дружинска правила, по којима је опет сва управа у рукама ђачким, а наставници редом (по један) присуствују дружинским састанцима.

Ови су били председници дружински од њеног постанка до данас: 1890 – 1891 год. Лазар Петровић, ученик VII разреда; 1891/2 Драгољуб С. Вркић, ученик VII разреда; 1892/3 Живојин Будимировић, ученик VIII разреда; 1893/4 Михаило Ј. Миладиновић, ученик VIII разреда; 1894/6 г. Јован Несторовић, професор; 1896/7 г. Гаврило Илић, проф.; 1897/1905 год. г. Владимир Радивојевић, професор; 1905/6 Љубомир Радовановић, ученик VIII разреда; 1906/7 Михаило Крстић, ученик VIII разреда; 1907/8 Бранислав С. Протић, ученик VII разреда и Тома Николић, ученик VI разреда (у другој половини школске године). Ове године управу дружинску састављали су: председник Мирослав Мутавић, ученик VIII разреда; потпредседник Петар Брваревић, ученик VII разреда; благајник Живан Лукић, ученик V разреда; књиж-

ничар Бранко Угриновић, ученик VIII разреда; поткњижничар Јов. Милошевић, ученик V разреда и пословођ, Петар Марковић, ученик VI разреда. Сем управе дружина има свој Књижевни и Надзорни Одбор. Чланови дружине су редовни и ванредни; први су ученици виших, а други ученици нижих разреда.

Од постанка свога па до данас дружина је имала свега 98 састанака (скупова), и то 84 редовна и 14 ванредних. На овим су се састанцима читали књижевни радови појединих дружинских чланова и крстике на те радове. Сем тога третирала су се и друга важнија питања, која су се махом тицала дружине. Од постанка дружине па до данас *примљени* су ови радови:

У 1891 год. 1) Ја видим бојно поље, глоса од Милана Живковића, 2) Од Вел. Градишта до Ракове Баре, путопис Милана Марјановића, 3) Поздрав „Развитку“, песма Милана Живковића, 4) Дај овамо гусле лаке, песма Драгољуба С. Бркића, 5) Једна успомена с пута Драгољуба С. Бркића, 7) Три заната, с немачког од Чедомиља Јанковића. У 1892 год.: 1) Извршење смртне казне над Карлом I, по француском од Св. О. Поповића, 2) Пастир, песма Драгољуба С. Бркића, 3) Свеци, оригинал од Лазара М. Петровића. У 1893 год.: 1) Здраво да си..., песма Драгослава Ј. Поповића, 2) Опроштај, песма Драгослава Ј. Поповића, 3) Милош Обилић по народ, веровању и историји од Милана Марјановића. У 1894 год. 1) О дужностима пријатељства, превод Лазара Бесарабића, 2) Ноћна сцена у кући једног сиромашка, превод Ђ. Ст. Јовановића. У 1895 год. 1) Освета (Ги де Мопасан) превод Мил. Петровића, 2) Стари вођа, превод Мил. Петровића, 3) Манастир, песма Мил. П. Ђирковића. У 1897 год. 1) Зганарел, комедија, превод Ђорђа Ј. Јанковића. У 1898 год. 1) Из мојих успомена, песма Милосава Јелића, 2) Најтежи бол, песма Милосава Јелића, 3) Гле! песма Драг. М. Ранковића, 4) Музикалан капут, превод Ж. Глигоријевића. У 1899 год. 1) Сирмах свирач и његов друг, превод Бранислава Валенте, 2) У тишини, песма Милосава Јелића, 3) Ти ћу тиш, песма Душана Димитријевића, 4) Ђавољи најамник, превод Живадина Јовановића, 5) На здравље, превод Жарка Глигоријевића, 6) Два пријатеља, превод Драгомира Спасића, 7) Жаба путница, превод Жарка Глигоријевића, 8) На последњем часу, песма Милосава Јелића, 9) Верни пријатељи, превод Свеголика Савића, 10) Повратак раскалашног сина, превод Драг. Спасића, 11) Први дан Божића, оригинал Драгомира Спасића, 12) Једно страшно вече, оригинал од Милована Стојадиновића, 13) Гуслар, песма Милосава Јелића, 14) Под таковским грмом, песма Милосава Јелића. У 1900 год. 1) Изненадни састанак, по немачком од Влад. Маринковића, 2) Лажни драги камен, превод Душана Ј. Стојановића, 3) Позив на ручак, превод Драг. Јов. Јанковића, 4) Тобије Вит, превео Оскар Кубови, 5) Верни слуга, превод Оскара Кубовог, 6) Барбароса, песма Вл. Цукавца, 7) И једна нада, песма Живадина Јовановића, 8) Жак, мали дошар, превод Витора Крстића, 9) Мајстор „Куцкало“, превод Витора Крстића, 10) Дрвена сабља, превод Димитрија Атанацковића, 11) Рањен ждрал, препев Владислава Мирковића, 12) У сну, песма Живадина Јовановића, 13) Бедунова кобила, превод Момчила Р. Бојића, 14) Белзацар, песма Лазара Поповића, 15) Верни стражар, песма Живад. Јовановића, 16) Премрзли нос, превод Светомира Мирчића, 17) Нашој дружини, песма Живад. Јовановића. У 1901 год. 1) Пастирче, превод Оскара А. Ку-

богов, 2) Крин, препев Добривоја Стојнића, 3) Ноћ, песма Вој. С. Поповића, 4) Гостионица код скакача, превод Оскара Кубовог, 5) Чудновата судбина једног младог Енглеца, превод Жив. Ђ. Обрадовића, 6) Бог казни злочинца, оригинал Јована П. Цвејића, 7) Од Жагубице до Брестовачке Бање, од Бор. П. Рибарца, 8) Српкиња у харему, песма од Бор. П. Рибарца, 9) Ој Хомоље, песма Бор. П. Рибарца. У 1902 год. 1) Диоген, песма од Добривоја Стојнића, 2) Марија Терезија у академији, превод Николе Ђурице, 3) Убиство Јулија Цезара, превод Бор. А. Богосављевића, 4) Невера бије свога господара, превод Оскара Кубовог, 5) Пруски сељак, превод Добривоја Стојнића, 6) Ловцима, песма Димитрија Ацића. У 1903 год. 1) Човек се везује за реч, превод Јелице Бресјанчетове, 2) Поштење и захвалност једног Мојсијевића, превод Н. Ђурице, 3) Жеља за драгом, песма Радивоја Мирковића, 4) Ноћ, песма Бор. П. Рибарца, 5) Дервиш, превод Мих. В. Николића, 6. Седам Гавранова, превод Николе Ђурице. У 1905 год.: 1) * * * песма Свет. Ковачевића, 2) Комита, песма Жив. Ђорића. У 1906 год.: 1) Очевој сени, песма Свет. Ковачевића, 2) Борба око душе, превод Животе Милојковића. У 1907 год. 1) Свети Никола, превод Бор. Јовановића, 2) У дворници, превод Јована Јовановића, 3) Преобраћени грешник, превод Бор. Јовановића, 4) Народ, песник, Јесење осећање, Рано, — песме Животе Милојковића. У 1908 год. 1) Томе има лека, оригинал од Тодора С. Илића, 2) Опклада, превод Бранка Михаиловића, 3) На нову годину, оригинал од Боже Вељковића. У 1909 год.: Сарукинова смрт, снев од Бранка Угриновића.

Свега је до сада примљено 87 радова и 90 критика.

Ужичка Гимназија

„Напредак“

Ову Дружину основали су ђаци пређ. ужичке реалке 15 марта 1891 године. Задатак јој је: умно и морално усавршавање својих чланова, а поред тога и материјално помагање сиромашних ученика. У духу овог задатка постоје дружинска правила, која је Проф. Савет утврдио.

Дружином управљају сами ђаци под надзором школске управе. Ради овог надзора Професорски Савет у почетку школске године бира једног наставника из своје средине, који у току школске године присуствује седницама дружинске управе и на дружинским састанцима.

У овој школској години дружина је имала 8 састанака. На тим састанцима читани су и примљени ови радови: 1) „О Вештини читања“ од Здравка Тодоровића, уч. VIII р. 2) „Туга за касарном“ од Алфонза Додеа, превод са француског, од Петра Поповића, уч. VIII р. — 3) Критика на превод „Туга за касарном“, од Живка Гордића, уч. VIII разр. — 4) Песма „Стара Босанка“, од Јована Кулића, уч. VIII разр.

Читани су а нису примљени радови: 1) Песме „Брату Србину“ и „Ах Смрти“, од Милорада Тодоровића, уч. VIII разр. — 2) Критика на песме „Брату Србину“ и „Ах Смрти“, од Бор. Грашића, уч. VII р.

На овим састанцима сем дискусија о поменутих радовима других важнијих дискусија није било.

Ваљевска Гимназија

„Чиџа Љуба“

Ова је дружина основана 18 новембра 1906 г. По правилима њеним која је Проф. Савет донео и потврдио, циљ је дружини литерарно образовање ученика. Чланови су редовни (из виших разреда) и помагачи (из нижих разреда). Редовни чланови бирају управни одбор од 9 чланова (председник, потпредседник, књижничар, благајник, тајник и још 4 члана.) Састинци су редовни и ванредни. На редовним се састанцима читају ученички радови и њихове критике. 1906—7 школ. године било је 5 ред. састанака, на којима је прочитано 5 радова и критика на ове радове. Од ових било је два оригинална рада и три превода.

У 1907—1908 шк. год. било је 4 редовна састанака. На тим састанцима прочитано је осам радова. Од ових је било 7 оригиналних и 1 превод. — На састанцима примљена су за дружинску архиву три рада два су остала нерешена, а три су одбијена.

У овим двама школ. годинама изасланик Проф. Савета код дружине био је г. Петар Велимировић, проф.

У овој 1908—1909 био је изасланик Проф. Савета г. Сима Пандуровић, суплент. Била су 4 редовна састанка, на којима је прочитано 20 радова, од којих су 17 радова песме, 1 приповетка, 1 скица и 1 опис. Од ових је радова примљено 7 песама, 1 скица нерешена, а остали одбијени. Примљени су: „Видрачкој Стени“, „Када тешка туга“, „Из дубине“, „Моја драга“, „Историја једне љубави“ и „Верност“ — песме Стев. Р. Мартића, уч. VI р. и „XI сонет С...“ песма Владимира Ристовића, уч. VI. разреда.

Нерешено је остало: „Из мојих успомена“, скица од Косте Поповића, уч. V разреда.

На састанцима су доношене и одлуке у погледу набављања књига за ђачку књижницу.

Крушевачка Гимназија

„Напредак“

Ова је дружина основана 1884 године. Било је прекида у раду дружине, кад је Крушевачка Гимназија од државне постала приватна, а поново је настављен рад од пре три године. Тада су на предлог самих ученика потврђена од стране директора дружинска правила, извршен је упис чланова, изабрана управа и рад је у дружини обновљен. У овој школској години дружинска управа овако је састављена: председник: *Владимир Пауновић* ђак VII р., потпредседник *Сава Новаковић*, ђак VI р., благајник *Витомир Вујанић*, ђак VI р., књижничар *Воја Ђорић*, ђак VII р., деловођа *Драг. Лазић*, ђак VII р. У току школске године држано је *једанаест редовних* и *четири ванредна* састанка. Радом руководе сами ученици, али присуствује увек седницама и по један наставник ради надзора.

На редовним састанцима читани су и примљени ови радови:

Уроша Дојчиновића VII: Из гроба — песма; — Уроша Дојчиновића VII: Семирамида — песма; — Уроша Дојчиновића VII: Ко је

убица?; — приповетка; — Бранислава Велиčkовића VII: Зашто?; — песма; — Драгослава Бабића V: Јесен — песма; Драгослава Бабића V: Волим — песма; — Душана Јеремића VI: Сложно браћо — песма; — Душана Јеремића — Тамо тамо — песма; — Милоша Миладиновића VII: Певао сам — песма; — Стојана Лазића VI: Мисли; — Ми-
 лутина Вукићевића VI: Ој ви ласте — песма; — Рад. Јевтића VI: Историја Јована и Марије, с франц. — Тодора Илића VII: Један живот — приповетка; — Тодора Илића VII: Чедо XXV века о веку културе и цивилизације; — Божидара Живковића VII: Један живот.

На ове радове читали су своје критике: Влад. Пауновић VII, Мил. Николић VII, Д. Пантовић VII, Драг. Лазић, VII, Љуб. Урошевић VII, Мил. Вукићевић VI, Павле Филиповић VII, А. Ђалић VII, Бран. Велиčkовић VII, Бож. Живковић VII, Тодор Илић и Владимир Бранковић VII.

Поред редовних и ванредних састанака држат је и један нарочити збор дружински, на коме је један ученик реферисао а по том и вођена дискусија о књизи др-а Јов. Цвијића — „Анексија Босне и Херцеговине.“ Томе су збору присуствовали г. г. Радивоје Илић, професор, који је руководио овом ученичком дискусијом и Милан Е. Муџа, виши учитељ и Дим. Фртунић, учитељ.

Шабачка Гимназија

„Поука“

Основана је на Благовести 25 марта 1884 год. у намери да помаже интелектуалном образовању ученика. Од свога постанка она је прилично напредовала. Сваке године држани су редовни састанци, на којима су читани ученички радови. Поред ученичких радова још се на тим састанцима певало, свирало и декламовало, нарочито приликом прославе њеног оснивања. Год. 1896 сви радови, коју су оцењени за добре, штампани су у нарочитим свескама под називом „Поука“.

Поред горе наведеног, дружинска управа је водила надзор и над књигама и претплаћивала се на разне књижевне листове и часописе; а год. 1907—8. Управа је повезала све књиге. — Дружина је имала 1908—9 десет редовних састанка у присуству проф. г. Живка Петровића. На тим састанцима читани су ученички радови, прочитани преводи и оцене. Од оригинала било је само песама. Од свих радова за дружинску архиву примљен је само превод *Огледало* и песме *Први коммунитар* и *Расини га*.

Врањска Гимназија

„Заштита“

У 1908—9 год. било је десет састанака. На њима су примљена 24 оригинална рада: 17 песама, 1 драмска студија и 6 скица; 5 народних умотворина и 7 превода: с немачког 4, а с француског 3. Највише су и најбоље радили: Ђорђе Тасић уч. VI 13 радова: 11 песама и 2 приповетке, Божидар Поповић уч. VI разреда 3 песме; Вла. Јовић, уч. VI разреда 3 песме; Светозар Грујић, уч. IV раз. 2 скице.

На састанцима су вођене дискусије махом о поднетим радовима и питањима која су изазвана поводом оцена примљених и одбачених

УНИВЕРЗИТЕТСКА
 ВИБЛИОТЕКА

радова. Кренуто је питање да се оштампају најбољи радови које Дружина има од свог постанка па до краја ове школске године, али је ово одложено за другу годину.

Зделарова Гимназија

1.) *Мешовити певачки хор*. Основан 1907/8 године, када је почео певати у цркви. Хор броји око 40 чланова. Хор је приредио прошле године један концерат у Коларчевој пивници, а ове године један концерат у Народном Позоришту, а други у Смедереву.

2.) Дружина С. Т. М. „*Нада*“ број 2. Основана 9 децембра 1907 год. Циљ дружине је: одвикавање од алкохолних пића, пушења, рђавих навика, ружних речи итд. Седнице се држе недељом пре подне после службе. На седницама се држе предавања, дају се корисне поуке, читају се поучни чланци итд. Број чланова је променљив.

3.) Дружина „*Шангић*“, основана 4 јануара 1909 године а прва редовна седница држана је 11 јануара исте године. Држане су свега три седнице. Прочитани радови на седници примљени су. — Дружином управљају сами ученици под надзором директоровим.

Јагодинска Гимназија

„Омладинац“

Дружина постала у школској 1906—7 години. Дружини је циљ да се ученици непосредно образују и у том је правцу досад рађено. Њом управљају ученици под надзором проф. г. Јована Ивковић. Држано је 6 дружинских састанака, на којима је бирана управа, претресана нова дружинска правила и читани књижевни радови ученика. Примљени суви радови: *На гробу српског витеза* (песма), *Цезар и његова срећа* (превод с француског).

Ниротска Гимназија

„Искра“

Бачка дружина *Искра*, која је основана 1893 године и радила годину дана, јер је укинута решењем Професорског Савета, обновљена је половином ове школске године. У том међувремену постојала је само књижница, којом су се служили ђаци под руковањем наставника, г. Петра Нешића, суплента. Председник садашње управе и његов заменик су наставници: г. г. Петар Нешић и Александар Стојановић, привремени учитељ језика.

Због малог броја чланова, одржан је само један састанак, на коме су прочитана два омања оригинална чланка: једна сличица и кратак преглед о развоју драме код нас, и један превод са француског; чланци су дати на приказ.

Нарочитих дискусија није било, сем што су ученици, по упутствима једнога наставника, саставили правила ове дружине, која су одобрена решењем Професорског Савета.

Чачанска Гимназија

„Рајић“

Дружина ђака ове гимназије основана је 1893 године, под именом „Рајић“.

Рад ове дружине вршен је по правилима, која је прописао Проф. Савет ове гимназије. Правила су донета по угледу на ђачке дружине које су до тада постојале (као „Нада“, дружина ђака I Београдске Гимназије.) По правилима председник је дружине један наставник, кога избере Проф. Савет, а остали се чланови бирају од ђака виших разреда.

Седнице се држе недељом и на њима имају права да учествују ученици свих разреда, али право решавања имају само ученици виших разреда.

На зборовима су читани и критиковани радови појединих ученика — чланова дружине.

У појединим школским годинама одржат је следећи број дружинских састанака.

Школске 1893—94 држано је 8 редовних и 2 ванредна састанка на којима су прочитане 4 песме и 3 приповетке, од којих је одбачена 1 песма, а остало је примљено. — Школске 1904—5 држано је 13 редовних и 1 ванредни састанак, на којима су прочитане 4 песме 3 приповетке, 4 превода с француског, 7 превода с немачког и један превод с руског језика. Од ових радова примљене су 3 песме, 2 приповетке, два превода с француског и 6 превода с немачког језика а остало је одбачено. Школске 1895—96 држано је 8 редовних и 1 ванредни састанак, на којима су прочитане 4 песме, 3 приповетке, 4 превода с француског и 7 превода с немачког језика, од којих су примљене 3 песме, 3 приповетке, 3 превода с француског и 5 превода с немачког језика, а остало је одбачено. — Школске 1896—97 дружина није радила. — Школске 1897—98 држано је 8 редовних и 1 ванредни састанак, на којима су прочитане 4 песме, 3 приповетке и 5 превода с немачког језика, од којих су примљене 1 песма, 2 приповетке и 2 превода, а остало је одбачено. — Школске 1898—99, 1899—900, и 900—901 год. дружина није радила. — Школске 1901—902 држано је 11 редовних и 1 ванредни састанак, на којима је прочитано 12 оригиналних песама и 2 прпева и једна подужа оригинална приповетка и 8 преведених приповедака, махом с немачког језика. — Школске 1902—03 и 1903—04 дружина није радила. — Школске 1904—05 држано је 6 редовних састанака, на којима је прочитано 5 оригиналних приповедака и 8 превода, од којих су примљене 3 приповетке и 7 превода. — Школске 1905—06 год. рад се дружине сводио већином на рад књижице. У току целе године само су издаване књиге на читање. — Школске 1906—07 држано је 8 редовних и 1 ванредни састанак. На овим састанцима прочитано је 16 радова, од којих је било 6 превода а остало оригинали (краће песме и приповетке). — Школске 1907—08 као и 1908—09 дружина није имала састанака, већ су само издаване књиге из књижице члановима на читање. Члански улог био је 0.20 пара дневно месечно.

Неготинска Гимназија

„Јакшић“

Док је ова гимназија била шесторазредна постојала је ђачка дружина „Јакшић“ али са укинућем V и VI разреда престала је ова дружина. Њена књижица има 542 бројева и налази се на чувању у гимназијској књижици.

Виша Женска Школа и Женска Гимназија у Београду „Заједница“

До краја ове школске године, због неуредног доласка чланова, дружина је одржала свега 7 редовних и 2 ванредна састанка. На првом ванредном састанку изабрана је ова управа: Председник: Десанка Цветковићева, VIII, Благајник: Над. Радојевићева, VIII, Деловођа: Косара Ђорђевићева, VII, Књижникар: Даница Бранковићева, VII, Поткњижникар: Милена Атанацковићева, V, и Даница Вељковићева, V.

У књижевни одбор ушле су као чланови: М. Секулићева и П. Леблова из VIII р., М. Боди и Д. Станковићева из VII р., Ј. Сондермајерова и М. Влајићева из VI р. и Д. Милосављевићева и А. Лeko из V разреда.

На редовним састанцима читани су већином преводи и критике пошто је број самосталних радова био врло мали. Осим тога читани су и радови бољих писаца, наших и страних, свирало се на клавиру и виолини и певало уз пратњу клавира.

Превођени су ови писци: Гогољ, Толстој, Доде, Ле-Саж, Русо, Проспер Мериме, Берне и Мулатули.

Преводи и оригинални радови су узимани на критику и критиковани писмено и усмено.

Кад је основана дружина „Заједница“, предата јој је на руковање стара ђачка књижница, у којој је било свега 644 књига. Од ових су биле 105 руских, 42 француске и 23 немачке, а остало српске. Сад у књижници има 555 српских књига и 42 француске, а руске и немачке нису ни уведене у списак, нити су издаване, јер није било довољно места у орманима да се сложе.

Ове године је приновљено свега 14 српских књига, од којих су 7 добивене као поклон а 7 је купљено.

Од књижевних листова дружина је примала ове године „Српски Књижевни Гласник“ и „Српску школу.“

Суботом по подне од 3—4 часа издаване су књиге на читање.

Од чланова који су узимали књиге за читање било је највише из V разр. па из VI, VII и VIII. Од писаца највише су читани руски писци и наши новији, па француски, енглески, немачки и др.

Шабачка Виша Женска Школа

„Искра“

Дружина је основана 27 марта 1906 год. Управу дружинску састављају ученице, сем председнице, која је наставница.

Рад дружински састојао се у превођесу, слободним радовима, читању одабраних ствари и декламовању.

У току школске 1908—9 год била су два ванредна састанка, 3 састанка управе и 6 редовних састанака чланова дружине „Искра“.

На првом ванредном састанку бирана је управа и читани разни предлози. На другом су читани извештаји књижникара, благајника и деловође: затим је биран контролни одбор.

На редовним састанцима су читани радови ученички; декламовано је и читано. Неки су радови примљени а неки одбачени.

Примљени су ови радови:

„Сигфридова борба са аждајом“, „Трнова ружица“, „Зима“, „Госпођа Холе“, „О праведности Божјој“, „Борба гладиатора с тигром“, „Пролеће“, „Драго брдо“, „Јесен и зима“, „Србија“, „Риђобради цар у кифовим кућама“, „На гробу јадне сестре“, „Мати“, „Изгнаник“, „Како шаливчина постаје кројачем“, „Зора“, „Како су се Гокел, Хинкел и Гакелaja очарани пробудили“, „Сироче“, „Млада госпођа Лоренц“, „Чудровати зид“, „Кроз шумицу“, „Троје сирочади“, „Младо се дрво савија“, „Босна“, „Сиротица“, „Вацлав“, „Сироче“, „Пролеће“.

Управа друштине у почетку школске године одредила је темат Св. Савски за награду: „Како треба да живи образована Српкиња“. Од пријављених радова награђен је рад под мотом: „Сваки је човек сам своје среће ковач“ — Рад је био Јелене Стефановићеве, уч. IV. р.

XI

Ђачке екскурзије

Прва Београдска Гимназија

Г. Радоје Дединац, водио је I₂ разред

1) 20 марта у Топчидер ради забаве.

2) 14 априла у Топчидер ради земљописа и забаве.

Г. Владан Јовановић, проф., г. Милутин Крњајић уч. гим. 23. маја V и VI разред на Авалу ради поука из Историје, забаве, и гимнастике.

Г. Миодраг Ристић, проф. VI₁, VII₂ у априлу у Кошутњак ради забаве и телесног вежбања.

Г. Ст. Маринковић, проф. 13 маја на цео дан на Авалу IV разр. ради забаве.

Г. Мил. Дукић, проф. VII₁, VII₂, VIII₁, VIII₂ у априлу месецу у Топчидер и Раковицу ради забаве, а по том у Доњи Град и на дунавску обалу ради забаве.

Г. Љубомир Милковић, 30 маја са ученицима V разр. у Топчидер у ботаничку екскурзију, и 31 маја са ученицима II р. у Топчидер у ботаничку екскурзију.

Г. Мил. Крњајић, 10 маја на цео дан са учен. III разреда у екскурзију до Кошутњака, где су радили гимнастику и изводили неке омладинске и витешке игре.

16 маја I разред 2 одељење, по подне у истом смислу до Топчидера.

18 маја IV разред по подне дн Кошутњака у истом циљу.

23 маја VI разред 2 одељење на цео дан до Авале.

3 маја на цео дан II разред до Кошутњака ради гимнастике и забаве.

10 марта по подне II разред до Топчидера.

Друга Београдска Гимназија

а) Мање екскурзије и излети

16 септембра, по подне, забавно-поучна екскурзија по Врачару, са ученицима I разреда 2 од. Ученике је водио г. Милош Зечевић, професор.

17 марта, по подне, забавно-поучна екскурзија на Бањицу и у Топчидер, са ученицима *IV* разреда 2. и 3. одељења. Ученике је водио г. *Риста Николић*, професор.

17 марта, по подне, забавно-поучна екскурзија у Топчидер, са ученицима *IV* разреда 1. одељења. Ученике је водио г. *Илија Лалевић*, професор.

17 марта, по подне, гимнастички излет у Топчидер, са ученицима *III* разреда 1. одељења. Ученике је водио г. *Стеван Шијачки*, учитељ.

18 марта, по подне, географска екскурзија у Топчидер, са ученицима *I* разреда 3. одељења. Ученике је водио г. *Милош Зечевић*, проф.

18 марта, по подне, забавно-поучна екскурзија у Топчидер са ученицима *III* разр. 3. од. и *IV* разр. 3. одељења. Ученике је водио г. *Милош Иковић*, суплент.

10 априла, по подне ботаничка екскурзија у Топчидеру, са ученицима *V* разр. 2. од. Ученике је водио г. *Павле Ст. Павловић*, проф.

10 априла, по подне, ботаничка екскурзија у Топчидер са ученицима *V* разр. 1 од. Ученике је водио г. *Никола Ранојевић*, професор.

11 априла по подне, минералшко-геолошка екскурзија у Топчидер, и околину, са ученицима *VII* разр. Ученике је водио г. *Алекса Станојевић*, професор.

11 априла, по подне, ботаничка екскурзија у Топчидер са ученицима *II* разр. 2. од. Ученике је водио г. *Павле Ст. Павловић*, проф.

11 априла, по подне, ботаничка екскурзија у Топчидер са ученицима *II* разр. 3. од. Ученике је водио г. *Никола Ранојевић*, проф.

13 априла, по подне, ботаничка екскурзија у Топчидер и Раковицу са ученицима *I* разр. 2. од. Ученике је водио г. *Павле Ст. Павловић*, професор.

18 априла, цео дан, ботаничка и географска екскурзија на Космај са ученицима *V* разр. 2. одељ. Правац пута: Београд—Влашко Поље железницом, затим пешице преко Амерића на Космај (Кошугица, Малован). Са Космаја на Тресије и даље преко Сопота у Ђурице, одатле железницом у Београд. Ученике су водили г.г. *Мирко Поповић*, *Павле Павловић* и *Риста Николић*, професори.

18 априла цео дан, минералшко-геолошка екскурзија, до Рипња и рудника Црвени Брег, са ученицима *VII* разреда. Скупљани су минерали и проматрани су минералшко-геолошки односи околине и рударске инсталације за вађење руда. Ученике је водио г. *Алекса Станојевић*, професор.

18 априла, цео дан, забавно-поучна екскурзија у Рипањ и околину са ученицима *IV* разр. сва три одељења. Ученике су водили г.г. *Љубомир Миловановић* и *Радојко Деметровић*, професори, *Аксентије Обрадовић*, суплент, и *Стеван Шијачки*, учитељ.

21 маја, цео дан, забавно-поучна екскурзија на Авалу са ученицима *I* разреда 1 и 2 одељења. Ученике су водили г. г. *Милош Зечевић*, проф. и д-р *Бор. Лорени*, суплент.

21 маја цео дан, забавно-поучна екскурзија у Раковицу, са ученицима *I* разр. 4. одељења. Ученике су водили г. г. д-р *Чедомир Марјановић* и д-р *Душан Рајичић*, професори.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.un...

б) Екскурзије по Србији

WWW.UNILIB.

Екскурзија: Београд—Параћин—Зајечар—Неготин—Радујевац—Београд. 14 септембра 1908 год 14 ученика VI разреда водио је г. Никола Ранојевић професор. Циљ екскурзије научни.

Екскурзија на Суву Планину од 16—21 маја 1909 географско-ботаничка екскурзија. Приредили су наставници г.г. Павле Ст. Павловић, Никола Ранојевић и Риста Т. Николић, професори — са 20 ученика V разреда. Правац: Београд—Ниш—Нишка Бања—долина Јелашничке реке—Пољаничка река—гребен Суве Планине (превој Бабин Врх) Вета—Вргудинци—Бела Паланка—Београд.

Екскурзија у Свилајинац. — 16 учен. V₂ и шест VI са наставником г. Мирком Поповићем и Јеремијом Живановићем ишли су 18 и 19 маја у Свилајинац на прославу стогодишњице битке на Чегру.

Трећа Београдска Гимназија

а) По Србији нису извођене никакве екскурзије ове године.

б) У околини извођене су ове екскурзије:

1) Географске:

Изводио г. Рад. Васовић, професор

18 септембра изведени су ученици свих првих разреда, ван школског времена, на Топчидерско Брдо, ради стварања појма о хоризонту и оријентацији на њему.

27 априла вођени су ученици V разреда у дневну екскурзију. Пут: Београд, Чукарица, Жарково, Беле Воде, Железник, Сремчица, Читак и Кијево, одатле железницом у Београд.

2) Јестаственичке:

Изводио г. д-р Данило Катић, професор

24 априла II разред био је у ботаничкој екскурзији у Топчидеру.

20 маја VII разред био је у геолошкој екскурзији до Вишњице.

27 маја VII разред био је у геолошко-минералшкој екскурзији до Ресника.

3) Екскурзије из Хемије:

Изводио г. Драг. Д. Марјановић, професор.

30 септембра оба одељења IV разр. у фабрику жижица.

20 октобра оба одељења IV разреда у фабрику шећера.

3 новембра оба одељења IV разреда у фабрику туткала.

24 марта оба одељења IV разр. у фабрику шпиритуса.

Смер ових екскурзија била је примена Хемије у обичном животу

4) Екскурзије из Математике:

Изводио г. Чед. Ђорђевић, професор

12 априла изведени су ученици IV₁ разреда на обданицу. Правац је био: Споменик—Торлак—село Бели Поток (црква и Чарапићев кладенац)—Авала. Повратак: Црвени Брег (топионица галенита)—Ресник—Београд (железницом), Смер је био хигијенски и научни; сви-

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

кавађе оцсњивања од ока даљина мерења терена и запремине, мерења објекта, као и прибирање минерала и стена.

5) *Екскурзије из филозофске проиодевтике:*

Изводио г. др Јован Максимовић, професор

17 марта и 3 априла, као разредни старешина VIII разр. водио је ученике у београдску околину смедеревским путем па преко Чубуре, Савинца и Споменика кући. Уз пут су вођени разговори који су имали ближе или даље везе са српском и руском књижевношћу и филозофијом. Већина ученика узимала је живог учешћа у разговорима и ученици су чешће молнили, да се такви разговори воде и у разреду на часовима. Тој се жељи по могућству свагда одазивао овај предметни наставник.

6) *Екскурзије из Науке Хришћанске:*

Изводио г. Атанасије М. Поповић, професор

27 априла у место часа Историја Српске Цркве од 10—11 час. у школи, ученици VI разреда доведени су на црквену славу Св. Савске цркве и одстојали у црквеном дворишту до свршетка архијерејске службе. Том приликом речено је да је 27 априла 1595 Синан паша спалио тело Св. Саве.

22 маја ученици су ишли у Вазнесенску цркву где им је скренута пажња на стил, на унутрашњи храм, делове храма, иконостас итд.

Екскурзија целе школе: 17 марта по подне сви су ученици ишли у Кошутњак, а 6 маја на Торлак.

Београдска Реалка

а) По околини Београда.

I разред ишао је са г. *Николом Дазичећем*, професором 10 априла на Торлак, ради упознавања околине Београда.

II разред ишао је са г. *Живојином Јуришићем*, проф., 6 априла на Дедиње, и 4 маја на Миријевско брдо у јестаственичку екскурзију.

III и IV разр. ишао је са г. *Николом Дазичећем*, професором, 9 маја на Авалу ради упознавања Шумадије.

V разред ишао је са г. *Живојином Јуришићем*, професором, 18 марта, 5 и 14 маја на Калимегдан, Старо гробље и Баново брдо у јестаственичку екскурзију.

V разред ишао је са г. *Јеленком Михаиловићем*, проф., 16 априла до Раковице ради упознавања геодолшког терена креде и терцијера.

IV разред ишао је са г. *Чедомиљом Петровићем*, професором, 12 октобра у фабрику содне воде г. *Ерлиха*. Ту им је сопственик показао целокупан рад, који је због ученика нарочито био удешен. — 30 апр. походили су парну циглану „Слога“ са предметним наставником и г. *Добросавом Урошевићем*, професором, где су разгледали парни млин и сав рад око справљања и печења опека. — 2 маја су походили фабрику туткала и сподијума са предметним наставником, где су посматрали целокупан рад при изради туткала.

VII разред ишао је са г. *Живојином Јуришићем*, професором, 13 априла у доњу тврђаву београдску где су проматрани песковити медулитерански тега и тражени фосили у њему; под Калимегданом меди-

терански дајтовац; на обронку испод Болнице за душевне болести мађи, терцијар, сарматски кречњак и фосили и према Вајфертовој пивари квартални лес.

VIII разред ишао је са г. *Јеленком Михаиловићем*, професором, 15 маја у телеграфску и телефонску централу и том приликом ђаци су разгледали све главне и споредне инструменте, њихову инсталацију и потпуну манипулацију у обема централама.

б) По Србији.

I Географско-геолошко-техничка екскурзија по моравском округу од 25 до 28 августа 1908 год.

Из Београда се пошло железницом у 7 ч. и 16 м. у јутру.

Било је свега двадесет и један ученик из петог и шестог и један из седмог разреда. Од госноде наставника били су г. г. *Лазић*, *Јуришић* и *Дравић*.

II марш до Ресника и натраг 25—26 јануара 1909 год. са наставником г. *Љубомиром Ђорђевићем* поручником, у потпуној ратној спреми. Учествовало је 47 ученика.

III Техничка екскурзија ученика VI и VIII разреда 9 маја 1909 г. до Параћина и Поповца. Са ученицима је био г. директор и пет наставника.

IV Географско-јестаственичка екскурзија од 18—23 маја 30 ученика са професорима г. г. *Н. Лазићем*, *Ж. Јуришићем* и *М. Драгутиновићем* по вавевском округу.

Зајечарска Гимназија

1) По Србији. — По Србији су извршене две екскурзије у циљу историјско-географско-етнографском од 14—23 маја ове године. Једна је учињена са ученицима V разреда (21 из V и 2 из VII р.), које су предводили г. г. д-р *Душан Пантелић*, проф., и д-р *Владимир Егановић*, привремени учитељ језика, овим путем: маја 14 по подне Зајечар — Ласово; маја 15 Ласово — Рујиште — Николинац — Соко Бања; маја 16 С. Бања — Алексинац — Рибаре; маја 17 Рибаре — Риб. Бања — Каоник; маја 18 Каоник — Ђунис — Ниш; 19 Ниш (ради светковине и разгледања вароши); маја 20 Ниш — Црвена Река — натраг Сићево; маја 21 Сићево — Преконошка пећина — Сврљиг; маја 22 Сврљиг — Нишевал — Сврљинка Топла — Књажевац; маја 23 Књажевац — Краљево Село — Зајечар. Ученици су ишли пешице. Друга екскурзија извршена је за исто време у другом правцу са ученицима VI и VII разреда (8 из VI и 9 из VII р.)

Екскурзија је била у овом правцу: Зајечар—Бољевац—Криви Вир—Честобродница—Доња Мутница—Вошњане—Ђурија—Раваница—Сеље—Жидиње—Стењевци—Манасија—Деспотовац—Свилајинац—Горњачка Класура—Благевештење—Крепољин—Жагубице—Црни Врх—Бор—Николићево—Бео Брег—Зајечар.

2) По округу и околини. — По округу није било екскурзија, а по околини три на цео дан ради пешачења и упознавања околине, и то: октобра 2 год. 1908 ишли су *сви ученици* с разредним старешинама у разним правцима; маја 1 год 1909 ишли су *ученици IV, V, VI и VIII* разреда с разредним старешинама у разним правцима; и маја 28 су ишли ученици *II разреда* с разредним старешином до Вршке Чуке.

Брагујевачка Гимназија

а) Мање екскурзије

3 марта 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Становљ. поље — војничко гробље *I разред 4 одељење* са г. *Гргуром Вујићем*, професором.

3 марта 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Становљ. поље — војничко гробље *III разред 1 одељење* са г. *Петром Илићем*, професором.

19 марта 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Илину воду *III разред 2 одељење* са г. *Матијом Станојловићем*, професором.

19 марта 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Илину воду *I разред 1 одељење* са г. *Светиславом Обрадовићем*, професором.

19 марта 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Илину воду *I разред 4 одељење* са г. *Гргуром Вујићем*, професором.

19 марта 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Илину воду *I разред 5 одељење* са г. *Миланом Петковићем*, професором.

7 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Сабанач. класуру *II разред 2 одељење* са г. *Михилом Илићем*, професором.

7 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Сабанач. класуру *II разред 2 одељење* са г. *Костом Сретеновићем*, професором.

10 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Илину воду *I разред 5 одељење* са г. г. *М. Петковићем* професором и *Д. Лукићем*, учитељем.

11 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Трмбас *III разред 2 одељење* са г. *М. Станојловићем*, професором.

11 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Трмбас *IV разред 1 одељење* са г. *Миланом Б. Карићем*, професором.

11 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Трмбас *IV разред 2 одељење* са г. *Богољубом Шремовићем*, професором.

11 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија на Трмбас *I разред 4 одељење* са г. *Гргуром Вујићем*, професором.

23 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија у Кошутњак *II разред 3 одељење* са г. *Костом Сретеновићем*, професором.

30 априла 1909 године, васпитно-забавна екскурзија у Кошутњак *I разред 5 одељење* са г. *Миланом Петковићем*, професором.

14 априла 1909 године, геолошка екскурзија на Сабаначку класуру *VII разред* са г. *Миланом Петковићем*, професором.

5 маја 1909 године, географска екскурзија на Жежељ — Сабаначку класуру *IV 1* и *IV 2 одељење* са г. *Петром Андрићем*, професором.

9 маја наставници и ученици свих разреда и одељења ове гимназије учинили су изапет до Дивостина на цео дан. Том приликом гимназија је приредила помен пок. *Петру Тодоровићу*, б. пеш. поручнику који је, као четник, погинуо на *Челошеку*, у Старој Србији; а код споменика, који му је породица подигла. На помену су чинодејствовали: гг. *Михаил*, јеромонах манастира Драче и *Војислав Михаиловић*, ђакон и хонорарни вероучитељ, а на јектенија је одговарао гимназијски мушки певачки хор. По свршеном помену г. *Михаило Стојанчевић*, професор,

држао је ученицима врло леп патриотски говор и показао примером *ноћ. Тодоровића* како се треба жртвовати за Отаџбину и Српство. Говор је учинио врло леп утисак, како на ученике тако и породицу покојникову и сељане из околине који су били присутни овоме помену. Затим је један ученик VII разр., у име соколске дружине, положио на споменик венац од природног цвећа и том приликом изговорио неколико дирљивих и патриотских речи.

б) Веће екскурзије.

Од 16 до 24 маја 42 ученика виших разреда и 10 наставника учинили су екскурзију Крагујевац—Аранђеловац—Лајковац—Ваљево—Пецка—Љубовија—М. Зворник—Ковиљача—Лозница—Шабац—Београд—Крагујевац.

Нишка Гимназија

9 марта 1909 год. г. *М. Радојичић*, суплент, до Бубња са ученицима I разреда 3 одељења у географску екскурзију.

17 марта 1909 год. г. *М. Радојичић*, суплент, Нишава—Габровачко Поље, са ученицима I разреда 3 и 4 одељења у географску екскурзију.

9 маја 1909 год. ученици V и VI разреда са наставницима г.г. *Миланом Гајићем*, проф., *Миланом Радојичићем*, супл., и *Миланом Перовићем*, учит., у Сићевачку клисуру. Циљ екскурзије забава.

23 маја 1909 год., ученици VII разреда са наставником г. *Миланом Банићем*, проф., у геометријску екскурзију на Станичење.

2 јуна 1909 год., ученици II разреда са г. *М. Банићем*, проф. у географску екскурзију.

2 јуна 1909 год., ученици V и VI разреда са наставницима г.г. *Милутином Татићем*, проф., и *Миланом Радојичићем*, супл., у научну екскурзију до Преконошке Пећине.

Пожаревачка Гимназија

23 маја 1909 год. ишли су ученици VII разреда на цео дан са професором г. *Љуб. Јовановићем*, у екскурзију у правцу Пожаревац—Гириковац—Кленовник—Костолац и натраг. Циљ упознавање састава терена. Том приликом ученици су разгледали фабрику прозорског стакла.

Ужичка Гимназија

Г. *Михаило Р. Живковић*, професор јестаственице, извршио је ове екскурзије:

12 септембра ишао је са ученицима V разреда у општински парк код Грота. Разгледали су лишће, скупљали збирке лишћа разних биљака за своје хербаре.

14 и 15 септембра путовао је са ученицима VII разреда у Станаре, Биоску и Врутке ради геолошкога проматрања.

19 септембра ишао је са ученицима V разреда у црквени и судски парк. Разгледали плодове разног биља и збирали збирке плодова.

10 априла ишао је са ученицима V разреда у општински парк поред Детиње. Проматрали и описивали пролетње биљке.

17 априла ишао је са ученицима *V разреда* у црквени и судски парк. Проматрали и описивали четинаре: бор, јелу, смрчу, омурику и тују.

12 маја ишао је са ученицима *VI разреда* поред Детиње у општински парк. Разгледали рибе у Детињи и општинском рибњаку, и инсекте у парку.

13 маја ишао је са ученицима *II разреда* у парк. Разгледали и описивали зимзелене биљке, четинаре: бор, јелу, омурику, тују и листопадно дрвеће: медвеђу леску, липу и т. д.

13 маја ишао је са ученицима *I разреда* у парк. Разгледали четинаре и друге биљке.

14 маја ишао је са ученицима *IV разреда* на Доварје, Ново Гробље и Мајдан. На Доварју разгледали аргилошист, на Мајдану црни плочасти кречњак. На гробљу разгледали надгробне споменике од кречњака, црног и црвеног, мрамора црног из Сече Реке, белог из Студенице и гранита са стране.

15 маја ишао је са ученицима *VII разреда* преко Забучја, у Љубање и Врела. Разгледали су дилувијалну терасу поред Детиње, слојеве М. и В. Забучја, Језеро у Љубањама и Врела у Крчагову, и цртали геолошки профил Забучја.

18 маја ишао је са ученицима *V разреда* ради разгледања и описивања биљака по Забучју, у Јадру и Врелима.

26 маја ишао је са ученицима *IV разреда* на Детињу. Разматрали су и описивали речне шкољке *Unis* и пужеве *Helix*, *Pupa*, *Bulimus*.

Г. Мирко А. Поповић, професор, наставник географије, ишао је са ученицима *V разреда* у географску екскурзију. Путовали су преко Волујца, Оскоруше, Стапара до Рујева Брда. Вратили су се поред Детиње, левом страном, преко Куле и Сињевца. Проматрали су карактеристичне карсне облике овога краја. Разгледали су врела, вртаче, и занимљиву пећину Мегару.

Највише су се задржали проматрајући пећину Мегару и врела по стапарској висоравни.

Г. Дим. С. Лазовић, наставник географије, 15 априла извео је *I разред* оба одељења преко Теразија око брда Стражаре поред Града, ради показивања отворене долине (Турица), литице (на Биоктошу), превоја, коса и т. д.

1 маја извео је *I разред* оба одељења у Врела, где им је показао леп пример литице Орловац, водопада Скакавци и лепе примере извора: Врела.

13 маја извео је *II разред* до под Марин Брег, где им је показао гвожђевити извор и поновио предавање о постајању минералних извора. Том приликом показато им је шта је код брега врх, шта подина, а шта падина (Марин Брег).

Ваљевска Гимназија

а) По околини Ваљева

12 септембра 1908 год. г. Лазар Крулић, в. учитељ, водио је ученике *III разреда* у парк на Пећини да цртају с природе.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.unijg.rs

26 септембра 1908 г. *Лазар Круалић*, са ученицима *III разреда* ишао је у правцу војног сењака да ученици цртају с природе.

3 октобра 1908 год. г. *Лазар Круалић* са ученицима *III разреда* ишао је у парк на Пећини да цртају с природе једну недовршену грађевину.

19 марта 1909 год. г. *Милан П. Зарић*, професор, водио је ученике *II разреда* оба одељења у парк на Пећини и Видрачку Стену ради ботанизирања.

27 маја 1909 год. г. *Лазар Круалић*, са ученицима *III разреда* ишао је на ставе Обнице и Јабланице ради цртања с природе. —

б) У ваљевском округу

29, 30 и 31 маја наставници г. г. *М. Зарић*, *С. Вукашиновић*, *М. Грујић*, *Б. Пауновић*, *Гл. Х. Ташиковић*, *Л. Круалић*, *М. Секулић*, и *Б. Милојевић*, са 15 ученика *VII разреда*, 11 ученика *VI разреда* и 11 ученика *V разреда* правили су екскурзију ради упознавања горњег планинског дела ваљевског округа — долином Јабланице—Поћута—Дебело Брдо—В. Поповац—преко Јабланика и М. Медведника—Суводања—Ставе—долином Обнице—Ваљево.

Крушевачка Гимназија

Г. Милан М. Томић, професор, водио је 12 априла са г. *Радивојем Илићем*, проф., *II разред* оба одељења у јестаственичку екскурзију до Манастира Наупаре. Проучаване су животиње и биљке на које се у путу наишло. *Г. Илић* је саопштио ученицима шта се важније зна о поменутом манастиру и показао им мали водоспад на обилжбој реци.

17 априла по подне водио је *I разред* оба одељења до пепељевачког кисељака. Том приликом објаснио је ученицима о кисељацима у опште, а проучаване су и биљке које су уз пут нађене.

2 маја по подне и 3 маја водио је са г. *Душаном Х. Илићем*, суплементом, ученике *V разреда* до манастира Наупаре и одатле на Наупарски Јастребац. Проучаване су биљке које су уз пут нађене, и нарочито су ученицима на самом терену објашњени т. зв. биљни региони.

5 маја водио је ученике *Ia, Ib, IIa и IIb разреда* по Крушевач. „Кључу“ и до села Јасике. Уз пут су проучаване нарочито главније барске биљке и животиње.

9 маја после подне и 10 маја водио је *VI и VII разред* до Доњнице и одатле на јастребачки вис „Бела Стена“ (1250 мет.). Том приликом изучаване су биљке, животиње и ископски шкриљци на које се уз пут наишао а и т. зв. биљни региони.

Г. Васа Даниловић, професор, водио је 12 априла ученике *IVa разреда* до села В. Врбнице. И ако је екскурзија била више забавна ипак су ученицима показивани поједини облици земљине површине.

2 и 3 маја водио је ученике *IV раз.* оба одељења у географско-историјску екскурзију до Барварина. Са њиме су били и г. г. *Милош Р. Милошевић*, в. учитељ и *Светолик Протић*, учитељ гимнастике. По-

WWW.UNIJG.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

казана је ученицима Сталаћска клисура, развалине код Сталаћа, Варваринско поље и Ставе Моравине. У Варварину, придружили су се екскурзији и г. г. *Димитрије Ј. Тричковић*, директор, и *Миливоје С. Добросављевић*, професор.

Г. Дагутин Ч. Поповић, професор, водио је 26 маја ученике *Iв разреда* у ботаничку екскурзију по крушевачком „Кључу“.

Већа екскурзија о Троицама коју је г. Министар одобрио актом ПБр. 5782 од 27 априла извршена је по свршетку школске године.

Пошло се 8 јуна и обишли су ова места: Параћин, Ђуприја, Добричево, Сење, Раваница, Деспотовац, Манасија, Свилајинац, Марковац и Јагодина.

Шабачка Гимназија

Екскурзије даље од Шапца

1 маја 1909 г. ишли су ученици *III разреда* са проф. г. Живком Романовићем, циљ историско-географски.

Ученици *IV разреда* њих 40, са проф. г. Љуб. Павловићем правили су тродневну екскурзију Шабац — Ваљево.

По околини Шапца

III разред, са својим старешином г. Живком Романовићем, професором, екскурзирао је по околини Шапца: 23 октобра 1908 год. по подне, до окружног Михаиловца; 18 марта 1909 г., по подне, до Параносове стругаре; 11 априла 1909 г., до Мишара и 30 априла 1909 по подне, до Шабачког града. — Сви су ови излети чињени у циљу физичког развића ученика.

IV разред, са својим старешином г. *Љубомиром Павловићем*, професором, екскурзирао је по околини Шапца: 12 септембра 1908 год., по подне, до Куртоваче; 13 октобра 1908 г., по подне, на Думачу; 29 априла 1909 год., по подне, у Мали Забран. — Ови су излети чињени у циљу физичког развића ученика.

V разред, са својим старешином г. *Николом Јанчићем*, професором и г. *Миланом Б. Милијашевићем* суплентом, екскурзирао је 22 априла 1909 год., по подне, до села Табановића, у циљу упознавања са типом и обликом једног мачванског села.

VI разред, са својим старешином г. *Михилом Атанасијевићем*, професором, екскурзирао је 18 априла, по подне, и 19 априла 1909 г. цео дан, до села Липолиста и 31 маја 1909 г., цео дан, до села Гор. Врањске, у циљу физичког развића и разонођења ученика.

VII разред, са својим старешином г. *Симом Цветковићем*, професором, екскурзирао је 7 априла 1909 год., по подне до села Горње Врањске, у циљу физичког развића и разонођења ученика; а 13 априла 1909 год., по подне, са разредним старешином и са г. *Љубомиром Павловићем*, професором, ишао је на Мишар, где је г. Павловић објашњавао ученицима постанак Мачве и шабачке околине у опште са геолошког гледишта.

Врањска Гимназија

Осим неколико омањих екскурзија, које су ученици чинили преко године, а којима је сврха била хигијенска, а узгред инструктивна, извршене су у току године и две веће екскурзије.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNI...

од 17 до 20 септембра 1908 године извршена је са ученицима IV, V и VI разреда екскурзија у правцу Врање — Грделица — Властотинце — Лесковац — Врање. Екскурзија је била више географска, а учествовали су ови наставници: г.г. Јован Антић, Светозар Павић, Вучко Јоксимовић, Риста Цветковић, Милан Бошковић и Никола Бадовић.

Од 18 до 29 маја 1909 год., извршена је екскурзија у правцу Врање — Ниш — Цариброд — Бела Паланка — Ниш — Врање. Извршили су је ученици V и VI разреда са наставницима г.г. Јов. Антићем, Св. Павићем, Р. Цветковићем и Миланом Бошковићем.

Зделарова Гимназија

1) Марта 12 приређена је утакмица у маршовању од Београда до Кошутњака. Погодбе су биле: да ученици не трче, да не иду пречим путем и да стигну незаморени. Полазак је био из школске зграде, одакле је директор испраћао ученике и сваком на цедуљи означено време, кад је пошао. Код Војне Академије чекао је ученике други наставник и бележио време доласка на истим цедуљама, код Монопола је то исто радио трећи наставник и четврти је чекао ученике у Кошутњаку. Први су стигли у исправном стању Борислав Седларац, учен. V раз., и Боривоје Вранковић, ученик VI раз., и утрошили за тај пут 41 минут.

2) Екскурзија са 6 ученика у друштву са ученицима државне Трговачке Академије од 30 марта до 5 априла Београд — Ваљево — Шабац — Београд. Ученике је пратио директор до Ваљева, па их је дочекао после у Шапцу.

3) Јестаственичка екскурзија V разреда са г. Жив. Јуришићем 24 априла после подне. Кроз Калимегдан и горњу тврђаву београдску и кроз парк око споменика Панчићева. Ученици су посматрали: рано, савремено и позно цветање; рано и савремено листање; разликовали су зељасте и дрвенасте биљке, шибље и дрвеће, листопадно и зимзелено шибље и дрвеће; учили су разликовати облик и размештај лишћа по стаблу; врсте плодова, разне цвасти; поједине врсте и породице из племена четинара; перуника; уснатица; шимширика; јавора; респнатица и т. д.

4) Забавно-поучна екскурзија са целом школом 7 маја на Торлак. Са ђацима су ишли: директор и г.г. проф. А. Половић, Р. Дединац, В. Малетић.

5) Јестаственичка екскурзија V раз. са г. Жив. Јуришићем 13 маја пре подне кроз старо гробље београдско. Ученици су прикупљали и анализали поједине биљке из племена: љутића, слезова, макова, крсташица, ланова, здраваца, штитконоша, каранфиластих, ружичастих и лептирастих биљака; помоћница, јоргована, барагаџа, ланилиста, бројева и главичастих биљака; респнатица, троскотница, пепељуга, млеча, коприва и трава. Анализа биљака вршена је и по књизи Панчићевој: „Флора у околини београдској“.

6) Јестаственичка екскурзија са I и II разредом 14 маја у Топчидер. Екскурзију водио је г. Бор. Поповић, а пошао је и директор. Деца су купила разне биљке, али се није могло извести поучавање, јер је ударила јака киша. Биљке су после донете у школу.

7) Јестаственичка екскурзија са I и II разредом 20 маја преко Банице поред камених мајдана и топчидерске економије у Топчидер. Са децом су ишли проф. Б. Поповић и директор. Деца су успут прикупљала разне биљке, па су се на неколико места заустављала, где им је наставник очигледном наставом показивао све што се односи на те биљке.

Јагодинска Гимназија

а) По околини:

Ученици свију разреда са наставницима ишли су 21 августа до манастира Јошанице, где су присуствовали *призивању Св. Духа*.

Ученици *IV разреда* са г. Мих. Лукићем, проф., ишли су 14 априла преко Бурђева Брда до Мајурске воденице.

Ученици I оба одељења, *III и V разреда* са г.г. Ср. Николићем, директором, Ристом Стојановићем, Милићем Сретеновићем, Јованом Чолићем, проф., и Влад. Росићем, суплентом, ишли су 17 априла до Гиља. Наставник ботанике г. Ср. Николић показивао је успут ученицима разне биљке.

Ученици *II, IV и VI разреда* са г.г. Мих. Лукићем и Јов. Ивковићем, проф., и Вуком Ивановићем, суплентом, ишли су 17 априла до села Ланишта.

Ученици *V разреда* са наставником ботанике г. Ср. Николићем ишли су 29 маја преко Бурђева Брда ради изучавања биљака.

Ученици *I разреда* са г. Милићем Сретеновићем, проф., ишли су 5 јуна до Винораче, ради изучавања биљака.

б) По округу:

12 априла ученици *V разреда* гимназије, са својим наставником, г. Владиславом Росићем, суплентом, учинили су екскурзију преко Деспотовца до манастира Манасије. У манастиру им је држано кратко предавање о историјско-културној улози овога манастира. Затим су ђаци присуствовали богослужењу. После Божје службе разгледане су знаменитости манастирске.

На Бурђев Дан, 23 априла, ученици *V и VI разреда*, са г. Владиславом Росићем, били су у екскурзији до манастира Раванице. После разгледања манастира, ученици су ишли у Раваничку Пећину и разгледали лепу Сењску Класуру.

7 маја сви ученици гимназије, са својим наставницима, ишли су у екскурзију до Сењског Рудника. Тога дана, пре подне, ишли су и разгледали ново постављене машине у модерном државном руднику, Равној Реци. Затим су, после подне, разгледали рударска окна у Сењском Руднику, где им је објашњен рад у рудокопу и објашњена геолошка формација угљеног терена и постанак каменог угља. Ту су ученици преноћили и сутрадан се вратили. Неколико ученика са једним наставником одвојило се и прешло у долину реке Црнице и били су на извору вену. У повратку су разгледали рушевине манастира Сисевца, па се, кроз романтичну Црничку Класуру, вратили, преко Ђуприје кући.

8 маја ученици гимназије са наставницима: г. Р. Стојановићем и Д. Трипковићем ишли су до села Црнче и Црног Врха. Наставник географије г. Р. Стојановић показао им је том приликом околину Јагодине.

На други дан Духова, 18 маја, огишло је петнаест ученика са својим наставницима, г. Михаилом Лукићем и г. Владиславом Росићем, у Свилајинац, да присуствују свечаном помену стогодишњице смрти Стевана Синђелића.

в) По Србији:

5 септембра ученици свих разреда са наставницима: г.г. Ср. Николићем, Срећком Милетићем, Лаз. Трипковићем, Ристом Стојановићем, Јов. Чолићем и Влад. Росићем, ишли су до Ниша и Нишке Бање. Наставник историје г. Р. Стојановић, проф., држао је ученицима пред Беле-кулом предавање о боју на Чегру.

10, 11, 12 и 13 јуна г. Влад. Росић суплент са 10 ученика V и VI разреда ишао је преко Деспотовца, манастира Манасије до Горњака.

Пиротска Гимназија

а) По Пиротском округу

13 септембра 1908 г. ученици *IV, V и VI разреда* са наставницима г. г. *М. Мајзнером, К. Костићем и Ст. Николајевићем* извршили су екскурзију Пирот — Извор — Басара — Крупац — Пирот. Циљ забавно-поучни.

4 октобра 1908 год., ученици *III разреда* са наставницима г. г. *Ст. Николајевићем и А. Стојановићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Ржана — Трњани — В. Јовановац — Пирот. Циљ упознавање околине Пирота и телесно вежбање.

4 октобра 1908 год., ученици *II разреда* са наставницима г. г. *К. Костићем и Ј. Попадићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Будим Дол — Станичење — Будим Дол — Пирот. Циљ забавно-поучни.

19 априла 1909 год. ученици *V и VI разреда* са наставницима г. г. *В. Рамбел, К. Костићем и П. Јовановићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Бела Паланка — Модра — Дивљаник — Манастир — Бела Паланка — Крушка — Пирот. Циљ поучно забавни.

30 априла 1909 год. ученици *II разреда* са наставником г. *Ж. Јокимовићем* извршили су екскурзију. Циљ скупљање и анализа биљака.

2 маја 1909 год. ученици *II разреда* са наставником г. *Ж. Јокимовићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Печењевце — Пирот. Циљ упознавање тамошњег материјала велике пиротске терасе и моћи ношења негдашње Нишаве.

3 и 4 маја 1909 год. ученици *V и VI разреда* са наставницима г. г. *В. Радићем, К. Костићем, Ј. Попадићем, Ж. Јокимовићем, Ј. Поповићем, С. Николајевићем и А. Стојановићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Св. Петки — Бела Паланка — Клиура — Пирот. Циљ поучно-забавни.

12 маја 1909 год. ученици *Iа разреда* са наставником г. *Ј. Поповићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Крупац — Пирот.

Циљ упознавање околине Пирота, манастира Св. Јована, Крупаца и крупачког језера.

13 маја 1909 год. ученици *II разреда* са наставником г. *К. Костићем* извршили су екскурзију у правцу Пирот — Присјан — Смрдан Држижа — Пирот. Циљ поучно-забавни.

21 маја 1909 год. извршили су екскурзију правац: Пирот — Гњилан — Белава — Корита — Пирот ученици *Ib разреда* са наставником г. *Ј. Попадићем*. Циљ упознавање планина које се могле на хоризонту видети.

б.) Екскурзије по Србији.

23 и 24 маја 1909 год. извршили су екскурзију ученици *IV разреда* са наставницима г. г. *Вл. Радићем*, *К. Костићем* и *Ж. Јоксимовићем*. Циљ поучно-забавни. Правац: моравски округ.

Чачанска Гимназија

Екскурзија на Рудник приређена је: 26, 27 и 28 августа а у њој је узело учашћа пет наставника: г. г. *Јован Јаворац*, проф., *Јеротије Новитовић*, проф., *Душан Милојковић*, проф., *Коста Јовановић*, проф., и Д-р *Владимир Егановић*, учитељ, а од ученика учествовао је 51 ученик. Циљ је екскурзије поучно-забавни.

6 септембра 1908 год. г. *Коста Јовановић*, проф., са оба одељења *I разреда* у Љубић, ради географске екскурзије.

7 априла 1909 ученици *I разреда* оба одељења са наставницима г. г. проф. *В. Војиновићем* и *Ј. Коњареком* у јестаственичку екскурзију на Љубић.

11 априла 1909 год. г. *Коста Јовановић*, проф., са оба одељења *I разреда* на Љубић, ради географске екскурзије.

11 априла 1909 год. г. *В. Војиновић*, проф., са ученицима *V разреда* у ботаничку екскурзију.

18 и 21 априла приређена је географско-јестаственичка екскурзија по Драгачеву у којој су учествовали проф. г. г. *Коста Јовановић* и *В. Војиновић* са 20 ученика *V разреда*.

30 априла 1909 год. проф. г. *Коста Јовановић*, са ученицима *II разреда* ради географије.

6 маја 1909 сви наставници и сви ученици на један дан до трнавске цркве ради забаве.

9 и 10 маја 1909 год. проф. г. *К. Јовановић*, са ученицима *IV разреда* Милановац — Прељина — Доња и Горња Трепча — Трепчанска Бања — Остра — Бресница — Крагујевац — Чачак, — Мрчајевци — Горојевница — Мојиње — Коњевићи.

23 маја проф. г. *Коста Јовановић* са ученицима *I₂ разреда* у Авладиницу, ради географије.

23 и 24 маја проф. г. *К. Јовановић* са ученицима *VI разреда* на Овчар, ради географије.

26 маја 1909 год. ученици *II* и *I₁ разреда* са проф. г. *В. Војиновићем*, у јестаственичку екскурзију.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

Приватна Гимназија у Алексинцу

2 септембра 1908 год. вршена је у околини Шуматовца географско-зоолошка екскурзија са *Ia разредом* гимназије са наставницима: г. г. *Влад. Стојадиновићем* и *Младеном Милојковићем*, суплентима.

29. септембра вршена је екскурзија на десној обали реке Мораве са *IV разредом* ове гимназије, у циљу минералошком, са наставником г. *Младеном Милојковићем*, суплентом.

1 маја 1909 г. вршена је географска екскурзија у околини манастира „Св. Тројица“ са *Ia* и *Ib разредом* са наставником г. *Влад. Стојадиновићем*, суплентом.

3 маја 1909 год. *IV разред* направио је излет до Рујевце са наставником г. *Живком Стефановићем*. Циљ је историјски.

5 маја 1909 год. *IV разред* је са г. *Павлом Љотићем* наставником направио излет до манастира Св. Петка у циљу историјском.

Лесковачка Гимназија

Све ђачке екскурзије биле су у околини Лесковца, као: до св. Илијске цркве, Синковца, Манојловца итд. и приређиване су готово увек после подне.

Г. *Тира Милић*, проф., учинио је географску екскурзију у околини са *I разредом* 5 септембра.

Г. г. *Стеван Живковић*, проф. и *Борђе Цветковић*, супл., учинили су екскурзију са ученицима *I* и *II разреда* у околини ради ученичког играња лоптом, 7 марта.

Г. *Војин Поповић*, проф., учинио је у истом циљу екскурзију са ученицима *III* и *IV разреда* 16 марта и 6 априла.

Г. г. *Александар Пржић*, учитељ вештина и *Стеван Маленковић*, учитељ језика, учинили су екскурзију са ђацима *I разреда* 7 априла, ради играња лоптом.

Г. *Борђе Цветковић*, суплент, учинио је природњачку екскурзију са ђацима *II* и *III разреда* 11 априла.

Г. г. *Војин Поповић*, проф., и *Борђе Цветковић*, супл., учинили су природњачку екскурзију са ученицима *III* и *IV разреда* 13 априла.

Г. *Борђе Цветковић*, суплент, ишао је са ђацима *II разреда* до ушћа Власине у Мораву у циљу ботаничког и земљописног испитивања 14 априла.

Сви наставници са целом школом приредили су Ђурђевски уранак до Рудара на цео дан 23 априла.

Г. *Борђе Цветковић*, суплент, приредио је природњачку екскурзију са *II разредом* 28 априла, са *IV разредом* 1 маја.

Г. г. *Јеротије Тошаловић*, директор, *Војин Поповић*, проф., *Стеван Маленковић*, учитељ, и наставник цртања *Александар Пржић*, приредили су са ученицима *III* и *IV разреда* екскурзију возом до Владичиног Хана на цео дан у циљу крокирања земљишта 6 маја. Истог су дана г. г. *Јован Ђорђевић*, проф., и *Борђе Цветковић*, супл., приредили географску екскурзију са ученицима *I* и *II разреда*.

Неготинска Гимназија

Од 24 до 28 маја приређена је већа петодневна екскурзија у којој је учествовало 28 ученика *IV* и *III разреда* и пет наставника.

Правац путовања био је Неготин — Рудник Русман — Та нда — Горњаци — Мајдан Пек — Благојев Камен — Кучево — Градиште лађом кроз Ђерданску клисуру до Радујевца.

Наставници природних наука и ученици *I* и *II* разреда ишли су у циљу ботаничке и зоолошке екскурзије у околину Неготина и до Високе 31 маја и 7 јуна.

Смедеревска Гимназија

Мање екскурзије чињене су са ученицима *I* разреда 16 марта, 27 априла, 11 маја и 25 маја по околини Смедерева. Ученике су водили г. г. *М. Мајзнер*, професор, и *Недељко Дивац*, суплент, ради допуњавања знања из географије и јестаственице.

Наставници и ученици *I* и *II* разреда приредили су екскурзију од Смедерева од Кладова и натраг. Екскурзија је извршена од 20 до 23 маја. У овој екскурзији били су ови наставници: г. г. *М. Мајзнер*, *Д. Караианџић*, професори, и *Д. Андрејевић* и *Пера Илић*, учитељи. Циљ ове екскурзије био је, да ученици пропутују кроз Ђердап.

Ове године направила је смедеревска гимназија једну седмодневну хемијско-минералогско-географску екскурзију од Великог Градишта, долином реке Пека, на Мајдан Пек, Доњи Милановац и натраг. У овој екскурзији учествовали су ученици *III*-ћег и *IV*-ог разреда, са директором *Војиславом Вуловићем* и наставницима: г. г. *Ахилом Калманом*, *Љубомирком Видаковићем* и *Милорадом Луковићем*. Из четвртог разреда био је 21 ученик а из трећег 6 — свега 27.

Виша Женска Школа и Женска Гимназија у Београду

Госп. *Драгутин Антић*, професор, извео је три екскурзије ван Београда са ученицама *VII* и *VIII* разреда женске гимназије. Прва екскурзија Београд и Доњи Милановац кроз Ђердап од 14—18 септембра 1908. год. Са г. Антићем учествовале су г-ђица *Надежда Вељковићева*, *Надежда Гавриловићева* и *Косара Цветковићева*; циљ је био посматрање геолошког терена.

Друга екскурзија Београд—Ресник—Црвени Брег 2 октобра 1908 године. Са г. Антићем биле су г-ђице: *Косара Цветковићева*, *Надежда Вељковићева*, *Милева Петровићева*, *Мирослава Димитријевићева*, *Зорка Недићева* и *Лепосава Маринковићева*. Циљ разгледање Ресника.

Трећа екскурзија Београд—Ниш—Пирот од 3—7 маја 1909 год. Са г. Антићем биле су г-ђице: *Надежда Вељковићева*, *Мирослава Димитријевићева*, *Јеллица Бресјанчева*, *Милева Васовићева*. Циљ научни.

Г-ђца *Олга Гавриловићева*, разредна учитељица, осим учествовања у двема већим екскурзијама са ученицама *II* и *V* разреда ради јестаственичке наставе:

22 септембра имала је ботаничку екскурзију у Топчидеру са ученицама *V*_{1,2} разреда.

У јестественички музеј водила је *II* разред овим редом:

15 марта 1. одељење; у недељу 21 марта 2. одељење, на Велики Четвртак 26 марта 3. одељење, 19 марта водила је *I*₁ разред.

У ботаничку башту Јевремовац водила је 3 маја *V*_{1,2} разред

Г-ђица *Јелница Бресјанчева*, разредна учитељица, водила је, с пролећа, свакога понедеоника по подне *I₃ разред* у хигијенске шетње до Топчидера. Осим тога водила га је 8 марта у јестаственички музеј. Затим 20 марта, *V₁ разред*, у ботаничку екскурзију у Топчидер. Тако исто водила их је у Кошутњак заједно са *V₁ разредом*, 6, 13 и 17 априла.

Оба одељења *V разреда* водила је на Ђурђевски уранак у Топчидер, од 6 часова изјутра до 11 часова пре подне.

Г-ђица *Јелена Лазаревићева*, разредна учитељица, извела је са ученицама *III₄* и *5. разреда* три екскурзије. Зимску екскурзију имала је у јануару до стакларе у Топчидеру.

13 априла водила их је у фабрику шећера и у Топчидер.

13 маја у Топчидер.

Г-ђица *Летосава Ј. Маринковићева*, разредна учитељица, водила је *III₄ разреда*:

16 фебруара на Калимегдан.

18 марта, 13 и 27 маја у Топчидер, ради шетње и забаве.

Г-ђица *Зорка Недићева*, разредна учитељица, водила је у исто време и у истом смеру свој *разред (III₅)*.

Г-ђица *Олга Косановићева*, разредна учитељица, водила је *III (свој) разред* 11 априла у Топчидер на пола дана, и то је био хигијенски забавни излазак у поље и шуму.

20 марта у место предавања извеле су у Топчидер:

Г-ђица *Милка Дешијанин*, *II₃ разред*.

Г-ђица *Зорка Секулићева*, *III₁ разред*.

Г-ђица *Милева Величковићева*, *IV₂ разред*.

Г-ђица *Софија Предићева*, *IV₃ разред*.

Г-ђица *Надежда Петровићева*, наставница цртања, правила је екскурзије са ученицама гимназије, ради наставе цртања у природи. Те су екскурзије чињене с пролећа у Раковицу и на старо гробље.

Г. *Драгутин Инкиостри*, учитељ цртања, водио је у етнографски музеј ученице *III₅ разреда*, 13 марта, а 25 маја, са г-цом *Љубицом Павловићевом*, водио је ученице *II₄ разреда*.

Женска Приватна Гимназија у Пожаревцу

7 априла са ученицама *I разреда* чињена је екскурзија у околини Пожаревца, ради географског показивања; ученице је водила наставница *Наталија Пантелићева*.

Зоолошко-ботаничка екскурзија чињена је 14 априла по подне, у околини Пожаревца са ученицама *свих разреда* и наставницама, г-ђама *К. Јовичићевом*, *Ј. Јеличићевом*, *Н. Пантелићевом*, и *Д. Ђурђевићевом*, и са наставником *Н. Марковићем*.

III и *IV разред* чинио је екскурзију истог дана са наставником цртања, г. *Николом Марковићем*, ради снимања појединих предмета и предмета из природе.

Приватна Женска Гимназија у Следереву

20 марта 1909 године извршена је једна екскурзија до Ђурђевске Антине чесме. У овој екскурзији учествовале су све ученице и наставници ове школе. Већих екскурзија није било.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Приватна Женска Гимназија у Зајечару

1 октобра излет сва *три разреда* у околини са госпођицом *Тунеровом* ради разгледања расадника.

Бурђеветски уранак сва *три разреда* у: „Содол“ са г. г. *Р. Лазаревићем* и *Б. Нишићем*.

24 маја излет *II* и *III* разреда до манастира Суводола са г. г. *Р. Лазаревићем*, *А. Валентом*, *М. Марковићем*, *Р. Пешићем* и Г-ђцом *Ј. Тунеровом*, ради географског посматрања околине и планинског ланчава.

27 маја излет *I* разреда са разредним старешином г. *М. Марковићем* до Лубнице ради разгледања угљеног мајдана.

Приватна Женска Гимназија у Ужицу

Ради очигледне наставе, изводио је ученице у најближу околину наставник јестаственице, Г. *Михаило Р. Живковић*, професор. Ти су излази били у самој вароши у лепо уређене паркове гимназијски, црквени и судски, и трајали су по један час.

17 априла извео је ученице *I* разреда у гимназијски и црквени парк пред гимназијом, где су разгледале и описивале пролетње биљке: љубичицу, маслчак, белу раду, мртву коприву, веронику, хоћу нећу и љутић.

27 априла извео је ученице *II* разреда у гимназијски парк, где су описивале поменуте пролетње биљке.

1 маја извео је ученице *I* разреда у судски парк, где су разгледале зимзелене биљке и племена четињара: бор, јелу, смрчу, оморичу и тују.

12 маја извео је ученице *II* разреда у судски и црквени парк, где су разгледале и описивале ружичасте биљке: ружу и јагоду, листопадно дрвеће, липу и медвеђу леску и зимзелене биљке из племена четињара: бор, јелу, смрчу, оморичу и тују.

28 маја извео је ученице *II* разреда у општински парк, где су разгледале и описивале биљке бесветнице: напрат (слатку, слезиницу, јеленак) и мехавине.

Приватна Женска Гимназија у Чачку

13 септембра после подне ишле су ученице *I* разреда у географску екскурзију са наставником географије г. *Костом Јовановићем* у „Алаваџиницу“, ради посматрања хоризонта и одређивања страна света.

25 септембра после подне извршена је хигијенско-забавна екскурзија у Трбушане ученица *I* и *II* разр. са наставницима г. г. *Влад. Војиновићем*, проф. и *Јов. Коњареком*, и г-ђицом *Ленком Гавровићевом*, наставницом.

6 октобра ишле су ученице *II* разр. са г. *Костом Јовановићем*, проф., у Жевицу, у циљу хигијенско-забавном.

15 фебруара после подне учињена је спортска екскурзија у Алаваџиницу са ученицама *I* и *II* разр., и наставником г. *Јов. Коњареком*, и наставницама г-ђицама *Милевом Лазовићевом* и *Ленком Гавровићевом*.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

7 марта после подне ишле су ученице *I и II разр.* са наставницама г-ђицама *Милевом Лазовићевом* и *Ленком Гавровићевом* у Бељину, у циљу хигијенско-забавном.

19 марта после подне ишле су ученице *I и II разр.* у јестаственичку екскурзију у Трнаву са г. г. *Влад. Војиновићем*, наставником јестаственице и *Јованом Коњареком*, г-ђицама *Милевом Лазовићевом* и *Ленком Гавровићевом*, наставницама, и г. *Стеваном Божовићем*, адвокатом и чланом управног одбора. Ученицама су показане и описане разне пролетње цветоноше (кукурек, леђињак, љубичица, великданче, мртва коприва, красуљак, јагорчевина, процепак и др.), разне маховине, гљиве и лишаји. Посматрано је неколико сувоземних пужева и инсеката.

7 априла ишле су ученице *оба разреда* у географску екскурзију у Миоковце са наставником географије г. *Костом Јовановићем*, проф., и г-ђицом *Милевом Лазовићевом*, наставницом. Циљ је упознавање ученица са околином и показивање главнијих орографских и хидрографских објеката.

14 априла после подне ишле су ученице *I и II разреда* у јестаственичку екскурзију у Кулиновце са наставником јестаственице г. *Влад. Војиновићем*, проф., и г-ђицама *Милевом Лазовићевом* и *Ленком Гавровићевом*, наставницама. Показано је и посматрано разно дрвеће и шибље са њиховим цветом, даље су посматрани и описани представници из разних племена биљних и разни инсекти. Прибирање биљака и инсеката.

3 маја приређена је забавна екскурзија ученица *I и II разр.* до Карауде са г-ђицама *Милевом Лазовићевом* и *Ленком Гавровићевом*, наставницама, г. *Стеваном Божовићем*, адвокатом, чланом управног одбора, и неколико ђачких родитеља.

6 маја приређена је заједничка забавна екскурзија ученика државне гимназије и ученица приватне гимназије са свима наставницама и неколико ђачких родитеља. Ишло се до Трнавске цркве, где су ученици и ученице провели цео дан у песми и игри и у вече се вратили у Чачак.

Приватна Женска Гимназија у Јагодини

Ученице с наставницом и наставницама приредили су 7 и 8 маја екскурзију до Сењског Рудника и Равне Реке. Задржали се два дана прегледајући Рудник и његову околину.

14 маја ученице с наставницом и наставником земљописа ишли су до Бурђевог Брда и Трнаве, где им је наставник држао предавање из земљописа.

28 маја ученице с наставницом г-ђицом *Слазком Кимпановићевом* и наставником земљописа г. *Цветићем* ишли су до Белице, Бурђевог Брда и Трнаве, где им је наставник држао предавање, па су се затим деца играла.

Виша Женска Школа у Крагујевцу

7 марта ишле су ученице *I б. II а. и III разр.* Више Ж. Школе са својим разредним наставницама у поље, ради шетње.

10 марта ишле су ученице *II б. разр.* В. Ж. Школе са својом разредном наставницом у поље, ради шетње.

11 априла ишле су ученице *I а. I б. II а. и II б. разреда* В. Ж. Школе у поље, ради шетње, са г-ђицом *Драгом Аранђеловићевом*, наст. женског рада.

30 априла ишле су ученице *I а. и II б. разреда* В. Ж. Школе на Кошутњачко Брдо, ради ботанизирања са својим наставником г. *Светозаром Обрадовићем*, управитељем В. Ж. Школе.

30 априла ишле су ученице *I а. и IV раз.* Више Жен. Школе у Кошутњак, ради шетње са својим наставницама: г-ђом *Милком Загорчићком* и г-ђом *Зорком Ковачевићком*.

6 маја учиниле су све ученице излет са управитељем и наставницама на цео дан у Кошутњак.

Приватна Виша Женска Школа у Крушевцу

12 септембра водиле су г-це *Анка Каралићева* и *Косара Далековићева* ученице *III и IV раз.* у екскурзију, ради теренске оријентације јастребачког подгорја на Дедински плато.

22 септембра приредила је г-ца *Драга Величковићева* општи гимнастички час са ученицама свих разреда у пољу.

6 априла водио је г. *Милан Мужа* ученице *I и II раз.* у ботаничку екскурзију у Макршанску околину и објашњавао им анемофилију и ентомофилију.

7 маја приређен је заједнички излет на цео дан у подножје Јастрепца.

Шабачка Виша Женска Школа

а) Краће једнодневне екскурзије

I разред 22 септембра, 22 октобра, 6 марта, 10 и 17 априла шетња до Саве и града, посматрања и игре на градском пољу, 1 маја ишле су ученице у Варну на цео дан са класном учитељицом, г-цом *Милицом Кнежевићевом*, и наставницама: *Л. Релићком*, *Б. Јовановићевом* и *управитељем*.

II разред 3 септембра шетња до Стругаре поред Саве, 30 септембра шетња до Привреде, пут села Мајура, разгледање пољопривредне изложбе, 19 марта и 17 априла шетња до Саве и града, 23 априла биле су у Забрану, 10 маја биле су ученице у Врањској целог дана и 12 маја у Јевтићевој ливади са класном учитељицом г-цом *Божом Јовановићевом* а у Врањској још и са г-ђом *Бојовићком*, наставницом.

III разред ишле су на Орид 12 априла са класном учитељицом г-ђом *Вером Николићком* и г-цом *Маријом Лукићевом*, наставницом, те су цртале снимајући с природе.

IV разред 11 септембра, 25 септембра, 22 октобра и 26 фебруара шетња поред Саве до града и до стругаре, посматрања, 19 марта ишле су ученице у Привреду, где су разгледале школу и добро пољопривредно; 13 априла шетња поред Саве и 20 априла ишле су ученице у Куртовачу, са класном учитељицом г-ђом *Леисавом Релићком*.

Ове екскурзије чињене су у циљу разноврне поуке као и ради гимнастичног вежбања и физичког јачања.

б) Екскурзија кроз питому Шумадију и Источну Србију

Од 17—24 маја, пут Шабац — Београд — Крагујевац — Ђуприја — Сењски Рудник. У овој су екскурзији учествовале 22 ученице III и IV разреда и наставници ове школе: управитељ г. Никола М. Савић, г-ђе Ледосава Рељиќка, Александра Ђ. Пилетића, г-ђице Боженица Јовановићева, Милица Р. Кнежевићева, г-ђа Драга Бојовиќка.

XII

Наредбе и саопштења господина Министра просвете и црквених послова

У школској 1908/9 години

Расписом од 20 августа 1904 ПБр. 11889 допуњује се распис ПБр. 3172 од 17 марта 1903 год. и саопштава се да се одредбом чл. 24 закона о средњим школама у питању о плаћању половине школарине могу користити само они ученички родитељи, који имају више од двоје деце у државним средњим школама, рачунајући у ове и државне Више Женске Школе.

Расписом од 28 августа 1908 ПБр. 12634 наређује се директорима да врше јачи надзор над разредним старешинама и разредним већима.

Расписом од 28 августа 1908 ПБр. 12634 наређује се да разредне старешине у споразуму са школским лекаром држе ђацима предавања о чистоти.

Расписом од 5 септембра 1908 ПБр. 13336 наређује се директорима да скрену пажњу свима ученицима, који су намерни мењати завод, да се не испишују из школе у којој су пре но што се поуздано извести, да ли могу бити примљени у другу школу, у коју се желе уписати.

Расписом од 17 септембра 1908 год. ПБр. 13950 наређује се да би се спречило ширење заразних болести шарлаха и тифуса, да школски лекар посведневно врши преглед ученика у нјим разредима, и сумњиве да одмах одваја. Исто тако школски лекар ће обилазити и све оне ученике, који школу као болесни не походе, и о њима ће се редовно обавештавати.

Расписом од 10 децембра 1908 године ПБр. 19525 наређује се да се свима ученицима VIII разреда да писмени задатак 17 децембра 1908 године.

Расписом од 10 децембра 1908 год. ПБр. 19526 понавља се распис ПБр. 21 од 1 јануара 1908 год. (Свечано прослављање Св. Саве) и скреће се пажња на распис ПБр. 3701 од 15 фебруара 1905 год. о неговању вештина у школи у опште.

Расписом од 12 фебруара 1909 ПБр. 1981 наређује се да се 19 маја 1909 године, на дан стогодишњице битке на Чегру, одрже ученицима пригодна предавања.

Расписом од 12 фебруара 1909 ПБр. 1881 саопштава се да је за Министра просвете и црквених послова указом од 11 фебруара 1909 постављен г. Љубомир Стојановић, министар у пензији, и народни посланик.

Расписом од 26 фебруара 1909 ПБр. 2613 саопштава се наредба господина Министра финансија о томе да се завршни рачун састави не само по партијама него и по позицијама; сем тога тражи се да се шаљу Главном Рачуноводству месечни извештаји, а на крају године генерални извод по специјалном делу.

Расписом од 2 марта 1909 године ПБр. 2921 саопштава се да је г. Министар на основи чл. 10 закона о средњим школама, одредио г.г. наставнике Универзитета да у београдским средњим школама врше преко целе године надзор и преглед, и да му двапут годишње подносе своје извештаје.

Расписом од 5 марта 1909 године ПБр. 3040 наређује се шиљање извештаја за I и II тромесечје.

Расписом од 17 марта 1909 ПБр. 1909 наређује се да се пошље извештај о томе колико је утрошено на издржавање сваке поједине гимназије у 1908 години.

Расписом од 8 априла 1909 године ПБр. 4671 скреће се пажња на чл. 3 и чл. 20 финансијског закона за 1909 годину, с тим да вирмањења сме бити само по одобрењу министрову.

Расписом од 10 априла 1909 године ПБр. 4746 наређује се да се за време учини све, што је потребно, како би се школске зграде благовремено оправиле.

Расписом од 16 априла 1909 године ПБр. 5161 даје се упуство како се има саставити пројект буџета за 1910 годину.

Расписом од 21 априла 1909 године ПБр. 5273 даје се упуство како се поступа с лицима која нису свршила редовно школу, кад полажу испите у гимназијама.

XIII

Одобрени уџбеници и учила и препоручене књиге у 1908/9 школској години

Расписима Господина Министра просвете и црквених послова од 17 септембра 1908 г. ПБр. 14472 одобрено је да се књига *Ошита Историја* за више разреде средњих школа нови и стари век II издање од Стевана Ловчевића, директора у пензији, може употребљавати као уџбеник приватног издања;

од 17 септембра 1908 г. ПБр. 14474 одобрено је да се *Гласник Српског Друштва за дечију психологију* може набављати за књижице народних, средњих и стручних школа;

од 11 децембра 1908 год. ПБр. 19571 одобрено да је да се *Хемија са основима Минерологије* од Алек. Станојевића, професора II беогр. гимназије; може привремено употребити као уџбеник приватног издања

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
В
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNI

у средњим и стручним школама, док се не наштампа уџбеник државног издања.

од 11 децембра 1908 ПБр. 19571 одобрено је да се књига *Основи Хемије и Минералогije* од Драгутина К. Антића, проф. В. Ж. Школе, може привремено употребљавати као уџбеник приватног издања у средњим и стручним школама, док се не наштампа уџбеник државног издања;

од 11 децембра 1908 год. ПБр. 19573 одобрено је да се књига *Леонардо да Винчи* од д-ра Божидара Николајевића може набављати за школске књижнице средњих и стручних школа и за поклањање ученицима виших разреда средњих и стручних школа;

од 11 децембра 1908 год. ПБр. 19575 одобрено је да се књига *Позоришне игре*, коју је издао Одбор фонда сиромашних ученица Женске Учитељске Школе у Београду и која се продаје у корист тога фонда, може набављати за школске књижнице народних, средњих и стручних школа;

од 29 децембра 1908 год. ПБр. 20255 одобрено је да се часопис *Светлост*, орган Друштва за школску хигијену и народно просвећивање, може набављати за школске и ученичке књижнице народних, средњих и стручних школа;

од 18 фебруара 1909 год. ПБр. 2204 одобрено је да се књига *Педагогичка Књижница* свеска I и IV, која излази под уредништвом д-ра Милана Шевића, професора, а у издању београдске књижарнице Рајковића и Туковића, може набављати за књижнице средњих, учитељских и основних школа;

од 4 марта 1909 год. ПБр. 2967 одобрено је да се књига *Београд и околина* од ђенерала Јована Мишковића, у издању уредништва Ратника, може препоручити за поклањање ученицима средњих и стручних школа;

од 11 марта 1909 год. ПБр. 3341 одобрено је да се књига *Увод у историју васпитних теорија* од Оскара Браунинга, у српском преводу од д-ра Милана Шевића, професора, може препоручити за лектуру ученицима учитељских школа и за књижнице средњих, учитељских и основних школа;

од 4 априла 1909 год. ПБр. 4356 одобрено је да се књига *Ка-рађорђе* трагедија у пет чинова од Милоша Цветића може набавити за књижнице средњих, стручних и основних школа и употребљавати за поклањање ученицима тих школа;

од 18 априла 1909 год. ПБр. 5274 одобрено је да се књига *Српска Звезда или Српство у културној борби* од Јована Миодраговића, проф. у пензији, може набављати за школске књижнице народних, средњих и стручних школа;

од 27 маја 1909 год. ПБр. 5783 одобрено је да се књига *Народно просвећивање у Срба* од д-ра Чедо Марјановића, проф., може набављати за књижнице средњих школа и поклањати ученицима средњих школа;

од 2 јуна 1909 год. ПБр. 8495 одобрено је да се књига *Синтакса Српског језика* за средње школе од Илије Далевевића, професора, може употребљавати као уџбеник приватног издања у средњим школама.

г) Кандидати ослобођени усменог полагања испита зрелости

Прва Београдска Гимназија

I одељење: *Александар М. Леко, Војислав Рокнић, Драгојло Вучићевић, Ерих Најман, Миливој Обрадовић, Момчило Мицушковић, Станислав Винавер, Станислав Тадић.*

II одељење: *Јован Павловић, Морис Демајо.*

Друга Београдска Гимназија

Аћим Марковић, Борислав Николић, Владислав Којић, Властимир Стајић, Драгомир Јовановић, Душан Стејановић, Константин Фотић, Милорад Цветковић, Милодраг Давидовић, Радован Драговић, Слободан Јовановић.

Трећа Београдска Гимназија

Велимир Савић, Владимир Шобајић, Војислав Крстић, Драгољуб Павловић, Бурђе Бујић, Иван Маринковић, Коста Алексић, Станко Перуновић, Тодор Најдановић.

Београдска Реалка

Александар Живановић, Божидар Милојковић, Боривоје Маринковић, Драгомир Димитријевић, Драгутин Марковић, Самуил Мандил,

Зајечарска Гимназија

Живојин Аранђеловић, Момчило Пауновић, Душан Мијовић.

Крагујевачка Гимназија

Александар Бокић, Душан Миросављевић, Љубивоје Михајловић, Милован Батић, Радомир Мојсиловић.

Нишка Гимназија

Душан Митић, Урош Дојчиновић.

Пожаревачка Гимназија

Александар Вукчевић, Димитрије Стојановић, Павле Милићевић.

Ужичка Гимназија

Велимир Трифуновић, Здравко Тодоровић.

Женска Гимназија у Београду

Гимназијски одсек: *Јелена Големовићева, Милица Бобићева, Милојка Михајловићева.*

Реални одсек: *Десанка Цветковићева, Јадвига Решовска, Паулина Леблова.*

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

Испитне комисије и писмени задаци на вишем
течајном испиту

Прва Београдска Гимназија

I одељење: министарски изасланик: г. *Милан Недељковић*, ванредни професор Универзитета.

II одељење: министарски изасланик: г. *Д-р Стеван Марковић*, ванредни професор Универзитета.

Испитна комисија: I одељења: потпредседник г. *Сава Антоновић*, директор, за историју, г. *Ђура Димић*, професор, за немачки језик, г. *Гаврило Јовановић*, професор, за српски језик, г. *Илија Ђукановић*, професор, за математику, г. *Владимир Малина*, учитељ, за латински језик, г. *Д-р Урош Петровић*, доцент Универзитета, за француски језик, на место г. *Милана Грола*, професора.

Испитна комисија: II одељења: потпредседник г. *Димитрије Милојевић*, професор, за латински језик, г. *Светислав Максимовић*, професор, за немачки језик, г. *Михаило Борђевић*, професор, за историју, г. *Стеван Маринковић*, професор за математику, г. *Миодраг Ристић*, професор, за француски језик, г. *Владан Јовановић*, професор, за српски језик.

Писмени испити зрелости били су: 29 маја из српског језика, 30 маја из математике, 1 јуна из француског и немачког језика, 2 јуна из латинског језика.

Писмени задаци

1) Српски језик:

I одељење: „И природа може бити као и уметност утешитељ живота и истински пријатељ.“

II одељење: „Центри из којих је Српском Народу долазила култура.“

2) Немачки језик:

I одељење: Rudolf von Ihering: Der Kampf ums Recht (Das Ziel des Rechts — Production gewährt).

II одељење: Mylius: Einfluss der Arbeit auf die Kultur der Völker (Der Mensch besitzt — in sehr verschiedener Weise).

3) Француски језик:

I одељење: La Bryère, Caractères (Entre toutes les différences — un bon esprit croit écrire raisonnablement).

II одељење: M. Guyau: Les problèmes de l'esthétique contemporaine (J'observais J'autre jour. — surtout la poésie dramatique).

4) Математика:

I одељење: 1) Дрвеће је посађено у правој линији и удаљено је једно од другог а метара; извор је удаљен од првог дрвета b метара. Баштован је најпре залио прво дрво, после тога се вратио на извор, па затим залио друго дрво. Колико је било дрвета кад је баштован прешао пут s метара? Примена $a = 5$ m., $b = 13$ m., $s = 1440$ m.

2) Израчунати површину и запремину обртног тела, која се додирује кад се квадрат (страна a) обрће око осовине, која пролази кроз једно квадратово теме паралелно дијагонали.

3) Одредити углове троугла чија су темена $(2,^1)$ $(0,^2)$ $(1,)$.

II одељење: 1) Решити једначину

$$\frac{1}{3(m+n)^2} - \frac{1}{m+n} = \frac{p}{(m+n)^2}$$

2) Стране правоугаоника су 15 m. и 8 m. Наћи стране правоугаоника сличног првом, и који има 24 m. за разлику између збира обеју својих страна и своје дијагонале.

3) Права $4x + y = 8$ дели круг $x^2 + y^2 = 9$ на два одсечка. Израчунати те одсечке.

5) Латински језик:

I одељење: C. Sallustii Crispi: Bellum Cathilinae (Marci Porcii Catonis oratio in senatu Romano).

II одељење: T. Livius: Ab urbe conditr, I. XXIII, cap. XXX 1—10.

Друга Београдска Гимназија

Министарски изасланик: г. Д-р Бранислав Петронијевић, ванредни професор Универзитета.

Испитна комисија: потпредседник г. Стеван Фотић, професор и заступник директора, за латински језик; чланови: г. г. Владислав Буличевић, професор, за француски језик; Д-р Мита Лукић, професор, за историју; Д-р Миливоје Н. Јовановић, професор, за немачки језик; Љубомир Т. Миловановић, професор за математику, и Драгутин Костић, професор, за српски језик.

Писмени испити обављени су: 1 јуна из српскога језика; 2 јуна из немачког и француског језика; 3 јуна из латинског језика, и 4 јуна из математике.

Усмени испити држани су 8, 9 и 10 јуна и пре и после подне.

Писмени задаци

1) Српски језик:

„Шта све смета уједињењу Српства?“

2) Математика:

а) Два железничка воза, пошавши у исто време из два места. А и В, која су удаљена 615 километара, иду један другоме у сусрет. Први воз прелази на час толико километара колики је први члан аритметичке прогресије, којој је последњи члан 49, а збир њена четири члана 154. Други воз прелази на час толико километара, колики је корен

једначине $\sqrt{x+4x} - \frac{1}{5} = 4$. По колико су километара прешли возови до сусрета?

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИВЛИОТЕКА

б) Осовински пресек правога ваљка има дијагоналу велику 75 см.: размера је висине тога пресека према његовој основици 4 : 3; у доњој основи ваљковој уписан је квадрат, који је основа пирамиди са теменом у средишту горње основе ваљкове. Израчунати запремину ове пирамиде.

в) Нека кула на самој обали реке види се са супротне стране обале под углом од $36^{\circ} 45' 40''$; из друге тачке удаљене од те обале у истој правцу за 23,33 м. види се кула под углом од $30^{\circ} 29' 30''$. Изнаћи висину куле и ширину реке.

3) Латински језик:

T. Livii: ab urbe condita, liber XXX, cap. 31.

4) Немачки језик:

Mirabeau (Из Deutsches Lesebuch, von H. v. Dudelsen, IV. Th. S. 318).

5) Француски језик:

Félix Le Dantec. — „Les influences ancestrales“, p. 209.

Трећа Београдска Гимназија

Министарски изасланик: *Д-р Јован Скерлић*, ванредни професор Универзитета. Потпредседник је био директор г. *Ранко Петровић*.

Испитна комисија: за српски језик г. *Миливоје Башић*, професор; за немачки језик г. *Бошко Савић*, професор; за француски језик г. *Милан Вујановић*, професор; за латински језик г. *Мита Живковић*, професор; за историју г. *Милан Костић*, професор; за математику г. *Славо Милић*, професор.

Испити су били: писмени 29 и 30 маја, 1 и 2 јуна, а усмени 5, 6 и 8 јуна.

Писмени задаци

1) Српски језик:

„Народна књига.“

2) Математика:

а) Лицу *A* по предрачуну потребно је 50.000 дин. за зидање куће. Пре 5 година уложио је по 5% сложеног интереса 10.000 дин. Суму која му недостаје узме на зајам по 6% сложеног интереса обвезујући се, да је отплати једнаким годишњим отплатама на које се рачуна 5%. На име отплате он даје годишњи приход од те куће, те на крају пете године преостали дуг износи 30.452,06 дин. Колика је кривија (приход)?

б) Шестокрака звезда, која постаје симетричним укрштањем двају подударних равностранних троуглова, обрће се око симетрале која пролази кроз два супротна врха. Тражи се обртна површина и запремина тако добивеног тела, кад је страна троугла $a = 345,67$ м.

в) Два круга, чији су полупречници $r_1 = 543,26$ м., $r_2 = 340$ м., додирују се с поља. Наћи површину између та два круга и једне спољашње заједничке дирке.

3) Латински језик:

С. Sal. Crispi: Bellum Catilinae cap. 60.

4) Немачки језик:

Д-г J. Müller „Lehrbuch der allgemeinen Geschichte“, стр. 221 од
So lange die Wissenschaft — 5 — до des Alterthums widmete“.

5) Француски језик

Massillon, Le roi conquérant, M. Choisis, Julleville, 18 et 195., 17

Београдска Реалка

Министарски изасланик: г. *Јевта Стевановић*, редовни професор
Универзитета.

Испитна комисија: г. г. *Јосиф Ковачевић*, директор, као потпредседник и испитивач за нацртну геометрију; *Стеван Предић*, професор, за немачки језик; *Чедомир Петровић*, професор, за хемију; *Милутин Драгутиновић*, професор, за српски језик; *Јеленко Михаиловић*, професор, за физику; *Лука Зрнић*, професор, за историју; *Јован Дравић*, за математику и *Тјешимир Старчевић*, професор, за француски језик.

Писмени задаци

1) Српски језик:

„Беседа и дело“.

2) Немачки језик:

Одломак из: Littrow, „Wunder des Himmels“, II.

3) Француски језик:

Одломак из: L' Ecole, par Jules Simon.

4) Математика:

а) $\log. (7 \times - 9)^2 + \log. (3 \times - 4)^2 = 2$.

б) Равнострана гвоздена облица, чији је полупречник основе 1 dm. салвена је у лонту; наћи полупречник и тежину лонте (спец. тежина гвожђа 7,8).

в) Дате су две криве $x^2 + y^2 = 25$ и $y^2 = \frac{16}{3}x$; наћи угао под којим се те криве секу.

г) На оси сверичног конкавног огледала, чији је полупречник 1 m. постави се предмет 9 cm. висине на даљину 2 m. од огледала. Тражи се

1° да се тачно обележе све особине лика;

2° да се одреди даљина лика од огледала и

3° да се израчуна висина тога лика.

5) Нацртна геометрија:

а) Равнострана купа, чији је полупречник основе 3 cm. пресечена је једном равни, чија је хоризонтална траса t; додирује основу

и која (раван) пролази кроз средину купине висине. Одредити пројекције пресека и мрежу купину.

б) Дата је основа и изглед једне железничке карауле. Ставити исту у перспективу.

Зајечарска Гимназија

Министарски изасланик: г. *Ђорђе Станојевић*, редовни професор Универзитета.

Испитна комисија: Чланови: потпредседник г. *Ђорђе И. Ничић*, професор и заступник директора; г. *Радосав Лазаревић*, професор, за математику; г. *Трандафило Јеленковић*, професор, за латински језик; г. *Д-р Душан Пантелић*, професор, за немачки језик и историју општу и народну с географијом, и г. *Душан Р. Димић*, професор, за француски језик.

Писмени испити зрелости држани су: 1 јуна из српског језика, 2 јуна из латинског језика, 3 јуна из француског и немачког језика, и 4 јуна из математике.

Усмени испити држани су 8 и 9 јуна.

Писмени задаци

1) Српски језик:

„Пјесме су повјест наша, у њима тражимо добро и зло наше“ (Н. Томасео).

2) Латински језик:

Marcus Tullius Cicero: Oratio I. in Catilinam, c. X.: „Jbis tandem aliquando... latrocinicem potius quam bellum nominaretur.“

3) Француски језик:

Remy de Gourmont: Les femmes et le langage od „La grande oeuvre... до est presque nul“.

4) Немачки језик:

Stern, Geschichte der Weltliteratur, 145 стр. од „Als die deutschen Völker durch... welche einer fernen Vergangenheit angehören“.

5) Математика:

а) Осам бројева чине аритметички ред, код кога је збир оба средња члана 51, а производ првог и последњег 114. Који су то бројеви?

б) Један правоугли троугао обрће се око једне праве, која пролази кроз једну крајњу тачку хипотенузину а стоји нормално на дотичној катети. Колика је запремина обртног тела, ако је спуштена нормала од темена правоугла на хипотенузу једнака $h = 4m$ а са основном катетом чини угао $\alpha = 52^\circ 43' 15''$?

в) На круг, чија је једначина $x^2 + y^2 = 100$, повучена је тангента кроз једну његову тачку, чија је апциса $x = 6$ ордината позитиван број. Наћи једначину ове тангенте и угао, који она града с правом што пролази кроз тачке $(-5, 0)$ и $(3, 4)$.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNIBE.RS

Крагујевачка Гимназија

www.uniliv. Министарски изасланик: г. *Др Никола Вулић*, ванредни професор Универзитета.

Испитна комисија: потпредседник: г. *Панга Милановић*, професор и заступник директора гимназије, г. г. *Владимир Радојевић*, професор, за српску и општу историју; *Теодосије Бошковић*, професор, за латински језик; *Стеван Нешић*, професор, за српски језик; *Живојин Видановић*, професор, за немачки језик; *Живојин Томић*, професор, за француски језик и *Коста Сретеновић*, професор, за математику.

Писмени испит држан је: 29, 30, 31 маја и 1 јуна, а усмени испит: 4, 5, 6 и 7 јуна. Двадесет и четири приправника полагаало је испит из немачког језика, а пет приправника из француског језика.

За писмени испит приправницима су дати ови задаци:

1) Српски језици:

„Свако доба има своје идеале. Какви су ваши идеали?“

2) Немачки језик:

Heine, (Brief) Helgoland, den 29. Julius.

3) Француски језик:

V. Duruy, Histoire de l'Europe et de la France, p. 552—553. Il y a deux sortes de faits... sous un seul chef, le roi.

4) Латински језик:

T. Livi, XXIII, 19 (1—9).

5) Математика:

а) Два лица зараде на извесном послу по 6 хиљада динара. Прво лице онеспособи за рад и уложи овај новац у новчани завод, с тим да од исте суме узима крајем године по 500 дин. на име издржавања. Друго пак лице да исто тако својих 6.000 дин. у исти новчани завод, али поред те суме заштеди још сваке године по 500 дин., које уложи исто тако на приклад. Пита се колико ће имати после 10 год. да прими прво лице и колико је друго свега заштедело за исто време. Завод тај плаћа 5% интереса, а капитализује га на 6 месеци.

б) Правоугли троугао обрће се око хиптенизу као осовине. Наћи површину и запремину обртног тела, кад су катете равне коренима

$$x_1 \text{ и } x_2 \text{ једначине: } 10^{(5-x)} = 100^{(6-x)}$$

в) Неко јавно земљиште има облик петоугла А Б С Д Е. Потребно је израчунати његову површину. Мерењем је нађено, да је страна А В = 80 m., страна А Е = 92 m., дијагонала А С = 122 m., дијагонала А Д = 131 m., а и углови В = 109° 48', Е = 120° 15' 10" и угао између дијагонала С А Д = 51° 56'.

Нишка Гимназија

Министарски изасланик: г. *Павле Поцковић*, ванредни професор Универзитета.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Испитна комисија: потпредседник г. *Михаило Бобић*, директор **НИШКЕ** гимназије. Чланови: г. г. *Милутин Тагић*, професор, за немачки језик; *Павле Софрић*, професор, за историју; *Димитрије Маршић*, професор, за математику; *Тодор Коблишка*, професор, за латински језик; *Божја Миловановић*, професор, за француски језик и *Милош Московљевић*, суплент, за српски језик.

Писмени испити држани су: из српског језика 29 маја, из француског и немачког језика 30 маја, математике 31 маја и из латинског језика 1 јуна.

Усмени испити држани су: 4, 5 и 6 јуна. Пријавило се 30 приправника, од којих су три одустали од испита због болести.

Француски језик полагао је 26 приправника, а немачки 1 приправник.

Писмени задаци

Приправницима су дати на израду ови задаци:

1) Српски језик:

„На прелому — растанак са школом“.

2) Француски језик:

Gaston Boissier, Ciceron et ses amis, страна 53.

3) Немачки језик:

Stoll, Alterthum: Die Rückkehr, с. 249.

4) Латински језик:

M. T. Cicero — Laelius sive de amicitia dialogus, cap. 6 (речен. 20 и 21).

5) Математика:

а) Дат је равностран троугао са страном = а. Из његових висина нацртан је други, а из висине овога трећи и т. д. равнострани троугао. Треба нацртати један такав равностран троугао, чија ће површина бити равна збиру површина свију пређашњих троуглова; колика мора бити његова страна?

б) У растојању 18 см. од једног вертикалног зида је једна светла тачка, у растојању 6 см. од истог зида а паралелно према њему је намештен један непровидан заклон, површине 4 см². Колики је простор у сенци иза тога заклона?

в) Одредити полупречник и положај средишта, као и координате пресечних тачака координатних осовина и круга, чија је једначина у правоуглом координатном систему $x^2 + y^2 - 9x - 7y + \frac{15}{2} = 0$

Пожаревачка Гимназија

Министарски изасланик: г. *Др. Живојин Борђевић*, ванредни професор Универзитета.

Испитна комисија: г. г. *Милош Динић*, директор, као потпредседник; а *Рудолф Бикловић*, *Божидар Борђевић*, *Милан Димитријевић*, *Светозар*

Цветановић, професори и *Драгиша Лазаревић*, учитељ језика, као чланови: *Г.Г. Димић* је испитивао из француског, *Бикловић* из немачког, *Ђорђевић* из историје, *Димитријевић* из српског, *Цветановић* из математике и *Лазаревић* из латинског језика.

Писмени испити држани су: из српског језика 1 јуна, из латинског 3, из немачког и француског 4, из математике 5, а усмени 8 и 9 јуна.

За овај испит пријавио се 21 свршени ученик VIII разреда ове гимназије, 2 ученика који су били одбијени на годину дана, и 1 приватан ученик — свега 24 ученика.

Писмени задаци

1) Српски језик:

„Народне песме и њихов утицај на ослобођење.“

2) Латински језик:

T. Livius, Ab urbe condita, lib. II c. 40. (до ducts...),

3) Немачки језик:

Wernecke, Der deutsche Aufsätze, стр. 218: Glückliche bestandene grosse Gefahren sind eine Wohltat für die Völker.

4) Француски језик:

R. Thamin, Extratis des Moralistes: La science од Ренана.

5) Математика:

$$a) \frac{x}{2} - \frac{2}{3} \cdot \frac{2x-3}{x-1} + \frac{3x-1}{2(x-2)} = \frac{3}{2} \cdot \frac{x^2+2}{3x-2};$$

б) Четворострана пирамида има за основу квадрат а за бочне стране разностране троугле. Запремина пирамиде износи 1 m³. Колика је основна ивица?

в) Врхови два брда су у истој вертикалној равни с посматрачем, који врхове види под угловима од 9°30' и 18°10'. Посматрач, приближивши се за 6365 m., а остајући у истој вертикалној равни и на истој хоризонталу, види оба врха на истој висини под углом од 37° над хоризонтом. Израчунати висине брда?

Ужичка Гимназија

Министарски изасланик: г. *Д-р Јован Цвијић*, редовни професор Универзитета.

Испитна комисија: Чланови: г. г. *Св. Атанасковић*, директор као потпредседник; *Павле Вујић*, професор, за математику; *Љубомир Матић*, професор, за српски језик; *Мирко А. Поповић*, професор, за историју и географију; *Тиша Милић*, професор, за француски језик; *Стеван Мацура*, виши учитељ, за немачки језик и *Филип Ковачевић*, учитељ језика, за латински језик.

Писмени су испити били: 1 јуна из српског језика, 2 јуна из немачког и француског језика, 3 јуна из математике и 4 јуна из латинског језика.

Усмени су испити били 7, 8 и 9 јуна.

Писмени задаци

1) Српски језик:

„Љубав и дужност према отаџбини.“

2) Немачки језик:

Schiller, Der dreissigjährige Krieg, III књ. од „Die glorreiche Schlacht bei Leipzig... до gesehen hatte“.

3) Француски језик:

Из часописа: „Je sais tout“ чланак „Les derniers Peaux Rouges од „cette race... до les blancs“.

4) Латински језик:

Sallustius, Bell. Jug. cap. 43.

5) Математика:

а) Из Алгебре: Неки град хоће за своје потребе да направи зајам код неке банке али тако, да зајам одужи за 20 година, отплаћујући годишње по 10.000 динара. Колику ће суму банка моћи према тим условима, позајмити граду, рачунајући интерес 4%?

б) Из планиметрије: Један круг, чији је полупречник $r=32$ см., треба с два концентрична круга поделити тако, да се површина најмањег круга односи према површини оба спољна прстена као 4 : 5 : 7. Колики су полупречници оба унутрашња круга?

в) Из тригонометрије: Једна ваздушна лопта плива у ваздуху. Њезина висина заједно с корпом нека је $h=23$ м, а угао под којим се види с једног места на земљи $\frac{1}{2}0$; елевациони угао корпе са истог места нека је 50° . Колика је раздаљина корпе од посматрача и колика је њезина висина над површином земље?

Женска Гимназија у Београду

Министарски изасланик: г. *Јован Н. Томић*, библиотекар Народне Библиотеке.

Испитна комисија: потпредседник г. *Сретен Пашић*, заступник директора, за српски језик; чланови: г-ђа *Милева Петровићева*, разр. учитељица, за латински језик; г-ђа *Лујза Ст. Јакшића*, разр. учит., за француски језик; г-ђа *Јулка Јањићка*, разр. учитељица, за немачки језик; г-ђа *Надежда Милићка*, разр. учитељица, за математику; г-ђа *Круна М. Аћимовићка*, разр. учитељица, за историју са земљописом; г-ђа *Даница Срећковићка*, разр. учитељица, за француски и г. *Драг. Антић*, професор за хемију.

Писмени испити зрелости држани су: 29 маја из српског језика, 30 маја из латинског језика, 1 јуна из немачког и француског језика и 2 јуна из математике.

Писмени испити зрелости држани су од 5—8 јуна.

Писмени задаци

1) Српски језиқ:

„Утицај науке и уметности на духовно јединство српског народа у садашњости.“

2) Латински језиқ:

Салусти, из „Bellum Jugurtinum“ caput 102.

3) Немачки језиқ:

Das Fürstenthum Bulgariens von Dr. Constantin Iireček: Öffentlicher Unterricht, Seite 243 од. . . . „Die Anfänge des bulgararrischen Schulwesens fallen noch до „ und die Bergländer der Westens weit zurückbleiben“.

4) Француски језиқ:

Xavier de Maistre, (Morceaux choisis des auteurs francais, par Albert Cahen), — „Sur la mort d' un ami“, стр. 349 од „J'en avais до „ se dissipe dans les aris“.

5) Математика:

а) У два бурета има по нека количина вина. Кад се из првог оточи у друго толико, колико већ у њему има; за тим из другог у прво толико, колико сада има у њему; затим опет из првога у друго толико, колико је у њему преостало, биће у оба бурета једнако вина, тј. по 72 литра. Колико је литара било у свакоме бурету?

б) Израчунати површину зупчасте фигуре, која се добија, кад се у кругу полупречника $r=8$ cm упишу два равнострана троугла тако, да они граде правилну звезду од шест зракова.

в) Дата је запремина праве пирамиде с квадратном основом $V=316,98$ dm³ и нагибни угао бочне ивице према основи $\alpha=67^\circ$. Израчунати површину пирамиде.

XV

Подаци о нижем течајном испиту

А) Број ђака који су били на нижем течајном испиту

у I Београд. Гимн. положило	26;	није положило	2;	свега било	28.
„ II „ „ „ „	I 31 } 83;	„ „ „ „	I 3 } 9;	I 34 } 92.	II 27 } 31
„ III „ „ „ „	II 25 } 27	„ „ „ „	II 2 } 4	„ „ „ „	„ „ „ „
„ III „ „ „ „	I 29 } 45;	„ „ „ „	—;	„ „ „ „	45.
„ II 26 } 26	„ „ „ „	„ „ „ „	„ „ „ „	„ „ „ „	„ „ „ „
„ Београдској Реалци	положило 31;	није положило	—;	свега било	31.
„ Зајечарској Гимназији	„ 27;	„ „	—;	„ „	27.
„ Крагујевачкој Гимназ. . . .	„ 29;	„ „	2;	„ „	31.
„ Нишкој Гимназији	„ 24;	„ „	4;	„ „	28.
„ Пожаревачкој Гимназ. . . .	„ 20;	„ „	1;	„ „	21.
„ Ужичкој Гимназији	„ 20;	„ „	1;	„ „	21.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

у Ваљевској Гимназији · положило	20;	није положило	1;	свега било	21.
" Крушев. Гимназ. (2 одељ.)	" 35;	" "	—;	" "	35.
" Шабачкој Гимназији ·	" 35;	" "	—;	" "	35.
	90		1		91.

у Брањској Гимназији · положило	27;	није положило	1;	свега било	27.
" Гимназ. проф. Зделара	" 32;	" "	1;	" "	37.
" Јагодинској Гимназији	" 18;	" "	—;	" "	18.
" Пиротској Гимназији ·	" 12;	" "	1;	" "	13.
" Чачанској Гимназији ·	" 18;	" "	3;	" "	20.
	106		4		110.

у Алексин. Прив. Гимн. · положило	13;	није положило	6;	свега било	19.
" Лесковачкој Гимназији	" 12;	" "	2;	" "	14.
" Неготинској Гимназији	" 21;	" "	1;	" "	22.
" Смедеревској Гимназији	" 20;	" "	1;	" "	21.
	66		10		76.

у Жен. Гимн. и В. Жен. Школи у Београду · положило	83;	није положило	12;	свега било	95.
	83		12		95.

у Жен. Гимн. у Нишу · положило	12;	није положило	2;	свега било	14.
" " " К.л. Вајићке	" 3;	" "	—;	" "	3.
" " " Пожаревцу ·	" 9;	" "	2;	" "	11.
" " " Смедереву ·	" 5;	" "	—;	" "	5.
" " " Крагујевцу ·	" 20;	" "	—;	" "	20.
	49		4		53.

у В. Ж. Школи у Ваљеву · положило	8;	није положило	—;	свега било	8.
" " " " Крушевцу	" 22;	" "	—;	" "	22.
" " " " Шапцу ·	" 13;	" "	—;	" "	13.
	43		—		43.

Свега је положило нижи течајни испит ученика	{ . . . 567	} 742.
" " " " " " ученица	{ . . . 175	
Свега је одбијено са нижег течајног испита ученика	{ . . . 34	} 50.
" " " " " " ученица	{ . . . 16	
Свега је било на нижем течајном испиту ученика	{ . . . 601	} 792.
" " " " " " ученица	{ . . . 191	

Б) Испитне комисије и писмени задаци на нижем течајном испиту

Прва Београдска Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Стеван Маринковић*, наставник за математику; чланови г. г. *Јован Шингал*, професор, за немачки језик, и *Милорад Јанковић*, суплент, за српски језик.

Писмени испит из Српског језика био је 28 маја, а усмени испити били су: из српског језика 29 маја, из немачког језика 3 јуна, и из математике 1 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Излет у Топчидер.“

Друга Београдска Гимназија

Испитни одбор првог одељења: председник, професор г. *Мил. Вукићевић*, разредни старешина, а чланови г. г. *Мирко Поповић*, професор, за немачки језик, *Драгутин Костић*, професор, за српски језик, *Миладин Шеварлић*, проф. за математику.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 2 јуна, и из математике 4 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Смрт Стевана Синђелића.“

Испитни одбор другог одељења: председник, професор г. *Љуб. Миловановић*, наставник за математику, а чланови г. г. д-р *Борислав Лоренц*, суплент, за немачки језик, и *Милош Изковић*, суплент, за српски језик.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 1 јуна, и из математике 3 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Смрт Стевана Синђелића.“

Испитни одбор трећег одељења: председник, професор г. *Ридојко Деметровић*, наставник за немачки језик, а чланови г. г. *Јеремија Живановић*, професор, за српски језик, и *Миладин Шеварлић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја из немачког језика 1 јуна, и из математике 3 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Смрт Стевана Синђелића.“

Трећа Београдска Гимназија

Испитни одбор првог одељења: председник г. *Мита Живковић*, професор, а чланови г. г. *Миливоје Башић*, професор, за српски језик, *Јован Марјански*, професор, за немачки језик, и *Чедомир Борђевић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 2 јуна, и из математике 4 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Здравље је богатство.“

Испитни одбор другог одељења: председник, професор г. *Милан Велковић*, за математику, а чланови: г. г. *Јован Максимовић*, проф., за српски језик, и *Јован Марјански*, проф., за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 5 јуна, и из математике 2 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Како си проводио школски одмор.“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Београдска Реалка

Испитни одбор: председник, професор г. *Добросав Урошевић* наставник за математику, а чланови г. г. *Стеван Предић*, професор, за немачки језик, и *Милутин Драгутиновић*, професор, за српски језик.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 1 јуна, и из математике 2. јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Гусле.“

Зајечарска Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Коста Милутиновић*, наставник за српски језик, а чланови: г. г. *Светолик Младеновић*, суплент, за математику, и *Д-р Владимир Егановић*, учит. језика, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су из српског језика 2 јуна, из немачког језика 4 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Хајдуци и ускоци у историји и српским народним песмама.“

Брагујевачка Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Петар Андрић*, а чланови: проф. г. г. *Богољуб Премовић*, за немачки језик, *Петар Стокић*, професор, за српски језик, и *Милан Карић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 3 јуна, из немачког језика 5 јуна, и из математике 8 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Какву улогу игра снага у животу.“

Нишка Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Д-р Борђе Петковић*, за математику, а чланови г. г. *Милан Гајић*, професор, за српски језик, и *Бошко Бошковић*, виши учитељ, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 3 јуна, из немачког језика 4 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Синђелић на Чегру.“

Пожаревачка Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Михаило Јовановић*, за српски језик, а чланови г. г. *Радомир Бикловић*, професор, за немачки језик, и *Милан Петровић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Бој на Чегру“.

Ужичка Гимназија

Испитни одбор: председник, професор, г. *Мирко Поповић*, а чланови: г. *Стеван Раденковић*, учитељ, за математику, г. *Н. Лазаревић*, учитељ, за српски језик, и *Тома Петровић*, учитељ, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је: 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 6 јуна, и из математике 4 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Живот на селу.“

Ваљевска Гимназија

Испитни одбор: председник, директор и професор г. *Богдан Јанковић* а чланови: г. *Петар Велимировић* професор, за српски језик, *Мих. Гујишић*, професор, за математику, и *Давид. С. Пијаде*, учитељ, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 3 јуна из немачког језика 4 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Ваљевска пећина (опис)“.

Крушевачка Гимназија

Испитни одбор првог одељења: председник, професор г. *Васа Т. Даниловић*, за српски језик, а чланови: г. г. *Јован Канрга*, проф., за немачки језик, и *Љубомир Матић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 25 маја, а усмени испити били су: из српског језика 28 маја, из немачког језика 30 маја, и из математике 2 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Пролеће.“

Испитни одбор другог одељења: председник, професор г. *Јован Канрга* за српски језик, а чланови: г. г. *Милан Мужа*, виши учитељ, за немачки језик, и *Љубомир Матић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 26 маја, а усмени испити били су: из српског језика 27 маја, из немачког језика 29 маја, и из математике 1 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Остаје ли како се ко роди?“

Шабачка Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Живко Петровић*, за српски језик, а чланови г. г. *Љубомир Павловић*, професор, за математику, *Коста Куртовић*, учитељ, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 1 јуна, и из математике 2 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Пред спомеником чегарских јунака.“

Врањска Гимназија

Испитни одбор: председник, професор г. *Бура Илић*, а чланови: г. *Коста Николић*, професор, за математику, *Мина Милковић*, проф., за немачки језик, и *Јован Милековић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 27 маја, а усмени испити били су: из српског језика 29 маја, из немачког језика 1 јуна, и из математике 3 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Да се преприча једна народна песма.“

Зделарова Гимназија

Испитни одбор: председник, професор Војне Академије *Хенрих Лилер*, за немачки језик, а чланови: г. г. *Илија Далевих*, професор, за српски језик, и *Драгутин Марјанових* проф., за математику.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 4 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Смрт Марка Краљевића.“

Јагодинска Гимназија

Испитни одбор: председник, професор, *Михаило Лукић*, за математику, а чланови: г. г. *Срећко Милетић*, професор, за немачки језик, и *Јован Ивковић*, професор за српски језик.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 4 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Бој на Чегру (узрок и последице).“

Пиротска Гимназија

Испитни одбор: председник, директор професор г. *Никола Ракић*. а чланови: г. г. *Владимир Ракић*, професор, за математику, и *Петар Нешић*, суплент, за српски и немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 4 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Бој на Чегру.“

Чачанска Гимназија

Испитни одбор: председник, г. *Душан Милојевић*, професор, а чланови: г. г. *Јован Јаворац*, професор, за српски језик, *Јеротије Новитовић*, професор, за математику, и *Витор Јелисијевић*, суплент, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 1 јуна, и из математике 2 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Описати битку на Чегру и стогодишњу прославу 19 маја о. г. (1809—1909).“

Алексиначка Гимназија (приватна)

Испитни одбор: председник, директор г. *Лука Јевремовић*, а чланови: г. г. *Павле Љотић*, професор, за српски и немачки језик, и *Младен Милојковић*, суплент, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити из српског језика 3 јуна, из немачког језика 5 јуна, и из математике 8 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „У шуми.“

Лесковачка Гимназија

Испитни одбор: председник, професор и директор г. *Јеротије Топаловић*, за математику, а чланови: г. г. *Аврам Поповић*, професор, за српски језик, и *Војин Х. Поповић*, професор, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 3 јуна, из немачког језика 5 јуна, и из математике 7 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Зашто је 11 декембар значајан за Лесковац.“

Неготинска Гимназија

Испитни одбор: председник, директор и проф. г. *Борђе Стојковић*, а чланови: г. г. *Бура Врбавић*, професор, за српски језик, *Владислав Сантнер*, професор, за немачки језик, и *Јован Станојевић*, проф., за математику.

Писмени испит из српског језика био је 2 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 3 јуна, из немачког језика 5 јуна, и из математике 8 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Опис екскурзије извршене од 24—28 маја.“

Смедеревска Гимназија

Испитни одбор: председник, директор и професор г. *Вој. Н. Вуловић* за српски језик, а чланови г. г. *Ахило Калман*, професор, за немачки језик, и *Милорад Луковић*, суплент, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 6 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Сењанин Тадија.“

Женска Гимназија у Београду и Виша Женска Школа

Испитни одбор првог одељења: председник, разредна учитељица г-ђа *Станка Глишићева*, за српски језик, а чланови: г-ђа *Јулка Јанковиќа*, кл. учит., за немачки језик, и г-ца *Јелица Бресјанчева*, раз. учит., за математику.

Писмени испит из српског језика био је 28 маја, а усмени испити били су: из српског језика 1 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Писмо другарици.“

Испитни одбор другог одељења: председница, раз. учитељица г-ца *Марија Бурићева*, за српски језик, а чланови г-це *Надежда Велковићева* и *Марија Магазиновићева*, разредне учитељице, за немачки језик, и г-ца *Мирослава Димитријевићева*, разредна учитељица, за математику.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Писмени испит из српског језика био је 28 маја, а усмени испити били су: из српског језика 1 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Писмо другарици.“

Испитни одбор трећег одељења: председник, разредна учитељица г-ца *Марија Магазиновићева* за немачки језик, а чланови: г-ца *Зорка Станковићева*, разр. учитељица, за српски језик, и г-ца *Даница Срећковићка*, разр. учитељица, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 28 маја, а усмени испити били су: из српског језика 1 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Најживља успомена из детињства.“

Женска Гимназија у Нишу (приватна)

Испитни одбор: председник, професор г. *Милутин Борђевић*, за српски језик, а чланови: г. *Д-р Борђе Петковић*, професор, за математику, г-ца *Видосава Стојковићева*, разредна учитељица, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 30 маја, а усмени испити били су: из српског језика 1 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Ко крсно име слави оном и помаже (препричати садржај).“

Женска Гимназија Клеопатре Вајићке у Београду (приватна)

Испитни одбор: председник, професор г. *Стеван Давидовић*, а чланови: г.г. *Јермија Живановић*, проф., за српски језик, г. *Сава Максић*, проф., за немачки језик, и г. *Мих. Ст. Ивковић*, проф., за математику.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 2 јуна, и из математике 2 јуна.

На овом испиту био је изасланик Министров г. *Д-р Тихомир Борђевић*, стални доцент Универзитета.

Писмени задатак из српског језика: „Смрт Стевана Синђелића.“

Женска Гимназија у Пожаревцу (приватна)

Испитни одбор: председник, изасланик г. Министра Просвете професор београдске реалке г. *Живојин Јуришић*, а чланови: г. *Влад. Радивојевић*, проф., за српски језик, *Драгшиа Лазаревић*, учитељ за немачки језик, и г-ца *Наталија Пантелићева*, класна учитељица, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 2 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Да се опише пролеће.“

Женска Гимназија у Смедереву (приватна)

Испитни одбор: председник, директор и професор г. *Вој. Н. Вуловић*, за српски језик, а чланови: г. г. *Милан Мијзнер*, професор, за немачки језик, и *Милан Луковић*, сундент, за математику.

WWW.UNILIB.RS

Писмени испит из српског језика био је 1 јуна, а усмени испити били су: из српског језика 3 јуна, из немачког језика 5 јуна, и из математике 6 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Диоба Јакшића.“

Виша Женска Школа у Крагујевцу

Испитни одбор: председник, управитељ г. *Св. М. Обрадовић*, а чланови г-ђа *Миленија Борђевићка*, разредна учит., за српски језик, г-ђа *Јерина Ст. Пешићка*, разр. учитељица, за немачки језик, и г-ђа *Зорка Л. Ковачевићка*, разр. учитељица, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 26 маја, а усмени испити били су: из српског језика 27 маја, из немачког језика 29 маја, и из математике 30 маја.

Писмени задатак из српског језика био је: „Опис првог устанка под Карађорђе.“

Виша Женска Школа у Ваљеву (приватна)

Испитни одбор: председник, професор г. *Панга Сарић*, за математiku, а чланови г. г. *Петар Велимировић*, професор, за српски језик, и *Сима Пандуровић*, суплент, за немачки језик.

Писмени испит из српског језика био је 30 маја, а усмени испити били су: из српског језика 1 јуна, из немачког језика 3 јуна, и из математике 5 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Ваљевска пећина“.

Виша Женска Школа у Крушевцу (приватна)

Испитни одбор: председник разредна учитељица г-ца *Анка Каралићева*, а чланови: професор, г. *Радован Јовановић*, за српски језик, *Милан Мужа*, виши учитељ, за немачки језик, и *Љубомир Матић*, професор, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 26 маја, а усмени испити били су: из српског језика 28 маја, из немачког језика 30 маја, и из математике 3 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Опис излета под Јастребац.“

Испиту је присуствовао Министров изасланик г. *Димитрије Тричковић*, директор и професор крушевачке гимназије.

Виша Женска Школа у Шапцу

Испитни одбор: председник, управитељ професор г. *Николи Савић*, за српски језик, а чланови: г-ца *Наталија Обреновићева*, класна учитељица, за немачки језик, и г-ђа *Александра Милетићка*, класна учитељица, за математику.

Писмени испит из српског језика био је 29 маја, а усмени испити били су: из српског језика 30 маја, из немачког језика 1 јуна, и из математике 3 јуна.

Писмени задатак из српског језика био је: „Књегиња Милица у историји и народној песни.“

XVI Број ученика и ученица

НАЗИВ ШКОЛЕ	Уписало се			Било			Оставило школу због						Свега на крају школске године
	у почетку године	у току године	свега	новака	поноваца	свега	бодести	смрти	искључења	промене завода	других узрока	свега	
I Средње школе за мушку децу													
<i>А) Потпуне гимназије</i>													
Прва Београд. Гимназија	535	34	569	510	59	569	—	2	48	59	29	138	431
Друга Београд. Гимназија	770	153	923	825	98	923	6	1	56	58	25	146	777
Трећа Београд. Гимназија	719	24	743	700	43	743	5	2	33	165	18	223	520
Београдска Реалка	333	—	333	310	23	333	1	1	27	15	7	51	282
Зајечарска Гимназија	318	25	343	303	40	343	3	—	29	15	10	57	286
Крагујевачка Гимназија	793	25	818	743	75	818	—	3	31	32	36	102	716
Нишка Гимназија	664	45	709	637	72	709	6	2	53	61	18	140	569
Пожаревачка Гимназија	402	7	409	350	59	409	—	3	14	19	6	42	367
Ужичка Гимназија	274	6	280	230	50	280	1	1	5	14	2	23	257
Свега	4808	319	5127	4608	519	5127	22	15	296	438	151	922	4205
<i>Б) Непопуне Гимназије</i>													
<i>а) СЕДМОРАЗРЕДНЕ</i>													
Ваљевска Гимназија	265	17	282	250	32	282	1	2	13	11	7	34	248
Крушевачка Гимназија	480	34	514	487	27	514	—	4	11	19	44	78	436
Шабачка Гимназија	348	14	362	326	36	362	—	3	11	19	12	36	326
Свега	1093	65	1158	1063	95	1158	1	9	35	40	63	148	1010
<i>б) ШЕСТОРАЗРЕДНЕ</i>													
Брањска Гимназија	245	11	256	215	41	256	1	3	20	10	9	43	213
Гимназија проф. Зделара (прив.)	117	19	136	115	21	136	1	—	—	1	8	10	126
Јагодинска Гимназија	297	27	324	288	36	324	1	—	11	22	14	44	280
Пиротска Гимназија	217	11	228	193	35	228	—	—	14	9	7	30	198
Чачанска Гимназија	241	9	250	220	30	250	1	—	14	9	11	35	215
Свега	1117	77	1194	1031	163	1194	4	3	59	51	45	162	1032
<i>в) ЧЕТВОРОРАЗРЕДНЕ</i>													
Алексиначка Гимназија (прив.) . .	208	4	212	196	16	212	—	1	3	3	11	18	194
Лесковачка Гимназија	213	3	216	187	29	216	—	—	14	9	15	38	178
Неготинска Гимназија	127	3	130	108	22	130	1	1	8	7	7	24	106
Прокупачка Гимназија	50	7	57	53	4	57	—	—	—	—	6	6	51
Смедеревска Гимназија	176	11	187	160	27	187	—	1	9	8	9	27	160
Свега	774	28	802	704	98	802	1	3	34	27	48	113	689
Укупно мушких ученика 1908/9 . .	7792	489	8281	7406	875	8281	28	30	424	556	207	1335	6936
Укупно мушких ученика 1907/8 . .	6999	385	7384	6647	737	7384	22	26	373	481	200	1122	6262

НАЗИВ ШКОЛЕ	Уписало се			Било			Оставило школу због						Свега на граду школске године
	у почетку године	у току год.	свега	новака	поноваца	свега	болести	смрти	искључена	промене завлада	других узрока	свега	
II Средње школе за женску децу													
1) Женске Гимназије													
А) Потпуне Гимназије													
Женска Гимназија у Београду . .	153	5	158	155	3	158	2	—	—	—	5	7	151
Свега . .	153	5	158	155	3	158	2	—	—	—	5	7	151
В) Непопуне Гимназије													
Жен. Гимн. у Нишу (приз. 6 р.) . .	124	5	129	110	19	129	1	—	—	5	8	14	115
Ж. Г. Бајишке у Београду (пр. 4 р.)	48	—	48	48	—	48	2	—	—	1	3	6	42
Жен. Гим. у Пожаревцу (пр. 4 р.)	104	4	108	107	1	108	1	—	—	2	2	5	103
» » у Смедереву (прив. 4 р.)	65	3	68	68	—	68	—	2	—	6	9	17	51
» » у Зајечару (прив. 2 р.)	56	—	56	54	2	56	—	—	—	1	3	4	52
» » у Лесковцу (прив. 2 р.)	31	1	32	32	—	32	—	—	—	—	1	1	31
» » у Неготину (прив. 2 р.)	32	—	32	32	—	32	—	—	—	2	—	2	30
» » у Пироту (прив. 2 р.) . .	30	1	31	31	—	31	—	—	—	—	2	2	29
» » у Ужичу (прив. 2 р.) . .	40	—	40	35	5	40	—	—	—	2	5	7	33
» » у Чачку (прив. 2 р.) . .	22	16	38	38	—	38	—	—	—	—	1	1	37
» » у Врању (прив. 1 р.) . .	38	3	41	40	1	41	1	1	—	4	6	12	29
» » у Јагодници (пр. 1 р.) . .	36	2	38	38	—	38	—	—	—	3	4	7	31
Свега . .	626	35	661	633	28	661	5	3	—	26	44	78	583
2) Више Женске Школе													
А) Потпуне													
В. Женска Школа у Београду . .	888	11	899	847	52	899	13	2	2	14	24	55	844
В. Женска Школа у Крагујевцу .	258	9	267	240	27	267	2	1	9	3	7	22	245
Свега . .	1146	20	1166	1087	79	1166	15	3	11	17	31	77	1089
Б) Непопуне													
В. Ж. Школа у Ваљеву (пр 4 р.) . .	71	1	72	69	3	72	1	—	—	4	4	9	63
В. Ж. Школа у Крушевцу (прив. 4 р.)	114	5	119	100	19	119	4	—	—	2	3	9	110
В. Ж. Школа у Шапцу (прив. 4 р.)	156	1	157	130	27	157	7	2	—	12	7	21	136
Свега . .	341	7	348	299	49	348	5	2	—	18	14	39	309
Укупно женских ученика 1908/9	2266	67	2333	2174	159	2333	27	8	11	61	95	201	2132
Укупно женских ученика 1907/8	1692	50	1742	1682	60	1742	14	1	4	50	81	150	1592
Укупно муш. и жен. учен. 1908/9	10058	556	10614	9580	1034	10614	55	38	435	617	301	1536	9068
Укупно муш. и жен. учен. 1907/8	8691	435	9126	8329	797	9126	36	47	377	531	301	1272	7854
Укупно муш. и жен. учен. 1906/7	7832	366	8198	7410	788	8198	19	25	370	447	330	1191	7007
Укупно муш. и жен. учен. 1905/6	7048	333	7381	6790	591	7381	26	29	360	305	292	1012	6369

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

XVII Ученици по месту рођења и по вери

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика									Било је ученика по вери				
	из Београда	из округа у коме је школа	из остале Србије	из Црне Горе	из Босне и Херцеговине	из Ст. Србије и Македоније	из Аустро-Угарске	из других земаља	С В О Г А	православних	католика и протестаната	војисливанца	мухамеданина	С В Е Т А
I Сред. школе за мушку децу														
<i>А) Погибне Гимназије</i>														
Прва Београд. Гимн.	246	13	215	63	8	12	9	3	569	490	5	74	—	569
Друга Београд. Гимн.	315	54	396	109	8	15	22	4	923	889	17	17	—	923
Трећа Београд. Гимн.	275	54	350	27	12	8	13	4	743	728	13	2	—	743
Београдска Реалка	208	5	82	9	3	7	16	3	333	283	27	23	—	333
Зајечарска Гимназија	—	240	97	2	—	3	1	—	343	337	6	—	—	343
Крагујевачка Гимназија	—	542	251	4	1	16	2	2	818	805	9	4	—	818
Нишка Гимназија	—	363	325	5	1	8	4	3	709	690	6	12	1	709
Пожаревачка Гимназија	—	303	100	3	—	3	—	—	409	400	—	9	—	409
Ужичка Гимназија	—	236	39	4	—	1	—	—	280	280	—	—	—	280
Свега	1044	1810	1855	226	33	73	67	19	5127	4902	83	141	1	5127
<i>Б) Непогибне Гимназије</i>														
<i>а) седморазредне</i>														
Ваљевска Гимназија	—	203	72	5	2	—	—	—	282	281	—	1	—	282
Крушевачка Гимназија	—	323	144	39	—	6	2	—	514	511	3	—	—	514
Шабачка Гимназија	—	266	74	4	1	6	10	1	362	352	—	10	—	362
Свега	—	792	290	48	3	12	12	1	1155	1144	3	11	—	1158
<i>б) шесторазредне</i>														
Врањска Гимназија	—	207	39	7	—	3	—	—	256	256	—	—	—	256
Гим. проф. Зделара (прив).	82	3	41	—	1	1	5	3	136	130	3	3	—	136
Јагодинска Гимназија	—	227	79	10	1	5	2	—	324	323	1	—	—	324
Пиротска Гимназија	—	184	43	—	—	—	—	1	228	217	—	11	—	228
Чачанска Гимназија	—	123	117	6	4	—	—	—	250	250	—	—	—	250
Свега	82	744	319	23	6	9	7	4	1194	1176	4	14	—	1194
<i>в) четвороразредне</i>														
Алексин. Гимн. (прив).	—	169	39	3	—	1	—	—	212	210	1	1	—	212
Лесковачка Гимназија	—	162	38	11	—	5	—	—	216	210	—	4	2	216
Неготинска Гимназија	—	96	29	1	—	1	—	3	130	128	—	2	—	130
Прокупачка Гимназија	44	11	1	—	1	—	—	57	57	57	—	—	—	57
Смедеревска Гимназија	—	120	51	11	—	4	1	—	187	183	—	4	—	182
Свега	591	168	27	—	12	1	3	802	788	1	11	2	2	802
Укупно мушких ученика 1908/9	1126	3937	2632	324	42	106	87	27	8281	8010	91	177	3	8281
Укупно мушких ученика 1907/8	999	3413	2394	312	34	118	83	31	7384	7128	97	157	2	7384

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика								Било је ученика по вери					
	из Београда	из округа у коме је школа	из остале Србије	из Црне Горе	из Босне и Херцеговине	из Сл. Србије и Македоније	из Аустро-Угарске	из других земља	С В Е Р А	православних	католика и протестаната	мојсијеваца	мухамеданца	С В Е Т А
II Средње школе за ж. децу														
1) Женске Гимназије														
<i>А) Потпуне Гимназије</i>														
Женска Гимназија у Београду	62	—	81	1	4	2	5	4	158	148	2	8	—	158
Свега . .	68	—	81	1	4	2	5	4	158	148	2	8	—	158
<i>Б) Непопуне Гимназије</i>														
Жен. Гим. у Нишу (прив. са 6 р.)	—	67	60	—	—	—	1	1	129	128	1	—	—	129
Ж. Г. Вајићке у Беогр. (прив. 4 р.)	35	—	10	—	—	—	1	2	48	44	—	4	—	48
Жен. Гим. у Пожаревцу (пр. 4 р.)	—	74	32	—	—	—	1	1	108	105	—	3	—	108
» » у Смедереву (пр. 4 р.)	—	53	14	—	1	—	—	—	68	66	—	2	—	68
» » у Зајечару (прив. 3 р.)	—	30	4	—	—	1	1	—	56	54	—	2	—	56
» » у Лесковцу (прив. 2 р.)	—	30	2	—	—	—	—	—	32	30	—	2	—	32
» » у Неготину (прив. 2 р.)	—	22	9	—	—	1	—	—	32	32	—	—	—	32
» » у Пироту (прив. 2 р.)	—	21	10	—	—	—	—	—	31	28	—	3	—	31
» » у Ужице (прив. 2 раз.)	—	31	9	—	—	—	—	—	40	40	—	—	—	40
» » у Чачку (прив. 2 раз.)	—	23	15	—	—	—	—	—	38	38	—	—	—	38
» » у Врању (прив. 1 раз.)	—	34	7	—	—	—	—	—	41	41	—	—	—	41
» » у Јагодини (пр. 1 раз.)	—	24	14	—	—	—	—	—	38	38	—	—	—	38
Свега . .	35	409	206	—	1	2	4	4	661	644	1	16	—	661
2) Више Женске Школе														
<i>А) Потпуне</i>														
В. Ж. Школа у Београду . . .	436	—	415	6	8	6	23	5	899	859	13	27	—	899
В. Ж. Школа у Крагујевцу . .	—	146	115	—	—	3	3	—	267	267	—	—	—	267
Свега . .	436	146	530	6	8	9	26	5	1166	1126	13	27	—	1166
<i>Б) Непопуне</i>														
В. Ж. Школа у Ваљеву (пр. 4 р.)	—	54	18	—	—	—	—	—	72	72	—	—	—	72
В. Ж. Ш. у Крушевцу (пр. 4 р.)	—	81	36	—	—	1	1	1	119	119	—	—	—	119
В. Ж. Школа у Шапцу (пр. 4 р.)	—	120	34	—	—	1	2	—	157	150	—	7	—	157
Свега . .	—	255	88	—	—	2	3	—	348	341	—	7	—	348
Укупно женских ученика 1908/9	532	810	905	7	13	15	38	13	2333	2259	16	58	—	2333
Укупно женских ученика 1907/8	467	542	669	4	9	8	29	14	1742	1675	25	42	—	1742
Укупно муш. и жен. учен. 1908/9	1658	4747	3537	331	55	121	125	40	10614	10269	107	235	3	10614
Укупно муш. и жен. учен. 1907/8	1466	3955	3063	316	43	126	112	45	9126	8803	122	199	2	9126
Укупно муш. и жен. учен. 1906/7	1329	3382	2870	305	42	113	114	43	8198	7935	99	163	1	8198
Укупно муш. и жен. учен. 1905/6	1226	3007	2602	218	46	98	101	57	7355	7095	97	162	1	7353

XVIII Ученици по занимању њихових родитеља

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика и ученица од родитеља												С В О Г А
	свештеника	држав. чиновника	адв. општин. и прив. чинов.	наставника	лекаръ, апо- текера	трговаца	занатлија	тежача	служитеља	на дигитара	гостинџара и кафеџија	другог разлог записања	
I Средње школе за мушку децу													
<i>А) Потпуне Гимназије</i>													
Прва Београд. Гимназија	23	115	48	47	12	125	60	72	8	11	21	27	569
Друга Београд. Гимназија	16	196	55	73	28	130	108	158	17	20	45	77	923
Трећа Београд. Гимназија	15	256	34	58	14	89	73	80	29	19	29	47	743
Београдска Реалка	3	102	24	17	7	50	66	21	7	1	18	17	333
Зајечарска Гимназија	15	49	19	35	5	63	50	57	3	1	16	30	343
Крагујевачка Гимназија	18	143	28	53	13	146	119	238	10	14	26	10	818
Нишка Гимназија	29	121	52	47	4	121	169	54	21	23	47	21	709
Пожаревачка Гимназија	29	54	24	46	4	97	57	55	8	18	17	—	409
Ужичка Гимназија	17	32	9	20	3	43	44	65	16	4	24	3	280
Свега	165	1068	293	396	90	864	746	800	119	111	243	232	5127
<i>Б) Непопуне Гимназије</i>													
<i>а) седморазредне</i>													
Ваљевска Гимназија	4	9	43	11	16	51	32	84	6	2	20	4	287
Крушевачка Гимназија	5	25	50	25	36	100	48	187	6	11	16	5	514
Шабачка Гимназија	3	17	54	9	36	80	49	78	10	11	15	—	362
Свега	12	51	147	45	88	231	129	349	22	24	51	9	1158
<i>в) шесторазредна</i>													
Врањска Гимназија	8	36	13	15	6	45	46	46	8	4	11	18	256
Гимназија проф. Зделара (прив.)	5	46	12	25	6	25	3	4	—	—	8	2	136
Јагодинска Гимназија	17	56	9	19	—	59	42	78	12	10	22	—	324
Пиротска Гимназија	6	36	6	18	—	46	48	30	11	4	10	13	228
Чачанска Гимназија	45	32	7	23	2	28	40	65	6	3	15	14	250
Свега	51	206	47	100	14	203	179	223	37	21	66	47	1194
<i>в) четвороразредна</i>													
Алексиначка Гими. (прив.)	4	19	8	19	3	35	40	57	10	3	14	—	212
Лесковачка Гимназија	12	17	19	12	1	58	33	38	3	2	8	3	216
Неготинска Гимназија	7	20	1	11	3	27	21	21	1	1	9	8	130
Прокупачка Гимназија (прив.)	7	11	3	1	—	14	4	15	1	—	1	—	57
Смедеревска Гимназија	5	25	8	10	3	41	32	48	7	3	5	—	187
Свега	35	92	39	53	10	175	130	189	22	9	37	11	802
Укупно мушких ученика 1903/9 г.	302	1513	424	637	126	1475	1184	1561	200	165	397	299	8281
Укупно мушких ученика 1907/8 г.	820	1474	330	552	130	1442	1005	1317	279	130	225	220	7384

WWW.UNILIB.RS

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика и ученица од родитеља											С	П	О	Г	З
	свештеника	држав. чиновника	алт. општин. и прив. чинов.	наставника	лекара, апотекара	трговца	занатлија	тежак	служитеља	изданичара	гостионичара и кафеџија					
II Средње школе за ж. децу																
1) Женске Гимназије																
<i>А) Погибне Гимназије</i>																
Женска Гимназија у Београду . . .	2	67	7	18	2	23	7	—	2	3	1	26	158			
Свега . . .	2	67	7	18	2	23	7	—	2	3	1	26	158			
<i>Б) Непогибне Гимназије</i>																
Жен. Гимн. у Нишу (прив. са 6 р.)	3	44	9	20	4	14	21	2	6	6	—	—	129			
Ж. Г. Бајићке у Београду (пр. 4 р.)	—	13	8	3	—	15	—	—	—	—	—	—	9	48		
Ж. Г. у Пожаревцу (прив. са 4 р.)	4	27	9	16	1	24	16	1	5	1	4	—	108			
Ж. Г. у Смедереву (прив. са 4 р.)	2	15	9	3	3	24	6	2	2	—	2	—	68			
Ж. Г. у Зајечару (прив. са 3 раз.)	3	18	2	12	1	13	4	—	—	—	—	3	56			
Ж. Г. у Лесковцу (прив. са 5 раз.)	1	10	2	2	1	10	3	—	1	—	—	2	32			
Ж. Г. у Неготину (прив. са 2 раз.)	1	8	—	10	2	5	1	—	—	—	1	4	32			
Ж. Г. у Пироту (прив. са 2 раз.)	3	9	2	1	—	4	3	1	2	—	—	6	31			
Ж. Г. у Ужице (прив. са 2 раз.)	3	9	—	9	1	11	3	—	1	—	3	—	40			
Ж. Г. у Чачку (прив. са 2 раз.)	2	7	4	1	1	10	6	1	—	—	3	3	38			
Ж. Г. у Врању (прив. са 1 раз.)	4	8	5	4	10	6	1	1	1	1	41	—	—			
Ж. Г. у Јагодини (прив. са 1 раз.)	1	8	4	6	—	3	9	2	3	1	1	—	38			
Свега . . .	27	176	54	87	14	143	78	11	20	9	15	27	661			
2) Више Женске Школе																
<i>А) Погибне</i>																
В. Ж. Школа у Београду	13	307	80	93	15	123	103	15	42	38	30	40	899			
В. Ж. Школа у Крагујевцу	8	72	11	45	3	35	48	18	7	10	10	—	267			
Свега . . .	21	379	91	138	18	158	151	33	49	48	40	40	1166			
<i>Б) Непогибне</i>																
В. Ж. Школа у Ваљеву (пр. са 4 р.)	2	18	2	5	3	22	9	1	1	—	7	2	72			
В. Ж. Школа у Крушев. (пр. са 4 р.)	2	27	6	12	—	30	24	11	—	—	—	7	119			
В. Ж. Школа у Шапцу (пр. са 4 р.)	13	16	4	18	2	56	20	4	3	6	5	10	157			
Свега . . .	17	61	12	35	5	108	53	16	4	6	12	19	348			
Укупно женских ученика 1908/9	369	2196	588	915	165	1905	1473	1621	275	631	465	411	10614			
Укупно женских ученика 1907/8	45	572	77	203	60	357	212	37	38	43	26	72	1742			
Укупно муш. и жен. учен. 1908/9	67	683	164	278	39	432	289	61	75	66	68	112	2333			
Укупно муш. и жен. учен. 1907/8	325	2046	407	755	190	1799	1217	1354	317	173	251	292	9126			
Укупно муш. и жен. учен. 1906/7*	313	1912	332	647	177	1932	1150	1128	270	163	—	174	8198			
Укупно муш. и жен. учен. 1905/6*	288	1794	326	564	142	1833	968	931	239	159	—	111	7355			

* Код ових података рачунати су гостионичари као трговци.

XIX Ученици и ученице по броју година

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика и ученица од година												с в е р г а
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	преко 20	
I Средње школе за мушку децу													
<i>А) Погаиуне Гимназије</i>													
Прва Београд. Гимназија	—	17	77	60	53	57	49	59	68	66	41	22	569
Друга Београд. Гимназија	—	36	121	147	176	162	113	52	78	27	6	5	923
Трећа Београд. Гимназија	—	58	142	127	75	69	64	56	58	42	32	20	743
Београдска Реалка	—	11	40	52	68	37	29	39	24	17	13	3	333
Зајечарска Гимназија	—	12	62	54	50	43	32	31	26	21	10	2	343
Крагујевачка Гимназија	—	33	131	165	145	105	76	55	57	22	18	11	818
Нишка Гимназија	33	117	46	92	114	93	58	61	35	35	19	6	709
Пожаревачка Гимназија	—	15	71	74	60	60	46	22	28	20	6	7	409
Ужичка Гимназија	—	5	44	34	50	40	30	23	20	18	8	8	280
Свега	33	304	734	805	791	666	497	398	394	268	153	84	5127
<i>Б) Непогаиуне Гимназије</i>													
<i>а) седморазредне</i>													
Ваљевска Гимназија	—	7	44	52	65	32	30	22	16	8	4	2	282
Крушевачка Гимназија	—	8	88	88	75	67	53	50	41	24	12	8	514
Шабачка Гимназија	—	75	81	57	51	37	27	13	13	6	2	—	362
Свега	—	90	213	197	191	136	110	85	70	38	18	10	1158
<i>в) шесторазредне</i>													
Врањска Гимназија	—	15	42	55	40	29	30	26	14	2	2	1	256
Гим. проф. Зделара у Београду (пр.)	—	7	11	15	16	25	31	21	7	3	—	—	136
Јагодинска Гимназија	—	5	53	72	59	51	32	20	20	8	3	1	324
Пиротска Гимназија	—	19	52	41	38	35	19	14	7	2	1	—	228
Чаџанска Гимназија	—	9	35	48	45	36	33	23	13	7	1	—	250
Свега	—	55	193	231	198	176	145	104	61	22	7	2	1194
<i>в) четвороразредне</i>													
Алексиначка Гимназија (прив.) . .	10	48	62	45	29	13	5	—	—	—	—	—	212
Лесковачка Гимназија	—	16	59	45	41	28	20	6	1	—	—	—	216
Неготинска Гимназија	—	8	31	25	33	16	13	2	1	—	1	—	130
Прокупачка Гимназија (прив.) . .	—	10	24	15	5	3	—	—	—	—	—	—	57
Смедеревска Гимназија	16	37	48	28	35	12	7	3	—	—	—	—	187
Свега	26	119	224	158	144	72	45	11	2	—	1	—	802
Укупно мушких ученика 1907/8 год.	9	292	1053	1409	1214	942	740	657	432	359	186	91	738
Укупно мушких ученика 1908/9 год.	59	568	1364	1391	1324	1050	797	598	527	329	178	96	8284

WWW.UNILIB.RS УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА	Било је ученика и ученица од година													преко 20	свега
	НАЗИВ ШКОЛЕ														
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
II Средње школе за женску децу															
1) Женске Гимназије															
<i>А) Погибне Гимназије</i>															
Женска Гимназија у Београду . . .	—	—	—	—	15	31	20	26	25	30	11	—	—	158	
<i>Свега . . .</i>	—	—	—	—	15	31	20	26	25	30	11	—	—	158	
<i>Б) Непогибне Гимназије</i>															
Жен. Гимн. у Нишу (прив. са 6 раз.)	1	8	22	33	19	30	15	1	—	—	—	—	—	129	
Ж. Г. К. Вајићке у Београду (пр. 6 р.)	—	2	11	10	9	8	5	1	1	1	—	—	—	48	
Жен. Гим. у Пожаревцу (пр. са 4 р.)	—	6	40	28	13	10	4	6	1	—	—	—	—	108	
» » у Смедереву (пр. са 4 р.)	6	11	20	14	13	4	—	—	—	—	—	—	—	68	
» » у Зајечару (пр. са 3 р.)	—	3	21	14	10	8	—	—	—	—	—	—	—	56	
» » у Лесковцу (пр. са 2 р.)	—	10	10	8	2	2	—	—	—	—	—	—	—	32	
» » у Неготину (пр. са 2 р.)	—	3	6	11	8	3	1	—	—	—	—	—	—	32	
» » у Пироту (прив. са 2 р.)	—	4	13	6	5	3	—	—	—	—	—	—	—	31	
» » у Ужицу (прив. са 2 р.)	—	2	15	11	9	3	—	—	—	—	—	—	—	40	
» » у Чачку (прив. са 2 р.)	—	5	13	14	5	1	—	—	—	—	—	—	—	38	
» » у Врању (прив. са 1 р.)	2	19	12	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
» » у Јагодини (пр. са 1 р.)	—	1	18	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	
<i>Свега . . .</i>	9	74	201	176	93	80	25	2	1	—	—	—	—	661	
2) Више Женске Школе															
<i>А) Погибне</i>															
В. Женска Школа у Београду . . .	—	46	283	223	222	94	29	2	—	—	—	—	—	899	
В. Женска Школа у Крагујевцу . . .	—	13	63	82	47	46	14	1	1	—	—	—	—	267	
<i>Свега . . .</i>	—	59	346	305	269	140	43	3	1	—	—	—	—	1166	
<i>Б) Непогибне</i>															
В. Жен. Школа у Ваљеву (пр. са 4 р.)	—	5	15	18	18	12	3	1	—	—	—	—	—	72	
В. Ж. Школа у Крушевцу (пр. са 4 р.)	—	2	31	46	25	7	6	2	—	—	—	—	—	119	
В. Ж. Школа у Шапцу (пр. са 4 р.)	—	17	39	43	30	17	11	—	—	—	—	—	—	157	
<i>Свега . . .</i>	—	24	85	107	73	36	20	3	—	—	—	—	—	348	
Укупно женских ученика 1908/9 г.	9	157	632	588	450	287	108	35	27	37	11	—	—	2333	
Укупно женских ученика 1907/8 г.	30	305	354	387	281	208	96	53	27	1	—	—	—	1742	
Укупно муш. и жен. учен. 1908/9 г.	68	725	1996	1979	1774	1337	905	633	554	360	89	96	10614		
Укупно муш. и жен. учен. 1907/8 г.	39	597	1407	1796	1495	1150	836	710	459	360	186	91	9126		
Укупно муш. и жен. учен. 1906/7 г.	14	336	1453	1605	1304	984	799	583	486	357	182	95	8198		
Укупно муш. и жен. учен. 1905/6 г.	10	336	1266	1399	1206	954	665	568	425	309	133	84	7355		

XX Ученици и ученице по успеху

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика и ученица који(е) су								
	одлични(е)	врло добри(е)	добри(е)	свега	полажу разредни испит	понављају годину	губе право на даље школовање	свега	свега
I Средње школе за мушку децу									
<i>А) Потицне Гимназије</i>									
Прва Београд. Гимназија	32	120	112	264	128	35	4	167	431
Друга Београд. Гимназија	99	216	213	528	202	46	1	249	777
Трећа Београд. Гимназија	43	113	146	302	156	60	2	218	520
Београдска Реалка	47	87	86	220	52	10	1	62	282
Зајечарска Гимназија	16	49	106	171	84	30	—	115	286
Крагујевачка Гимназија	22	122	273	417	195	99	5	299	716
Нишка Гимназија	56	68	182	306	185	75	3	263	569
Пожаревачка Гимназија	28	81	115	224	108	37	3	143	367
Ужичка Гимназија	32	51	79	162	66	27	2	95	257
Свега	375	907	1312	2594	1181	419	21	1611	4205
<i>Б) Неотицне Гимназије</i>									
<i>а) СЕДМОРАЗРЕДНЕ</i>									
Ваљевска Гимназија	12	46	87	145	74	29	—	103	248
Крушевачка Гимназија	46	86	128	260	133	40	3	176	436
Шабачка Гимназија	37	69	139	245	50	29	2	81	326
Свега	95	201	354	650	257	98	5	360	1010
<i>в) ШЕСТОРАЗРЕДНЕ</i>									
Врањска Гимназија	16	49	57	122	62	28	1	91	213
Гимн. проф. Зделара у Београду (прив.)	25	26	39	90	28	8	—	36	126
Јагодњска Гимназија	30	47	111	188	69	22	1	92	280
Пиротска Гимназија	31	44	54	129	46	22	1	69	198
Чачанска Гимназија	14	36	81	131	76	8	—	84	215
Свега	116	202	342	660	281	88	3	372	1032
<i>в) ЧЕТВОРОРАЗРЕДНЕ</i>									
Алексиначка Гимназија (прив.)	24	40	63	127	46	20	1	67	194
Лесковачка Гимназија	22	26	61	109	55	14	—	69	178
Неготинска Гимназија	5	14	53	72	26	8	—	34	106
Прокупацка Гимназија (приватна)	5	8	29	42	5	4	—	9	51
Смедеревска Гимназија	11	41	72	124	33	3	—	36	160
Свега	67	129	278	474	165	50	1	215	689
Укупно мушких ученика 1908/9 год.	652	1439	2286	4377	1884	655	30	2559	6936
Укупно мушких ученика 1907/8 год.	606	1237	2087	3930	1703	606	23	2322	6262

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

НАЗИВ ШКОЛЕ	Било је ученика и ученица који(е) су									
	одлични(е)	врло добри(е)	добри(е)	свега	полажу разредни испит	понављају годину	губе право на даље школовање	свега	свега	свега
II Средње школе за женску децу										
1) Женске Гимназије										
<i>А) Потпуне Гимназије</i>										
Женска Гимназија у Београду	30	61	25	116	28	7	—	35	151	
Свега	30	61	25	116	28	7	—	35	151	
<i>Б) Непопуне Гимназије</i>										
Жен. Гимн. у Нишу (прив. са 6 разр.)	32	17	42	91	18	6	—	24	115	
Ж. Г. К. Бајићке у Београду (пр. 4 р.)	13	18	4	35	6	1	—	7	42	
Жен. Гимн. у Пожаревцу (прив. са 4 р.)	24	32	23	79	23	1	—	24	103	
» » у Смедереву (прив.) са 4 р.	11	16	18	45	4	2	—	6	51	
» » у Зајечару (прив.) са 3 р.	6	14	28	48	6	—	—	6	51	
» » у Лесковцу (прив. са 2 р.)	6	7	7	20	41	5	—	25	—	
» » у Неготину (прив. са 2 р.)	3	17	6	26	3	1	—	4	30	
» » у Пироту (прив. са 2 р.)	10	10	8	28	—	1	—	1	29	
» » у Ужницу (прив. са 2 р.)	6	11	12	29	4	—	—	4	33	
» » у Чачку (прив. са 2 р.)	6	13	13	32	5	—	—	5	37	
» » у Врању (прив. са 2 р.)	9	8	7	24	5	—	—	5	29	
» » у Јагодани (прив. са 2 р.)	6	10	9	25	4	2	—	6	31	
Свега	132	173	177	482	82	15	—	97	579	
2) Више Женске Школе										
<i>А) Потпуне Гимназије</i>										
В. Ж. Школа у Београду	433	247	216	596	180	67	1	248	844	
В. Ж. Школа у Крагујевцу	22	31	72	125	84	36	—	120	245	
Свега	155	278	288	721	264	103	1	368	1089	
<i>Б) Непопуне Гимназије</i>										
В. Ж. Школа Ваљеву (прив. са 4 р.)	8	22	20	50	10	3	—	13	63	
В. Ж. Школа у Крушевцу (пр.) са 4 р.	29	32	33	94	14	2	—	16	110	
В. Ж. Школа у Шапцу (прив. са 4 р.)	20	34	40	94	29	13	—	42	136	
Свега	57	88	93	238	53	18	—	71	309	
Укупно женских ученика 1908/9 год.	374	600	583	1557	429	146	1	576	2132	
Укупно женских ученика 1907/8 год.	295	502	430	1227	268	96	1	365	1592	
Укупно муш. и жен. ученика 1808/9 г.	1026	2039	2869	5934	2313	791	31	3135	9068	
Укупно мушких и жен. ученика 1907/8	901	1739	2517	5157	1971	702	24	2697	7854	
Укупно мушких и жен. ученика 1906/7	785	1598	2305	4688	1792	493	32	2317	7005	
Укупно мушких и жен. ученика 1905/6	634	1545	1874	4053	1695	585	36	2316	6369	

XXI Број ђака у разредима на крају школске 1907/8 год.

НАЗИВ ШКОЛЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Свега
I Сред. школе за мушку децу									
<i>А) Потпуне Гимназије</i>									
Прва Београд. Гимназија	88	56	44	42	28	58	62	53	431
Друга Београд. Гимназија	202	153	140	125	73	21	33	30	777
Трећа Београд. Гимназија	154	108	52	66	36	34	36	34	520
Београдска Реалка	51	42	45	32	36	24	31	21	282
Зајечарска Гимназија	84	49	40	35	25	15	20	18	286
Крагујевачка Гимназија	228	151	107	66	70	28	36	30	716
Нишка Гимназија	156	82	121	59	37	22	54	38	569
Пожаревачка Гимназија	111	58	62	47	31	22	15	21	367
Ужичка Гимназија	69	44	40	34	17	13	17	23	257
Свега	1143	743	651	506	353	237	304	268	4205
<i>Б) Непопуне Гимназије</i>									
<i>а) седморазредне</i>									
Ваљевска Гимназија	78	57	34	34	15	13	17	—	248
Крушевачка Гимназија	124	70	71	60	35	44	32	—	436
Шабачка Гимназија	109	57	48	49	33	19	11	—	326
Свега	311	184	153	143	83	76	60	—	1010
<i>б) шесторазредне</i>									
Врањска Гимназија	70	47	36	32	17	11	—	—	213
Гимназија проф. Зделара (прив.)	18	15	21	30	25	17	—	—	126
Јагодинска Гимназија	92	68	42	36	21	21	—	—	280
Пиротска Гимназија	69	42	43	17	17	10	—	—	198
Чачанска Гимназија	69	46	34	31	20	15	—	—	215
Свега	318	218	176	146	100	74	—	—	1032
<i>в) четвороразредне</i>									
Алексиначка Гимназија	88	52	39	15	—	—	—	—	194
Лесковачка Гимназија	75	58	24	21	—	—	—	—	178
Неготинска Гимназија	32	39	15	20	—	—	—	—	106
Прокупачка Гимназија	34	7	10	—	—	—	—	—	51
Смедеревска Гимназија	72	31	31	26	—	—	—	—	160
Свега	301	187	119	82	—	—	—	—	689
Укупно мушких ученика 1908/9 год.	2073	1322	1099	877	546	387	364	268	6936
Укупно мушких ученика 1907/8 год.	1698	1258	1011	782	443	464	326	280	6262

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

НАЗИВ ШКОЛЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Свега
II Средње школе за женску децу									
1) Женске Гимназије									
<i>А) Потпуне Гимназије</i>									
Жен. Гимн. у Београду са 7 разр.	—	—	—	—	65	23	32	31	151
Свега . . .	—	—	—	—	65	23	32	31	151
<i>Б) Непотпуне Гимназије</i>									
Жен. Гимн. у Нишу (прив. са 6 разр.)	35	27	22	15	8	4	—	—	115
Ж. Г. К. Вајићке у Београду (пр. 4 р.)	16	6	8	4	9	—	—	—	42
Жен. Гимн. у Пожаревцу (прив. са 4 р.)	49	23	20	11	—	—	—	—	103
» » у Смедереву (прив. са 4 р.)	19	16	12	4	—	—	—	—	51
» » у Зајечару (прив. са 3 р.)	22	17	13	—	—	—	—	—	52
» » у Лесковцу (прив. са 2 р.)	13	18	—	—	—	—	—	—	31
» » у Неготину (прив. са 2 р.)	10	20	—	—	—	—	—	—	30
» » у Пироту (прив. са 2 р.)	14	15	—	—	—	—	—	—	29
» » у Ужицу (прив. са 2 р.)	17	16	—	—	—	—	—	—	33
» » у Чачку (прив. са 2 р.)	22	15	—	—	—	—	—	—	37
» » у Врању (прив. са 1 р.)	29	—	—	—	—	—	—	—	29
» » у Јагодини (прив. са 1 р.)	31	—	—	—	—	—	—	—	31
Свега . . .	276	173	75	38	17	4	—	—	583
2) Више Женске Школе									
<i>А) Потпуне</i>									
В. Ж. Школа у Београду	318	199	201	126	—	—	—	—	844
В. Ж. Школа у Крагујевцу	105	65	43	32	—	—	—	—	245
Свега . . .	423	264	244	158	—	—	—	—	1089
<i>Б) Непотпуне</i>									
В. Ж. Школа у Ваљеву (прив.) са 4 р.	27	16	9	11	—	—	—	—	63
В. Ж. Школа у Крушевцу (пр.) са 2 р.	40	24	24	22	—	—	—	—	110
В. Ж. Школа у Шапцу са 4 разр.	61	36	17	22	—	—	—	—	136
Свега . . .	128	76	50	55	—	—	—	—	309
Укупно женских ученика 1908/9 год.	827	513	369	251	82	27	32	31	2132
Укупно женских ученика 1907/8 год.	609	397	282	196	37	38	33	—	1595
Укупно муш. и жен. ученика 1908/9 г.	2900	1835	1468	1128	628	414	396	299	9068
Укупно муш. и жен. ученика 1907/9 г.	2304	1655	1293	978	480	502	359	280	7854

XXVII

**Наставници средњих школа који су умрли у
школској 1908/9 години****Прва Београдска Гимназија**

Петар Јанковић, професор, 15 марта 1909 године.

Трећа Београдска Гимназија

Михаило Ристић, професор, рођен 18 фебруара 1862 год. у Крагујевцу, умро 1 августа 1908 год. Син Христифора и Катарине Ристића у Крагујевцу.

Реалка у Београду

Живко Југовић, виши учитељ цртања. Родио се 13 марта 1855 г. у Чачку. Умро у Београду 24 новембра 1908 године.

Нишка Гимназија

Риста Николић, професор, рођен 4 октобра 1855 у Миријеву, окр. подунавског, умро 24 августа 1908 године у Нишу.

Сира Д. Станишић, професор, рођен 29 новембра 1854 у Београду, умро у Нишу 2 маја 1909 године.

Брушевачка Гимназија

Радомир М. Илић, професор, рођен 8 октобра 1877 у Пријељини, окр. рудничког, умро 12 маја 1909 год. у Крушевцу.

Виша Женска Школа у Крагујевцу

Љубица Анастасијевићка, редовна учитељица, рођена 18 фебруара 1878 године у Београду. Умрла 11 септембра 1909 године.

XXVIII

**Ђаци средњих школа који су умрли у току 1908/9
школске године****Прва Београдска Гимназија**

Никола Станојевић, уч. VII₂ р.; умро 4 марта 1909.
Радослав Гођевић, уч. VIII₁ р.; умро 5 марта 1909.

Друга Београдска Гимназија

Петар Војводић, уч. I₂ разреда, рођен 23 јуна 1897 године, у Смедереву, умро 15 априла 1909 год.

Трећа Београдска Гимназија

Драгољуб Николић, ученик I разреда, рођен 22 октобра 1896 год. у Београду, умро 9 фебруара 1909, син Димитрија Николића, обућара.

Бранислав Љубиша, ученик VIII разреда, рођен 12 јануара 1890 год. у Пожаревцу, умро 23 марта 1909 године. Син Милутина Љубише, чиновника.

Београдска Реалка

Милан Петровић, рођен 6 фебруара 1892 год. у Параћину, умро 8 марта 1909 год. у Београду. Син Чедомира Петровића, професора.

Зајечарска Гимназија

Миливоје Станисављевић, ученик VI разреда, рођен 23 јуна 1892 године у Неготину, умро 6 маја 1909 године, син Станислава Стојановића трговца из Неготина.

Ненад Т. Петровић, ученик I разреда, рођен 26 септембра 1897 године у Стигу, окр. пиротски, умро 13 маја 1909 године. Син Теофила, учитеља у Злоту.

Небојша Мирић, ученик VIII разреда, рођен 14 маја 1890 год. у Неготину, умро 29 маја 1909 године, син Миладина Мирића, судског чиновника.

Крагујевачка Гимназија

Мирољуб Перић, ђак II разреда, рођен 7 марта 1895 године, у Рековцу окр. моравског, умро 16 фебруара 1909 године. Син пок. Јовице Перића, трговца у Рековцу.

Александар Стаменковић, ђак I разреда, рођен 1 јануара 1896 год. у Ћуприји, умро 26 фебруара 1909 године. Син Стевана Стаменковића, чувара пруге у Параћину.

Бранко Стаматовић, ђак I разреда, рођен 2 маја 1896 год. у Петровцу, окр. крагујевачког, умро 25 маја 1909 год. Син Алексе Стаматовића, тежака у Петровцу.

Нишка Гимназија

Атанасије Јовановић, ученик III разреда, рођен 15 августа 1895 год. у Нишу, умро 10 октобра 1908 год. Син Сотира Тасића, кожара из Ниша.

Видосав Шибалић, ученик I разреда, рођен 15 јуна 1897 год. у Ужицу, умро 24 марта 1909 год. Син пок. Илије Шибалића, општ. писара.

Пожаревачка Гимназија

Драгољуб Стојимировић, ученик V разреда, рођен 16 фебруара 1894 године у Пожаревцу, син пок. Михаила Стојимировића, бив. свештеника, умро је 24 децембра 1908 године.

Симеон Несторовић, ученик V разреда, рођен 18 фебруара 1893 године у Вел. Црнићу (у округу пожаревачком), син Милована Несторовића, трговца, умро је 22 фебруара 1909 године.

Божидар Давинић, ученик IV разреда, рођен 24 децембра 1893 године у Пожаревцу, син Ђорђа Давинића, трговца, умро је 21 априла 1909 године.

Ужичка Гимназија

Љубинко Поповић, ученик VI разреда, рођен 8 априла 1890 год. у Вајиној Башти, умро 21 маја 1909 год., син Луке Поповића, свештеника.

Ваљевска Гимназија

Тихомир Ђирић, ученик III раз., родио се 4 јануара 1893 год. у Суводању, срезу подгорског округа ваљевског. Син Ранка Ђирића, земљоделца из Суводања. Умро је 30 августа 1908 год.

Илија Ненадовић, ученик I разреда, родио се 10 јуна 1897 год. у Грабовици, у округу ваљевском. Син Влајка Ненадовића, земљоделца из Грабовице. Умро 28 марта 1909 год.

Крушевачка Гимназија

Миодраг Миљковић, ученик I разреда, рођен 29 децембра 1896 у Глободеру, окр. крушевачког, удавио се у августу 1908 год. код своје куће. Син Божидара Миљковића, учитеља из Глободера.

Милутин Миловановић, ученик IV разр., рођен 22 августа 1893 у Крушевцу, умро 16 децембра 1908 год. у Нишу. Син пок Александра бив. трговца.

Антоније Агатоновић, ученик III разреда, рођен 3 јануара 1894 у Александровцу, окр. крушевачки, умро 20 јануара 1909 год у Крушевцу, Син Јакова, пекара из Александровца.

Лазар Аврамовић, ученик VI разреда, рођен 28 јуна 1891 године у Крушевцу, умро 4 јуна 1909 године. Син Милосава трг. из Крушевца.

Шабачка Гимназија

Миленко Пауновић, уч. IV разр., рођен 12 августа 1894 год. у Белотићу, окр. подрински, умро 8 октобра 1908 год. Син Лазара Пауновића, учитеља.

Душан Ј. Поповић, ученик VI разреда, рођен 7 фебруара 1890 г. у Шапцу, умро 30 марта 1909 год. Син пок Јована Поповића бакалина.

Богољуб Солдатовић, ученик II разр., рођен 16 септембра 1895 у Шапцу, умро 2 априла 1909 год. Син Милана Солдатовића, трговца из Шапца.

Врањска Гимназија

Чедомир Стојковић, ученик I разреда, рођен 27 јуна 1885 год. у Врању, умро 14 новембра 1908. год. у Врању. Син Антанаса Стојковића, месара.

Чедомир Славковић, ученик III разреда, рођен 5 јуна 1893 год. у Белишеву, окр. врањског, умро априла ове године у свом месту рођења. Син Љубе Славковића, земљорадника из Белишева.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

www.unil.rs

Јован Погачаревић, ученик III разреда, рођен 5 јуна 1893 год. у Врању, умро 1 маја 1909 године. Син Саве Погачаревића, трговца.

Приватна Гимназија у Алексинцу

Бранко Станковић, ученик III разреда, рођен 18 фебруара 1893 у Врћеновици, окр. нишког, умро 28 фебруара 1909 год. Син Лазара Станковића, земљоделца.

Неготинска Гимназија

Умро је један ученик I разреда.

Смедеревска Гимназија

Тома Петковић, ученик III разреда, рођен 1 октобра 1893 године у Вел. Плани, окр. смедеревски, умро 7 фебруара 1909 године. Син Димитрија Петковића, баштована у Вел. Плани.

Виша Женска Школа и Женска Гимназија у Београду

Бранка Каровићева, ученица III разреда, кћи Петра Каровића, трг. из Крајева. Рођена 7 априла 1890 год. Умрла 29 септембра 1908 год. у Београду.

Зорка Зарићева, ученица III разреда, кћи Светозара Зарића, књиговође. Рођена 22 фебруара 1893 године. Умрла 25 децембра 1908 год.

Милица Главинићева, ученица III разреда, кћи Косте Главинића, мин. у пензији, рођена у Београду 21 септембра 1895 год. Умрла у Београду 29 марта 1909 год.

Приватна Женска Гимназија у Смедереву

Викторија Нешићева, ученица IV разреда, рођена 17 новембра 1894 у Смедереву, умрла 26 фебруара 1909 год. Кћи Јоце Нешића, економа из Смедерева.

Марија Цинцаревићева, ученица I разреда, рођена 13 јануара 1896 године у Нишу, умрла 31 марта 1909 год. Кћи Младена Цинцаревића, трговачког агента.

Виша Женска Школа у Крагујевцу

Љубица Божићева, ученица II разреда, рођена 5 октобра 1895 у Крагујевцу, умрла 13 јануара 1909. Кћи пок. Љубомира Божића, пиљара.

Шабачка Виша Женска Школа

Јелена Јовановићева, ученица II разреда, рођена 29 маја 1896 год. у Шапцу, умрла 28 Јануара 1909, кћи пок. Ђола Јовановића, бившег рабаџије.

Јелена Јовановићева, ученица I разреда, рођена 27 фебруара 1897 год. у Шапцу, умрла 6 марта 1909 год., кћи пок. Милорада Јовановића, бив. опанчара.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

XXIX

Радови штампани у извештају**Друга Београдска Гимназија**

Прилог флори источне Србије од Николе Ранојевића, професора.

Крагујевачка Гимназија

О књижевности од Светислава Петровића, суплента (Светосав. говор)

Зајечарска Гимназија

Реч ученицима од директора г. Петра Тите.

Нишка Гимназија

О стогодишњици боја на Чегру, 19 мај, 1809—1909 год. од Павла Софрића, професора.

Заразно запаљење мозга и кичмене мождине прџдавање д-ра Ј. Х. Богдановића, школ. лекара.

Ужичка Гимназија

Завет Св. Саве Српском народу од Љуб. Рајића, суплента (Светосавски говор).

Ваљевска Гимназија

Стеван Синђелић, војвода ресавски, јунак чегарски, предавање Мих. Миладиновића, проф.

Шабачка Гимназија

О пропалању Словенства по периферијама од Живка Романовића, професора (Светосавски говор).

Приватна Гимназија проф. Зделара

Како да се сачувамо од заразних болести предавање д-ра Николе Вучетића, школ. лекара.

Коедукација (заједничко школовање женске и мушке деце).

Пад Босне 1463 године од Милоша Зечевића, професора.

Ширење реченице од Илије Далевеића, професора.

Стакло.

Неколико дијалектолошких напомена о „Ћјеванији“ Симе Милутиновића од Милоша Ђковића.

Јагодинска Гимназија

Поглед на данашње национално образовање у нас, или о стварању националне свести од Вул. Ивановића, суплента (Светосавски говор).

О Стевану Синђелићу од Вул. Ивановића, суплента (предавање држано ученицима 19 маја).

Пиротска Гимназија

Прилози старим српским записима и натписима од Косте Н. Костића, проф.

Чачанска Гимназија

О старости, одабрани делови од М. Т. Цицерона, превео Д. Милојевић, професор.

Лесковачка Гимназија

Пољско имање у старој српској држави од Вој. Х. Поповића, професора.

Српска мајка у прошлости од Аврама Поповића, професора (Светосавски говор).

Приватна Женска Гимназија у Нишу

О Стевану Синђелићу предавање г-ђе Ј. Бошковићке, држано ученицама 19 маја.

Виша Женска Школа у Шапцу

О васпитању девојака од Лепосаве Релићке, разредне учитељице, (Светосавски говор).

XXX

Штампани наставнички радови

Прва Београдска Гимназија

Др. Светолик П. Стевановић, професор.

Covelin (Kupferindig) und Engargit von Bor in Serbien u Zeitschrift für Kriptallographie Лајпциг.

Друга Београдска Гимназија

1. Петар Ст. Павловић, професор, штампао је: а) *Korali iz drugomediterranskih slojeva u Srbiji.* (U Radu Jugoslav. Akad. Znanosti i Umjetnosti. Zagreb 1908.) б) *Beitrag zur Kenntnis der Foraminiferen aus den II Mediterranschichten in Serbien.* Из Annales d. l. penin. balkanique T. VI. f. 2. Belgrad 1908). — *Beiträge zur Fauna der Tertärlagerungen in Alt-Serbien.* (U Annales d. l. penin. balkanique. T. VI. f. 2. Belgrad 1908). — г) *Прегледни извештај о резултатима проучавања сувоземних иужева у Србији.* (Зписници Српског Геолошког Друштва. Београд 1909.) — д) *Разматрања о врсти Helicogena lucorum L.* с нарочитим обзиром на њено распрострањење и појаву у Србији, Старој Србији и Македонији. (У 77. Гласу Српске Краљевске Академије. Београд 1909. год.).

2. Алекса Станојевић, професор, штампао је: а) *Хемија с основима минералогije за средње школе.* — б) *Наша хемијска номенклатура*

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

(у „Наставнику“). — в) *Пијаћа вода у Соко-Бањи* (у „Архиву за целокупно лекарство“). — г) *О наставним средствима и настави из физике и хемије у нашим средњим школама* (у Просветном Гласнику, св. XII 1908).

3. *Мирко Поповић*, професор, сарађивао на „Наставнику“.

4. *Миленко Вукићевић*, професор, штампао је: а) *Каменичка погибија и њени узроци* (у „Ратнику“). — б) *Оцена историје Ст. Станојевића и Л. Зрнића* (у „Наставнику“). Осим тога држао је предавања: 1) у селу Прљенцу (окр. пожар.): *О познавању отаџбине*; — 2) у Петровцу: *О прошлости Млаве*; — 3) у Аранђеловцу, 14 децембра, *О анексији Босне и Херцеговине*; — 4) на забави Босанско-Херцеговачког Друштва, 5. фебруара, *О систему Управе Босне и Херцеговине*; — 5) у радикалном клубу у Београду: *О узроцима Каменичке погибије*.

5. *Максим Триковић*, професор, штампао је: а) *Један стари календарски пројекат* и б) *Празновање Васкрса у дан црнога месеца* (у „Гласнику Православне Цркве“).

6. *Др. Чедомир Маријновић*, професор, штампао је: а) *Питање о народном просвећивању у Краљевини Србији*. — б) *Ко је јеретик, ја или Архијерејски Сабор?* — в) *Више чланака у Хришћанском Вестнику*.

7. *Јеремија Живановић*, професор, штампао је: а) *Једна заборављена уметница* (у Извештају Дома ученица сред. школа). — б) *Путовања Богобоја Атанацковића* (у „Срп. Књ. Гласнику“). — в) *Јевстахија Арсићка*, (у „Домаћини“). — г) *Завеса деспотиче Еуфемije* (у „Вардару“). — д) У „Наставнику“ неколико чланака о школским питањима и оцена неколиких публикација, које се тичу историје српске књижевности. — Осим тога држао је предавања: 1) *Жене у историји српске књижевности* (у корист „Кола српских сестара“) и 2) *Н. Васиљевић-Гогољ на Гогољевој стогодишњици*.

8. *Илија Далевкић*, професор, штампао је: а) *Синтакса српског језика* (уџбеник). — б) *Ширење реченице* у Извештају приватне гимназије проф. Зделара.

9. *Драгутин Костић*, професор, штампао је: а) *О Ивану Југовићу*, (у „Днев. Листу“). — б) *О Горском Вијениу* (реферат у „Срп. Књиж. Гласнику“). — в) Реферат о *Синтакси српског језика* од Илије Далевкића (у „Просв. Гласнику“). — г) *О Гуидулићеву Осману* (превод чланака Осипа Маколеја у „Наставнику“).

10. *Милош Зечевић*, професор, штампао је: *Раговање Војислава Војиновића с Дубровником*. Београд, 1908 год.

11. *Аксентије Обрадовић*, сунлент, штампао је: а) *Хришћанство међу незнабошцима крајем I века* (у „Хришћан. Вестнику“). — б) *Који су узроци победе хришћанства у римској царевини од Fournier-а* (превод у „Дух. Стражи“).

12. *Д-р Борислав Лоренц*, сунлент, штампао је: *Сократ* (у „Наставнику“).

13. *Милош Изковић*, сунлент, штампао је: а) *Настава српског језика у средњим школама* (у „Срп. Књ. Гласнику“). — б) *Неколико дијалектолошких напомена Цјеванији Симе Милутиновића* (у Извештају прив. гимназије проф. Зделара за 1908-9 г.).

14. *Д-р Божидар Николајевић*, виши учитељ, штампао је неколико прилога из лене књижевности и Историје уметности по нашим књижевним листовима („Дело“, „Бранково Коло“, „Недељни Преглед“).

15. *Марко Мурат*, учитељ, израдио је четири слике из циклуса: ORÆ RAGVSINÆ и изложио их на II изложби „Ладе“.

16. *Младен Спасојевић*, учитељ, штампа: *Сриска стенографија*, Габелбергеров систем, по српским и страним ауторима.

Београдска Реалка

Јеленко Михаиловић, професор, штампао је:

1. *Нови принципи у Сеизмологији* (Просветни Гласник, за фебруар 1908).

2. *Интернационална Сеизмолошка заједница*, извештај са сеизмолошког конгреса у Хагу 1907 (Српске Новине за 1908).

3. *Сеизмичке прилике у Италији* (Наставник, за јануар 1909).

Сеизмичке периоде у Србији и њихов активитет (Глас С. К. Академије, 1909).

Лука Зрнић, професор, штампао је са г. Станојем Станојевићем, ванредним професором Универзитета:

Историја Српског Народа I и II књ. за III и IV раз. средњих школа.

Брагујевачка Гимназија

Петар Илић, професор, штампао је ове своје радове:

1. „*Наставник*“: 1. Размена ђака за време школског одмора, 2. Педагогија и педагогија, 3. Моћ васпитања, 4. Нови облици васпитања и школе.

2. „*Просветни Гласник*“: 1. Периодичност у дечјем развићу, 2. Материја у светлости електронске теорије.

3. „*Светлост*“: Наш свакидашњи зачин.

4. „*Учитељ*“: 1. Дечје експериментисање у игри, 2. Експериментална педагогика од Мајлана.

5. „*Наша школа*“: 1. Циљеви и побуде васпитања, 2. Педагошки завети Л. Толстоја, 3. Једна анкета о коедукацији.

6. „*Школски Радник*“: 1. О заједничком васпитању полова, 2. Сексуално васпитање.

7. „*С. Књижевни Гласник*“: 1. Два спомен-дана науке о развићу (др. Плате), 2. Развиће и ренесанс, (др. В. Оствалд).

8. „*Дело*“: Жан Фино: Катихизис среће (с франц.)

9. „*Народно здравље*“: др. Херикур, Хигијена и њене заповести, (с француског).

10. „*Домаћица*“: 1. Мис Елен Кеј, 2. Нове дужности нашега женскиња, 3. Дете (из очева дневника).

11. „*Тежак*“: Постанак ораће земље.

12. „*Народне Новине*“: 1. Ситнице — крупнице, 2. Једно велико питање.

Матија Станојловић, професор, штампао је своју расправу „*Сад и пре 20 година*“ у „*Наставнику*“ св. 11. и 12. за новембар и децембар 1908 год.

Милан Петковић, професор, има реферата у „*Наставнику*“ и „*Просветном Гласнику*“.

Чачанска Гимназија

Јеротије Новиковић, проф., у „Наставнику“: „Телеграфон“ (3—4 свеска), „Васпитање и врсте школа у Кини“ (7—8 св.), „Спорт и школа“ (9—10 св.) и „Нови резултати у телеаутографији (аутографији телеграфским путем)“ (11—12 св.) у прошлогодишњем (школ. 1907/8 г.) извештају чачанске гимназије: „О поларној светлости“; у „Просветном Гласнику“: „Упуства из експерименталне физике“ (у свескама: мартовској, април-мајској, септембарској, октобарској, новембарској и декембарској), која су оштампана и у засебну књигу.

Коста Јовановић, проф., у Етнографском зборнику св. XI од прошле године под називом: „Горње Драгачево, антропогеографска проматрања“, што је у извесном броју прештампано и у засебну књигу.

Душан Милојковић, професор, *О старости*, одабрани делови од М. Цицерона (штампано у извештају гимназијском за 1908/9 годину).

Пиротска Гимназија

Г. Коста Костић, професор, штампао је у V књ. Прегледа Географске Литературе своје реферате, а у овогодишњем школском извештају: Прилоге старим српским записима и натписима.

Влад. Т. Спасојевић.

„Просветни гласник“ излази у месечним свескама од 6 и више табака, на великој осмини. — Стаје годишње: за Србију 12 дин., за друге земље 15 дин. у злату (франака). — Прегилата се шаље Управи Државне Штампарије Краљевине Србије у Београду. — Рукописи се шаљу уредништву (Министарство Просвете и Црквених Послова у Београду). Они се, на захтев писача, враћају.

Одговорни уредник
ЗАР. Р. ПОПОВИЋ

ШТАМПА
ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА